

**T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı
Yayın Nu: 26**

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ KATALOGLARI REHBERİ

ANKARA – 1995

Proje Yöneticisi

İsmet BİNARK
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Proje Sorumluları

Necati AKTAŞ
Devlet Arşivleri
Genel Müdür Yardımcısı

Necati GÜLTEPE
Devlet Arşivleri
Genel Müdür Yardımcısı

İsmet DEMİR
Osmanlı Arşivi Daire Başkanı

Hazırlayanlar

Mustafa KÜÇÜK
Mustafa BAYRAK
Hacı Haldun ŞAHİN
Osman KURT
Mehmet ASİL

Bilgisayar Dizgi

Filiz KOMBAK
Yüksel AKTAŞ

Sayfa Düzenleme

Nizamettin OĞUZ
Yücel DAĞLI

ISBN 975-19-1247-4

ÖNSÖZ

Arşivler, milletlerin geçmiş dönemlerine ait her türlü bilgi ve belgelerin muhafaza edildiği ve gelecek nesillere aktarıldığı kurumlardır.

Geleceğini sağlam zemine oturtmak, daha medenî ve daha müreffeh bir dünyada kendisine yer bulmak isteyen milletler, tarihlerinden habersiz olamazlar. Çünkü fertler gibi milletler de geçmişinden kuvvet aldığı takdirde, geleceğe daha plânlı, güvenli ve akılcı bir şekilde yönelebilir. Bu da, ancak tarihin tecrübelerinden istifadeyle mümkündür.

Arşivler; milletlerin tarihî tecrübelerini ve önceki dönemlerinin mahsulü olan millî kültürlerini, bir köprü vazifesi görerek günümüze taşımaları yönüyle millî hâfıza görevini icra ederler. Aynı zamanda onların diğer devletlerle olan münasebetlerine ait tarihî vesikaları ihtiva etmeleri itibariyle de, milletlerarası hâfıza değerine sahiptirler.

Arşivlerde muhafaza edilen ve hazırlanan kataloglar vasıtasıyla yerli ve yabancı ilim çevrelerine arzedilen belgeler, ait oldukları milletlerin geçmişini yansıtan canlı şahitlerdir. Bu bakımdan Başbakanlık Osmanlı Arşivi, sahip olduğu yaklaşık 150 milyon civarındaki evrak hazinesiyle, bugün Balkanlar, Orta ve Yakın Doğu'da mevcut 30 civarındaki ülkenin tarihini günümüze taşıyan çok önemli bir kaynaktır.

Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne intikal eden ve Türkleri, arşivcilik bakımından dünyanın sayılı milletleri arasına sokan bu zengin evrak hazinesi, son yıllardaki düzenli ve gayretli çalışmaların sonucu olarak artan bir hızla araştırmaya açık hâle getirilmektedir. Bunun sonucu olarak, 1992 yılında 613 olan katalog adedi; tasnif çalışmalarının süratlendirilmesi, bu arada katalogların hazırlanmasında bilgisayarın devreye sokulmasıyla birlikte, 1995 yılında 2805'e çıkmıştır.

Hazırlanan katalog sayısının artması ve yeni fonların araştırmaya açılması, bunlara ait bir rehberin de hazırlanması zarureti ortaya çıkarmıştır. Araştırmacıların kendi konularıyla alâkalı önbilgilere önceden ulaşmaları ve hangi fona, hangi kataloğa bakacaklarını bilmeleri; çalışmalarını zamanında, süratli ve verimli bir şekilde sürdürmelerini mümkün kılacak; diğer taraftan araştırma hizmetlerine kolaylık sağlayacaktır. Bu sebeple, hâlen Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde araştırmaya açık fonlara ait mevcut katalogların tamamını içine alan 'Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi' hazırlanmıştır. Böylece, araştırmacıların bundan sonra daha kısa sürede araştırma konularını belirlemeleri ve konuları ile ilgili belge ve defterlere kolayca ulaşmaları hedeflenmiştir.

Bu vesile ile eserin hazırlanmasında emeği geçen Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personelinin tebrik eder, eserin araştırmacılara faydalı olmasını dilerim.

Arif YÜKSEL

Başbakanlık Müsteşar V.

SUNUŞ

Malûm olduğu üzere, her millet bir tarihî mirasın sahibidir. Bu tarihî mirasın çok önemli bir bölümünü; arşivler, kütüphaneler, eski eserler gibi maddî ve manevî kültür varlıkları teşkil ederler. Millet olabilme ve kalabilmede bu kültür varlıklarının büyük yeri ve rolü vardır.

Sahip olunan bu kültür varlıklarının nesillerden nesillere intikali ise, bunların muhafazası, değerlendirilmesi ve araştırmacıların istifadesine sunulması ile mümkündür.

Arşivler bir ülkenin tapu senedi, bir milletin hüviyet varakası, bir nevi hâtıratı, onun bütün varlığı, hakları ve hususiyetleri ile onun geçmişinden bugüne, bugününden yarınlarına bağlayan dayanağıdır.

*

Türk milletinin tarihî macerasını ortaya koyabilmek için arşivlerimizdeki orijinal arşiv belgelerinin değerlendirilmesi, ilim çevrelerinin istifadesine sunulması, kısaca bugüne kazandırılması sağlanmalıdır. Arşiv belgelerimizin bugüne kazandı-

rılması, bir bakıma vatan coğrafyasının tapusuna kavuşturulmasıdır.

Arşivlerimiz Türk Devleti'nin devamlılığını sağlayan temel kuruluşlardan biridir. Millî tarih ve kültürün gerçek kaynağıdır. Arşivlerimiz aynı zamanda bütün sosyal ve insanî bilim dallarının temel dayanağıdır. Nihayet arşivlerimiz, bizi yüzyıllarca kader birliği yaptığımız milletlerle, ayrıca bütün medenî dünya milletleri ile bilgi ve düşünce alış verişine ve kaynaşmaya götürebilecek en sağlam kaynaktırlar.

Bilinmelidir ki, arşivlerimiz, herşeyden önce millî kültürümüz ve millî kimliğimiz için gereklidir. Zira arşivlerimiz, millî tarihimizin ve kültürümüzün ilk elden otantik kaynaklarıdır. Toplum yapımızdaki çözümleri önleyecek ortak inanç noktalarımızı arşivlerimizde bulacağız. Hayata kavuşturulacak arşiv belgeleri bu yüce milletin hukuka, hakka ve ilme saygısının ve insan sevgisinin delilleri olacaktır.

*

Bilindiği gibi, Türkiye arşiv malzemesi bakımından çok büyük zenginliğe sahiptir. Osmanlı Devleti'nden devralınan büyük ve şerefli mirasla, bugün dünyanın en zengin arşiv potansiyeline sahip sayılı ülkelerinden birisi durumundayız.

Orta, Yakın Doğu, Balkan ve Akdeniz ülkeleri içerisinde kudretli ve kuvvetli devlet olabilme vasfını çok uzun süre devam ettiren Osmanlı Devleti'nde arşiv fikri çok eskilere kadar uzanmaktadır. Arşivin, bir milletin tarih ve kültür hazinesi ol-

duğunu idrâk eden ecdâdımız, bunun içindir ki, kurduğu arşiv teşkilâtına 'Hazine-i Evrak' adını vermiştir.

Osmanlı arşivleri, idarî kayıtların devlet eliyle tespit edilip düzenlendiği ve günümüze kadar muhafaza edildiği örnek kuruluşlardır.

Osmanlı Devleti'nin resmî yazışmaları, merkez teşkilâtı dairelerinin arşiv malzemesi, bugün İstanbul'da Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda muhafaza edilmektedir.

Osmanlı Devleti'nin merkez teşkilâtı kuruluşlarından olan Divân-ı Hümâyûn, Bâb-ı Defterî ve Bâb-ı Âsafî (Bâb-ı Âlî)'ye ve bunların çeşitli daire ve kalemlerine ait sicil, defter ve vesikaları ihtiva eden Başbakanlık Osmanlı Arşivi, sahip bulunduğu arşiv malzemesinin hususiyeti itibariyle, bu dönem için şüphesiz devlet arşivi vasfını taşımaktadır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, ihtiva ettiği yaklaşık yüz elli milyon civarındaki Osmanlı Devleti'ne ait belgelerle, Türk tarihi ve kültürünün olduğu kadar, dünya arşivciliğinin de temel kaynaklarından birisi durumundadır.

Tapu Tahrir Defterleri, Mühimme Defterleri, Ruûs Defterleri, Nâme-i Hümâyûn Defterleri ve Vakfiyeler ile muhtelif dairelere, müdürlüklere, nezâretlere ve müfettişliklere ait seri hâlindeki belgelerden meydana gelen Hazîne-i Evrâk; kemiyet bakımından olduğu gibi, muhteva bakımından da fevkalâde önemi hâizdir. Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne intikal eden bu zengin tarihî miras, Türk milletinin millî

hafızası olup; Türk ülkesinin, Türk kültür ve medeniyetinin tapu senedi hükmündedir.

Altı asırdan fazla bir dönemi içine alan bu evrak hazinesi, muhafaza ediliş şekli, tasnif usulleri ve araştırmaya sunulması itibariyle de câlib-i dikkat hususlara sahiptir. Osmanlı arşivciliğinde muamelesi tamamlanarak işi biten evrak, günlük tomarlar hâline getirilir; ay sonunda bu tomarlar torbalara, yıl sonunda ise torbalar tasnif edilerek sandıklara konulur ve üzerine aidiyet pusulası yapıştırılırdı. Osmanlı Devleti'nde, evrakın muhafazasına da titizlik gösterilirdi. Meselâ, hatt-ı hümayûnlar padişahlara bile emaneten verilir ve işi bittikten sonra yerine konulurdu. Paşa Kapısı'ndaki evrakın ise işi bitsin bitmesin, o güne ait olanların hiç birisi açıkta bırakılmaz ve akşamleyin mahzene konur, sabahleyin de tekrar çıkarılarak ilgili kalemlerine getirilirdi. Bu tedbirin başlıca sebebi, açıkta bırakılan evrakın herhangi bir şekilde zarar görmesini önlemektir.

Şüphesiz ki, kalemlerde ve nezâretlerde biriken evrakın artması, bunların muhafazasını ve müracaat edildiğinde hemen bulunmasını güçleştirmiştir. Bu sebeple, modern mânada bir tasnif sistemi ve depolama tekniğine geçme arayışları başlamış ve Sultan Abdülmecid'in 19 Zilka'de 1262 (8 Kasım 1846) tarihli irâde-i seniyyesiyle de Hazîne-i Evrâk kurulmuştur.

19 Cemâziyelâhir 1265 (12 Mayıs 1849) tarihli bir nizam-nâme ile kurulan "Geçici Komisyon"un neleri tasnif edeceği ve çalışacak elemanların vasıfları tespit edilmiş; İtalyan Mimar Fossatti'nin Bâbîâlî (Vilâyet) Bahçesi'nde 1850'de tamamladığı ilk modern arşiv binası hizmete girdiğinde, hususî bir

nizamnâme hazırlanarak ‘Osmanlı Arşivi’nin işleyişi belirlenmiş ve evrakın tasnifine başlanmıştır.

Tasnif edilmemiş, muhtevası belirlenmemiş ve kayda geçirilmemiş evrakın; ilmî, tarihî ve resmî bir kaynak olarak kullanılmasının mümkün olmadığı bilinmektedir. Bu sebeple, arşiv malzemesine yapılacak ilk müdahale onu tasnif etmek olmalıdır. Ancak tasnif edilen ve muhafaza olunan evrak, araştırmacıların hizmetine sunulabilir. Arşiv malzemesinin tasnif edilmesi sırasında tespit edilen bilgilerin yer aldığı ‘kataloglar’; araştırmacıların belgelere ulaşmalarını temin eden vasıtalarlardır. Onun için arşivlerin başlıca görevleri, sahip oldukları arşiv malzemelerini tasnif ve muhafaza etmek, hazırladıkları kataloglar vasıtasıyla da araştırmacıların belgelere ulaşmalarını sağlamaktır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde bugüne kadar gerçekleştirilen tasnif ve kataloglama çalışmalarını üç safhada ele alabiliriz:

1. Hazîne-i Evrâk’ın kuruluşundan II. Meşrutiyet’in ilânı’na kadar olan devrede yapılan tasnif ve kataloglama çalışmaları (1846-1908),

2. II. Meşrutiyet’in ilânı’ndan Osmanlı Devleti’nin sonuna kadar olan devrede yapılan tasnif ve kataloglama çalışmaları (1908-1924),

3. Cumhuriyet döneminde yapılan tasnif ve kataloglama çalışmaları.

Bu üç devreyi ana hatlarıyla ele alacak olursak;

1. Hazîne-i Evrâk'ın kuruluşundan II. Meşrutiyet'in ilânı'na kadar olan devrede yapılan tasnif ve kataloglama çalışmaları (1846-1908):

8 Kasım 1846 tarihli irâde-i seniyye ile kurulan Hazîne-i Evrâk'a ait bir tasnif talimatnâmesi de hazırlanmış ve bu arada Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye kararı olarak 27 Şubat 1847 tarihinde padişahın tasdikinden geçerek Hazîne-i Evrâk'a konulacak vesikaların ayrılmasına dâir esaslar belirlenmiştir.

Sözkonusu talimatta kısaca şu hususlara yer verilmiştir:

a) Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan bugüne kadarki mevcut evrakın tespit olunup, Hazîne-i Evrâk'a konulması ve bu iş için ehil, güvenilir kâtiplerin istihdamı,

b) Evrakın tasnifini öğrenmeleri için Bâb-ı Âli kalemlerinde çalışan memurların görevlendirilmeleri,

c) Ayırma ve tasnife tâbi tutulan evrakın saklanması için, her kaleme ait ayrı ayrı sandık yaptırılıp defter tutulması, sandıkların üzerine içerisindeki evrakın hangi kaleme ve yıllara ait olduğuna dâir pusulaların yapıştırılması,

ç) Tasnif edilmeyerek ve ayrılmayarak mahzenlerde kalan evrakın da korunmasına önem verilmesi,

d) Hizmetle ilgili masrafların Meclis-i Vâlâ'da görüşüldükten sonra Hazîne-i Celîle tarafından ödenmesi,

e) Hazîne-i Evrâk'a ait bina tamamlandıktan sonra, yeni bir talimatnâmenin Meclis-i Vâlâ'da kaleme alınacağı ve işbu müzekkirenin bir talimatnâme olarak Hazîne-i Evrâk Nâzırınca uygulanması.

Bu talimatnâmeyle tasnife tâbi tutulacak vesikaların cinsleri, Hazîne-i Evrâk Nâzırı Muhsin Efendi tarafından şöyle sıralanmıştır:

1. Muahedelere dâir tastiknâmeler,
2. Korunmaya lââyık bazı nâmeler,
3. Korunmaya lââyık bazı beyaz ve takrir üzerine buyurulan hatt-ı hümayûnlar,
4. Yürürlükte olan kanunlara dâir defterler,
5. Tanzimat'ın ilânından itibaren müracaat olunan irâde-i seniyyeler,
6. Bazı ahkâmlı takrîr-i aliyyeler,
7. Bazı dikkate değer görüşme mazbataları,
8. Bütün muahede temessükleri,
9. Devlet-i Aliyye'nin teşrifâtına (protokolüne) dâir bazı defterler,
10. Bazı nizam ve işlere ait önemli meclis takrirleri,
11. Mülkiye ve maliye ile alâkalı, müracaata lââyık bazı evrak,
12. Şayet zuhur ederse tarihle ilgili belgeler.

Hazîne-i Evrâk'ın bu ilk tasnif hey'eti, evrakı tasnif ve ayırma faaliyetine, Sultan II. Mahmud dönemine ait olanlar-

dan başlamış ve 'konu'larına göre tasnifi usul edinmiştir. Daha sonraları çeşitli muameleye tâbi tutulan ve 76 konu başlığı altında düzenlenen Sultan Birinci ve İkinci Mahmud dönemlerine ait bu evrak, 31 cilt hâlinde ve *Hatt-ı Hümayûn Tasnifi* adı altında araştırmaya hazır hâle getirilmiştir.

Ayırma işlemi tamamlanan vesikaların Hazîne-i Evrâk'a yerleştirilmesi, bundan sonra yapılacak tasnif çalışmalarında takip edilecek yol ve Hazîne-i Evrâk'ın, Bâb-ı Âli kalemleri ile münasebetlerinde uygulanacak usul hakkında çalışmalar yapmak üzere, Bâb-ı Âli kalem âmirlerinden müteşekkil bir "Meclis-i Muvakkat" kurulmuş ve bir nizamnâme hazırlanmıştır.

19 Cemâziyelevvel 1265 (12 Mayıs 1849) tarihli bu nizamnâme, şu esasları ihtiva etmektedir:

1. Başlangıçtan cülûs-ı hümayûna kadar olan evrak birinci kısım,
2. Cülûs tarihinden 1265 senesine gelinceye kadar olan evrak ikinci kısım,
3. Bu tarihten sonra birikecek evrak da üçüncü kısım olarak kabul edilmiştir.

4. Birinci kısma ait olan evrakın ekserisinin üzerinde tarih bulunmadığı için tertip ve tanzimleri gecikeceğinden, bunlar şimdilik ayrıldıkları şekilde Hazîne-i Evrâk'a nakledilecek ve ileride müsait zamanda yeniden tanzim olunacaklardır. *Hatt-ı Hümayûn Tasnifi*, bu kısım evraka örnek olarak gerçekleştirilmiştir.

5. İkinci kısmı meydana getiren evrak, Hazîne-i Evrâk'ın aslını teşkil ettiği için, bu bölüme ait evraktan hangilerinin Hazîne-i Evrâk'a konulacağı önemlidir. Bunların hepsinin Hazîne-i Evrâk'a konulması mümkün olamayacağı için, asıl saklanması gereken evrak; muamelât evrakı, devlet işlerine, hudutlarına ve dahilî meselelere ait mühim yazışmalar olduğundan, bunların aslı ve asılları olmayanların müsveddeleri konu konu ayrılarak Hazîne-i Evrâk'a konulacaktır.

Bu kısma örnek olarak da *Mesâil-i Mühimme Tasnifi* gerçekleştirilmiştir.

6. İleride kendilerine müracaata ihtiyaç duyulmayacak evrak da tertip olunarak sandıklara yerleştirilecek ve hâlen mevcut evrak mahzenlerinden birisi tamir edilerek içerisine evrakı çürütmeyecek dolap ve raflar yerleştirilecek ve sandıklara konulan evrak da bu mahzenlerde muhafaza olunacaktır.

7. Tasnif faaliyetlerine en yakın tarihten başlanarak devam edilecektir. Zira bir meselenin aldığı son şekil bilinirse, başlangıcına gitmek daha kolay olur.

8. Hazîne-i Evrâk'a teslim edilecek üçüncü kısım evrakının ilk tasnifi kalemlerin kendi bünyelerinde kontrol edilecektir. Bunlar mahzene yerleştirilirken üzerlerine özel işaretler konulacaktır.

Bu kısma örnek olarak da 1255 tarihinden Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar devam eden *İrâdeler Tasnifi* gerçekleştirilmiştir.

9. Bundan sonra Bâb-ı Âli ile Hazîne-i Evrâk'ın münasebetini Âmedî Odası ve Tercüme Odası sağlayacaktır. Bu odalarda biriken evrakın teslimi, makbuz karşılığı olacaktır. Odalarda biriken evrak, aylık olarak Hazîne-i Evrâk'a teslim edilecektir.

2. II. Meşrutiyet'in ilâm'ndan Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar olan devrede yapılan tasnif ve kataloglama çalışmaları (1908-1924):

Abdurrahman Şeref Bey'in vak'anüvisliğe tayini ve Târih-i Osmanî Encümeni'nin kuruluşuyla Hazîne-i Evrâk'taki tasnif çalışmalarına canlılık gelmiştir. Fatih Sultan Mehmed zamanından Tanzimat'a kadar biriken evrak 1325 (1909) yılında, Bâb-ı Âli bahçesinde Sadrâzam Cevad Paşa tarafından kütüphane olarak yaptırılmış binaya nakledilmiş; bu evrakın tasnifi, Abdurrahman Şeref Bey'in nezâretinde Hazîne-i Evrâk Müdürü Refik Bey ile Târih-i Osmanî Encümeni âzası Arif Bey'e havale olunmuştur. Bu zatların müştereken hazırladıkları rapor neticesinde işin esası belirlenmiş ve başlatılan tasnif çalışmaları yaklaşık dört yıl sürmüştür.

Bilâhare yeni bir hey'ete devredilen bu evrakın tasnifine, 1914-1920 yılları arasında devam edilmiştir.

Ahmed Refik Bey'in teklifiyle, Vesâik-i Târihiyye Tasnif Encümeni'nin başına getirilen Ali Emirî Efendi, hazırladığı bir raporla durumu değerlendirmiş ve mevcut evrakın tasnifine yeniden başlayarak, bu çalışmasını Nisan 1924 yılına kadar sürdürmüştür. Bu sırada tahsisat meselesinden çıkan bir ihtilâf üzerine Ali Emirî Efendi istifa ve bazı âzalar da işi terk

edince, tasnif durmuştur. Bu çalışmanın neticesi olarak *Ali Emirî Tasnifi* gerçekleştirilmiştir.

Ali Emirî'nin başkanlığındaki hey'etin dağılmasından sonra, 12 Mayıs 1340 (12 Mayıs 1924) tarihinde İbnülemin Mahmud Kemal (İnal), Başmemur olarak tayin edilmiş ve kurulan tasnif hey'etiyle mevcut evrakın tasnifine devam edilmiştir. Bu kez saltanat sürelerine bakılmaksızın, evrak konu itibarıyla 23 ana başlık altında tasnif edilmiş ve böylece *İbnülemin Tasnifi* gerçekleştirilmiştir.

3. Cumhuriyet döneminde yapılan tasnif ve kataloglama çalışmaları:

Cumhuriyetin ilânının ilk yıllarında, tasnif çalışmaları Maarif Vekâleti'ne bağlanan Tarih Encümeni'nin nezâret ve idaresi altında yetersiz bir şekilde yürütölmeye çalışılmıştır. Bu arada, Şûrâ-yı Devlet ile Sadâret evrakının muhafazası da Hazîne-i Evrâk'ın uhdesine verilmiştir.

Hükûmet merkezinin Ankara'ya nakli ve harf inkılâbı gibi sebepler, arşivlere verilen önemi bir süre azaltmışsa da, 1931 yılında Sultanahmet'teki Maliye Evrakı'nın bir kısmının İstanbul Defterdarlığı tarafından Bulgaristan'a satılmasının kamuoyunda ve ilim çevrelerinde doğurduğu akisler neticesinde, Cumhuriyet Hükûmeti arşiv meseleleriyle daha yakından ilgilenmeye başlamıştır.

Bunun neticesi, 8.11.1932 tarihli İcra Vekilleri Kararıyla teşkil olunan Resmî ve Tarihî Evrak Tedkik ve Tasnif Hey'eti'nin başına Muallim Cevdet (İnançalp) getirilmiştir. Muallim

Cevdet de hemen bir tasnif talimatnâmesi hazırlamış ve buna uygun bir şekilde 28 Ekim 1932 tarihinden itibaren tasnif faaliyetine başlamıştır. Tasnif 17 konu başlığı altında yapılmış ve hazırlanan telhisler, fişlere yazılmıştır. Ancak kataloglama sırasında bu fişler, kronolojik olarak kayda geçmemiştir.

Bu arada, resmî dairelerdeki ve Hazîne-i Evrâk'daki eski ve tarihî evrakı ve defterleri yakmamak, satmamak ve çürütmemek, bilâkis tasnif ve muhafaza ederek araştırmaya açık hâle getirmek üzere, 19.9.1934 tarihli 19 maddelik bir nizam-nâme neşredilmiştir.

Muallim Cevdet, iki sene kadar sürdürdüğü tasnif hey'eti reisliğinden, 13.4.1935 tarihinde rahatsızlığı sebebiyle istifa etmiş, ancak kurduğu sisteme göre yürütülen tasnif çalışmaları, 12 Haziran 1937 tarihine kadar devam ettirilmiştir. Bu çalışmanın sonucu olarak *Cevdet Tasnifi* gerçekleştirilmiştir.

1936 yılında arşiv işlerini tedvir etmek, tasnif çalışmalarında takip edilecek metodlar hakkında müşavirlik yapmak üzere Macar arşiv mütehassısı ve Osmanlı tarihçisi Dr. Lajos Fekete Türkiye'ye dâvet edilmiştir. 1936-1937 senelerinde Başvekâlet Arşiv Dairesi Müdürlüğü'nde ve Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'nde çalışmalarına devam eden Fekete, tasnif ve diğer arşivcilik konularında, Osmanlı arşiv vesikaları ve bunların neşri hususunda takip edilecek usuller hakkında Türk arşivcilerine yol göstererek, çeşitli konferanslar vermiş, makaleler yazmıştır. Bir "Arşiv Tasnif Talimatnâmesi" hazırlayarak Başvekâlet'e sunmuş ve bu talimatnâme çerçevesinde, örnek olmak üzere 4.500 civarında vesikadan meydana gelen bir katalog hazırlamıştır. Başvekâlet, Arşiv Dairesi'nde bu talimatnâme

esaslarına göre çalışmaların yürütülmesini karar altına almıştır. Böylece Başvekâlet Arşivi'nde 1937 senesinden itibaren, sadece kronolojik veya konulara göre yapılan tasnif sistemlerinden vazgeçilerek, Fekete'nin gösterdiği yolda, provönans (provenance) sistemine uyularak, arşiv malzemesinin muamele gördüğü tarihlerdeki aslî tertibine ve bürokratik çıkış yerlerine göre tasnif edilmesine geçilmiştir.

Fekete'nin 1936-1937 yıllarındaki bu çalışmalarından ve Tasnif Talimatnâmesinden sonra, arşiv tekniklerine uymayan tasnif metodlarından tedricen vazgeçilmiştir. Böylece subjektif değer hükümlerine bağlı sun'î ve indî tasnifler teşkil etme yolu zamanla terkedilmiştir. Bununla birlikte, Fekete'nin gösterdiği şekilde yeni bir tasnife geçmek, ancak yirmi yıl sonra, Haziran 1956 da mümkün olabilmıştır.

Bu arada bazı hazırlıklar da yapılmıştır. Özellikle Osmanlı bürokrasisi içinde her daire ve kalemin fonksiyonlarının, vazifelerinin ve işleyişlerinin, tarihî gelişme ve akış içinde geçirdikleri değişikliklerin çok iyi bilinmesi ve tesbiti gerekiyordu. Teşkilât tarihi üzerinde tetkikler yapılmış; Osmanlı bürokrasisi sistemine göre bir kodlama sistemi teşkil edilmiş ve ana kodlar ve bunların sübdivizyonu belirlenmiştir. Arşiv malzemesi, başlangıçtan 1839 yılında Tanzimat'ın ilânı'na kadar ayrı bir bölüm; 1839'dan sonrakiler de ayrı bir bölüm olarak ele alınmıştır. Çeşitli nezâretlere ve mülga bazı devlet dairelerine ait arşiv malzemesi ise üçüncü bir bölüm olarak değerlendirilmiştir.

1956 senesinden itibaren, modern ve akılcı bir tasnif sistemi olan provönans sistemine, yani arşiv malzemesinin

muamele gördüğü tarihlerdeki aslî tertipleri içinde, fonların ve serilerin parçalanmadan korunması kaidesine göre tasnifi ve envanterinin hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır. 30 yıl (1987 yılına kadar) oldukça az sayıdaki mevcut personel ile çalışmalar bu minval üzere yürütülmüştür. Ancak kataloglama çalışmaları, tasnif çalışmalarına paralel bir şekilde yürütülemediğinden, araştırmaya açılan vesika sayısı istenilen ölçüye ulaşamamıştır.

Arşiv çalışmalarında sözleşmeli personel istihdamına izin veren 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 1984 yılında yürürlüğe girmesinden sonra, 1987 yılından itibaren sözleşmeli personel alımı ile istihdam edilen personel sayısı artırılmış, bu suretle tasnif çalışmalarına yeni bir boyut kazandırılmıştır.

1987 yılından günümüze yapılan tasnif çalışmalarını iki bölümde değerlendirmek gerekmektedir.

1. 1987-1991 dönemi tasnif çalışmaları:

Bu dönemde her ne kadar istihdam edilen personel sayısında geçmişe oranla büyük bir artış sağlanmış ise de, personelin tecrübesizliği, sistemin henüz oturtulamayışı ve plânsız çalışmaların sonucu olarak tasnif çalışmalarında arzu edilen neticeye ulaşılamamıştır. 1987-1991 yılları arasında, 2.130.707 evrak ile 144.158 defterin tasnifi tamamlanabilmiş ve hizmete sunulmuştur.

2. 1992-1995 dönemi tasnif çalışmaları:

1992 tarihinden itibaren, tasnif edilen belgelerin "Analitik Envanterleri"nin hazırlanması yanında, daha verimli ve kısa

sürede netice elde edilen “Dosya Usulü Envanter Sistemine” ağırlık verilmiştir. Bunun neticesi olarak, tasnif edilen belge sayısında geçmiş dönemlere oranla % 500 artış sağlanmıştır. Yaklaşık üçbuçuk yılda, 10.664.628 vesika, 33.248 defterin tasnifi bitirilmiş ve kataloglanarak hizmete sunulmuştur.

1992 yılından itibaren tasnif çalışmaları, hazırlanan “İmlâ Usul ve Esasları” ile “Tasnif Talimatnâmesi” doğrultusunda bir düzene sokulmuş; ayrıca, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığının tasnif faaliyetlerini yürütmekte olan Tasnif İşleri Şube Müdürlüğü, işin kapasitesi, tasnif çalışmalarının hızlandırılması ve tasnifte istihdam edilen personel sayısının fazlalığı sebebiyle Mayıs 1992 tarihinde, “Analitik Tasnif” ve “Dosya Usulü Envanter” Şube Müdürlükleri olmak üzere yeniden organize edilmiştir. Yapılan bu yeni organizasyon çerçevesinde, tasnif çalışmalarında azamî verimliliğin sağlanması için “plânlama”ya özel önem verilmiştir. Bu dönemden itibaren, tasnif faaliyetleri her yılbaşında yapılan yıllık plânlar doğrultusunda yürütülmekte olup, yapılan çalışmalar, üçer aylık dönemler hâlinde plân hedeflerine uygunluğu yönünden değerlendirilmektedir.

Bu dönemde, plânlı çalışmanın icabı olan personelin verimliliğinde azamî standardın sağlanması, tasnifte çalışan personelin başarı seviyesinin tespiti, personelin mesailerinin verimlilik açısından ölçme ve değerlendirilmesinin “usul ve esasları” belirlenerek uygulamaya konulmuştur. Diğer taraftan, tasnifin doğru yapılmasını temin için gerekli kontrol ve değerlendirmeleri yapmak üzere “Tasnif Kontrol Grubu” teşkil edilmiş, çalışma ve değerlendirme esasları bir sisteme

bağlanmıştır. Bütün bunların neticesi olarak, yukarıda verilen rakamlarda görüldüğü gibi tasnif çalışmalarında geçen dönemlere nazaran önemli gelişmeler elde edilmiştir.

1995 Ağustos ayı itibariyle, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 21.275.990'ı defter hâlinde (199.657 defter), 18.359.498'i varak hâlinde olmak üzere, yaklaşık 40 milyon belge tasnif edilmiş bulunmaktadır.

*

Tasnif edilerek, kataloglar vasıtasıyla yerli ve yabancı araştırmacıların istifadesine hazır hâle getirilen ve Osmanlı Devleti'nin resmî hayatını günümüze aksettiren bu önemli evrakın etraflıca araştırılması ve doğru değerlendirilebilmesi için geniş malûmata ihtiyaç vardır. Çünkü Osmanlı dönemi belgeleri, Osmanlı Devleti'nin teşkilâtını ifade etmektedir. Bu belgeler, Osmanlı bürokrasisi kalemlerinin, nezâret ve dairelerinin, müfettişlik, voyvodalık, mutasarrıflık gibi müesseselerinin mahsulleridir. Onların birbirleriyle veya başkalarıyla olan yazışmaları sonucu ortaya çıkmışlardır. Netice itibariyle Osmanlı belgelerini araştırmak için Osmanlı dönemi devlet teşkilâtını, müesseselerini ve evrakı ortaya çıkaran bürokrasi çarkını iyi bilmek lâzımdır. Hazırlanan "*Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi*" ile araştırmacıların bu ihtiyacı giderilmeye çalışılmıştır.

Bugüne kadar hazırlanarak araştırmacıların hizmetine sunulan katalogları, hazırlanışları itibariyle şöyle sınıflandırabiliriz:

1. Osmanlı Türkçesi'yle yazılı kataloglar: *Mesâil-i Mühimme İrâdeleri katalogları*, *Bâb-ı Âlî Evrak Odası Vilâyet Gelen-Giden Defterleri*, *Şûrâ-yı Devlet katalogları*, *Meclis-i Vâlâ katalogları*...

2. Latin harfli ve daktiloyle yazılan kataloglar: Bunlar, 'Analitik' tasnifli kataloglardır. *İrâdeler Tasnifi*, *Hatt-ı Hümâyûn Tasnifi*, *Cevdet Tasnifi*, *Yıldız Tasnifi* gibi.

3. 'Dosya Envanter Usulü' hazırlanan kataloglar: Bâb-ı Defterî'nin, Bâb-ı Âlî'nin ve Dîvân-ı Hümâyûn'un bazı kalemleri bu şekilde kataloglanmıştır.

4. Fihristler hâlinde ve katalog olarak kullanılanlar: Bâb-ı Âlî Evrak Odası'nın Nezâret ve Devâir ile Vilâyetlere ait Gelen-Giden Defterlerinin fihristleri, katalog mahiyetinde kullanılmaktadır.

5. Bilgisayar vasıtasıyla hazırlanan kataloglar: Bunlar arasında 'Analitik' tasnifli olanların sonunda, yer-kişi ve müesseseler adlarından meydana gelen indeksler yer almaktadır. Hâlihazırda hazırlanan bütün kataloglar bilgisayar vasıtasıyla yazıldığı gibi, önceki dönemlerde Osmanlı Türkçesi'yle veya daktilo vasıtasıyla yazılı bazı kataloglar da yeniden revizyona tâbi tutularak, araştırmacıların bu kataloglarda mevcut belge ve defterlere ulaşması kolaylaştırılmak istenmektedir. Bu şekilde, Hatt-ı Hümâyûn Tasnifi kataloglarının şimdilik 14 cildinin 'Analitik' indeksi hazırlanmış ve 1 cilt hâlinde araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.

Şubat 1992–Ağustos 1995 tarihleri arasında yapılan çalışmalar neticesinde bilgisayar ortamında 96 adet katalog

hazırlanmıştır. Bu kataloglar 7.125.523 adet vesika ve 33.248 adet defteri ihtiva etmektedir. Katalogların bilgisayarda hazırlanması neticesinde, hazırlanan indeksler yoluyla ve seçilecek herhangi bir anahtar kelime ile bilgi ve belgelere ulaşım çok kısa bir süreye indirilmiştir.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde, Hazîne-i Evrâk'ın kuruluşundan 1992 yılına kadar 613 katalog hazırlanmış olup, bunlar 3.436.870 adet vesika ve 154.176 adet defteri ihtiva etmektedir. 1992'den sonra yapılan çalışmalar neticesinde, araştırmacıların hizmetine sunulan toplam katalog sayısı, bazı fonların orijinal kayıt defterlerinin katalog olarak hizmete sokulması ile birlikte 2.793'e çıkarılmıştır. Bunlardan 130 adedi defter kataloğu olup, 187.424 adet defteri ihtiva etmektedir. 2559 adet katalog ise belge kataloğu olup, 12.090.637 adet belgeyi içine almaktadır. Netice itibariyle, toplam 18.359.498 adet müstakil belge ve 199.657 adet defter hâlinde 21.275.990 belge araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Bugün Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nın araştırmacıların hizmetine sunduğu 40 milyon belge, 37 adet fon ve 641 adet kod altında toplanmış bulunmaktadır.

*'Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi'*nde yer alan her fona bir numara verilmiş ve bu fonlara ait her katalog için bir sütun ayrılmıştır. Katalogların ait oldukları fonlar, alfabetik olarak sıralanmıştır. Bazı fonlar da alt bölümlere ayrılarak, araştırmacılara kolaylık sağlanmak istenmiştir. Kataloglara ayrılan sütunlarda fon ve cilt numarası, tasnifin kodu ve adı, katalogun ihtiva ettiği tarih ve muhtevası ile sayfa adedi yer almaktadır.

Araştırmacıların katalogları incelerken hatırdan uzak tutmamaları gereken bir husus vardır. O da, *Kâmil Kepeci Tasnifi*'nin, Bâb-ı Âsafî ve Bâb-ı Defterî'nin muhtelif kalemlerine ait defterleri ihtiva etmesidir. Bu sebeple, araştırmacılar, kendileriyle alâkalı fonlarla birlikte, *Kepeci Tasnifi*'ndeki defterleri de incelemelidirler. Toplam bir cilt kataloğu olan Kepeci Tasnifi'nde yer alan defterlerin ait oldukları kalemlere ve ihtiva ettikleri yıllara dâir liste verilerek, bu konuda araştırmacılara kolaylık sağlanmıştır. Bununla birlikte, Bâb-ı Defterî'nin bazı kalemlerinin ve Başmuhasebe Kalemî'nin bir kaç kataloğunun muhtevası, diğerlerine göre oldukça teferruatlı bir şekilde yer almıştır.

Elinizdeki bu kitaba, '*Başbakanlık Osmanlı Arşivi*'nde *Kullanılan Kodlar*' ile '*Padişah ve Sadrâzamların Saltanat Yılları*' da ilâve edilerek, eserin kaynak olma bakımından muhtevası zenginleştirilmiştir. Kitabın sonuna, fonlarla ilgili bir alfabetik indeks de konulmuş, böylece araştırmacıların kataloglarda yer alan bilgilere kolayca ulaşmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, Arşiv'de tasnif hey'eti başkanlıklarında bulunan ve tasnif ettikleri fonları kendi adlarıyla anılan İbnülemin Mahmud Kemal (İnal), Ali Emirî, Muallim Cevdet (İnançalp) ve Kâmil Kepecioğlu hakkında ilgili yerlerde malûmat verilerek, bu üstadların genç araştırmacılar tarafından da tanınması hedeflenmiştir.

İstanbul dışında bulunan araştırmacılara kolaylık sağlamak maksadıyla Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda bulunan kataloglardan 592 adedinin birer kopyası çıkartılarak Ankara'da Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü bünyesinde araş-

tırcıların hizmetine sunulmuştur. Zaman ve imkânlar dahilinde, geri kalan katalogların da Ankara'da hizmete sunulmasına devam olunacaktır. Bu vesile ile çalışmalarımızda her türlü teşvik ve desteği bizlerden esirgemeyen Başbakanlık Müsteşar V. Sayın Arif YÜKSEL ve Müsteşar Yardımcısı Sayın Muzaffer TUTAR'a teşekkürlerimizi sunmayı görev bilmekteyiz.

Bu eserin hazırlanmasında emeği geçen, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeline ayrıca teşekkür ederim.

*"Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi"*nin araştırmacılara, konuları ile ilgili belgelere kısa sürede ve sağlıklı bir şekilde ulaşmalarında yardımcı ve yararlı olmasını dilerim.

30 Kasım 1995

İsmet BİNARK

Devlet Arşivleri Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
SUNUŞ	V
İÇİNDEKİLER	XXV
BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ KATALOGLARI REHBERİ	1
ALİ EMİRÎ TASNİFİ KATALOGLARI	3
BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI KATALOGLARI	
Nezâret ve Devâir Kayıt Gelen-Giden Defterleri	8
Vilâyet Gelen-Giden Kayıt Defterleri	16
Rumeli Müfettişliği Defterleri Kataloğu	16
Ayniyat Defterleri Fihristi	37
Sadâret Evrakı Katalogları	50
BÂB-I ÂSAFÎ DÎVÂN-I HÜMÂYÛN KALEMLERİ	
KATALOGLARI	61
BÂB-I DEFTERÎ KALEMLERİ KATALOGLARI	66
BAŞMUHASEBE DEFTERLERİ KATALOGLARI	72
BAŞMUHASEBE KALEMİ EK KODLARI KATALOGLARI	74
CEVDET TASNİFİ KATALOGLARI	83
DAHİLİYE NEZÂRETİ KATALOGLARI	88
DARPHÂNE-İ ÂMİRE DEFTERLERİ KATALOĞU	93
DÎVÂN-I HÜMÂYÛN DEFTERLERİ	94
1. Nâme-i Hümayûn Defterleri	96
2. Nefy ve Kısas Defterleri	98
4. Nizâmât Defterleri	101

5. Şehbenderlik Defterleri	103
6. Tanzimât-ı Hayriye Defteri	103
7. Tekâüd Defterleri	104
8. Tevcihât-ı Mülkiye Defterleri	104
9. Vâride ve Sâdıra Defterleri	105
10. Tevziât, Zehâir, Esnaf ve İhtisâb Defterleri	106
11. Ru'ûs Defterleri	107
12. Tahvil (Nişan) Kalemi Defterleri.....	118
13. Âmedî Kalemi Defterleri	123
14. Düvel-i Ecnebiye Defterleri	124
15. Teşrifât Kalemi Defterleri.....	130
16. Vak'anüvislik Defterleri.....	131
17. Çavuşbaşılık Defterleri	132
18. Askerî Rûznâmçe Defteri	132
19. Kırım Hanlığı Defteri.....	132
20. Yol ve Menzil Defterleri	133
21. Müteferrik Defterler	133
EVKAF NEZÂRETİ KATALOGLARI.....	134
HARİCİYE NEZÂRETİ KATALOGLARI	136
HARİTA, PLAN-PROJE-KROKİ KATALOGLARI	138
1. Harita Kataloğu	138
2. Plan-Proje-Kroki Kataloğu	139
HATT-I HÜMÂYÛN TASNİFİ KATALOGLARI	140
İBNÜLEMİN TASNİFİ KATALOGLARI.....	144
İRÂDELER TASNİFİ KATALOGLARI.....	149
1. Mesâil-i Mühimme İrâdeleri Katalogları.....	150
2. 1255-1309 Yılları İrâdeleri Katalogları	151
3. 1310-1334 Yılları İrâdeleri Katalogları	162
4. Dosya Usulü İrâdeler Kataloğu	169
5. Eyâlât-ı Mümtâze İrâdeleri Katalogları.....	170
KÂMİL KEPECİ TASNİFİ KATALOĞU	172
MALİYE KALEMİ DEFTERLERİ KATALOĞU	177

1. Maliye-Cerîde Defterleri Kataloğu	177
2. Maliye- Mektûbî ve Evâmir-i Mâliye Kalemli Kataloğu	178
3. Maliye-Mesârifât Defterleri Katalogları	179
4. Maliye-Vâridât Muhasebesi Defterleri Katalogları	180
MECLİS-İ VÂLÂ DEFTERLERİ KATALOĞU	186
MÜHİMME DEFTERLERİ KATALOGLARI	189
1. Mühimme Zeyli Defterleri	203
2. Mühimme-i Asâkir Defterleri	204
3. Mühimme-i Mektûme Defterleri	206
4. Mühimme-i Mısır Defterleri	207
RUMELİ MÜFETTİŞLİĞİ EVRAKI KATALOGLARI	212
SATIN ALINAN EVRAK KATALOGLARI	217
1. Makedonya Arşivi'ndeki Osmanlı Dönemine Ait Arşiv Malzemesi Kataloğu	217
2. Ali Fuad Türkgeldi'nin Mirasçılarında Satın Alınan EvraK Kataloğu	218
3. Ali Baba Zaviyesi Evrakı Kataloğu	219
4. Prof. Dr. Cavit Baysun'un Terekesinden Satın Alınan EvraK Kataloğu	219
5. Rusya Federasyonu Arşivlerindeki Osmanlı Dönemine Ait Belgelerin Kataloğu	220
SIHHİYE NEZÂRETİ DEFTERLERİ KATALOĞU	221
SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİ KATALOGLARI	224
ŞÛRÂ-YI DEVLET KATALOGLARI	227
TAPU TAHRİR DEFTERLERİ KATALOĞU	253
TIMAR VE ZEÂMET TEVCİH DEFTERLERİ KATALOGLARI	255
YIDIZ EVRAKI KATALOGLARI	256
İNDEKS	263
EKLER	273
Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Kullanılan Kodlar	275
Padişah ve Sadrâzamların Saltanat Yılları	303

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ
KATALOGLARI REHBERİ

ALİ EMİRÎ TASNİFİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 1

Tarihçi Ali Emirî* başkanlığında bir hey'et tarafından 1918-1921 yılları arasında gerçekleştirilen bir tasnif olmasından dolayı bu fona **Ali Emirî Tasnifi** adı verilmiştir.

Ali Emirî'nin yaptığı tasnif, padişahlar itibariyle kronolojik olmasına rağmen, her padişah dönemine ait vesikalar kendi içerisinde tam kronolojik değildir. Padişahlar değiştikçe her katalogdaki vesika sıra numarası 1'den başlayarak yeniden verilmiştir.

Vesikalar, IV. Mehmed'den itibaren çoğalmaya başlar.

Toplam 53 cilt katalogda 182.527 adet belge bulunmaktadır. Katalogların 7 cildi yeni harflere çevrilmiştir. Ayrıca 1 cildin indeksi mevcuttur. Bu ciltte, indeksi çıkarılan belgelerin I. Selim ile Sultan İbrahim dönemlerine ait oldukları görülmektedir.

* **Ali Emirî:** 1857'de Diyarbakır'da doğmuş ve 1924'te İstanbul'da vefat etmiş büyük bir kütüphaneci, edebiyat araştırmacısı ve tarihçidir. Muhtelif Anadolu ve Rumeli vilâyetlerinde kâtiplik, başkâtiplik ve muhasebecilik görevlerinde bulundu. Harput, Erzurum ve Halep'te defterdarlık; Yanya, İşkodra ve Yemen'de Maliye Müfettişliği yaptı. Her gittiği yerden kitap topladı. Satın alamadıklarını istinsah etti. Evinde 721 adet kopya ettiği eser mevcuttu.

1916'da Fatih'te kurduğu Millet Kütüphanesi'nin Müdürlüğünü vefatına kadar yaptı. Ali Emirî, Tarih ve Edebiyat adlı bir dergi çıkarmış, Nevâdir-i Eslâf ve Levâmîü'l-Hamidiyye, Cevâhirü'l-mülûk, Ezhâr-ı Hakikat, Osmanlı Vilâyât-ı Şarkıyyesi ve Şeyh Emin-i Tokadî Hazretleri'nin Tercüme-i Hâli gibi eserler yazmıştır.

Bu tasnifteki katalogların ilki 676 (1278), sonuncusu ise 1277 (1860) tarihli'dir. Beylikler Dönemi ve I. Osman'dan başlayarak Sultan Abdülmecid'e kadar ulaşan bu belgelerin konuları arasında; siyasî, askerî muamelât; yabancı ülkelerle münasebetler; tımar ve zeâmet tevcihleri; inşa ve tamir ile maarif ve Dîvân-ı Hümâyûn mes'eleleri zikredilebilir.

Araştırmacıların bu kataloglardan belge istemeleri için istek fişine, **fonun adı** ve **ait olduğu padişahın dönemi** ile **belgenin katalogdaki esas numarasını** yazmaları gerekmektedir.

ALİ EMİRÎ TASNİFİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	İhtiva Ettiği Yıllar		DÖNEMİ	AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
	Hicrî	Milâdî			
1/1	676- 920	1278- 1514	I. Osman- II.Bâyezid	Siyasî, askerî konular; tımar ve zeâmet tevcihleri; Dîvân-ı Hümâyûn meseleleri; inşa ve tamirler. Katalog, Eski Türkçedir.	33
1/2	918- 1058	1512- 1648	I. Selim- Sultan İbrahim	Siyasî, askerî konular; tımar ve zeâmet tevcihleri; Dîvân-ı Hümâyûn meseleleri. Katalogun Latin harfli fihristi mevcuttur.	184
1/3	1061- 1098	1650- 1687	IV. Mehmed	Siyasî, askerî konular; tımar ve zeâmet tevcihleri; Dîvân-ı Hümâyûn meseleleri. Katalog, Latin harflidir.	210
1/4	1058- 1098	1648- 1687	IV. Mehmed	"	158
1/5	1054- 1098	1644- 1687	IV. Mehmed	"	160
1/6	1060- 1099	1650- 1688	IV. Mehmed	"	54
1/7	1099- 1102	1688- 1691	II. Süleyman	"	201
1/8	1102- 1107	1691- 1695	II. Ahmed	Siyasî, askerî münasebetler; maarif; inşa ve tamirler; tımar ve zeâmet tevcihleri. Katalog, Eski Türkçedir.	106

1/9	1106-1115	1696-1703	II. Mustafa	Siyasî, askerî münasebetler; ma-arif; inşa ve tamirler; tımar ve zeâmet tevcihleri. Katalog, Latin harflidir.	147
1/10	1105-1115	1694-1704	II. Mustafa	"	164
1/11	1106-1115	1695-1704	II. Mustafa	"	231
1/12	1105-1115	1694-1704	II. Mustafa	"	87
1/13	1115-1145	1704-1733	III. Ahmed	"	144
1/14	1115-1145	1704-1733	III. Ahmed	"	152
1/15	1115-1145	1704-1733	III. Ahmed	"	200
1/16	1115-1145	1704-1733	III. Ahmed	"	199
1/17	1115-1145	1704-1733	III. Ahmed	"	285
1/18	1115-1145	1704-1733	III. Ahmed	"	158
1/19	1143-1168	1731-1755	I. Mahmud	"	146
1/20	1143-1168	1731-1755	I. Mahmud	"	143
1/21	1143-1168	1731-1755	I. Mahmud	"	201
1/22	1143-1168	1731-1755	I. Mahmud	"	201
1/23	1143-1168	1731-1755	I. Mahmud	"	200
1/24	1168-1171	1755-1758	III. Osman	"	148
1/25	1168-1171	1755-1758	III. Osman	"	138

1/26	1168-1171	1755-1758	III. Osman	Siyasî, askerî münasebetler; marif; inşa ve tamirler; tımar ve zeâmet tevcihleri. Katalog, Latin harflidir.	104
1/27	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	149
1/28	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	149
1/29	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	148
1/30	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	210
1/31	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	199
1/32	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	199
1/33	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	198
1/34	1171-1187	1758-1774	III. Mustafa	"	109
1/35	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	Siyasî, askerî münasebetler; marif; inşa ve tamirler; tımar ve zeâmet tevcihleri; Dîvân-ı Hümâyûn meseleleri. Katalog, Eski Türkçedir.	148
1/36	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	"	147
1/37	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	"	148
1/38	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	"	143
1/39	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	"	200
1/40	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	"	198
1/41	1187-1203	1774-1789	I. Abdülhamid	"	128

1/42	1203-1222	1789-1808	III. Selim	Siyasî, askerî münasebetler; marif; inşa ve tamirler; tımar ve zeâmet tevcihleri; Dîvân-ı Hümâyûn meseleleri. Katalog, Eski Türkçedir.	135
1/43	1203-1222	1789-1808	III. Selim	"	148
1/44	1203-1222	1789-1808	III. Selim	"	148
1/45	1203-1222	1789-1808	III. Selim	"	198
1/46	1203-1222	1789-1808	III. Selim	"	198
1/47	1203-1222	1789-1808	III. Selim	"	197
1/48	1203-1222	1789-1808	III. Selim	"	49
1/49	1222-1223	1808-1809	IV. Mustafa	Siyasî, askerî münasebetler; marif; inşa ve tamirler; tımar ve zeâmet tevcihleri; Dîvân-ı Hümâyûn meseleleri. Katalog, Eski Türkçedir.	77
1/50	1224-1255	1809-1839	II. Mahmud	"	144
1/51	1224-1255	1809-1839	II. Mahmud	"	165
1/52	1224-1255	1809-1839	II. Mahmud	"	138
1/53	1255-1277	1839-1860	Abdûlmecid	"	9

BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI KATALOGLARI
(Nezâret ve Devâir Gelen-Giden Kayıt Defterleri)

Fon Numarası: 19

BEO Gelen-Giden Kayıt Defterleri, Sadâret ile nezâretler ve diğer resmî daireler arasındaki yazışmaların kayıtlarının, nezâret ve dairelerine göre tasnif edilerek, her bölümün kendi arasında kronolojik sıraya dizilmesinden meydana gelmiştir.

h. 1247-1341/m. 1831-1922 yılları arasındaki muhaberâtın kayıt olunduğu bu 1060 defter, hâlen katalog olarak araştırmacılar tarafından kullanılmaktadır.

BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI KATALOGLARI
(Nezâret ve Devâir Gelen-Giden Kayıt Defterleri)

Sıra Nu	Defterin Muhtevası		İhtiva Ettiği Yıllar		Defter Adedi
	Defterin Adı	Nev'i	Hicrî	Milâdî	
1-1060	BEO Nezâret ve Devâir	Gelen-Giden	1247-1341	1831-1922	1060
1 - 29	Adliye	Gelen	24.R.1278 - 17.R.1294	1861 - 1877	8
		Gelen	6.Ra.1294 - 6.R.1341	1877 - 1922	13
		Giden	24.R.1296 - 24.S.1330	1879 - 1912	10
30 - 51	Bahriye	Gelen	28.C.1265 - 4.Ra.1341	1849 - 1922	12
		Giden	1.M.1277 - 12.Ra.1341	1860 - 1922	11
52 - 122	Dahiliye	Gelen	3.Ca.1297 - 8.Ra.1338	1880 - 1920	35
		Giden	4.R.1297 - 11.Ra.1341	1880 - 1922	36

123 - 144	Evkaf	Gelen (Takrir)	9.C.1268 - 24.Ş.1278	1852 - 1861	6
		Gelen	30.B.1265 - 9.Ra.1341	1849 - 1922	8
		Giden	6.M.1278 - 10.Ra.1341	1861 - 1922	8
145 - 192	Hariciye	Gelen	4.R.1297 - 7.Ra.1341	1880 - 1922	30
		Giden	21.Ra.1293 - 10.Ra.1340	1876 - 1922	18
193 - 273	Harbiye	Gelen (Takrir)	14.L.1260 - 16.N..1330	1844 - 1912	12
		Gelen	1.B.1265 - 14.R.1341	1849 - 1922	41
		Giden	1.M.1278 - 11.Ra.1341	1861 - 1922	29
274 - 277	Hazîne-i Hâssa	Gelen	10.M.1278 - 10.Ra.1341	1861 - 1922	2
		Giden	1.M.1278 - 10.Ra.1341	1861 - 1922	2
278 - 343	İstîzân İrâde-i Seniyye Defteri	Gelen	3.B.1265 - 8.Ra.1341	1849 - 1922	66
344 - 360	Re'sen İrâde-i Seniyye	Gelen	28.C.1265 - 25.Ca.1327	1849 - 1909	17
361 - 389	İrâde-i Husûsiyye	Gelen	6.M.1286 - 25.Ra.1340	1869 - 1921	29
390 - 399	Maarif	Gelen	16.M.1278 - 29.S.1341	1861 - 1922	5
		Giden	1.M.1278 - 12.Ra.1341	1861 - 1922	5
400 - 517	Maliye	Takrir	8.L.1260 - 13.M.1320	1844 - 1873	44
		Gelen	28.C.1265 - 10.Ra.1341	1849 - 1922	28
		Giden	1.M.1278 - 10.Ra.1341	1861 - 1922	44

518 - 522	Meclis-i A'yân	Gelen	25.Za.1326- 14.M.1340	1908 - 1921	3
		Giden	26.Za.1326 - 8.S.1341	1908 - 1922	2
523 - 528	Meclis-i Mebûsân	Gönderi- len	27.Za.1326 - 10.Ş.1338	1908 - 1920	2
		Gelen	3.Z.1326 - 8.B.1338	1908 - 1920	2
		Giden	25.Za.1326- 13.B.1338	1908 - 1920	2
529 - 537	Meşîhat	Gelen	1.M.1290 - 9.Ra.1341	1873 - 1922	4
		Giden	1.M.1278 - 10.Ra.1341	1861 - 1922	5
538 - 549	Nâfia	Gelen	28.Z.1285 - 30.S.1341	1869 - 1922	7
		Giden	17.Z.1286 - 10.Ra.1341	1870 - 1922	5
550 - 552	Ticaret ve Nâfia	Gelen	28.Ca.1265 - 10Ş.1328	1849 - 1910	2
		Giden	21.S.1327 - 11.Ra.1329	1909- 1911	1
553 - 558	Ticaret	Gelen	17.M.1290 - 2.Ra.1341	1879 - 1922	2
		Giden	20.M.1290 - 10.Ra.1341	1873 - 1922	4
559 - 560	Ticaret ve	Gelen	9.M.1278 - 12.M.1290	1861 - 1873	1
	Sıhhiye	Giden	1.M.1278 - 13.M.1290	1861 - 1873	1
561 - 563	Ticaret ve Ziraat	Gelen	15.Ra.1329- 14.Ra.1336	1911 - 1917	2
		Giden	28.Za.1327 - 4.R.1331	1909 - 1913	1

564 - 570	Orman ve Meâdin	Gelen	27.B.1289 - 21.Za.1329	1872 - 1911	4
		Giden	7.Ca.1299 - 15.Ra.1336	1881 - 1917	3
571 - 575	Sıhhiye	Gelen	21.M.1290 - 18.Ra.1341	1873 - 1922	2
		Giden	21.M.1290 - 10.Ra.1341	1873 - 1922	3
576 - 586	Posta ve Telgraf	Gelen	17.M.1290 - - 11.B.1337	1873 - 1919	6
		Giden	17.S.1293 - 8.B.1337	1876 - 1919	5
587 - 595	Rusûmât	Gelen	10.M.1278 - 10.B.1337	1861 - 1909	5
		Giden	2.M.1278 - 15.B.1327	1861 - 1909	4
596 - 601	Şûrâ-yı Devlet	Gelen	16.B.1295 - 11.Ra.1341	1878 - 1922	3
		Giden	22.B.1295 - 29.S.1341	1878 - 1922	3
602 - 640	Şûrâ-yı Devlet Mazbataları	Gelen (Mazbata)	23.Z.1285 - 12.Ra.1341	1869 - 1922	38
641 - 649	Tophane	Gelen	13.B.1278 - 10.Za.1327	1862 - 1910	6
		Giden	18.M.1290 - 5.C.1327	1873 - 1909	3
650 - 663	Zaptiye	Gelen	29.C.1265 - 24.B.1327	1849 - 1909	8
		Giden	2.M.1278 - 19.C.1327	1862 - 1909	6
664 - 668	Müteferrika - Teftiş, Anadolu Komisyonu	Gelen	3.C.1313 - 28.S.1320	1895- 1902	3
		Giden (Şakir Paşa'ya)	10.Ra.1313- 28.N.1320	1895 - 1902	2

669 - 671	Askerî Tekâüd Sandığı	Gelen	27.Ş.1303 - 25.B.1328	1886 - 1910	2
		Giden	21.L.1315 - 6.B.1328	1886 - 1910	1
672 - 677	Bulgaristan Komiserliği	Gelen	13.L.1313 - 6.Ş.1327	1895 - 1909	5
		Giden	19.B.1315 - 25.Z.1321	1897 - 1903	1
678 - 680	Mümtâz - Müteferrika, Bulgaristan Komiserliği	Gelen	2.Ra.1311 - 6.B.1327	1893 - 1909	3
681 - 682	Sicill-i Ahvâl Komisyonu	Gelen	6.B.1305 - 29.C.1314	1888 - 1897	2
683 - 689	Şehr Emâneti	Gelen	16.M.1278 - 6.S.1327	1861 - 1909	4
		Giden	5.M.1291 - 23.B.1327	1874 - 1909	3
690 - 705	Sadârete Gelen Şifre Telgrafların Kayıt	Gelen	1.Ca.1322 - 10.Ra.1329	1904 - 1911	10
		Giden	16.L.1322 - C.1329	1904 - 1911	7
706 - 715	Hariciye Müteferrikası	Gelen	25.S.1304 - 1341	1886 - 1922	10
716 - 717	Hicaz Demiryolları	Gelen	8.Z.1319 - 18.Ş.1332	1902 - 1914	1
		Giden	7.Z.1319 - 12.Za.1332	1902 - 1914	1
718 - 719	Harîk Müteferrikası	Gelen	26.Ra.1337	1918	1
		Giden	5.Z.1336	1918	1
720 - 726	Defter-i Hâkânî	Gelen	10.M.1278 - 20.B.1331	1861 - 1913	4
		Giden	2.M.1278 - 20.R.1330	1861 - 1912	3

727 - 735	Dîvân-ı Muhâsebât	Gelen	10.M.1297- 11.Ra.1341	1879 - 1922	7
		Giden	1.S.1299 - 15.Ra.1332	1881 - 1914	2
736 - 740	Mülkiye Tekâüd Sandığı	Gelen	9.C.1297 - 17.C.1329	1880 - 1911	3
		Giden	11.C.1297 - 3.N.1328	1880 - 1910	2
741 - 742	Memûrîn-i Mülkiye Komisyonu	Gelen	7.N.1314 - 5.Ş.1326	1897 - 1908	1
		Giden	24.B.1314 - 18.B.1326	1896 - 1908	1
743 - 750	Mısır Komiserliği	Gelen	10.R.1300 - 17.Ş.1331	1883 - 1913	6
		Giden	28.R.1303 - 7.Z.1318	1886 - 1914	2
751 - 752	Mümtâze - Hariciye Müteferrikası	Gelen	22.B.1307 - 16.N.1312	1890 - 1895	2
753 - 757	Mümtâze Müteferrikası	Gelen	17.N.1312 - 27.Ra.1331	1895 - 1913	3
		Giden	19.N.1327 - 24.R.1333	1909 - 1915	2
758 - 764	Muhâcirîn Komisyonu	Gelen	2.M.1278 - 7.B.1326	1861 - 1908	3
		Giden	3.M.1278 - 24.C.1326	1861 - 1908	4
765 - 768	Islâhât, Maliye Komisyonu	Gelen	27.L.1296 - 29.Ca.1326	1879 - 1908	4
769 - 770	Mekke-i Mükerrime	Gelen	10.Ra.1328	1910	1
		Giden	5.Ra.1328	1910	1
770 (2,3 mük.)	Mekâtib-i Askeriyye	Gelen	1.Za.1316 - 9.S.1326	1899 - 1908	1
		Giden	1.Ca.1298 - 16.B.1326	1881 - 1908	2

771 - 773	Tibbiye	Gelen	11.S.1278 - 23.M.1293	1861 - 1876	1
		Giden	3.M.1278 - 1.Ra.1296	1861 - 1879	2
774 - 775	Techizât	Gelen	26.Z.1319 - 30.Ş.1326	1902 - 1908	1
		Giden	7.Z.1319 - 5.Ş.1326	1902 - 1908	1
776 - 777	Tevhîd-i Mübâyaa	Gelen	3.M.1323 - 5.C.1323	1905	1
		Giden	8.M.1323 - 8.C.1323	1905	1
778 - 779	İâşe	Gelen	1.Z.1336 - 22.Ca.1337	1918 - 1919	1
		Giden	11.Za.1336 - 16.R.1337	1918 - 1919	1
780 - 781	Muameleleri buyrulmayarak görülen evrakların hülâsaları	Gelen	23.Ş.1310 - 4.N.1311	1893	2
782	Vilâyet müteferrikasın- dan yazılan tezkire-i sâmiyeler	Gelen	29.Ca.1313 - 3.Ş.1320	1895 - 1902	1
783	İmâret	Gelen	25.S.1327 - 17.S.1328	1909 - 1910	1
784	Mısır işlerine dair yazılan tezâkir	Gelen	12.N.1301 - 4.Ra.1304	1884 - 1886	1
785 - 789	Sadâret Mektûbî, Mühimme Kalemî kayıt defteri	Gelen	2.Ş.1308 - 9.Za.1339	1891 - 1921	5
790	Buyruldu Defteri	Gelen	11.Ra.1302- 18.Za.1302	1884 - 1885	1
791	Dersââdet müteferrikası	Gelen	5.R.1331 - 15.Ra.1338	1913 - 1919	1
792 - 877	Arzuhal Defteri	Gelen	28.Ca.1306- 14.Ra.1341	1889 - 1922	85

878 - 883	Telgraf, Arzuhal	Gelen	4.Ra.1328 - 15.Ş.1337	1910 - 1919	6
884 - 890	Takvim-i Vakâyi ile neşrolunan evrakın kayıt defteri	Gelen	13.Ş.1336 - 14.Ş.1340	1918 - 1922	7
891 - 895	Müdevverât	Gelen	12.N.1326 - 8.Ra.1341	1908 - 1922	5
896 - 913	Teşrifât	Gelen	9.C.1276 - 1.Ra.1341	1859 - 1922	18
914 - 916	Vilâyet-i Mümtâze	Gelen	7.R.1297 - 14.Ca.1304	1880 - 1887	3
917 - 926	Vilâyet-i Mümtâze umûm tezâkir	Gelen	3.M.1298 - 8.Ş.1309	1880 - 1891	10
927 - 933	Vilâyet-i Mümtâze ve muhtâre, yevmiye	Gelen	1.Ca.1320 - 22.M.1340	1902 - 1921	7
934 - 936	Umum Mühimme	Gelen	12.M.1298- 22.Ca.1324	1880 - 1906	4
937 - 956	Bulgaristan Kalemi	Gelen	2.B.1309 - 26.Z.1331	1892 - 1913	20
957 - 961	Bulgaristan Tezâkir Defterleri	Gelen	1.N.1309 - 30.N.1319	1892 - 1901	5
961/2	Bulgaristan Nizâm Defteri	Gelen	7.Ra.1297 - 8.Ra.1325	1881 - 1907	1
962 - 966	Vilâyet-i Mümtâzede, Bulgaristan Muharrerât Defteri	Gelen	7.M.1298 - 29.B.1319	1880 - 1901	5
966/2	Nizâm Defteri	-	-	-	1
967 - 985	Şarkî Rumeli Defteri	Gelen	1.M.1297 - 27.Ş.1327	1879 - 1909	19
986 - 1002	Girit	Gelen	18.N.1288- 14.Ra.1338	1871 - 1919	17
1003	Kıbrıs, Bosna, Hersek	Gelen	24.Ra.1310- 15.Ra.1338	1892 - 1919	1

1004 -1008	Sisam Defteri	Gelen	17.B.1247 - 3.N.1330	1831 - 1912	5
1009-1012	Cebel-i Lübnan ve Sisam	Gelen	13.L.1309 - 11.M.1323	1892 - 1905	4
1013-1021	Cebel-i Lübnan	Gelen	13.L.1309 - 16.R.1337	1866 - 1919	9
1022-1028	Trablusgarp, Bingazi	Gelen	5.Za.1330 - 23.Ş.1339	1912 - 1921	7
1029-1030	Mısır	Gelen	26.Ra.1262 - 26.Z.1319	1846 - 1882	2
1031-1035	Mısır Hidiviyeti nuharrerâtı	Gelen	12.M.1298 - 10.S.1336	1880 - 1917	5
1036-1039	Mısır Hidiviyeti tezâkir defterleri	Gelen	20.L.1309 - 17.M.1340	1892 - 1921	4
1040-1048	Mısır Hidiviyeti hülâsa defterleri	Gelen	12.L.1309 - 20.C.1341	1892 - 1922	8
1049-1060	Nezâretler ve devâir memurlarının tayin ve ayrılma tarihini gösteren defter	Gelen	15.R.1307 - 11.S.1326	1889 - 1908	

BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI KATALOGLARI

(Vilâyet Gelen-Giden Kayıt Defterleri)

Fon Numarası: 19

1864 yılında Osmanlı Devleti'nde eyalet sisteminden vilâyet sistemine geçilmiştir. Böylece Bâb-ı Âlî Evrak Odası'nda hem Eyâlât-ı Mümtâze için, hem de diğer vilâyetler için müstakil kayıt defterleri hazırlanmıştır. Bunların tutulmasına Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar devam edilmiştir. Defterlerde memurlara verilen nişan ve madalyalara dair bilgiler yer almaktadır. Defterler, kronolojik olarak sıralanmıştır.

Rumeli Müfettişliği'ne ait 1319-1327 yılları arasındaki defterler, **“Rumeli Müfettişliği Defterlerinin Kataloğu” (1319-1327)** vasıtasıyla istenmelidir. Bunlar, tabloda * işaretiyle gösterilmiştir.

Sadâret'e muhtelif vilâyetlerden gelen tahrirât ile cevaben bu vilâyetlere yazılan tahrirât kayıtlarını hâvi bu defterler, h. 1265-1341/m. 1849-1922 yılları arasını ihtiva ederler. 1608 adet defterden meydana gelen bu seri, hâlen araştırmacılar tarafından katalog olarak kullanılmaktadır.

BAB-I ALİ EVRAK ODASI KATALOGLARI
(Vilayet Gelen-Giden Kayıt Defterleri)

Sıra Nu	DEFTERİN MUHTEVASI		İhtiva Ettiği Yıllar		Defter Adedi
	ADI	Nev'i	Hicrî	Milâdî	
1-608	BEO Ayniyat Defterleri	Gelen- Giden	1265-1341	1849- 1922	1608
1 - 41	Vilâyât	Gelen	4.B.1265 - 25.Ra.1338	1849 - 1919	26
		Giden	14.Z.1277 - 19.M.1339	1861 - 1920	15
42 - 54	Vilâyât, memûrin	Gelen	21.S.1327 - 15.N.1335	1909 - 1917	12
55 - 80	Anadolu vilâyetleri	Gelen	6.Z.1277 - 3.S.1328	1861 - 1910	13
69	Anadolu jurnal memurlarından	Gelen	15.Z.1288 - 29.M.1289	1872 - 1872	1
70 - 80	Anadolu vilâyetleri	Giden	2.M.1278 - 11.S.1328	1861 - 1910	11
81 - 91	Anadolu vilâyetleri memurları	Gelen	23.Za.1318 - 25.Ra.1328	1901 - 1910	10
92	Amasya ve Şarkî Karahisar	Giden	10.M.1289 - 27.Ra.1300	1872 - 1883	1
93 - 103	Ankara	Gelen	4.S.1278 - 28.Ş.1327	1861 - 1909	6
		Giden	20.S.1287 - 30.Ca.1327	1870 - 1909	5

104 - 110	Aydın	Gelen	24.M.1278 - 1.Ra.1328	1861 - 1910	3
		Giden	2.M.1278 - 18.M.1328	1861 - 1910	4
111 - 114	Bitlis	Gelen	24.B.1307 - 1.Ra.1328	1890 - 1910	2
		Giden	17.S.1306 - 11.S.1327	1888 - 1909	2
115	Canik	Giden	27.M.1291 - 25.N.1296	1874 - 1879	1
116 - 121	Diyarbakır	Gelen	27.B.1307 - 29.Z.1296	1890 - 1879	3
		Giden	17.Ra.1288 - 26.C.1327	1871 - 1909	3
122 - 129	Erzurum	Gelen	21.Z.1277 - 19.S.1328	1861 - 1910	5
		Giden	6.M.1278 - 16.S.1327	1861 - 1909	3
130 - 145	Hüdâvendigâr	Gelen	14.M.1278 - 16.S.1328	1861 - 1910	8
		Giden	13.L.1279 - 3.S.1328	1863 - 1910	8
146 - 149	İzmit	Gelen	1.M.1278 - 22.Z.1290	1861 - 1874	2
		Giden	2.M.1278 - 26.M.1291	1861 - 1874	2
150 - 157	Kastamonu	Gelen	17.M.1278 - 24.Z.1327	1861 - 1909	4
		Giden	3.M.1278 - 7.S.1327	1861 - 1909	4

158 - 166	Konya	Gelen	25.Z.1277 - 9.Z.1327	1861 - 1909	6
		Giden	1.M.1278 - 10.L.1327	1861 - 1909	3
167 - 173	Mâmûretü'laziz	Gelen	8.M.1293 - 21.Z.1327	1876 - 1909	3
		Giden	2.M.1278 - 16.S.1327	1861 - 1909	4
174	Ordu	Gelen	26.S.1278 - 16.M.1284	1861 - 1867	1
175 - 186	Sivas	Gelen	28.M.1278 - 4.M.1325	1861 - 1906	5
		Giden	2.M.1278 - 29.L.1327	1861 - 1909	7
187 - 193	Trabzon	Gelen	24.Z.1277 - 23.Z.1327	1861 - 1909	3
		Giden	3.M.1278 - 6.Z.1327	1861 - 1909	4
194 - 198	Van	Gelen	26.Ş.1303 - 8.S.1328	1886 - 1910	2
		Giden	18.Z.1293 - 5.Ş.1327	1876 - 1909	3
199 - 237	Arabistan vilâyetleri	Gelen	15.S.1278 - 22.S.1328	1861 - 1910	27
		Giden	1.M.1278 - 28.Z.1327	1861 - 1910	11
226	Arabistan jurnal memurları	Gelen	20.Ca.1288 - 7.C.1289	1871 - 1872	1

238 - 249	Adana	Gelen	22.C.1277 - 1.Ca.1327	1860 - 1909	7
		Giden	3.M.1278 - 2.S.1328	1861 - 1910	5
250	Ammâre	Giden	7.M.1278 - 3.Ş.1278	1861 - 1862	1
251 - 261	Bağdat	Gelen	16.M.1290 - 30.Z.1327	1673 - 1909	6
		Giden	2.M.1278 - 19.Za.1327	1861 - 1909	5
262 - 267	Basra	Gelen	27.C.1292 - 25.M.1328	1875 - 1910	4
		Giden	22.B.1292 - 19.Z.1327	1875 - 1909	2
268 - 275	Beyrut	Gelen	20.S.1307 - 21.S.1328	1889 - 1910	4
		Giden	10.B.1306 - 3.M.1328	1889 - 1910	4
276 - 277	Bingazi	Gelen	21.Ra.1305 - 25.C.1326	1887 - 1908	2
278	Cebel-i Lübnan, Sisam	Gelen	26.C.1303 - 12.N.1313	1886 - 1896	1
279 - 283	Cebel-i Lübnan	Gelen	27.Ş.1315 - 10.L.1333	1897 - 1915	1
		Giden	23.M.1290 - 22.N.1333	1873 - 1915	1
284	Gadamis	Gelen	25.Za.1279 - 1.B.1281	1863 - 1864	1

285 - 299	Halep	Gelen	19.Ca.1277 - 10.S.1328	1860 - 1910	8
		Giden	2.M.1278 - 27.M.1328	1861 - 1910	7
300	Havran	Giden	13.S.1278 - 27.M.1280	1861 - 1863	1
301 - 310	Hicaz	Gelen	7.L.1289 - 1.Ra.1328	1872 - 1910	4
		Giden	11.S.1278 - 12.Za.1327	1861 - 1909	5
311	Humus	Gelen	28.Ca.1280 - 2.Ş.1281	1863 - 1865	1
312 - 319	Kudüs	Gelen	16.M.1290 - 15.Z.1327	1873 - 1909	5
		Giden	27.M.1291 - 6.S.1328	1874 - 1910	3
320	Mısır, Yemen, Cebel- i Lübnan, Kudüs	Gelen - Giden	8.L.1278 - 16.M.1290	1862 - 1873	1
321 - 331	Mısır	Gelen	1.S.1290 - 27.Za.1332	1873 - 1914	5
		Giden	3.M.1278 - 2.M.1333	1861 - 1914	6
332	Mısır Meselesi	-	17.C.1305 - -	1888 - -	1
333 - 339	Musul	Gelen	21.Ca.1296 - 29.S.1328	1879 - 1910	3
		Giden	10.L.1309 - 14.N.1327	1892 - 1909	4

340 - 341	Suriye	Gelen - Giden	18.M.1290 - 16.M.1291	1873 - 1874	2
342 - 352	Suriye	Gelen	26.M.1278 - 26.S.1328	1861 - 1910	5
		Giden	6.M.1278 - 16.S.1327	1861 - 1909	6
353 - 363	Trablusgarp	Gelen	22.M.1278 - 28.L.1327	1861 - 1909	6
		Giden	6.M.1278 - 16.S.1328	1861 - 1910	5
364 - 368	Yemen	Gelen	19.M.1290 - 18.M.1328	1873 - 1910	5
369 - 371	Yemen, Trablusgarp	Giden	27.M.1291 - 6.M.1322	1874 - 1904	3
372 - 373	Yemen	Giden	19.M.1324 - 11.Z.1327	1906 - 1909	2
374 - 375	Zor	Gelen- Giden	16.M.1290 - 11.S.1291	1873 - 1874	2
376	Zor	Giden	1.M.1291 - 11.S.1294	1874 - 1877	1
377	Adalar	Gelen	26.Z.1292 - 12.B.1293	1875 - 1915	1
378 - 383	Cezâir-i Bahr-i Sefîd	Gelen	14.M.1278 - 1.Ra.1328	1861 - 1910	4
		Giden	2.M.1278 - 13.M.1328	1861 - 1910	2
384 - 385	Girit	Gelen	8.Z.1277 - 23.C.1316	1861 - 1898	1
		Giden	9.M.1278 - 25.C.1316	1861 - 1898	1

386	Kıbrıs	Giden	3.M.1278 - 2.Ra.1294	1861 - 1877	1
387 - 388	Sisam	Gelen	11.Za.1315 - 2.R.1332	1898 - 1914	1
		Giden	28.L.1315 - 25.Ra.1331	1898 - 1913	1
389 - 427	Dersaâdet	Gelen	29.C.1265 - 23.Ra.1341	1848 - 1922	26
		Giden	1.M.1278 - 18.Ra.1341	1861 - 1922	13
428 - 466	Rumeli vilâyetleri	Gelen	1.Z.1277 - 1.Ra.1329	1861 - 1911	22
		Giden	1.M.1278 - 27.Ş.1327	1861 - 1909	16
450	Rumeli jurnal memurları	Gelen	7.Ca.1289 - 8.C.1289	1872 - 1872	1
467 - 474	Bosna	Gelen	4.S.1278 - 8.N.1295	1861 - 1878	4
		Giden	2.M.1278 - 8.Ş.1295	1861 - 1878	4
475 - 483	Edirne	Gelen	8.M.1278 - 21.S.1328	1861 - 1910	7
		Giden	27.M.1291 - 18.S.1327	1874 - 1909	2
484 - 492	Edirne, Yanya, İşkodra*	Gelen	22.B.1321 - 10.B.1327	1903 - 1909	6
		Giden	22.B.1321 - 17.M.1324	1903 - 1906	3

493 - 494	Hersek	Gelen	17.M.1293 - 3.Ra.1294	1876 - 1877	1
		Giden	5.Z.1292 - 25.Ra.1294	1875 - 1877	1
495 - 499	İşkodra*	Gelen	28.M.1287 - 23.Z.1327	1870 - 1909	5
500 - 524	Kosova*	Gelen	28.S.1294 - 23.Ş.1327	1877 - 1909	15
		Giden	19.M.1294 - 27.Ş.1327	1877 - 1909	10
525 - 553	Manastır*	Gelen	7.C.1291 - 19.S.1328	1874 - 1910	17
		Giden	15.Ca.1291 - 27.Ş.1327	1874 - 1909	12
554 - 556	Prizren	Gelen	18.M.1290 - 4.S.1291	1873 - 1874	2
		Giden	16.M.1290 - 19.L.1290	1873 - 1873	1
557	Rumeli-i Şarkî	Gelen	7.Ca.1300 - 3.Z.1302	1883 - 1885	1
558 - 566	Selânik	Gelen	8.M.1278 - 2.Ra.1328	1861 - 1910	5
		Giden	3.M.1278 - 23.S.1328	1861 - 1910	4
567	Serfice	Giden	8.Ca.1299 - 26.Ş.1306	1882 - 1889	1
568	Sofya	Gelen	5.B.1293 - 17.M.1294	1876 - 1877	1
569	Tırhala	Gelen	3.S.1272 - 2.Ca.1277	1855 - 1860	1

570 - 576	Tuna	Gelen	10.M.1282 - 9.Z.1295	1865 - 1878	3
		Giden	17.Za.1281 - 27.L.1295	1865 - 1878	4
577 - 580	Vilâyât-ı Selâse*	Giden	18.M.1324 - 21.Ş.1327	1906 - 1909	4
581 - 588	Yanya	Gelen	21.M.1278 - 1.Ra.1328	1861 - 1910	5
		Giden	7.M.1278 - 19.S.1327	1861 - 1909	3
589 - 595	Devâir ve vilâyât	Gelen	29.S.1287 - 25.L.1325	1870 - 1907	6
		Giden	6.Za.1295 - 28.M.1297	1878 - 1879	1
596 - 611	Devâir	Gelen	19.S.1268 - 15.Z.1332	1851 - 1914	13
		Giden	22.L.1296 - 27.Ş.1327	1879 - 1909	3
612 - 614	Devâir ve Te'kidât Defterleri	-	1.Ra.1303 - 13.C.1307	1885 - 1889	3
615	Adliye ve müştemilâtından	Gelen	25.Z.1286 - 11.C.1287	1870 - 1870	1
616	Ahmed Refik Paşa'dan	Gelen	27.Za.1279 - 29.Z.1279	1862 - 1862	1
617 - 619	Corci Paşa'dan *	Gelen	7.M.1323 - 10.M.1324	1905 - 1906	2
	Corci Paşa'ya*	Giden	8.M.1323 - 17.M.1324	1905 - 1906	1

620 - 622	Dahiliye	Gelen	6.M.1286 - 9.Ş.1289	1869 - 1872	1
		Giden	22.Z.1285 - 29.B.1289	1868 - 1872	2
623	Mülgâ Dahiliye Muhasebesi	Giden	3.B.1281 - 30.C.1287	1864 - 1870	1
624	Evkaf	Gelen	18.S.1291 - 20.Ş.1291	1874 - 1874	1
625	İdare Encümeni	Gelen	22.Ra.1331 - 6.B.1337	1912 - 1919	1
626 - 657	Kumandanlıklar, Serasker Müşiriyeti, Jandarma Tensikâtı*	Gelen	3.M.1278 - 27.Ş.1327	1861 - 1909	16
		Giden	13.L.1289 - 18.L.1326	1872 - 1908	16
658 - 663	Maliye	Gelen	17.C.1295 - 27.Za.1301	1878 - 1884	3
		Giden	22.Z.1287 - 9.Za.1293	1871 - 1876	3
664 - 670	Meclis-i Âlî-i İcraat Mazbata ve Müzekkire Defteri	Gelen- Giden	24.Za.1292 - 19.B.1293	1875 - 1876	7
671	Meclis-i Âlî-i Hazâin	Gelen	27.Z.1276 - 5.Ra.1278	1860 - 1861	1
672 - 673	Meclis-i Âlî-i Tanzîmât ve Mezâbit	Gelen- Giden	25.L.1271 - 19.Za.1277	1855 - 1861	2
674 - 675	Meclis-i Mahsûs'a verilen evrak	Verilen	21.C.1271 - 30.Ş.1299	1855 - 1882	2
676 - 677	Meclis-i Vâlâ'nın re'yi üzere havale olunan tahrîrât ve arzuhal defterleri	Havale olunan	23.Ra.1264 - 13.Za.1267	1848 - 1851	2

678 - 685	Meclis-i Vâlâ'ya verilen muharrerât ve arzuhal defterleri	Verilen	19.Z.1267 - 17.Z.1279	1851 - 1862	8
686 - 691	Meclis-i Vâlâ tarafından yazılan emirnâme-i sâmi kayıtları	-	22.Ra.1264 - 5.Ra.1283	1848 - 1866	6
692 - 693	Meclis-i Vükelâ'ya havale olunan evraka mahsus yevmiye	Muhavvel	2.Z.1309 - 14.S.1329	1892 - 1911	2
694 - 695	Muameleleri icra olunan evrakın kayıt defterleri	-	19.Ra.1310 - 12.Ra.1312	1894 - 1894	2
696 - 697	Muhâcirîn Nezâreti	Gelen	29.Ra.1287 - 8.Ş.1292	1870 - 1875	1
		Giden	14.M.1287 - 13.M.1292	1870 - 1875	1
698 - 702	Müfettişlikler*	Gelen	29.M.1325 - 24.Ş.1327	1907 - 1909	3
		Giden	12.S.1326 - 27.Ş.1327	1908 - 1909	2
703 - 709	Sadâret, Metropolit ve tüccar vekilleri*	Gelen	26.Z.1321 - 20.L.1326	1903 - 1908	4
		Giden	26.Z.1321 - 24.N.1326	1903 - 1908	3
710 - 715	Serasker, Dahiliye, Hariciye, Maliye	Gelen	2.Ca.1316 - 24.Z.1321	1898 - 1904	6
716 - 717	Takvimhane	Gelen	19.M.1278 - 23.S.1279	1861 - 1862	1
		Giden	5.M.1278 - 9.L.1279	1861 - 1863	1

718 - 719	Teshilât Sandığı	Gelen	12.Za.1313 - 11.Za.1327	1896 - 1909	1
		Giden	14.Za.1313 - 11.Za.1327	1896 - 1909	1
720 - 722	Tophâne-i Âmire	Gelen	19.M.1290 - 23.M.1293	1873 - 1876	1
		Giden	28.Ra.1278 - 4.Za.1319	1861 - 1902	2
723	Umûr-ı Nâfia Komisyonu	Giden	3.Ca.1300 - 5.B.1305	1883 - 1888	1
724 - 844	Arzuhal defterleri	-	12.R.1264 - 13.C.1344	1848 - 1925	121
845 - 850	Telgraf - hülâsa	-	21.L.1301 - 9.Z.1322	1884 - 1905	6
851 - 852	Vilâyât - telgraf hülâsa	-	2.Ş.1308 - 8.N.1330	1891 - 1912	2
853	Anadolu vilâyetleri- telgraf, hülâsa	-	12.Ca.1301 - 20.N.1301	1884 - 1884	1
854	Arabistan vilâyetleri - telgraf hülâsa	-	1.R.1297 - 11.B.1310	1880 - 1893	4
858 - 860	Rumeli vilâyetleri -telgraf hülâsa	-	9.Ra.1295 - 14.L.1301	1878 - 1884	3
861 - 863	Ahaliden gelen telgraf hülâsa	Gelen	26.Ca.1302 - 20.B.1307	1885 - 1890	3
864	Mâbeyn Başkitabeti'nden gönderilip oradan Bâb-ı Âli'ye gelen telgraf hülâsaları	Gelen	24.Z.1302 - 7.Z.1303	1885 - 1886	1
865 - 881	Vilâyât - telgraf	Gelen	28.Za.1282 - 8.S.1326	1866 - 1908	14
	(aynen kayıt)	Giden	15.Ca.1301 - 9.S.1326	1884 - 1908	3

882 - 890	Anadolu ve Rumeli vilâyetleri - telgraf	Gelen	20.Ra.1296 - 15.N.1312	1879 - 1895	2
	(aynen kayıt)	Giden	25.M.1291 - 8.L.1314	1874 - 1897	7
891 - 919	Anadolu vilâyetleri	Gelen	20.L.1301 - 6.B.1325	1884 - 1907	21
		Giden	2.M.1283 - 27.Za.1293	1866 - 1876	8
920 - 921	Ankara, telgraf	Giden	15.Ra.1295 - 23.C.1312	1878 - 1894	2
922 - 923	Aydın, telgraf	Giden	1.Ra.1295 - 25.C.1312	1878 - 1894	2
924	Bitlis, telgraf	Giden	10.C.1303 - 6.Ca.1319	1886 - 1901	1
925	Dersim - telgraf	Giden	1.N.1303 - 28.Ca.1305	1886 - 1888	1
926	Diyarbakır, Mâmûretü'laziz - telgraf	Giden	14.Ra.1295 - 12.Ca.1303	1878 - 1886	1
927	Diyarbakır - telgraf	Giden	15.C.1303 - 28.C.1312	1886 - 1894	1
928	Erzurum - telgraf	Giden	13.B.1303 - 29.C.1312	1886 - 1894	1
929	Hakkâri - telgraf	Giden	16.Ş.1303 - 15.C.1305	1886 - 1888	1
930	Hüdâvendigâr - telgraf	Giden	19.C.1303 - 26.C.1312	1886 - 1894	1
931 - 932	Kastamonu - telgraf	Giden	13.Ra.1295 - 18.C.1312	1878 - 1874	2
933 - 934	Konya - telgraf	Giden	16.Ra.1295 - 11.C.1312	1878 - 1894	2

935	Mâmûretü'laziz - telgraf	Giden	1.N.1303 - 28.C.1312	1886 - 1894	1
936	Sivas - telgraf	Giden	2.B.1303 - 3.B.1312	1886 - 1894	1
937 - 938	Trabzon - telgraf	Giden	14.Ra.1295 - 3.B.1312	1878 - 1894	2
939	Van, Hakkâri, Dersim - telgraf	Giden	17.R.1295 - 15.M.1303	1878 - 1885	1
940	Van - telgraf	Giden	26.Ca.1302 - 25.C.1312	1885 - 1894	1
941 - 962	Arabistan vilâyetleri - telgraf	Giden	20.L.1301 - 1.Za.1325	1884 - 1907	22
963	Mısır, Hicaz, Yemen, Trablusgarp, Bingazi, Tunus - telgraf	Giden	10.Ra.1295 - 6.Ca.1303	1878 - 1886	1
964 - 965	Adana - telgraf	Giden	9.Ra.1295 - 15.B.1312	1878 - 1894	2
966 - 967	Bağdat, Musul - telgraf	Giden	22.Ra.1295 - 17.S.1303	1878 - 1885	2
968	Bağdat - telgraf	Giden	9.B.1303 - 28.C.1312	1886 - 1894	1
969	Basra - telgraf	Giden	18.B.1303 - 2.C.1312	1886 - 1894	1
970	Bingazi - telgraf	Giden	2.Za.1303 - 27.Z.1311	1886 - 1894	1
971	Cebel-i Lübnan - telgraf	Giden	1.B.1303 - 15.R.1312	1886 - 1894	1
972	Halep - telgraf	Giden	10.C.1303 - 2.B.1312	1886 - 1894	1
973	Hicaz - telgraf	Giden	18.Ş.1303 - 2.B.1312	1886 - 1986	1

974	Kudüs - telgraf	Giden	12.C.1303 - 8.B.1312	1886 - 1894	1
975	Mısır - telgraf	Giden	5.L.1303 - 25.C.1312	1886 - 1894	1
976	Musul - telgraf	Giden	10.N.1303 - 27.C.1312	1886 - 1894	1
977	Suriye telgraf	Giden	29.C.1303 - 20.C.1312	1886 - 1894	1
978	Yemen telgraf	Giden	29.N.1304 - 25.Ca.1312	1887 - 1894	1
979	Cezâir-i Bahr-i Sefîd - telgraf	Giden	12.Ra.1295 - 16.M.1303	1878 - 1885	1
980 - 981	Girit - telgraf	Giden	13.Ra.1295 - 29.Ca.1312	1878 - 1885	2
982	Sisam - telgraf	Giden	29.C.1303 - 9.Ş.1312	1886 - 1895	1
983 - 1005	Rumeli vilâyâtı - telgraf	Gelen	20.L.1301 - 22.Za.1325	1884 - 1907	18
		Giden	1.M.1283 - 17.Ca.1303	1866 - 1886	5
1006	Edirne - telgraf	Giden	15.C.1303 - 25.C.1312	1886 - 1894	1
1007-1008	İşkodra - telgraf	Giden	9.R.1295 - 3.B.1312	1878 - 1894	2
1009	Kosova - telgraf	Giden	28.C.1303 - 5.Ra.1312	1886 - 1894	1
1010	Manastır - telgraf	Giden	11.B.1303 - 14.C.1312	1886 - 1894	1
1011-1012	Selânik - telgraf	Giden	9.Ra.1295 - 25.C.1312	1878 - 1894	2

1013	Yanya - telgraf	Giden	12.B.1303 - 1.B.1312	1886 - 1894	1
1014-1016	Vilâyât-ı Mümtâze - telgraf	Gelen	21.L.1301 - 11.Z.1320	1884 - 1903	3
1017-1022	Memûrîn Mütferrikası - telgraf	Gelen	21.L.1301 - 17.L.1315	1884 - 1898	5
		Giden	8.C.1303 - 23.Ş.1310	1886 - 1893	1
1023	Tâ'mimen vilâyetleri yazılan	-	28.M.1316 - 25.Z.1321	1898 - 1904	1
1024-1025	Arza verilen evrak defterleri	-	3.B.1265 - 7.Z.1292	1849 - 1875	2
1026-1171	Takdim hülâsaları		18.Za.1267 - 18.Z.1322	1851 - 1905	146
1172	Devâir tezkire hülâsaları	Gelen	30.R.1334 - 7.L.1339	1916 - 1921	1
1173-1174	Müzekkire	Müzekkire	10.Ca.1308 - 25.M.1325	1890 - 1907	2
1175-1176	Deâvî - müzekkire	Müzek- kire	17.Ra.1274 - 22.Ş.1276	1857 - 1860	2
1177-1185	Hariciye'den gelip yazılan mühimme, tahrîrât-ı sâmiye müzekkiresi, devâir ve vilâyâta giden tahrîrât-ı sâmiye, müzekkire	Müzek- kire	1.M.1269 - 29.Z.1289	1852 - 1873	9
1166-1299	Devâir ve vilâyâta giden tezkire, buyruldu ve müzekkire	Giden	12.Za.1262 - 7.Z.1298	1846 - 1881	14
1230-1246	Devâir ve vilâyâta giden emirnâme-i sâmi ve müzekkire	Giden	21.Za.1268 - 11.L.1309	1852 - 1892	17
1247	Telgrafnâme-i sâmi ve telgrafnâme-i âlî, müzekkire	Müzek- kire	1.M.1291 - 27.Z.1291	1874 - 1875	1

1248 -1264	Mektûbî ve Tahrîrât Kalemi - jurnal	Jurnal	12.L.1314 - 10.Ra.1341	1897 - 1922	17
1265-1267	Umûr-ı İdâriye Kalemi - jurnal	Giden	5.Ra.1329 - 8.Ca.1334	1911 - 1916	3
1268	Mühimme Kalemi'nin takdimine verilen evrak hülâsası	-	16.Ca.1278 - 27.C.1280	1861 - 1863	1
1269-1312	Genel Jurnal	Giden	5.Z.1300 - 22.Ş.1337	1883 - 1919	44
1313-1320	Vilâyât - Jurnal	Gelen	17.S.1293 - 19.B.1308	1876 - 1891	8
1321-1325	Mühimme Kalemi vilâyât, jurnal	Gelen	25.M.1291 - 8.Ş.1309	1874 - 1892	5
1326-1327	Mühimme Kalemi - vilâyât ve devâir	Gelen	12.Za.1305 - 5.N.1311	1888 - 1894	2
1328-1331	Jurnal	Gelen	27.R.1333 - 21.Ra.1341	1915 - 1922	4
1332-1335	Vilâyât - jurnal	Giden	3.Z.1299 - 20.B.1307	1883 - 1890	4
1336-1339	Vilâyât ve devâir - jurnal	Giden	14.L.1310 - 4.C.1314	1893 - 1896	4
1340-1347	Devâir jurnal	Giden	2.Ş.1308 - 6.L.1315	1891 - 1898	8
1348	Mümtâze Kalemi - jurnal	Giden	3.C.1327 - 26.Ca.1330	1909 - 1912	1
1349	Ru'ûs-ı Hümâyûn fihrist müzekkiresi	-	1.B.1309 - 27.R.1316	1892 - 1899	1
1350	Buyruldu-yı âlf ile vilâyâta gönderilen mâruzât üzerine ilâm olunan evrak	-	21.Ca.1290 - 26.Za.1292	1873 - 1875	1
1351-1358	Ruhsatsız olarak yapılan kiliseler	-	Tarihsiz - Tarihsiz	- - -	8

1359	Derkenar Defteri	-	7.M.1324 - 13.Za.1326	1906 - 1908	1
1360	Emr-i Âli Defteri	-	26.N.1308 - 19.C.1311	1891 - 1893	1
1361	Harîkzedegân İane Defteri	-	22.R.1282 - 28.B.1283	1865 - 1866	1
1362	İhbârât Defteri	-	29.S.1326 - -	1908 - -	1
1363-1365	İlânât Defterleri	-	16.N.1312 - 20.Za.1316	1895 - 1899	3
1366	Memûrîn nakil ve tayinlerine dair vukuât defteri	-	7.M.1329 - 7.Ra.1330	1911 - 1912	1
1367	Sadâret'te kıraat olunmak üzere Mektûbî Kalemî'ne verilen evrak	-	25.C.1271 - 27.R.1272	1855 - 1855	1
1368	Jandarma Alay Erkânı	-	Tarihsiz - Tarihsiz	- - -	1
1369	Selânik'de görevli Rus tebe'alı zabitân esâmî kayıt defteri	-	1321 - 1324	1903 - 1906	1
1370	Zabitân - tayin	-	1321 - 1324	1903 - 1906	1
1371-1373	Zabitân - künye	-	1321 - 14.Ş.1323	1903 - 1905	3
1374	Tevkîf, hıfz ve battal işareti buyrulan evrak	-	1.M.1287 - 21.Z.1287	1870 - 1871	1
1375	Vilâyâta tayin olunan memurları, maaşları ile birlikte gösteren defter	-	11.R.1274 - 22.Za.1281	1857 - 1865	1
1376-1377	Müteferrik	Gelen - Giden	25.Ş.1287 - 7.Ra.1289	1870 - 1872	2

1378-1409	Muhtelif nişan tevcihâtı	-	13.Ca.1284 - 25.Ca.1340	1867 - 1921	32
1410-1415	Berat Defterleri	-	6.L.1312 - 12.B.1340	1895 - 1922	6
1416	Bilumum nişan ve madalya beratlarının müsveddâtı	-	16.N.1328 - 15.S.1339	1910 - 1920	1
1417	Evvelce toplatılıp, daha sonra iade olunan nişan ve madalya kayıtları	-	15.Ra.1335 - 20.L.1336	1916 - 1918	1
1418-1423	Hicaz Demiryolu Madalyası	-	9.Za.1319 - 27.L.1322	1902 - 1904	6
1424-1432	Liyâkat Madalyası Defterleri	-	16.Ra.1309 - 20.L.1340	1891 - 1922	9
1433	Gümüş Liyâkat Madalyası	-	27.N.1336 - 2.N.1340	1918 - 1922	1
1434-1441	İftihar Madalyası	-	18.Ca.1306 - 1.Ra.1341	1889 - 1922	8
1442-1444	İmtiyaz Madalyası	-	22.L.1297 - 21.Ca.1326	1880 - 1908	3
1445	Gümüş İmtiyaz Madalyası	-	28.B.1334 - 19.M.1341	1916 - 1922	1
1446-1452	Madalya - hülâsa	-	1.B.1307 - 28.Ra.1330	1890 - 1912	7
1453-1459	Muhtelif madalya kayıtları	-	14.L.1314 - 25.Ra.1341	1897 - 1922	7
1460-1463	Nişan - yevmiye	-	5.R.1311 - 13.C.1327	1893 - 1909	4
1464	Maarif nişanlarının irâde kayıtları	-	6.Za.1328 - 29.C.1334	1910 - 1916	1
1465-1485	Mecidi Nişanı	-	1273 - 5.Ra.1341	1856 - 1922	21

1486	Askerî Mecidî - esâmî	-	24.N.1304 - 9.R.1307	1887 - 1890	1
1487	Ecnebî Mecidî - esâmî	-	18.C.1304 - 9.Ş.1309	1887 - 1892	1
1488	Mecidî Nişanı, mülkiye esâmî	-	8.Ra.1292 - 13.C.1304	1875 - 1887	1
1489	Tebe'a - Mecidî esâmîsi	-	28.S.1278 - 11.C.1304	1861 - 1887	1
1490- 1547	Mecidî Nişanı müsveddâtı	-	4.M.1292 - 28.Ş.1312	1875 - 1895	58
1548- 1557	Osmânî Nişanı	-	6.C.1278 - 3.B.1334	1861 - 1916	10
1558	Memûrîn-i Osmânî esâmîsi	-	19.C.1304 - 25.N.1313	1887 - 1896	1
1559	Mülkiye - Osmânî Nişanı	-	6.Ca.1278 - 29.C.1304	1861 - 1887	1
1560	Tebe'a-i Osmânî Nişanı	-	27.Ş.1278 - 29.Ca.1304	1862 - 1887	1
1561-1590	Osmânî Nişanı müsveddâtı	-	1.Ra.1293 - 30.Z.1311	1876 - 1894	30
1591-1597	Şefkat Nişanı	-	11.M.1296 - 20.M.1318	1878 - 1900	7
1598-1603	Şefkat nişânı müsveddâtı	-	12.M.1296 - 25.C.1309	1878 - 1892	6
1604-1607	Tahlisiye Madalyası kayıtları	-	27.B.1318 - 25.M.1341	1900 - 1922	4
1608	Teşrifât-ı Hâriciye nişân-ı ecnebîsi	-	1.C.1274 - 21.Ş.1288	1858 - 1871	1

BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI AYNİYAT
DEFTERLERİ FİHRİSTİ

Fon Numarası: 19

Yukarıdaki tabloda bulunan Bâb-ı Âlî Evrak Odası Ayniyat Defterlerinin fihristini; araştırmacılara konu ve zaman tasarrufu bakımından faydalı olacağı düşüncesiyle, ayrıca zikretmeyi ve bütün defterlerin muhtevasını vermeyi uygun buluyoruz.

Ayniyat Defterleri, Sadâret'ten diğer devlet dairelerine; vilâyetlere ve başka makamlara yazılan tezkireler ile muharrerâtın suretlerinin aynen kaydedildiği defterlerdir. Defterlerin üzerine belgenin kendisi kayıtlıdır.

Muhtelif mevzuları hâvi ve h. 1227-1320/m. 1812-1903 yılları arasında ve bulunan 1717 adet defter, katalog olarak kullanılmaktadır.

Bu defterlerin fihristi şu şekildedir:

BEO AYNİYAT DEFTERLERİ FİHRİSTİNİN MUHTEVASI

Sıra Nu	FİHRİSTİN MUHTEVASI	İhtiva Ettiği Tarih		Defter Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1-1717	BEO-Ayniyat Defterleri	1277-1320	1812-1903	1717
1-168	Anadolu - Âdî	1.M.1227 - 1.Z.1282	16.1.1812 - 17.4.1866	168
169-192	Anadolu - Mühimme	1.Za.1259 - 29.Z.1282	23.11.1843 - 15.5.1866	24
193-295	Rumeli - Âdî	16.L.1230 - 29.Z.1282	21.9.1815 - 15.5.1866	103
296-309	Rumeli - Mühimme	9.Za.1259 - 29.Z.1282	1.12.1843 - 15.5.1866	14
310-314	Anadolu - Mühimme	20.Ra.1279 - 10.Z.1280	15.9.1862 - 17.5.1864	5

315-317	Rumeli - Mühimme	21.Ra.1279 - 29.Z.1282	16.9.1862- 15.5.1866	3
318-320	Anadolu - Hafâyâ	1.C.1260- 25.L.1288	18.16.1844- 7.1.1872	3
321-340	Anadolu ve Hafâyâ - Rumeli	8.Ca.1234 - 18.Z.1277	5.3.1819 - 27.6.1861	20
341-345	Rumeli - Hafâyâ	18.Z.1251 - 23.M.1290	5.4.1836 - 23.3.1873	5
346-369	Müsteşarlıktan yazılan	7.S.1253 - 23.L.1296	13.5.1837 - 20.10.1878	24
370-447	Meclis-i Vâlâ'dan yazılan	1.S.1257 - 29.Ş.1277	25.3.1841 - 12.3.1861	78
448-458	Meclis-i Vâlâ-yı Rumeli	3.C.1277 - 29.Z.1282	17.12.1860 - 15.5.1866	11
459-469	Meclis-i Vâlâ-yı Anadolu	8.N.1277 - 29.Z.1282	20.3.1861 - 15.5.1866	11
470-502	Meclis-i Vâlâdan katl ve sirkate dair	2.Ca.1263 - 29.Z.1282	18.4.1847 - 15.5.1866	33
503-572	Deâvî	8.Za.1259 - 29.Z.1282	30.11.1843 - 15.5.1866	70
573-602	Rum Milleti ve Düvel-i Selâse	1.N.1236 - 16.Z.1251	2.6.1821 - 15.4.1835	29
603-604	Yunan Meselesi	16.S.1270 - 10.Ca.1271	18.11.1253 - 29.1.1855	2
605-608	Mısır Meselesi	5.B.1247 - 27.N.1248	10.12.1831 - 17.2.1833	4
609	Kürdistan havâlisinde isyan eden Bedirhan Meselesi	19.Ş.1259 - 4.C.1264	14.9.1843 - 8.5.1848	1
610	Tepedelenli Ali Paşa Meselesi	1.R.1236 - 27.C.1237	6.1.1821 - 21.3.1822	1
611	Sırp Meselesi	29.C.1240 - 5.Z.1241	18.2.1825 - 11.7.1826	1

612-618	Rusya Meselesi	7.Ra.1244 - 5.Za.1271	17.11.1828 - 20.7.1855	7
619-620	Meclis-i Muvakkat mukarrerâtı	1.S.1263 - 12.R.1264	19.1.1847 - 18.3.1848	2
621-622	Harcırah ve atıyyeye dair muhaberât	7.B.1267 - 29.Z.1284	8.5.1851 - 22.4.1868	2
623	Müteferrik mahallere yazılan buyruldu	27.S.1277 - 14.C.1279	25.8.1860 - 7.12.1862	1
624-628	Kürek cezası	22.Z.1266 - 16.Ra.1279	29.10.1850 - 11.9.1862	5
629	Tahrirât-ı Askeriye	7.Za.1260 - 1.R.1261	18.11.1844 - 9.4.1845	1
630-652	Maliye kararıyla yazılan muharrerât ve buyruldu	10.Za.1259 - 29.Za.1282	2.12.1843 - 15.4.1866	23
653-668	Maliye kararıyla yapılan muhaberât	1.Ş.1262 - 15.Ra.1283	25.7.1846 - 28.7.1866	16
669-761	Tezkire Defterleri	1.Ş.1253 - 29.Z.1282	31.10.1837 - 15.5.1866	92
762-764	Tezkire Defterleri - Mühimme	28.R.1281 - 29.Ra.1282	1.10.1864 - 22.8.1865	3
765-786	Buyruldu Defterleri	1.Z.1282 - 28.Z.1282	17.4.1866 - 14.5.1866	22
787-801	Emr-i Âlî Defterleri	1.N.1247 - 12.B.1291	3.2.1832 - 25.8.1874	15
802-803	Lühûm ve Bedel-i Tayinât Defterleri	19.S.1254 - 28.C.1270	4.5.1838 - 28.3.1854	2
804-811	Ankara ve Konya'nın İdarî, Adlî İşleri	1.M.1283 - 23.L.1296	16.5.1866 - 10.10.1879	8
812-813	Aydın	13.M.1283 - 22.L.1296	28.5.1866 - 9.10.1879	2
814-815	Amasya	1.M.1283 - 5.M.1284	16.5.1866 - 9.5.1867	2

816-818	Anadolu Valiliklerine	1.M.1283 - 2.Za.1296	16.5.1866 - 18.10.1879	3
819-828	Edirne, Adana, Şarkî Rumeli	7.M.1283 - 22.L.1296	22.5.1866 - 9.10.1879	10
829-833	Erzurum, Van	2.M.1283 - 23.L.1296	17.5.1866 - 10.10.1879	5
834-837	İzmit, Kocaeli, Bolu, Biga	4.M.1283 - 6.L.1296	19.5.1866 - 23.9.1879	4
838-840	İşkodra	1.M.1283 - 21.L.1296	16.5.1866 - 8.10.1879	3
841-843	Ordulara yazılan emirnâmeler	4.M.1283 - 26.M.1294	19.5.1866 - 10.2.1877	3
844-847	Üsküp, Manastır, Prizren	1.M.1284 - 3.S.1294	5.5.1867 - 17.2.1877	4
848-852	Bağdat, Basra	12.M.1283 - 23.L.1296	27.5.1866 - 10.10.1879	5
853-857	Bosna, Yenipazar	1.M.1283 - 12.S.1294	16.5.1866 - 26.2.1877	5
858	Talimatlar	20.N.1282 - 24.C.1288	6.2.1866 - 10.9.1871	1
859-865	Cezâir-i Bahr-ı Sefîd, Kıbrıs, Sisam Adaları	1.M.1283 - 25.L.1296	16.5.1866 - 12.10.1879	7
866	Cebel-i Lübnan	1.M.1284 - 3.S.1294	5.5.1867 - 17.2.1877	1
867-870	Halep	12.M.1283 - 22.L.1296	27.5.1866 - 9.10.1879	4
871-877	Hicaz, Mekke-i Mükerrerme Emâneti, Yemen	1.M.1283 - 23.L.1296	16.5.1866 - 10.10.1879	7
878-884	Hüdâvendigâr	2.M.1283 - 23.L.1296	17.5.1866 - 10.10.1879	7
885-890	Diyarbakır, Mâmûretü'l-aziz	1.M.1283 - 23.L.1296	16.5.1866 - 10.10.1879	6

891-896	Rumeli Valilikleri	1.M.1283 - 2.Za.1296	16.5.1866 - 18.10.1879	6
897-901	Selânik	1.M.1283 - 3.M.1294	16.5.1866 - 18.1.1877	5
902-908	Suriye, Beyrut	1.M.1283 - 22.L.1296	16.5.1866 - 9.10.1879	7
909-913	Sivas	1.M.1283 - 23.L.1296	16.5.1866 - 10.10.1879	5
914-916	Trablusgarp	1.M.1283- 7.6.1293	16.5.1866- 26.10.1876	3
917-927	Tuna	13.M.1283 - 1.S.1294	28.5.1866 - 15.2.1877	11
928-936	Trabzon, Canik	2.M.1283 - 30.M.1284	17.5.1866 - 3.6.1867	9
937-954	Umum Vilâyât	1.M.1283 - 13.L.1296	16.5.1866 - 30.9.1879	18
955-960	Kastamonu	1.M.1283 - 25.L.1296	16.5.1866 - 12.10.1879	6
961-962	Karesi, Ayvalık	1.M.1283 - 24.M.1284	16.5.1866 - 28.5.1867	2
963-965	Girit	1.M.1283 - 8.M.1294	16.5.1866 - 23.1.1877	3
966-968	Mısır, Tunus	2.M.1283 - 22.L.1296	17.5.1866 - 9.10.1879	3
969-975	Tırhala, Yanya, Selânik	1.M.1283 - 23.L.1296	16.5.1866 - 10.10.1879	7
976-985	Evkaf, Maarif	2.M.1283 - 25.L.1296	17.5.1866 - 12.10.1879	10
986-993	Bahriye	1.M.1283 - 22.L.1296	16.5.1866 - 9.10.1879	8
994-1001	Ticaret, Nâfia, Sıhhiye	1.M.1283 - 23.L.1296	16.5.1866 - 10.10.1879	8

1002-1004	Nâfia	1.Ş.1287 - 11.Ra.1294	27.10.1870 - 26.3.1877	3
1005-1009	Telgraf Posta	1.M.1283 - 25.L.1296	16.5.1866 - 12.10.1879	5
1010-1011	Hariciye, Adliye, Sıhhiye, Şûrâ-yı Devlet	6.Ca.1290 - 2.Za.1296	2.7.1873 - 18.10.1879	3
1012-1015	Defterhane	5.M.1283 - 21.L.1296	20.5.1866 - 8.10.1879	4
1016-1023	Rusûmât	5.M.1283 - 25.L.1296	20.5.1866 - 12.10.1879	8
1024-1044	Serasker, Tophane, Dâr-ı Şûrâ, Mekteb-i Tıbbiye	1.M.1283 - 11.B.1290	16.5.1866 - 4.9.1873	22
1045-1053	Şehr Emâneti	1.M.1283 - 25.L.1296	16.5.1866 - 19.10.1879	9
1054-1067	Zaptiye, Mahkeme-i İstînâf, Riyâset-i Dîvân-ı Muhâsebât	1.M.1283 - 25.R.1296	16.5.1866 - 12.10.1879	14
1068-1073	Maarif	1.M.1283 - 21.S.1295	16.5.1866 - 24.2.1878	6
1074-1075	Hazîne-i Hâssa	20.M.1283 - 25.L.1296	4.6.1866 - 12.10.1879	2
1076-1082	Meşihat	1.M.1283 - 22.L.1296	16.5.1866 - 9.10.1879	7
1083-1133	Maliye	1.M.1283 - 23.L.1296	5.12.1866 - 20.10.1879	53
1134	Maliye vesair devâire yazılan buyrulduklar	4.L.1296 - 23.L.1296	21.9.1879 - 10.10.1879	1
1135-1152	Müteferrik makamâta; Muhâcîrîn, Ma'zûlîn, Deâvî, Dahiliye, Hariciye kâtipleri, Kapı kethudâları, Meclis'e yazılan	1.M.1283 - 25.L.1296	1 6.5.1866 - 12.10.1879	18
1153-1159	Mühimmenin ciltlenmiş maliye müsveddeleri	3.Ş.1294 - 29.S.1295	13.8.1877 - 4.3.1878	7

1160-1165	Mühimmenin ciltlenmiş maliye müsveddeleri	23.S.1295 - 29.N.1296	26.2.1878 - 16.9.1879	6
1166-1173	Meclisin ciltlenmiş müsveddeleri	4.Za.1294 - 2.Z.1296	10.11.1877 - 17.11.1879	8
1174-1177	Sadâretin tezâkir ve evâmîr müsveddeleri	2.L.1296 - 29.Z.1296	19.9.1879 - 14.12.1879	4
1178-1195	Kalemin ciltlenmiş müsveddeleri	1.Za.1294 - 8.Ra.1295	7.11.1877 - 12.3.1878	18
1196-1212	Evkaf	1.M.1297 - 6.L.1309	15.12.1879 - 4.5.1892	17
1213-1220	Bahriye	1.M.1297 - 8.L.1309	15.12.1879 - 6.5.1892	8
1221	Posta - Telgraf	1.M.1297 - 29.Z.1297	15.12.1879 - 2.12.1880	1
1222-1223	Posta, Telgraf, Şehr Emâneti, Tıbbiye	4.Ş.1308 - 8.L.1309	15.3.1891 - 6.5.1892	2
1224-1227	Ticaret, Nâfia	24.B.1306 - 28.N.1309	26.3.1889 - 26.4.1892	4
1228-1229	Telgraf	2.M.1299 - 23.Z.1299	24.11.1881 - 5.11.1882	2
1230	Ticaret, Telgraf	23.L.1300 - 26.Z.1300	27.8.1883 - 28.10.1883	1
1231-1237	Ticaret	1.M.1297 - 10.L.1309	15.12.1879 - 8.5.1892	7
1238-1240	Nâfia	1.M.1297 - 29.Z.1299	15.12.1879 - 11.11.1882	3
1241-1244	Nâfia, Maarif	2.M.1300 - 29.Z.1301	13.11.1882 - 20.10.1884	4
1245	Nâfia Komisyonu	1.M.1298 - 22.Ca.1298	4.12.1880 - 22.4.1881	1
1246-1265	Hariciye	2.M.1297 - 10.L.1309	16.12.1879 - 8.5.1892	25

1266	Hariciye, Sıhhiye	12.S.1309 - 20.R.1309	17.9.1891 - 23.11.1891	1
1267	Sıhhiye	1.M.1301 - 24.Z.1301	2.11.1883 - 15.10.1884	1
1268-1313	Dahiliye	1.M.1297 - 10.L.1309	15.12.1879 - 8.5.1892	46
1314	Defter-i Hâkânî	4.Ş.1308 - 8.L.1309	15.3.1891 - 6.5.1892	1
1315-1321	Rusûmât	3.M.1297 - 28.Z.1301	17.12.1879 -19.10.1884	7
1322-1328	Serasker	2.M.1300 - 15.N.1309	13.11.1882 - 13.4.1892	7
1329-1330	Serasker, Tophane	20.Za.1308 - 7.B.1309	27.6.1891 - 6.2.1892	2
1331-1358	Harbiye, Tophane	1.M.1297 - 23.R.1309	15.12.1879 - 26.11.1891	28
1359-1361	Tophane	1.M.1297 - 29.Z.1299	15.12.1879 - 11.11.1882	3
1362-1363	Bahriye, Tophane	4.M.1300 - 26.Z.1300	15.11.1882 - 28.10.1883	2
1364-1368	Şehr Emâneti	2.M.1297 - 18.Z.1300	16.12.1879 - 20.10.1883	5
1369-1370	Zaptiye, Sıhhiye, Tıbbiye	14.M.1297 - 29.Z.1299	28.12.1879 - 11.11.1882	2
1371	Tekâüd Sandığı	2.Ş.1308 - 27.C.1309	13.3.1891 - 28.1.1892	1
1372	Zaptiye	3.B.1309 - 10.L.1309	2.2.1892 - 8.5.1892	1
1373-1374	Zaptiye, Sıhhiye	2.M.1298 - 23.Z.1300	5.12.1880 - 25.10.1883	2
1375-1409	Adliye	1.M.1297 - 10.L.1309	15.12.1879 - 8.5.1892	35

1410-1417	Meşihat	1.M.1297 - 10.L.1309	15.12.1879 - 8.5.1892	8
1418-1422	Maarif	4.M.1297 - 26.B.1308	18.12.1879 - 7.3.1891	5
1423-1424	Maarif, Rusûmât, Hazîne-i Hâssa	28.B.1308 - 10.L.1309	9.3.1891 - 8.5.1892	2
1425-1427	Şûrâ-yı Devlet, Hazîne-i Hâssa	1.M.1297 - 24.B.1308	15.12.1879 - 5.3.1891	3
1428	Rusûmât, Maarif	11.Z.1309 - 17.C.1309	16.9.1891 - 18.1.1892	1
1429	Şûrâ-yı Devlet	17.C.1309 - 8.L.1309	18.1.1892 - 6.5.1892	1
1430-1440	Maliye	1.M.1297 - 10.Ş.1297	15.12.1879 - 18.7.1880	11
1441-1480	Şûrâ-yı Devlet, Hazîne-i Hâssa	11.Ş.1297 - 28.Ca.1306	19.7.1880 - 30.1.1889	40
1481-1507	Maliye	28.Ca.1306 -10.L.1309	30.1.1889 - 8.5.1892	27
1508-1515	Anadolu vilâyetleri	29.Z.1296 - 10.L.1309	14.12.1879 - 8.5.1892	8
1516-1525	Arabistan vilâyetleri	1.M.1296 - 9.L.1309	26.12.1878 - 7.5.1892	10
1526-1530	Rumeli vilâyetleri	4.M.1297 - 22.R.1310	18.12.1879 - 13.11.1892	5
1531-1537	Umum vilâyetleri	7.M.1297 - 18.C.1309	21.12.1879 - 19.1.1892	7
1538	Devâir ve umum vilâyât (mahrem)	13.Ş.1308 - 7.L.1309	24.3.1891 - 5.5.1892	1
1539-1547	Müteferrika	1.M.1297 - 10.L.1309	15.12.1879 - 8.5.1892	9
1548-1550	Ruesâ-yı Mecâlis	1.M.1297 - 24.Z.1301	15.12.1879- 15.10.1884	3

1551-1552	Nâfia Komisyonu, Tekâüd Sandığı, Dîvân-ı Muhâsebât	26.Ca.1298 - 25.Z.1299	26.4.1881 - 7.11.1882	2
1553	Muhâcîrîn Komisyonu	4.M.1297 - 17.L.1297	18.12.1879 - 22.9.1880	1
1554	Maliyeye yazılan buyruldular	29.Ca.1305 - 18.R.1306	12.2.1888 - 22.12.1888	1
1555-1558	Dahiliye yazılan buyruldular	9.R.1306- 30.B.1308	13.12.1888- 11.3.1891	4
1559	Evkafa yazılan buyruldular	20.L.1304 - 30.B.1308	12.7.1887 - 11.3.1891	1
1560-1561	Emsâl Defterleri	17.Ca.1266- 24.Ra.1297	31.3.1850 - 7.3.1880	2
1562	Meşihat	5.M.1302 - 4.Ca.1308	25.10.1884 - 16.12.1890	1
1563-1566	Serasker	6.M.1302 - 28.S.1307	26.10.1884 - 24.10.1889	4
1567-1570	Hariciye ve Sıhhiye	12.Ca.1301 - 21.B.1307	11.3.1884 - 13.3.1890	4
1571	Tophane	29.Z.1301 - 29.B.1308	20.10.1884 - 10.3.1891	1
1572-1580	Dahiliye	25.M.1301 - 28.R.1307	26.11.1883 - 23.2.1889	9
1581-1582	Adliye	2.M.1302 - 22.Ca.1305	22.10.1884 - 5.2.1888	2
1583-1584	Evkaf	23.Z.1301 - 15.M.1305	14.10.1884 - 9.10.1887	2
1585	Bahriye	1.B.1301 - 13.Za.1306	27.4.1884 - 11.7.1889	2
1586-1593	Maliye	30.M.1301 - 20.Z.1305	1.12.1883 - 28.8.1888	7
1594-1597	Ticaret ve Nâfia	5.M.1302 - 19.R.1308	25.10.1884 - 2.12.1890	4

1598-1599	Maarif	17.Z.1301 - 20.Z.1306	8.10.1884 - 17.8.1889	2
1600	Defter-i Hâkânî	29.M.1307 - 24.B.1308	25.9.1889 - 5.3.1891	1
1601-1602	Rusûmât	27.N.1302 - 28.B.1308	10.7.1885 - 9.3.1891	2
1603	Hazîne-i Hâssa	10.M.1303 - 28.Ca.1306	19.10.1885 - 30.1.1889	1
1604	Şûrâ-yı Devlet, Nâfia Komisyonu	29.Z.1301 - 24.B.1306	20.10.1884 - 26.3.1889	1
1605	Müteferrika	26.Z.1304 - 20.Ca.1307	15.9.1887 - 12.1.1890	1
1606-1607	Vilâyet ve devâire yazılan umum muharrerât	23.Z.1301 - 3.B.1306	14.10.1884 - 5.3.1889	2
1608	Serasker, Tophane, Bahriye	7.B.1306 - 27.Z.1306	9.3.1889- 8.3.1891	1
1609	Serasker, Tophane, Evkaf, Bahriye	27.B.1308 - 5.C.1309	8.3.1891 - 6.1.1892	1
1610	Defter-i Hâkânî, Askerî Tekâüd Sandığı, Hariciye, Maliye, Ticaret, Nâfia, Şûrâ-yı Devlet, Şehr Emâneti, Sicill-i Ahvâl	4.Ş.1308 - 11.C.1309	15.3.1891 - 12.1.1892	1
1611	Dahiliye ve Adliye	27.B.1308 - 27.Ra.1309	8.3.1891 - 31.10.1891	1
1612	Adliye ve Hariciye	10.B.1306 - 25.B.1308	12.3.1889 - 6.3.1891	1
1613	Maliye, Maarif, Rusûmât	4.Ş.1308 - 4.R.1309	15.3.1891 - 7.11.1891	1
1614	Vergi Emâneti	13.Z.1301 - 28.M.1307	4.10.1884 - 24.9.1889	1
1615	Devâir - Mühimme	14.C.1300 - 14.Z.1307	22.4.1883 - 1.8.1890	1

1616	Vilâyât	18.Ra.1312 - 25.C.1312	19.9.1894 - 24.12.1894	1
1617-1618	Anadolu	16.M.1302 - 10.C.1308	5.11.1884 - 21.1.1891	2
1619-1621	Arabistan	2.M.1302 - 13.L.1320	22.10.1884 - 13.1.1903	3
1622	Rumeli	8.M.1302 - 30.M.1308	28.10.1884 - 11.3.1891	1
1623	Meşihat	11.Za.1309- 29.M.1313	7.6.1892 - 22.7.1895	1
1624-1630	Serasker	8.Za.1309 - 5.S.1313	4.6.1892 - 28.7.1895	7
1631-1637	Hariciye	11.Z.1309 - 5.S.1313	7.7.1892 - 28.7.1895	7
1638	Tophane	11.Za.130- 27.Z.1312	7.6.1892 - 21.6.1895	1
1639-1653	Dahiliye	6.Za.1309 - 9.M.1313	2.6.1892 - 2.7.1895	15
1654-1658	Adliye	11.Za.1309 - 2.S.1313	7.6.1892 - 25.7.1895	5
1659-1661	Evkaf	6.Za.1309 - 6.L.1312	2.6.1892 - 2.4.1895	3
1662-1663	Bahriye	24.Za.1309 - 4.S.1313	20.6.1892 - 27.7.1895	2
1664-1677	Maliye	5.Za.1309 - 3.S.1313	1.6.1892 - 26.7.1895	14
1678-1682	Ticaret ve Nâfia	11.Za.1309- 26.Ca.1311	7.6.1892 - 5.12.1893	5
1683	Maarif	18.C.1311 - 15.M.1313	27.12.1893 - 8.7.1895	1
1684-1685	Defter-i Hâkânî	5.Za.1309 - 1.S.1313	1.6.1892 - 24.7.1895	2

1686-1687	Şehr Emâneti	4.Za.1309 - 8.Z.1312	31.5.1892 - 2.6.1895	2
1688-1689	Zaptiye	11.Za.1309 - 5.S.1313	7.6.1892 - 28.7.1895	2
1690-1691	Sihhiye	12.Za.1309 - 29.N.1313	8.6.1892 - 15.3.1896	2
1692-1694	Rusûmât	12.Za.1309 - 22.L.1312	8.6.1892 - 18.4.1895	3
1695-1697	Askeri ve Mülkî Tekâüd San- dıkları, Mekâtib-i Askeriye, Dîvân-ı Muhâsebât, Dârüşşa- faka, Mütferrika	11.Z.1309 - 1.S.1313	7.7.1892 - 24.7.1895	3
1698-1700	Şûrâ-yı Devlet, Hazîne-i Hâs- sa, Tibbiye, Posta ve Telgraf, Sicill-i Ahvâl	2.Za.1309 - 3.S.1313	29.5.1892 - 25.7.1895	3
1700-1702	Orman ve Meâdin ve Ziraat	27.B.1310 - 2.S.1313	14.2.1893 - 25.7.1895	2
1703	Taraf-ı Âlî-i Müsteşarîden u- mum vilâyât ve devâire yazılan tezâkir ve muharrerât defteri	1.Za.1309 - 23.B.1312	28.5.1892 - 20.1.1895	1
1704-1710	Vilâyât	11.Za.1309 - 5.S.1313	7.6.1892 - 28.7.1895	7
1711-1712	Telgrafname	5.Za.1311 - 2.Za.1312	10.5.1894 - 27.4.1895	2
1713	Rum fesadı	1.M.1239 - 29.Ca.1239	7.9.1823 - 31.1.1824	1
1714-1715	Karantina Defteri	1.M.1254 - 19.Ra.1293	27.3.1838 - 14.4.1876	2
1716	Kigalık Kıtası	1.Za.1261 - 22.Ca.1262	1.11.1845 - 18.5.1846	1
1717	Muharrerât-ı Umûmiye	2.Ra.1299 - 11.M.1318	22.1.1882 - 11.5.1900	1

BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI SADÂRET EVRAKI KATALOGLARI

Fon Numarası: 19

Dîvân-ı Hümâyûn toplantılarının tamamen terkedilmesinde sonra bütün devlet işlerinin görülmeye başlandığı Bâb-ı Âsafî, 18. asır sonlarına kadar bu faaliyetini devam ettirmiştir. Bu tarihten sonra "Bâb-ı Âlî" tâbiri, Bâb-ı Âsafî'nin yerine kullanılmıştır. 19 asrın başlarından itibaren sadece Paşa Kapısı'nı değil, Osmanlı Hükûmeti'ni ifade eden Bâb-ı Âlî (Sublime Porte) teşekkül etmiştir. Devletin en önemli işlerini yürüten Sadâret, Meclis-i Vükelâ, Meclis-i Vâlâ, Dahiliye Nezâreti, Hariciye Nezâreti ve Deâvî Nezâreti, Bâb-ı Âlî teşkilâtını oluşturmuştur ve cüz'î değişikliklerle bu anlayış Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar devam etmiştir.

Bu birimlerin defter ve vesikalarının bir arada muameleye tâbi tutulması ve muhafaza edilmesi için 22 Ramazan 1267 (21 Temmuz 1851) tarihinde resmen Bâb-ı Âlî Evrak Odası (BEO) kurulmuştur.

Tanzimat sonrası gerçekleştirilen düzenlemelerle ve yeni kurulan bazı müesseselerin Bâb-ı Âlî'de toplanmasıyla, Sultan Abdülmecid ve kısmen de Sultan Abdülaziz devrinde Bâb-ı Âlî'nin devlet yönetiminde öneminin ve ağırlığının arttığı bilinmektedir.

Tasnif edilen Sadâret Evrakı Defterleri, h. 1256-1341/m. 1840 1923 yılları arasına aittir ve mülkî, askerî, adlî, siyasî, malî ve benzeri konuları ihtiva etmektedir. Tanzimat sonrasına ait olan bu yazışmalar, yeni kurulan müesseselerin işleyişleri ve yapılan ıslâhat hareketlerinin ne derece tatbik edildiğinin anlaşılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Araştırmacıların bu bölüme ait kataloglardan *defter* istemeleri için istek fişine, **fonun adını** veya **kodunu** ve **defter sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

Belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin dosya/gömlek sıra numarası** yazılmalıdır.

Dosya Envanter Usulü (DES) tasnifi yapılan kataloglardan *belge/defter* istemek için ise istek fişine, **dosya sıra numarasının** yazılması gerekmektedir.

BÂB-I ÂLÎ EVRAK ODASI SADÂRET EVRAKI KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
19 /1	A.AMD	Dîvân-ı Hümâyûn Âmedî Kalemi	1255- 1341	1839- 1923	Bâb-ı Âsafî Dîvân-ı Hümâyûn Âmedî Kalemi defterleri ile BEO Âmedî Kalemi defterleri, Saray-Sadâret ve Reisülküttaplık arasındaki yazışmaları ihtiva eder. Tasnif, Dosya Envanter Usulüdür.	29
19 /2	A.M	Sadâret- Müteferrik	1256- 1270	1840- 1854	Sadâret kalemlerinden hangisine ait olduğu tespit edilemeyen evrak ile defterler; pusulalar, zarflar ve mahallî tahrirâtı ihtiva eder. Tasnif, Analitiktir.	84
19 /3	A.DVN MHM	Dîvân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemi	1256- 1271	1840- 1855	Dîvân-ı Hümâyûn'un gizli ve mühim hükümleri, beratları; ticaret izinleri, yol izinleri ve ikamet emirleri mevcuttur. Tasnif, Dosya Envanter Usulüdür.	134

19 /4	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1256- 1278	1840- 1861	İlmühaberler; sened-i bahrî- ler; nizamname ve talimat- nameler; ferman, berat, hü- kümler; tahvil ve nişanlar; tevcihler; imtiyazlar; kısas ve nefyler; konsolos tayini beratları ve onların tahrirleri; izn-i seffineler; mürûr tezki- releri; ru'ûslar, evrak hülâ- saları mevcuttur. Katalogda, Düvel-i Ecnebiye (A.DVN. DVE), Mühimme (A.DVN. MHM), Teşrifât (A. TŞF) ve Âmedî (A.AMD) kalem- lerinin evrakı da yer al- maktadır. Tasnif, Dosya Envanter Usulüdür.	41
19/5	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1279- 1309	1862- 1891	Yukarıdaki türden evrak, Dîvân-ı Hümâyûn Kalemi ile birlikte ona bağlı olan Düvel-i Ecnebiye, Nâme-i Hümâyûn, Mukavele ve Mühimme kalemlerine; Sa- dâret Teşrifât Kalemi ile Âmedî Kalemi ve buna bağlı olan Meclis-i Vükelâ'ya ait- tir. Tasnif, Dosya Envanter Usulüdür.	175
19 /6	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1310- 1341	1892- 1923	"	241
19 /7	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1256- 1262	1840- 1845	Yukarıda belirtilen türdeki evrak, Analitik olarak tasnif edilmiştir.	186
19 /8	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1263- 1264	1846- 1847	"	384

19 /9	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1265- 1266	1848- 1849	Yukarıda belirtilen türdeki evrak, Analitik olarak tasnif edilmiştir.	201
19 /10	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1267- 1271	1850- 1855	"	294
19 /11	A.DVN	Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemi	1271- 1275	1855- 1859	"	313
19 /12	A.DVN. DVE	Dîvân Hümâyûn- Düvel-i Ecnebiye Kalemi	1256- 1263	1840- 1847	İzn-i sefîne talepleri; turistik gezi izin talepleri; konsolos ve konsolos vekili tayinlerine dair takrirler mevcuttur. Tasnif, Analitiktir. Katalogda yer alan 16 devlete ait vesikalar, kronolojiktir.	98
19 /13	A.DVN. DVE	Dîvân Hümâyûn- Düvel-i Ecnebiye Kalemi	1264- 1271	1847- 1854	İzn-i sefîne talepleri; turistik gezi izin talepleri; konsolos ve konsolos vekili tayinlerine dair takrirler mevcuttur. Tasnif, Analitiktir. Katalogda yer alan 16 devlete ait vesikalar, kronolojiktir.	63
19/14	A.MKT	Sadâret- Mektûbî Kalemi	1256- 1260	1840- 1844	Sadâretin nezâret, daire ve vilâyetlerle olan yazışmalarına dair tezkireler; gelen tahrirâtın hülâsaları; sadrâzâmın hususî yazışmaları; şukkalar; kaimeler; mazbatalar ve ilâmlar mevcuttur. Tasnif, Analitiktir.	228
19/15	A.MKT	Sadâret- Mektûbî Kalemi	1261- 1261	1845- 1845	"	122
19/16	A.MKT	Sadâret- Mektûbî Kalemi	1262- 1263	1845- 1846	"	273

19 /17	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1263-1264	1846-1847	"	292
19 /18	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1264	1847	"	228
19 /19	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1264	1847	"	297
19 /20	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1265	1848	"	340
19 /21	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1265-1266	1848-1849	"	253
19/22	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1266	1849	Sadâretin nezâret, daire ve vilâyetlerle olan yazışmalarına dair tezkireler; gelen tahrirâtın hülâsaları; sadrâzamın hususî yazışmaları; şukkalar; kaimeler; mazbatalar ve ilâmlar mevcuttur. Tasnif, Analitiktir.	317
19/23	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1266	1849	"	314
19/24	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1256-1278	1840-1861	Yukarıda belirtilen türden evraka ilâveten, Mektûbî Kalemi'ne bağlı olan Umum Vilâyât, Nezâret ve Devâir; Deâvî, Meclis-i Vâlâ ve Sadâretin Müteferrik evrakının da yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	83

19/25	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1279-1309	1862-1892	Yukarıda belirtilen türden evraka ilâveten, Mektûbî Kalemi'ne bağlı olan Umum Vilâyât, Nezâret ve Devâir; Deâvî; Meclis-i Vâlâ ve Şûrâ-yı Devlet; Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ve Müteferrik evrakının yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	151
19/26	A.MKT	Sadâret-Mektûbî Kalemi	1256-1341	1840-1923	Yukarıda belirtilen türden evraka ilâveten, Sadâret Mektûbî ve bağlı kalemlerden Umum Vilâyât, Deâvî, Meclis-i Vâlâ, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile Sadâret evrakı; Muhasebe ve Müteferrik evrakının yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	113
19/27	A.MKT. UM	Sadâret-Mektûbî, Umum Vilâyât	1266-1267	1849-1850	Sadâretin taşraya, taşranın Sadârete yazdığı mülkî, idarî, malî ve askerî evrakın kayıtları, Ayniyat Defterleri'nde aynen; BEO Vilâyet Gelen-Giden Defterleri'nde hülâsaten mevcuttur. Tasnif, Analitiktir.	358
19/28	A.MKT. UM	Sadâret-Mektûbî, Umum Vilâyât	1267-1268	1850-1851	"	293
19/29	A.MKT. UM	Sadâret-Mektûbî, Umum Vilâyât	1268-1269	1852-1853	"	328
19/30	A.MKT. UM	Sadâret-Mektûbî, Umum Vilâyât	1270-1271	1854-1855	"	320

19/31	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1271- 1272	1855- 1856-	"	419
19/32	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1272- 1273	1855- 1856	"	300
19/33	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1273- 1274	1857- 1858	"	293
19/34	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1274- 1276	1858- 1860	"	335
19/35	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1276	1860	"	369
19/36	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1276- 1277	1860- 1861	"	378
19/37	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1277- 1278	1860- 1861	"	350
19/38	A.MKT. UM	Sadâret- Mektûbî, Umum Vilâyât	1278	1861	"	359
19/39	A.MKT. NZD	Sadâret- Mektûbî, Nezâret ve Devâir Kalemi	1266- 1267	1849- 1850	Sadâretin nezâret ve daire- ler, bu makamların da Sadâ- rete yazdığı mülkî, idarî, malî ve askerî evrakın kayıt- ları, Ayniyat Defterleri'nde aynen; BEO Nezâret Gelen- Giden Defterleri'nde hülâsa- ten mevcuttur. Katalog, Analitiktir.	155

19/40	A.MKT MVL	Sadâret- Mektûbî, Meclis-i Vâlâ Kalemi	1256- 1266	1840- 1850	Meclis-i Vâlâ ile Sadâret arasındaki yazışmalarla Sadâret namına Meclis-i Vâlâ'nın çeşitli makamlara yazdığı idarî ve malî konulardaki anlaşmazlık ve nizamname türü belgelerin yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir. Katalogda yer alan belgelerin kayıtları, Ayniyat Defterleriyle BEO Nezâret Gelen-Giden Defterleri'nde mevcuttur.	355
19/41	A.MKT MVL	Sadâret- Mektûbî, Meclis-i Vâlâ Kalemi	1267- 1271	1850- 1854	"	253
19/42	A.MKT MVL	Sadâret- Mektûbî, Meclis-i Vâlâ Kalemi	1271- 1275	1855- 1859	"	305
19/43	A.MKT MVL	Sadâret- Mektûbî, Meclis-i Vâlâ Kalemi	1275- 1278	1855- 1861	"	412
19/44	A.MKT. DV	Sadâret- Mektûbî, Deâvî	1258- 1266	1842- 1850	Sadâret adına Deâvî Nezâretince muhtelif makamlara gönderilmek üzere şahsî dâvalara dair yazılan tahrirât ve tezkirelerin kayıtları Ayniyat Defterleri'nde aynen, BEO Vilâyet ile Nezâret Gelen-Giden Defterlerinde hülâseten mevcuttur.	269
19/45	A.MKT. DV	Sadâret- Mektûbî, Deâvî	1267- 1269	1851- 1853	"	279
19/46	A.MKT. DV	Sadâret- Mektûbî, Deâvî	1269- 1273	1853- 1856	"	307

19/47	A.MKT. DV	Sadâret- Mektûbî, Deâvî	1269- 1273	1853- 1856	"	321
19/48	A.MKT. DV	Sadâret- Mektûbî, Deâvî	1276- 1277	1859- 1860	"	321
19/49	A.MKT. DV	Sadâret- Mektûbî, Deâvî	1277- 1278	1860- 1861	"	280
19/50	A.MKT. MHM	Sadâret- Mektûbî, Mühimme	1256- 1266	1840- 1850	Mektûbî Kalemi'nin isyan; deprem; sınır meselesi; kıtlık; savaş ve iskân gibi mühim ve gizli evrakının yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	238
19/51	A.TŞF	Sadâret- Teşrifât Kalemi	1256- 1270	1840- 1870	Teşrifât Kalemi'ne verilen ilmühaberler; protokol listeleri; meclis ve merasim davetiyeleri; özel gün ve tayin tebriklerinin yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	133
19/52	A.TŞF	Sadâret- Teşrifât Kalemi	1271- 1278	1855- 1861	"	104
19/53	A.AMD	Sadâret - Âmedî Kalemi	1256- 1267	1840- 1851	Saray ile Sadâret arasındaki yazışmalar; nâme-i hümayûnlar; hatt-ı hümayûnlar ve mârûzât-ı rikâbiye hülâsalarının bulunduğu katalog, Analitik tasniflidir.	294
19/54	A.AMD	Sadâret - Âmedî Kalemi	1268- 1275	1852- 1859	"	411
19/55	A.MTZ. 04	Sadâret - Bulgaristan	1292- 1314	1875- 1896	Bulgaristan bölgesindeki adlî, askerî, haricî ve iktisadî konulara dair belgelerin yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	200

19/56	A.MTZ. 04	Sadâret- Bulgaristan	1314- 1318	1896- 1900	"	201
19/57	A.MTZ. 04	Sadâret- Bulgaristan	1318- 1321	1900- 1903	"	197
19/58	A.MTZ. 04	Sadâret- Bulgaristan	1321- 1322	1903- 1904	"	227
19/59	A.MTZ. 04	Sadâret- Bulgaristan	1322- 1324	1904- 1906	"	227
19/60	A.MTZ. 04	Sadâret - Bulgaristan	1296- 1336	1879- 1918	"	237
19/61	A.MTZ. RŞ	Sadâret- Rumeli-i Şarkî	1296- 1327	1879- 1909	Rumeli-i Şarkî vilâyetine bağlı olan Filibe, Pazarcık, Zağra-i Atık, Hasköy, İslimye ve Bergos sancaklarıyla bunlara bağlı kaza ve köylerin adlî, iktisadî ve askerî belgelerinin yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	12
19/62	A.MTZ. CBL	Sadâret- Cebel-i Lübnan	1283- 1337	1866- 1919	Lübnan ile ilgili ticarî, malî, askerî ve maarife dair belgelerin yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	27
19/63	A.MTZ. GRD	Sadâret- Girit	1298- 1330	1880- 1912	Sadâret ile Girit arasında vuku bulan malî, ticarî, haricî ve hukukî yazışmaların yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	73
19/64	A.MTZ. KB.BN	Sadâret- Kıbrıs, Bosna	1310- 1338	1892- 1919	Sadâret ile Bosna ve Kıbrıs arasında yapılan mülkî, adlî, iktisadî ve ictimai yazışmaların yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	18
19/65	A.MTZ. SM	Sadâret- Sisam	1298- 1338	1880- 1919	Sadâret ile Sisam arasında gerçekleştirilen her türlü yazışmanın yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	30

19/66	A.	BEO Vilâyet Gelen- Giden Defterleri	1265- 1341	1849- 1923	Sadâret ile vilâyetlerin kar- şılıklı yazışmalarının hülâ- salarının yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	31
19/55	A.	BEO Nezâret Gelen- Giden Defterleri	1260- 1341	1844- 1923	Sadâret ile nezâretlerin kar- şılıklı yazışmalarının hü- lâsalarının yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	104
19/56	A.	BEO Ayniyat Defterleri	1227- 1320	1813- 1902	Sadâret'in diğer daire ve makamlara yazdığı yazıların aynen kaydolunduğu defter- lerin yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	35
19/57	A.MTZ. 05	Sadâret- Mısır	1298- 1341	1880- 1922	Sadâret ile Mısır arasındaki her türlü yazışmanın yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	171
19/58	A.MTZ. TG	Sadâret- Trablusgarp	1244- 1339	1828- 1921	Sadâret ile Trablusgarp ara- sındaki her türlü yazışmanın yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	94
19/59	A.	BEO Sadâret- Defterleri	1054- 1341	1644- 1923	Sadâret'in kalemlerine ve dairelerine ait her türlü hü- lâsa; ayniyat; gelen-giden; jurnal ve benzeri defterlerin bulunduğu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edil- miştir.	159

BÂB-I ÂSAFÎ DÎVÂN-I HÜMÂYÛN KALEMLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 21

Dîvân-ı Hümâyûn, 1654 tarihinden sonra ehemmiyetini kaybetmiş ve devletin bütün işleri Sadâret Dairesi'nde, yani Paşa Kapısı'nda görülmeye başlamıştı. Burada vazife görenler ise aslen Divân-ı Hümâyûn kalemlerine mensup olup, buraya intikal edenlere hademe-i Bâb-ı Âsafî denirdi.

Hademe-i Bâb-ı Âsafî, derecelerine göre Sadâret Kethudâsı, Reisül-küttâb, Çavuşbaşı, Büyük ve Küçük Tezkireciler, Beylikçi, Mektupçu, Teşrifâtçı, Kethudâ Bey Kâtibi, Çavuşlar Kâtibi ve Gedikliler Kâtibinden mürekkepti. Bunların her birinin emrinde bir kalem mevcuttu.

Sadâret Kethudâsı Kalemi: Vilâyetlere yazılan ve oralardan gelen tahrirat ve evrak bu kalemde özetlenir ve sadrâzâmın emriyle valilere yazılan ta'mimlerin kayıtları defterlere kaydedilirdi. Bütün dahilî işlerin mercii burası idi. Sadâret Kethudâlığı 1835'de ilga olunmuş, yerine Mülkiye Nezâreti kurulmuştur. 1837'de ise Mülkiye Nezâreti'nin adı Dahiliye Nezâreti'ne çevrilmiştir.

Mektûbî/Mektûbî-i Sadr-ı Âlî Kalemi: Sadrâzam tarafından, yahut padişahın fermanıyla birlikte muhtelif yerlere yazılan tahrirât ve mühim işlere dair emirlerin, buyruldukların ve sadrâzam mektuplarının yazıldığı kalem ile onun âmirine verilen addır.

Âmedî Kalemi: Divân-ı Hümâyûn kalemlerinden birisi olup, aynı vazifeyi Bâb-ı Âsafî'de devam ettirmiştir. Meclis-i Vükelâ'nın teşekkülünden sonra bu kalemin Zabıt Kâtipliği görevi Âmedçi'ye verilmiştir.

Reisülküttâb Kalemi: Bâb-ı Âsafî döneminde mevkii yükselen reisülküttâb, siyasî işleri, dış temasları, yabancı elçilikler ile olan münasabet-

leri bu özel kalemi vasıtasıyla yürütmüştür. Bu kalem, 1836'da ilga edilerek yerine Umûr-ı Hâriciye Nezâreti kurulmuştur.

Çavuşbaşı Kalemi: Adlî icra kuvvetlerinin başı ve protokol işlerinin en büyük âmiri idi. Bu kalem 1836'da kaldırılarak yerine Deâvî Nezâreti kurulmuştur.

Beylikçi Kalemi/Dîvân-ı Hümâyûn Kalemi: Dîvân-ı Hümâyûn'da karara bağlanmış evrakı gerekli yerlere havale eden kalemdir. Bu kalem ayrıca Dîvân-ı Hümâyûn sicillerini tutar, yabancı devletlerle anlaşmalar yapar, Dîvân'a gelen şikâyetler hakkında hükümler verir, anlaşmazlıkları çözümlerdi. Bu kalemde zahire rusûmu; vergi tahsili; tımar tevcihi; eşya ve zahire nakli; devlet ricaline yazılan hüküm ve emirlere dair evrak mevcuttur.

Teşrifâtçı Kalemi: Devlet ricâlinin rütbe ve makamlarına göre rütbe ve nişanların tevcihine nezâret eder ve Teşrifât Dairesi'ne riyaset eylerdi. Teşrifâtî-i Dîvân-ı Hümâyûn (Teşrifât-ı Umûmiye Nâzırı); Teşrifâtî-i Sadâret-i Uzmâ (Sadâret Teşrifâtçısı) ve Teşrifâtî-i Hâriciye (Hariciye Teşrifâtçısı) şeklinde görevlileri vardı.

Defterhâne-i Âmire Kalemi : Diğer adı Defter-i Hâkânî olan bu kalem, bugünkü Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü karşılığı olup, Osmanlı Devleti'nin arazi kayıtlarının mevcut bulunduğu dairedir. Bu kalemin âmirine Defter Emîni veya Defterhane Emîni denirdi.

Bâb-ı Âsafî Dîvân-ı Hümâyûn Kalemleri'ne ait defter ve belgeler, Dosya Envanter Usulü tasnife tâbi tutulmuşlardır. Tasnif kronolojik olarak yapılmış ve Latin harfli kataloglara kaydedilmiştir.

Bu kataloglardan *belge* istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin genel ve özel sıra numarası** ve **dosya sıra numarası** yazılmalıdır.

Bu kataloglardan *defter* istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin sıra numarası** yazılmalıdır.

Dosya Envanter Usulü tasnifli kataloglardan *belge/defter* istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **dosya sıra numarası** yazılmalıdır.

BÂB-I ÂSAFÎ DÎVÂN-I HÜMÂYÛN KALEMLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
21/1	A.	Bâb-ı Âsafî Kalemleri	880- 1207	1475- 1792	Dîvân-ı Hümâyûn Kalemlerine ait belgelerin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasniflidir. Kalemlerin listesi aşağıda verilmiştir.	166
21/2	A.	Bâb-ı Âsafî Kalemleri	882- 1207	1477- 1792	"	168
21/3	A.	Bâb-ı Âsafî Kalemleri	880- 1252	1475- 1836	Dîvân-ı Hümâyûn Kalemlerine ait defterlerin yer aldığı bu katalog, Analitik tasniflidir. Kalemlerin listesi, aşağıda verilmiştir..	100
21/4	A.	Bâb-ı Seraskerî	1244- 1293	1828- 1876	Seraskerlikle alâkalı yazışmaların kayıt ve hülâsalarının yer aldığı bu katalog, Analitik tasniflidir.	31
21/5	A.	Bâb-ı Âsafî- Defterhâne-i Âmire	857- 1268	1453- 1852	Mufasssal mücmel tahrir, taksim ve cebe defterleri; tımar, zeâmet ve has olarak kaydolunan yerlerin ahali-sine dair bilgiler; a'şâr ve çeltik rusûmuna dair defterlerin yer aldığı bu katalog, Analitik tasniflidir.	72

Yukarıdaki tabloda kısaca zikredilen kataloqlardan bazılarına dair geniş malûmat, bunların muhtevasının kesafeti ve mevcut bulundurdıkları kalemlerin çokluğu sebebiyle aşağıda ayrıca verilmiştir:

**BÂB-I ÂSAFÎ DÎVÂN-I HÜMÂYÛN KALEMLERİ
KATALOGLARININ MUHTEVASI**

Fon/Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar	
			Hicrî	Milâdî
21/1	A.	Bâb-ı Âsafî Belgeleri	880-1207	1475-1792
	A.DVN	Dîvân (Beylikçi Kalemî)	880-1206	1475-1791
	A.DVN.ŞKT	Dîvân-ı Hümâyûn Şikâyet Kalemî	1155-1207	1742-1792
	A.DVN. MHM	Dîvân-ı Hümâyûn - Mühimme Kalemî	1152-1207	1739-1792
	A.DVN.DVE	Dîvân-ı Hümâyûn - Düvel-i Ecnebiye Kalemî	1158-1200	1745-1786
	A.DVN.KLB	Dîvân-ı Hümâyûn - Kal'abend Kalemî	1125-1207	1713-1792
	A.DVN.ARZ	Dîvân-ı Hümâyûn - Askerî Rûznâme Kalemî	1100-1207	1688-1792
	A.DVN.NHM	Dîvân-ı Hümâyûn - Nâme-i Hümâyûn Kalemî	1110-1207	1699-1792
	A.DVN.MSR	Dîvân-ı Hümâyûn - Mısır Valiliği Kalemî	1100-1207	1689-1792
	A.DVN.KLM	Dîvân-ı Hümâyûn - Kırım Hanlığı Kalemî	1164-1206	1751-1791
	A.DVN.KLS	Dîvân-ı Hümâyûn - Kilise Kalemî	1100-1207	1689-1792
	A.DVN.YML	Dîvân-ı Hümâyûn Yol ve Menzil Kalemî	(1133)- 1207	(1721)- 1792
	A.DVN.KBM	Dîvân-ı Hümâyûn - Kıbrıs Mühimme Kalemî	(1115)- 1206	(1703)- 1791
	A.DVN.KBŞ	Dîvân-ı Hümâyûn - Kıbrıs Mühimme Kalemî	(1150)- 1206	(1737)- 1791
21/2	A.	Bâb-ı Âsafî Belgeleri	882-1207	477-1792
	A.NŞT	Nişan (Tahvil) Kalemî	882-1207	1477-1792
	A.NŞT.ORD	Ordu Nişan Kalemî	1143-1198	1731-1783
	A.RSK	Ru'ûs Kalemî	896-1207	1491-1792
	A.AMD	Âmedî Kalemî	952-1186	1545-1772

	A.AMD.KRM	Âmedî Kalemi - Kırım Hanlığı	1185-1204	1771-1790
	A.DFE	Defterhâne-i Âmire Kalemi	908-1207	1502-1792
	A.SKT	Sadâret Kethudâsı Kalemi	1000-1207	1592-1792
	A.MKT	Sadâret Mektûbî Kalemi	906-1207	1500-1792
	A.RST	Reisülküttâblık Kalemi	1106-1203	1695-1789
	A.ÇUB	Çavuşbaşılık Kalemi	1040-1205	1631-1790
	A.BKT	Büyük ve Küçük Tezkireci	1162-1167	1749-1754
	A.VKN	Vak'anüvislik	1066-1207	1656-1792
21/3	A.	Bâb-ı Âsafî Defterleri	880-1252	1475-1836
	A.DVN	Bâb-ı Âsafî - Dîvân-ı Hümâyûn Kalemi	880-1252	1475-1836
	A.DVN.ARZ	Dîvân-ı Hümâyûn - Askeri Rûznâmçe Kalemi	1083	1673
	A.DVN.DVE	Dîvân-ı Hümâyûn - Düvel-i Ecnebiye Kalemi	1001-1207	1593-1792
	A.DVN.İZN	Dîvân-ı Hümâyûn İzn-i Sefîne Kalemi	1025-1238	1616-1823
	A.DVN.KLB	Dîvân-ı Hümâyûn - Kal'abend Kalemi	1091-1238	1690-1823
	A.DVN.KLS	Dîvân -ı Hümâyûn - Kilise Kalemi	1237	1821
	A.DVN.KRM	Dîvân-ı Hümâyûn - Kırım Hanlığı Kalemi	1128	1716
	A.DVN.MHM	Dîvân-ı Hümâyûn - Mühimme Kalemi	977-1252	1569-1836
	A.DVN.MKM	Dîvân-ı Hümâyûn - Mektûme Kalemi	1223-1224	1888-1889
	A.DVN.MSR	Dîvân-ı Hümâyûn - Mısır Valiliği Kalemi	1122-1128	1710-1716
	A.DVN.ŞKT	Dîvân-ı Hümâyûn - Şikâyet Kalemi	910-1208	1504-1794

A.DVN.YLM	Dîvân-ı Hümâyûn - Yol ve Menzil Kalemî	1175-1207	1761-1792
A.MKT	Sadâret Mektûbî Kalemî	1177-1245	1763-1829
A.NŞT	Nişan (Tahvil) Kalemî	977-1249	1569-1833
A.RSK	Ru'ûs Kalemî	946-1253	1539-1837
A.VKN	Vak'anüvis Kalemî	940-1207	1533-1792
A.AMD	Âmedî Kalemî	1192-1241	1778-1826

BÂB-I DEFTERÎ KALEMLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 20

Bâb-ı Defterî (Defterdar Kapısı), Osmanlı Devleti'nin bütün malî işlerinin yürütüldüğü yerdir. En büyük âmirine Başdefterdar veya Şıkk-ı Evvel defterdarı denirdi. Kendisinden sonra gelen Şıkk-ı Sâni (Anadolu) defterdarı Anadolu yalılarıyla Rumeli ve İstanbul'a ait işlere; Şıkk-ı Sâlis defterdarı ise Tuna sahilleri bölgesine ait işlere bakardı. Bununla birlikte Nizâm-ı Cedîd devrinde bir de Şıkk-ı Râbi' defterdarı vardı ki o da Nizâm-ı Cedîd askerlerinin masrafını karşılayan İrâd-ı Cedîd Hazinesi'yle meşgul olurdu. Ayrıca her vilâyette, bulundukları yere göre bu dört defterdardan birisine bağlı olan Kenar defterdarları mevcuttu.

Bu defterdarlardan sonra gelen Bâb-ı Defterî'nin büyük âmirleri; bütün maliye hesaplarını kontrolle vazifeli bulunan Başmuhasebe Kalemî'nin âmiri Başmuhasebeci veya Muhâseb-i Evvel ile Hazine-i Âmire Dairesi'nin âmiri olan Büyük Rûznâmçeci veya Rûznâmçe-i Evvel idi.

Onaltıncı yüzyılda, Maliye'nin bütün kalemleri dörde ayrılmıştı. Bunların bir kısmı doğrudan Baş Defterdarlığa, diğerleri ise Hazine-i Âmire Dairesi'ne, Anadolu Defterdarlığı'na ve Şıkk-ı Sâni Defterdarlığı'na bağlıydılar.

Başmuhasebe teşkilâtı onyedinci yüzyılda kurulmuş ve mevcut kalemlerin bir kısmı buraya bağlanmıştır. Sonradan kurulan bazı kalemler yine Başmuhasebeye bağlanmıştır. Onsekizinci yüzyılda ihtiyaca göre eski kalemler yeniden şubelere ayrıldı ve yeni bir kısım kalemler kuruldu.

Defterdar Kapısı'nın yöneticisi olan defterdar, Dîvân-ı Hümâyûn'un tabîi üyesi olarak toplantılara katılır, mirî işlerden sayılan cizye, avâz ve mukâtaa gibi malî konularda görüş bildirirdi. Önceleri Dîvân-ı Hümâyûn kalemleriyle iç içe çalışan Maliye (Bâb-ı Defterî) kalemlerinin Topkapı Sarayı'nda Maliye Defterhanesi olarak bilinen bir arşivleri vardı. Dîvân-ı Hümâyûn ehemmiyetini kaybedip muntazam toplanamaz olunca Kubbealtı'ndan nakledilerek Eski Maliye Dairesi'ne taşınmıştır.

Bâb-ı Defterî, diğer dairelere nazaran bünyesinden en çok belge ve defter biriken ve günümüze milyonlarca vesika devreden bir dairedir.1837 yılında Maliye Nezâreti'ne dönüştürülmüştür.

Bu kataloglardan defter belge / istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin gömlek ve dosya sıra numarası** yazılmalıdır.

Dosya Envanter Usulü (DES) tasnifli kataloglardan defter/belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin ve dosyanın sıra numarası** yazılmalıdır.

BÂB-I DEFTERÎ KALEMLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
20/21	D.HMH	Bâb-ı Defterî- Harameyn Muhasebesi	966- 1294	1558- 1877	Harameyn Muhasebesi'ne bağlı vakıflara ait defterlerin yer aldığı katalog, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.	84
20/22	D.HMH	Bâb-ı Defterî- Harameyn Muhasebesi	698- 1207	1299- 1792	Harameyn Muhasebesi'ne bağlı vakıflara ait mukâataların yer aldığı katalog, Dosya Usulü Envanter tasnifli ve Latin harflidir.	96

20/23	D.MKF	Bâb-1 Defterî- Mevkûfât Kalemi	933- 1160	1527- 1747	Avâriz, nüzül, sürsat gibi örfî vergilere; zahire müba- yaasına; ulak ve bârgir ta- yinatına; mevkûf akçelere ait defterleri hâvidir.	178
20/24	D.MKF	Bâb-1 Defterî- Mevkûfât Kalemi	1147- 1187	1734- 1773	"	356
20/25	D.MKF	Bâb-1 Defterî- Mevkûfât Kalemi	1015- 1257	1606- 1841	Mevkûfât Kalemi'ne bağlı olan Arabacıbaşı, Mübayaa Mübaşiri, Nüzül Emîni, Odun Emîni ve Şâir Kâtibi- nin defterleri mevcuttur.	524
20/26	D.MMK	Bâb-1 Defterî- Maden Mukâtaası	948- 1261	1251- 1845	Maden Mukâtaası'na bağlı olan Boğdan Cizyesi, Duhan Gümrüğü, Eflâk Cizyesi, İs- tanbul Gümrüğü ve Kıbtîyân Cizyesi defterleri mevcuttur.	111
20/27	D.CRD	Bâb-1 Defterî- Cerîde Odası	1213- 1255	1798- 1839	Nüfus yoklamaları; askerî yoklama; cizye sınıflandır- ması; memurların isimleri; sicill-i ahvâl; coğrafî yer isimleri; dinî hizmette bulu- nanların isimlerine ait def- terler mevcuttur.	96
20/28	D.ASM	Bâb-1 Defterî- Asâkir-i Mansûre	1219- 1253	1804- 1837	Asâkir-i Mansûre'de görevli zabit ve neferlerin künyeleri- ne ve tayinatlarına ait def- terler mevcuttur.	165
20/29	D.YNÇ	Bâb-1 Defterî- Yeniçeri Kalemi	961- 1241	1554- 1825	Yeniçerilerin, Acemi oğlan- larının, Saray baltacılarının tayinatları ve kütük kayıt- larına ait defterler mevcut- tur.	134
20/30	D.PYM	Bâb-1 Defterî- Piyade Mukâbelesi	963- 1258	1556- 1842	Cebeci ile topçuların ve mütেকâidlerinin künye ve ulûfelerine; cemaatlere; ehl-i hiref, piyade ve yeniçerilerin mevâcip icmallarına; Üskü- dar'daki levent kayıtlarına dair defterler mevcuttur.	92

20/31	D.BRZ	Bâb-ı Defterî-Büyük Rûznâmçe	896-1254	1491-1808	Mukâtaa, cizye ve mevkuât gelirleri; çasnigirler; ulûfeli Dîvân kâtiplerinin maaşları; hazineye giren ve çıkan para; tahvil, icmal, becihet ve masraf tezkireleri mevcuttur.	71
20/32	D.BRZ	Bâb-ı Defterî-Büyük Rûznâmçe	952-1207	1545-1792	Büyük Rûznâmçe'ye bağlı Sergi Halifesi ile Hazine-dar-başı evrakını hâvi bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	194
20/33	D.CMH	Bâb-ı Defterî-Cizye Muhasebesi	966-1264	1558-1848	Cizye ile ilgili idarî ve malî işlere; mütekâidlerin ve duacıların aylıklarını dağıtmaya dair defterler mevcuttur.	91
20/34	D.AMH	Bâb-ı Defterî-Anadolu Muhasebesi	989-1257	1581-1841	Sultan, vezir ve bazı şahıslara ait Anadolu'daki vakıfların idarî ve malî işlerine; Anadolu'daki kalelerin yıllık muhasebelerine; Anadolu beylerbeyisinin tevcih ettiği tımar tezkirelerine dairdir.	94
20/35	D.SVM	Bâb-ı Defterî-Süvârî Mukâbelesi	972-1261	1564-1845	Sipahi, silâhtar, ulûfeciyân ve gurebânın künye ve maaşlarına; ulûfe tevziine; bevâtîne; İstabl-ı Âmire'ye ve cemaatlerin kayıtlarıyla nasp ve azillere dairdir.	72
20/36	D.HMK	Bâb-ı Defterî-Haremeyn Mukâtaası	904-1264	1498-1848	Mekke ve Medine'ye gönderilen surrelere; Medine'ye bağlı arazilerin mahsul işlerine; Haremeyn Mukâtaası'na bağlı Küçük Evkaf ve Başmukâtaa Kalemleriyle Başmukâtaa'ya tâbi Filibe, İbrail, Kili ve Akkırman, Niğbolu, Silistre, Samako, Üsküp, Vidin ve Varna mukâtaalarına dairdir.	73

20/37	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	925- 1256	1519- 1841	Ganem Mukâtaası, Bursa Mukâtaası ve Avlonya Gümrüğü'ne ait defterler mevcuttur.	77
20/38	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	854- 1256	1450- 1840	İstanbul Mukâtaası ve İhtisabı, Haslar Mukâtaası ve Âdet-i Ağnâm Bedeli defterleri mevcuttur.	44
20/39	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	926- 1257	1520- 1841	Mensûhât Kalemi, Çeltik Rusûmu, Mukâtaa-i Cedîd-i Ūlâ, Piskopos Kalemi, Cizye Ziyadesi Kalemi, Teşrifât Kalemi, Kalemiye Dairesi, Defterdar Mektûbî, Evâmir-i Mâliye, Kefe Mukâtaası ve Başbakı Kulu'nun defterleri mevcuttur.	176
20/40	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	936- 1255	1529- 1839	Navul Kalemi, Masraf-ı Şehriyârî, Büyükkal'a Kalemi, Küçükkal'a Kalemi, Küçük Rûznâmçe ve Sâlyâne Kalemi defterleri mevcuttur.	70
20/41	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	926- 1210	1520- 1796	Anadolu Muhasebesi ve Bursa Mukâtaası'na ait belgelerin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	112
20/42	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	890- 1210	1485- 1796	Büyükkal'a Kalemi, Evâmir-i Mâliye, Haslar Kalemi ve ona bağlı Âdet-i Ağnâm, Küçük Evkaf ve Küçük Kal'a belgelerinin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	100
20/43	D.	Bâb-1 Defterî Kalemleri	897- 1212	1492- 1798	Başmukâtaa'ya bağlı mukâtaalar ile Maden Mukâtaası, Piyade Mukâbelesi, Teşrifât Kalemi ve Kalemiye Dairesi'nin belgelerinin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	106

20/44	D.	Bâb-ı Defterî-Kalemleri	900-1207	1494-1792	Mevkûfât Kalemi ve ona bağlı müesseseler ile Cizye Muhasebesi'nin belgelerinin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	95
20/45	D.	Bâb-ı Defterî-Kalemleri	920-1207	1514-1792	Bâb-ı Defterî kalemlerinin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiş. Kalemlerin listesi, aşağıda verilmiştir.	102
20/46	D.M	Bâb-ı Defterî-Müteferrik	875-1299	1470-1882	Bâb-ı Defterî'nin hangi kalemine ait olduğu belirlenemeyen belge ve defter parçalarıyla Meşihat, Tıp ve Mühür Tatbik defteri ve belgeleri mevcuttur. Analitik tasniflidir.	57

Yukarıdaki tabloda kısaca yer alan 45 numaralı kataloğun muhtevasını, içerisinde barındırdığı kalem ve konuların çokluğu sebebiyle, geniş olarak ayrıca vermeyi faydalı buluyoruz:

BÂB-I DEFTERÎ KALEMLERİNİN 45 NUMARALI DES TASNİFLİ KATALOĞU

Fon/Cilt Nu	Tasnifin Kodu	KATALOĞUN MUHTEVASI	İhtiva Ettiği Yıllar	
			Hicrî	Milâdî
20/45	D.	Bâb-ı Defterî Kalemleri	920-1207	1514-1792
	D.AVG	Avlonya Gümrüğü	935-1207	1528-1792
	D.AVM	Avlonya Mukâtaası	900-1165	1494-1751
	D.BŞB	Başbaki Kulu	1068-1207	1657-1792
	D.CZD	Cizye Ziyadesi	1020-1206	1611-1791
	D.ÇRS	Çeltik Rusûmu	1082-1207	1671-1792
	D.DMK	Defterdar Mektûbî	990-1207	1582-1792
	D.GNK	Ganem Mukâtaası	1010-1207	1601-1792
	D.HMK	Harameyn Mukâtaası	940-1207	1533-1792

D.HSC	Havâss-ı Cedîde	920-1171	1514-1757
D.İSM	İstanbul Mukâtaası	963-1207	1555-1792
D.KFM	Kefe Mukâtaası	969-1207	1561-1792
D.KRZ	Küçük Rûznâmçe	954-1207	1547-1792
D.MCU	Mukâtaa-i Cedîd-i Ülâ	985-1169	1577-1755
D.MNS	Mensûhât Kalemî	940-1206	1533-1791
D.MSF	Masraf-ı Şehriyârî	1010-1207	1601-1792
D.PSK	Piskoposluk Kalemî	1015-1207	1606-1792
D.SLY	Sâlyâne Kalemî	990-1207	1582-1792
D.SVM	Süvârî Mukâbelesi	953-1206	1546-1791
D.VRE	Vâridât-ı Şıkk-ı Evvel	999-1202	1590-1787
D.VRS	Vâridât-ı Şıkk-ı Sâni	1007-1168	1598-1754
D.VSA	Vâridât-ı Sâlih	1099-1116	1687-1704
D.YNÇ	Yeniçeri Kalemî	942-1219	1535-1804

BAŞMUHASEBE KALEMİ DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 20

Bâb-1 Defteri (Defterdar Kapısı), Devlet-i Aliyye'nin bütün malî işlerini yürüten teşekkülün adıdır. Başında, Başdefterdar veya Şıkk-ı Evvel Defterdarı bulunmaktaydı.

Onaltıncı asırdan onsekizinci asra gelinceye kadar geçen dönemde, malî işlere bakan kalemlerde bir çok değişiklikler meydana gelmiş ve yeni kalemler ihdâs edilmiştir.

Başmuhasebe Kalemî, Osmanlı Devleti'nin malî işlerinin idare edildiği en önemli kalemlerinden birisidir. Dönemin her türlü malî denetimi Başmuhasebe vasıtasıyla olduğu için, bu kalemde mevcut iktisadî konulu defterler, çok çeşitlilik arzederler.

Bu kataloğlardan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

BAŞMUHASEBE KALEMİ DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
20/1	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	885- 1222	1480- 1807	Osmanlı Devleti'nin her türlü malî muamelesiyle ilgili defterlerinin bulunduğu bu katalog, Analitik tasniflidir.	255
20/2	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	1168- 1247	1755- 1832	"	314
20/3	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	1199- 1252	1785- 1836	"	314
20/4	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	1225- 1269	1810- 1853	Osmanlı Devleti'nin her türlü malî muamelesiyle ilgili defterlerinin bulunduğu bu katalog, Analitik tasniflidir.	249
20/5	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	1246- 1267	1831- 1851	"	142
20/6	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	918- 1256	1512- 1840	"	180
20/7	D.BŞM	Bâb-1 Defteri- Başmuha- sebe Kalemi	787- 1207	1382- 1793	Osmanlı Devleti'nin her türlü malî muamelesiyle ilgili olan bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	191

BAŞMUHASEBE KALEMİ EK KODLARI KATALOGLARI

Fon Numarası: 20

Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemî'ne bağlı kalemlerin defterleri, toplam 11 cilt katalog hâlinde, Analitik tasnife tâbi tutulmuşlardır. Bu kataloglar da Latin harfli olup, Başmuhasebe Kalemî Defterleri serisiyle bir arada bulunmaktadır.

Araştırmacıların bu kataloglardan defter istemeleri için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin genel sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

BAŞMUHASEBE KALEMİ EK KODLARI KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
20/8	D.BŞM	Bâb-ı Defterî- Başmuha- sebe Kalemî	934- 1254	1527- 1838	Başmuhasebe'ye bağlı Mat- bah Emîni, Ekmekçibaşî, Kasabbaşî, Buzcubaşî ve Peksimet Emîni defterleri mevcuttur.	193
20/9	D.BŞM	Bâb-ı Defterî- Başmuha- sebe Kalemî	1010- 1254	1601- 1838	Başmuhasebe'ye bağlı Mu- hallefât Halifesi'nin defter- leri mevcuttur.	169
20/10	D.BŞM	Bâb-ı Defterî- Başmuha- sebe Kalemî	1040- 1262	1630- 1846	Başmuhasebe'ye bağlı Em- lâk-ı Hümâyûn, Mâlikâne ve Zimmet Halifesi'nin defter- leri mevcuttur.	68
20/11	D.BŞM	Bâb-ı Defterî- Başmuha- sebe Kalemî	1041- 1253	1631- 1837	Başmuhasebe'ye bağlı Arpa Emîni, Arabacıbaşî, Sârbân- başî ve Mekârecibâşî'nin defterleri mevcuttur.	137

20/12	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	979- 1253	1571- 1834	Başmuhasebe'ye bağlı Kal- yon Kâtibi, Tersâne Zindanı ve Tersâne Emîni'nin defter- leri mevcuttur.	108
20/13	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	965- 1255	1557- 1839	Başmuhasebe'ye bağlı Bina Emîni, Şehr Emîni, İstanbul Ağası, Odun Emîni, Kâğıt- çıbaşı, Dışkâğıt Emîni ve Darphâne-i Âmire'nin defter- leri mevcuttur.	82
20/14	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	981- 1258	1573- 1842	Başmuhasebe'ye bağlı ha- zine, mukâtaa, gümrük, mu- hassıllık ve voyvodalıklar ile İstanbul Beytûlmâlî'nin defterleri mevcuttur.	81
20/15	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	1086- 1259	1675- 1843	Başmuhasebe'ye bağlı Ce- belü Bedeli ile Tımar Bedeli'nin defterleri mevcuttur.	99
20/16	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	1078- 1256	1667- 1840	Başmuhasebe'ye bağlı Geli- bolu, İstanbul ve Selânik Baruthaneleri ile Cebehâne-i Âmire ve Tophâne-i Âmire- nin defterleri mevcuttur.	84
20/17	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	1023- 1248	1614- 1833	Başmuhasebe'ye bağlı Nüzül Emîni ile İrâd-ı Cedîd Emîni' nin defterleri mevcut- tur.	63
20/18	D.BŞM	Bâb-1 Defterî- Başmuha- sebe Kalemi	1086- 1271	1675- 1855	Başmuhasebe'ye bağlı Es- hâm Kalemi, Zecriye, İstan- bul Simkeşhanesi, Kıbrıs Emvâlî, Kıbrıs Kaleleri, Salhane Kâtibi ve Sûr-ı Hümâyûn'un defterleri mev- cuttur.	107

20/19	D.BŞM	Bâb-ı Defterî-Başmuhassebe Kalemî	1238-1255	1822-1839	Başmuhassebe'ye bağlı Mukâât Hazinesi'nin, mukâataa, avâriz, cizye, tımar ve rusûmâtlarının iltizâm bedellerine ait defterleri mevcuttur.	72
20/20	D.BŞM	Bâb-ı Defterî-Başmuhassebe Kalemî	932-1207	1526-1793	Başmuhassebe'ye bağlı emânetlerin, gümrüklerin, hazinelerin, muhassıllık ve mukâataaların yer aldığı bu katalog, Dosya Usulü Envanter Usulü tasnif edilmiştir. Bağlı kalemlerin listesi aşağıda verilmiştir.	134

Başmuhassebe'ye bağlı kalemlere ait defterlerin ait oldukları müesseseleri ve ihtiva ettikleri yılları, ayrı bir liste olarak vermeyi, konunun önemine binaen faydalı buluyoruz:

**BAŞMUHASEBE KALEMİ EK KODLARINA AİT
KATALOGLARIN MUHTEVELARI**

Fon/Cilt Nu	KATALOĞUN MUHTEVASI	İhtiva Ettiği Yıllar	
		Hicrî	Milâdî
20/8	Bâb-ı Defterî Başmuhassebe Kalemî Ek Kodları 1	934-1254	1527-1838
	1. Matbah Emini	934-1253	1527-1837
	2. Ekmekçi başı	1106-1249	1694-1833
	3. Kasab başı	1021-1254	1612-1838
	4. Buzcubaşı	1080-1241	1669-1826
	5. Peksimet Emini	1036-1244	1626-1828
20/9	Bâb-ı Defterî Başmuhassebe Kalemî Ek Kodları 2	1010-1254	1601-1838
	1. Muhallefât Halifesi	1010-1254	1601-1838

20/10	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 3	1040-1262	1630-1846
	1. Emlâk-ı Hümâyûn	1185-1243	1771-1827
	2. Mâlikâne Halifesi	1106-1254	1694-1838
	3. Zimmet Halifesi	1040-1262	1630-1846
20/11	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 4	1041-1253	1631-1837
	1. Arpa Emîni	1041-1253	1631-1837
	2. Arabacıbaşı	1076-1244	1665-1828
	3. Sârbânbaşı	1182-1231	1768-1816
	4. Mekârecibaşı	1136-1233	1723-1818
20/12	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 5	979-1253	1571-1834
	1. Kalyon Kâtibi	1177-1244	1763-1828
	2. Tersâne Zindanı	1058-1217	1648-1802
	3. Tersâne Emîni	979-1253	1571-1837
20/13	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 6	965-1255	1557-1839
	1. Bina Emîni	1056-1255	1646-1839
	2. Şehr Emîni	965-1242	1557-1826
	3. İstanbul Ağası	1076-1247	1665-1832
	4. Odun Emîni	1073-1254	1662-1838
	5. Kâğıtçıbaşı	1152-1249	1739-1833
	6. Dışkâğıt Emîni	1036-1143	1627-1730
	7. Darphâne-i Âmire	990-1252	1582-1836
20/14	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 7	1040-1262	1630-1846
	1. Hazine darbaşı	1094-1225	1683-1810
	2. Azak Hazinesi	1142-1147	1729-1734
	3. Budin Hazinesi	1073-1095	1662-1689
	4. Bağdat Hazinesi	1065-1247	1655-1832

5. Belgrat Hazinesi	1121-1239	1709-1824
6. Bosna Hazinesi	1042-1243	1632-1827
7. Basra Hazinesi	1083-1188	1672-1774
8. Diyarbakır Hazinesi	1045-1237	1635-1822
9. Erzurum Hazinesi	1024-1197	1615-1783
10. Girit Hazinesi	1082-1246	1671-1831
11. Halep Hazinesi	1002-1243	1593-1827
12. Hotin Hazinesi	1158-1217	1745-1803
13. Kamanîçe Hazinesi	1086-1088	1675-1677
14. Musul Hazinesi	1244-1246	1828-1831
15. Mısır Hazinesi	1018-1217	1609-1803
16. Niş Hazinesi	1128-1146	1716-1734
17. Ordu Hazinesi	1127-1248	1715-1833
18. Revan Hazinesi	1141-1144	1728-1732
19. Şam Hazinesi	1005-1258	1596-1842
20. Trablusşam Hazinesi	1043-1242	1633-1827
21. Uyvar Hazinesi	1075-1087	1664-1676
22. Vidin Hazinesi	984-1235	1576-1820
23. Erzurum Gümürüğü	1132-1252	1720-1836
24. Halep Gümürüğü	1050-1240	1640-1825
25. İstanbul Gümürüğü	1108-1254	1696-1838
26. Trablusşam Gümürüğü	1207-1208	1792-1794
27. Trabzon Gümürüğü	1036-1209	1627-1795
28. Adana Mukâtaası	1158-1242	1745-1827
29. Ayıntab Mukâtaası	1049-1178	1639-1765
30. Erzurum, Gümüşhane Mukâtaası	1208-1210	1793-1796
31. Ergani Mukâtaası	1155-1194	1742-1780
32. Espiye Mukâtaası	1155-1156	1742-1743
33. İstanbul Mukâtaası	1244-1245	1828-1829

20/14	34.Küre-i Nühâs Mukâtaası	1011-1191	1602-1777
	35.Keban Mukâtaası	1138-1192	1725-1778
	36.Sayda, Beyrut Mukâtaası	1090-1196	1679-1782
	37.Aydın Muhassıllığı	1107-1216	1695-1802
	38.Boğdan Voyvodalığı	1195-1195	1781
	39.Eflâk Voyvodalığı	1217-1221	1803-1806
	40.Halep Muhassıllığı	1099-1258	1688-1842
	41.Mora Mukatâası	981-1237	1573-1822
	42.Tokat Voyvodalığı	1082-1250	1672-1835
20/15	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 8	1086-1259	1675-1843
	1.Cebelü Bedeli	1086-1262	1675-1845
	2.Tımar Bedeli	1160-1227	1747-1812
20/16	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 9	1078-1256	1667-1840
	1.Gelibolu Baruthanesi	1137-1203	1724-1789
	2.İstanbul Baruthanesi	1129-1254	1717-1838
	3.Selânik Baruthanesi	1129-1209	1717-1795
	4.Cebelhâne-i Âmire	1078-1253	1667-1837
	5.Tophâne-i Âmire	1086-1256	1675-1840
20/17	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 10	1023-1248	1614-1833
	1.Nüzül Emîni	1023-1248	1614-1833
	2.İrâd-ı Cedîd Hazinesi	1205-1242	1790-1827
20/18	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları 11	1086-1271	1675-1855
	1.Eshâm Kalemi	1188-1271	1774-1855
	2.Zecriye	1206-1258	1791-1842
	3.İstanbul Simkeşhanesi	1190-1191	1776-1777
	4.Kıbrıs Emvâli	1133-1225	1720-1810
	5.Kıbrıs Kaleleri	1118-1147	1706-1735

20/18	6.Salhane Kâtibi	1166-1255	1753-1839
	7.Sûr-ı Hümâyûn	1086-1252	1675-1836
20/20	Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Ek Kodları (DES)	932-1207	1526-1793
	1.Mâlikâne	1109-1173	1697-1759
	2.Muhallefât	933-1245	1526-1829
	3.Zimmet	1184-1207	1770-1792
	4.Arpa Eminliği	1023-1207	1614-1792
	5.Bina Eminliği	(1050-1200)	(1640-1785)
	6.Cebelhâne-i Âmire	(1000-1207)	(1591-1792)
	7.Darphane Eminliği	1035-1207	1625-1792
	8.Dışkâğıt Eminliği	980-1207	1572-1792
	9.İstanbul Gümrük Eminliği	1021-1207	1612-1792
	10.Kâğıtçıbaşı Eminliği	1204-1207	1789-1792
	11.Matbah-ı Âmire	989-1207	1581-1792
	12.Nüzül Eminliği	1073-1206	1662-1791
	13.Odun Eminliği	1084-1194	1673-1780
	14.Peksimet Eminliği	1066-1206	1655-1791
	15.Tophâne-i Âmire	932-(1207)	1525-(1792)
	16.Tersâne-i Âmire	1025-(1207)	1616-(1792)
	17.Tersâne Zindanlığı	1045-1207	1635-1792
	18.Gelibolu Baruthanesi	(1139)-1207	(1726)-1792
	19.İstanbul Baruthanesi	(1100)-1149	(1688)-1736
	20.Selânik Baruthanesi	1080-1207	1669-1792
	21.Belgrat Gümrüğü	1102-1200	1690-1785
	22.Diyarbakır Gümrüğü	1079-1218	1668-1803
	23.Erzurum Gümrüğü	1104-1207	1692-1792
	24.Halep Gümrüğü	1040-1206	1630-1791
	25.Musul Gümrüğü	1131-1154	1718-1741
	26.Trabzon Gümrüğü	1003-1206	1594-1791

27. Azak Hazinesi	(1108-1161)	(1696-1748)
28. Bağdat Hazinesi	1048-1207	1638-1792
29. Belgrat Hazinesi	1019-1206	1610-1791
30. Bosna Hazinesi	997-1207	1588-1792
31. Basra Hazinesi	1081-1207	1670-1792
32. Diyarbakır Hazinesi	1023-1207	1614-1792
33. Girit Hazinesi	1081-1207	1670-1792
34. Erzurum Hazinesi	1050-1151	1640-1738
35. Halep Hazinesi	1034-1206	1624-1791
36. Hotin Hazinesi	1036-1202	1626-1787
37. Kefe Hazinesi	1150-1184	1737-1770
38. Kamanice Hazinesi	1068-1111	1657-1699
39. Karaman Hazinesi	1041-(1055)	1631-(1645)
40. Musul Hazinesi	1019	1610
41. Mısır Hazinesi	(982)-1206	(1574)-1791
42. Niş Hazinesi	1099-1202	1687-1787
43. Ordu Hazinesi	1020-1206	1611-1791
44. Rum Hazinesi	1031-1146	1621-1733
45. Revan Hazinesi	(1138-1150)	(1725-1737)
46. Şam Hazinesi	1052-1207	1642-1792
47. Tiflis Hazinesi	1144-1153	1730-1740
48. Tokat Hazinesi	1034-1101	1624-1689
49. Trablusşam Hazinesi	(995)-1207	(1586)-1792
50. Vidin Hazinesi	1008-1207	1599-1792
51. Aydın Muhassıllığı	(1060)-1206	(1650)-1791
52. Halep Muhassıllığı	(1010)-1207	(1601)-1792
53. Kıbrıs Muhassıllığı	1137-1206	1724-1791
54. Mora Muhassıllığı	954-1207	1547-1792
55. Sakız Muhassıllığı	(1132)-1207	(1719)-1792

56. Adana Muhassıllığı	1042-1207	1632-1792
57. Ayıntab Muhassıllığı	1041-1207	1631-1792
58. Belgrat Beytûlmâli	1013-1110	1604-1698
59. Erzurum-Gümüşhane Mukâtaası	1037-1206	1627-1791
60. Ergani Mukâtaası	1086-1205	1675-1790
61. Hama Madeni Mukâtaası	1068-1203	1657-1788
62. İstanbul Beytûlmâli	975-1157	1567-1744
63. Kastamonu Küre-i Nühâs Mukâtaası	1144-1206	1731-1791
64. Keban Madeni Mukâtaası	1127-1207	1715-1792
65. Sayda ve Beyrut Mukâtaası	1057-1207	1647-1792
66. Espiye Madeni Mukâtaası	1139-1205	1726-1790
67. Kalyon Defterdarlığı	1104-1200	1692-1785
68. Kalyon Kâtibi	1117-1205	1705-1790
69. Kalyon Peksimedi	(1100)-1207	(1688)-1792
70. Boğdan Voyvodası	1072-1202	1661-1787
71. Eflâk Voyvodası	(1130)-1206	(1717)-1791
72. Tokat Voyvodası	1034-1206	1624-1791
73. Adakale Defterleri	1151-1205	1738-1790
74. Arabacıbaşı	1182-1207	1768-1792
75. Buzcubaşı	1109-1207	1697-1792
76. Cebelü Bedeli	1019-(1207)	1610-(1792)
77. Emlâk-ı Hümâyûn	1121-1206	1709-1791
78. Ekmekçibaşı	1170-1206	1756-1791
79. Hazinesdarbaşı	1002-1207	1593-1792
80. İstanbul Ağalığı	1009-1207	1600-1792
81. İstanbul Sandal Akmişe Damgası Rusûmu	1081-1206	1670-1791
82. İstanbul Simkeşhanesi	1073-1207	1662-1792
83. Kıbrıs Emvâli	1078-1207	1667-1792

20/20

84. Kıbrıs Kaleleri	1143-1194	1730-1780
85. Kasabbaşı	1055-1207	1645-1792
86. Kuyumcubaşı	1137-1207	1724-1792
87. Mekârecibaşı	(1075)-1207	(1664)-1792
88. Meş'alecibaşı	1088-1206	1677-1791
89. Nezir Hücçeti	1034-1207	1624-1792
90. Ordu Defterdârı	1069-1206	1658-1791
91. Salhane Kâtipliği	(1140)-1207	(1727)-1792
92. Sârbânbaşı	1182-1203	1768-1788
93. Sûr-ı Hümâyûn	998-1206	1589-1791
94. Şehr Emâneti	978-1207	1570-1792
95. Tımar Bedeli	1006-1207	1597-1792
96. Veznedarbaşı	1115-1207	1703-1792
97. Zecriye Rusûmu	1206-(1207)	1791-(1792)
98. Pencik	1094	1682
99. Fodla Kâtipliği	1119-1184	1707-1770
100. Başmuhasebe Kalemi ve Ekler	933-(1207)	1526-(1792)

CEVDET TASNİFİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 3

Tarihçi Muallim Cevdet (İnançalp)* başkanlığı'nda, 8.11.1932 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan "Başvekâlet Resmî ve Tarihî Evrak

* **Muallim Cevdet İNANÇALP (1883-1933):** Bolu'da doğan ve İstanbul'da vefat eden eğitimci, yazar ve kütüphaneci Muallim Cevdet, Niş'te tekke şeyhi olan Said Efendi'nin torunu ve askeriye mensup Mehmed Sadi Efendi'nin oğludur.

İstanbul Darülmuallimîn (Erkek Muallim Mektebi)'in Edebiyat Bölümü'nü birincilikle bitirdi. Konaklarda özel hocalık yaptı. Bakü İslâm Cemaati'nin davetiyle Bakü'ye gitti (1907). Azerbaycan'ın uyanış hareketlerinde önemli rol oynayan Darülmuallimîn'in

Tedkik ve Tasnif Hey'eti" tarafından 1932-1937 yılları arasında gerçekleştirilen bu tasnifte 216.256 adet belge bulunmaktadır.

açılmasını sağladı. Bu mektebin programını yaptı ve orada gerekli olan dinî-millî neşriyatın temini için bir matbaa tesis ettirdi. Bu arada Rusça ve Latince öğrendi. Pedagoji ve tarih araştırmaları yaptı. Ağaoğlu Ahmed'in gazetesinde makaleler yazdı, konferanslar verdi. Rus hükümetinin şüphelenmesi üzerine memlekete döndü ve açtırdığı okul kapatıldı. Muallim Cevdet bundan sonra halkın kültürünü artırıcı fahri öğretmenlik faaliyetlerinde bulunmaya başladı. Kendi hesabına Avrupa'ya giderek Cenevre'de pedagoji tahsili yaptı. Paris, Zürih, Berlin, Leipzig, Viyana, Niş, Üsküp, Selânik ve Sofya'da bulundu (1910).

Muallim Cevdet 1916'da Darümuallimîn'de pedagoji hocalığına başladı ve Sarf muallimi oldu. 1925'de Darümuallimin Kütüphanesi memuru oldu. 1926'da Robert Kolej'de Türk Dili ve Tarihi, 1925'de İstanbul Erkek Lisesi'nde Din Dersleri okuttu. 1926'da Erenköy Kız Lisesi'nde Farsça muallimliği, 1926'da İstanbul Erkek Muallim Mektebi'nde ve 1930'da Gelenbevi Orta Okulu'nda Tarih ve Coğrafya muallimliği yaptı. 1931'de Çemberlitaş Orta Mektebi'nde Türkçe okuttu.

1932 yılında Başvekâlet Resmî ve Tarihî Evrak Tedkik ve Tasnif Hey'eti Reisliği'ne getirilen ve burada üç yıl çalışan Muallim Cevdet, sıhhi sebeplerle 1935 yılında memuriyetten ayrıldı. 3 ay sonra İstanbul Kütüphaneleri Tasnif Hey'eti Reisliği'ne getirilen Muallim Cevdet, hasta olarak üç ay yürüttüğü görevine daha sonra gidemeyince işten çıkarılarak maaşı kesildi. Oniki gün sonra da 52 yaşında iken vefat etti.

Tam bir münevver olan ve Türk kültür hayatının Muallim Nâci ile birlikte ikinci "Muallim"i olarak şöhret yapan Cevdet İnançalp, Robert Kolej'de iken Müslüman öğrencilerin Hristiyanlıkla ilgili dua ve törenlerden muaf tutulmalarını sağlamış ve öğrencilerinin tam mânasıyla dinî-millî şahsiyetlerinin inkişafına gayret etmiştir.

Muallim Cevdet'in Türk kültür hayatına yaptığı bu büyük eğitim hizmeti yanında; Türk arşivciliğinin gelişmesi ve korunması için verdiği fiilî mücadele ile topladığı onbirbin cilt kitabı İstanbul Belediye Kütüphanesi'ne (Bugünkü Taksim Atatürk Kitaplığı) bağışlaması, her türlü takdir ve övgünün üzerindedir.

Muallim Cevdet pek çok konferans vermiş; Büyük Mecmua, Dergah, İş, Yeni Nesil, Ümmet, Tedrisat, Yeni Mecmua ve Türk Tarih Arkeologya ve Etnografya dergilerinde yazılar yazmıştır. Bunlardan bir kısmı seçilerek 1978'de Ötüken Yayınları tarafından "Mektep ve Medrese" adlı kitapta toplanmıştır.

Muallim Cevdet'in eserleri şunlardır: Zamanımızda Usûl-i İnşa ve Muhabere, Şehname, Askerî Din Dersleri, Spor Ruhı, İbn-i Batuta'ya Zeyl (Arapça), Müderris Ahmed Naim, Tarihî Sözlük (6 forması basıldı).

Toplam 34 ciltle toplanan belgeler, 17 konu başlığı altında ele alınarak tasnif edilmiştir ki bu konular şunlardır:

Adliye, Askeriye, Bahriye, Belediye, Dahiliye, Darphane, Evkaf, Hariciye, İktisat, Eyâlât-ı Mümtâze, Maarif, Maliye, Nâfia, Sıhhiye, Saray, Tımar ve Zaptiye.

Katalogdaki belgeler 960-1320 (1553-1902) tarihleri arasında olup, İktisat ile ilgili belge kataloglarının 2 tane indeksi, 1 adet fihristi; Zaptiye ile ilgili belgelerin ise 1 adet indeksi bulunmaktadır.

Cevdet Tasnifi kataloglarından belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin konusunu** ve **sıra numarasını** yazmak gerekmektedir.

CEVDET TASNİFİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
3/1	Adliye	1123-1293	1711-1876	Adalet işleriyle ilgili belgelerin tasnifinde kronolojik sıra takip edilmemiştir. Katalog, Latin harflidir.	631
3/2	Askeriye	960-1314	1553-1896	Askeriye ile ilgili belgelerin yer aldığı katalogda, kronolojik sıra takip edilmemiştir. Katalog, Latin harflidir. Kataloğun sonunda bir de indeks mevcuttur.	538
3/3	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	438
3/4	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	623
3/5	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	648
3/6	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	533

3/7	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	578
3/8	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	368
3/9	Askeriye	960-1314	1553-1896	"	281
3/10	Bahriye	1015-1304	1606-1887	Bahriye ile ilgili belgelerin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	502
3/11	Bahriye	1015-1304	1606-1886	"	488
3/12	Belediye	1067-1295	1656-1878	Belediye ile ilgili belgelerin kronolojik olmayan tasniflerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	544
3/13	Dahiliye	1012-1298	1603-1880	Dahiliye ile ilgili belgelerin yer aldığı katalog, kronolojik olmayıp Latin harflidir.	376
3/14	Dahiliye	1012-1298	1603-1880	Dahiliye ile ilgili belgelerin yer aldığı katalog, kronolojik olmayıp Latin harflidir.	525
3/15	Dahiliye	1012-1298	1603-1880	"	558
3/16	Darphane	1075-1282	1664-1865	Darphane ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog Latin harflidir ve sonunda indeks bölümü mevcuttur.	305
3/17	Evkaf	1004-1291	1595-1874	Vakıflar ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	560
3/18	Evkaf	1004-1291	1595-1874	"	1354
3/19	Evkaf	1004-1291	1595-1874	"	464
3/20	Evkaf	1004-1291	1595-1874	"	387

3/21	Eyâlât-ı Mümtâze	1112-1288	1700-1871	İmtiyazlı eyaletlerle ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir ve sonunda bir indeks bölümü mevcuttur.	119
3/22	Hariciye	1025-1313	1616-1895	Hariciye ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	495
3/23	Hariciye	1025-1313	1616-1895	"	359
3/24	İktisat	1063-1293	1653-1876	İktisat ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	220
3/25	Maarif	989-1304	1581-1886	Eğitimle ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	713
3/26	Maliye	965-1305	1557-1887	Maliye ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	564
3/27	Maliye	965-1305	1557-1887	"	541
3/28	Maliye	965-1305	1557-1887	"	727
3/29	Maliye	965-1305	1557-1887	"	529
3/30	Nâfia	1106-1320	1597-1902	Nâfia işleri ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog Latin harflidir ve sonunda indeks bölümü mevcuttur.	139
3/31	Sıhhiye	1070-1306	1659-1888	Sağlık işleri ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	149

3/32	Saray	1002-1310	1593-1893	Saray ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	604
3/33	Tımar	981-1299	1573-1881	Tımar tevcih işleri ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir ve sonunda, indeks bölümü mevcuttur.	812
3/34	Zaptiye	1012-1299	1603-1881	Maliye ile ilgili belgelerin kronolojiye tâbi olmaksızın yer aldığı katalog, Latin harflidir.	378

DAHİLİYE NEZÂRETİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 22

Sultan İkinci Mahmud dönemine kadar Dahiliye Nezâreti ihdâs olunmamıştı. Önceki devirlerde Sadâret Kethudâsı veya Kâhya Bey olarak anılan bu makam, 23 Zilka'de 1251 (1835)'de Mülkiye Nezâreti'ne tahvil edilmiş ve başına Pertev Paşa Nâzır olarak tayin edilmişti. 9 Receb 1253 (1837)'de ise bu kez adı Dahiliye Nezâreti olarak değiştirilmiş ve Âkif Paşa'ya da Dahiliye Nâzırlığı görevi verilmişti.

1255 (1839)'da ilga edilen Dahiliye Nezâreti'nin işlerini çekip çevirmek, Sadâret'in uhdesine verilmiştir.

1285 (1868) yılında ise tekrar teşekkül ettirilen Dahiliye Nezâreti'nin başına Şirvanîzâde Rüşdü Paşa, Nâzır olarak tayin edildi.

1288 Cemâziyelevveli'nde yeniden Sadâret'in uhdesine dahil olan Dahiliye Nezâreti, Muharrem 1294 (1876)'da üçüncü kez teşekkül ettirildi ve Cevdet Paşa, Dahiliye Nâzırı oldu.

1342 (1924) yılına kadar teşkilâtı gelişen ve genişleyen Dahiliye Nezâreti'ne ait 38 katalog, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.

Araştırmacıların bu kataloglardan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin sıra numarası** ve **tarihini** yazılmaları gerekmektedir.

DAHİLİYE NEZÂRETİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
22/1	DH.MTV	Dahiliye- Mütenevvia	1320- 1339	1902- 1921	Osmanlı Donanması'na; Hicaz Demır Yolları'na; Milli aşiretine; memur tayin ve azillerine dair belgeleri hâvidir.	279
22/2	DH.HMŞ	Dahiliye- Hukuk Müşavirliği	1307- 1340	1889- 1922	Dahiliye Nezâreti'ne ait kanun ve nizamnameleri; talimat ve lâyihaları; ta'mîmleri ve cezaları hâvidir	127
22/3	DH.HMŞ	Dahiliye- Hukuk Müşavirliği	1301- 1342	1884- 1924	"	298
22/4	DH.İ.UM	Dahiliye- İdâre-i Umûmiye	1327- 1341	1909- 1923	Memur azil ve tayinleri; emlâk ve arazi işleri; zehâir ve iâşe sevki; maarif; askerî ihtiyacın giderilmesi; vakıflar; tabîî felâketler ile ilgili belgeleri hâvidir.	211
22/5	DH.İ.UM	Dahiliye- İdâre-i Umûmiye	1327- 1341	1909- 1923	"	421
22/6	DH.İ.UM	Dahiliye- İdâre-i Umûmiye	1327- 1341	1909- 1923	"	619

22/7	DH.İ.UM	Dahiliye-İdâre-i Umûmiye	1327-1341	1909-1923	"	774
22/8	DH.İ.UM	Dahiliye-İdâre-i Umûmiye	1327-1341	1909-1923	"	904
22/9	DH.İ.UM	Dahiliye-İdâre-i Umûmiye	1329-1335	1912-1916	"	200
22/10	DH.İ.UM	Dahiliye-İdâre-i Umûmiye	1335-1336	1916-1917	"	595
22/11	DH.İ.UM	Dahiliye-İdâre-i Umûmiye	1336-1341	1917-1923	"	613
22/12	DH.SYS	Dahiliye-Siyasî Kısım	1327-1334	1909-1916	İran sınırındaki eşkiya hareketlerini; yardım taleplerini; gayrimüslimlerle alâkalı işleri; deprem ve yangından zarar görmüşlere yardımı ve devletler arası ilişkileri hâvidir.	120
22/13	DH.SYS	Dahiliye-Siyasî Kısım	1327-1334	1909-1916	"	134
22/14	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1332	1914	Şifreli telgraf; şifresi çözülmüş telgraf; şifre dokümlerini hâvidir.	231
22/15	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1332-1333	1914-1915	"	248
22/16	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1333	1916	"	347
22/17	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1333-1334	1915-1916	"	241

22/18	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1334-1335	1915-1916	"	262
22/19	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1335-1336	1916-1917	"	276
22/20	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1335-1336	1918-1917	"	243
22/21	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1336-1337	1918-1919	"	242
22/22	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1336-1337	1918-1919	"	242
22/23	DH.ŞFR	Dahiliye-Şifre	1337-1340	1912-1922	"	281
22/24	DH.KMS	Dahiliye-Kalem-i Mahsûs	1332-1341	1913-1923	İşgal hareketleri; Kuvâ-yı Milliye faaliyetleri; Yunan mezâlimi; çetecilik faaliyetleri; memur nasp ve azilleri; madalya i'tâsı ile ilgili belgeleri hâvidir.	438
22/25	DH.MUI	Dahiliye-Muhâberât-ı Umûmiye İdaresi	1327-1328	1909-1910	Mektûbî Kalemî'nin yerine kurulan bu kaleme ait belgelerin yer aldığı katalogda, idarî, siyasî, hukukî ve müteferrik belgeler vardır.	205
22/26	DH.MUI	Dahiliye-Muhâberât-ı Umûmiye İdaresi	1327-1328	1909-1910	"	274
22/27	DH.MUI	Dahiliye-Muhâberât-ı Umûmiye İdaresi	1327-1328	1909-1910	"	277

22/28	DH.MUI	Dahiliye-Muhâberât-ı Umûmiye İdaresi	1328-1328	1910-1911	"	248
22/29	DH.MB. HPS	Dahiliye-Mebânî-i Emîriyye, Hapishaneler	1327-1342	1909-1923	Hapishanelerin inşa ve tamiirine; mahkûmlarla görevlilerin tayinâtına; idarî ve malî konulardaki yazışmalara dair belgeleri hâvidir.	323
22/30	DH.MB. HPS	Dahiliye-Mebânî-i Emîriyye, Hapishaneler	1327-1342	1909-1923	"	322
22/31	DH.MB. HPS	Dahiliye-Mebânî-i Emîriyye, Hapishaneler	1327-1342	1909-1923	"	304
22/32	DH.H	Dahiliye-Hukuk	1328-1331	1910-1912	Dahiliye Nezâreti'ye ilgili kanunları, nizamları lâyiha-ları ve hukukî-idarî meselelere dair belgeleri hâvidir.	192
22/33	DH.H	Dahiliye-Hukuk	1328-1333	1910-1915	"	541
22/34	DH.SN. THR	Dahiliye-Sicill-i Nûfûs, Tahrirât	1326-1330	1908-1912	Nûfus tezkirelerini; Tezkire-i Osmanîleri; doğum-ölüm istatistiklerini; hastalık ve ölüm jurnallerini; mürûr tezkirelerini ve ihtidâ-irtidâd kayıtlarını hâvidir.	274
22/35	DH.SN. THR	Dahiliye-Sicill-i Nûfûs, Tahrirât	1330-1333	1912-1915	"	236
22/36	DH.SN. THR	Dahiliye-Sicill-i Nûfûs, Tahrirât	1333-1336	1915-1918	"	284

22/37	DH.SNM	Dahiliye- Sicill-i Nüfûs Müdüriyeti	1287- 1341	1870- 1922	"	455
22/38	DH.İD	Dahiliye- İdare	1327- 1340	1909- 1921	Mülkî düzenlemeleri; meclis âzalarının seçimini; gayri- müslim okullarıyla kiliselere ait ruhsatları; arkeolojik eserlerle ilgili yazışmaları hâvidir. Analitik tasniflidir.	200
22/39	DH.İD	Dahiliye- İdare	1328- 1335	1910- 1917	"	414
22/40	DH.İD	Dahiliye- İdare	1325- 1335	1907- 1917	"	410
22/41	DH. UMVM	Dahiliye Umûr-ı Mahalliye Vilâyât Müdüriyeti	1331- 1341	1913- 1922	Vilâyet bütçelerinin tedkiki; vilâyet yollarının yapımı; göl ve bataklık ıslâhı; arazi sulanması; ışıklandırma; ulaşım; su; ziraat; sanayi te- sisi; hayır müesseseleri ku- rulması ve vilâyete ait bütün mülk ve gelirlerin idaresine dair kayıtları hâvi bu kata- log, Analitik tasniflidir.	378

DARPHÂNE-İ ÂMİRE DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 25

Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde Darphane, Başmuhasebe'ye bağlı bulunuyordu. Darphâne-i Âmire'nin âmirine de Darphâne-i Âmire

emini denirdi. Darphane'de kesilen muhtelif cins paraların vezin ve ayarını tespit eder ve yevmiye defterini tutardı.

1835 yılında Başmuhasebe ile birleştirilerek Defterhane Defterdarlığı kuruldu. 1838 yılında ise Mansûre ve Hazine Defterdarlıkları birleştirilmek suretiyle Maliye Nezâreti kurulunca, Darphane bağımsız olarak nâzırlık hâline getirildi. Bu durum 1925 yılına kadar devam etti. Anılan tarihte Darphâne-i Âmire deyimi Darphâne-i Milliye olarak değiştirildi. Âmirine de Darphane Müdürü denildi.

Darphanenin ihtiyacı olan altın, gümüş ve bakır, Ergani, Keban, Gümüşhane ve Kastamonu'nun Küre madenlerinden gelirdi.

Araştırmacıların bu katalogdan defter istemeleri için istek fişine, **fonun adını** ve **defterin sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

DARPHÂNE-İ ÂMİRE DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
25/1	DRB.	Darphâne-i Âmire	1108- 1299	1696- 1882	Darphâne-i Âmire ile ilgili defterlerin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.	26

DÎVÂN-I HÜMÂYÛN DEFTERLERİ

Fon Numarası: 19

Defterler; Osmanlı bürokrasisinde alınan kararların, hükme bağlanan konuların, Dîvân ve Maliye kalemlerine kayıt olunduğu formların ciltlenmesiyle meydana getirilen serilerdir. Ferman ve beratların kaydo-

lunduğu ciltli defterlerin yanı sıra, tek sayfalık icmaller, keşifler ve hesap cetvellerinin kayıtları da defter adıyla anılmıştır. Bunlar, daha çok maliye muamelelerinde görülür.

Tanzimat Devri'ne gelinceye kadar Dîvân-ı Hümâyûn'da, Ordu Dîvânlarında, padişah, sadrâzam, serdâr-ı ekrem, kaymakam veya defterdar başkanlığında toplanan Dîvânlarda alınan kararlar, Dîvân-ı Hümâyûn ve Bâb-ı Defterî'ye bağlı kalemlerde tutulan defterlere kaydedilerek yürürlüğe konulmuştur.

Defter tutmanın esas alındığı Osmanlı bürokrasisinde, deftere kayıt olunmayan hüküm ve beratlar muteber sayılmamışlardır. Bu defterler, devlet erkânının bulunduğu çeşitli mahallere taşınarak, idarenin kesintisiz çalışmasında pratik rol oynamışlardır.

Kararları aynen kayıt, usul ittihaz edildiğinden, müsvedde veya perâkende evrak paketlere, paketler aylık torbalara, torbalar da yıllık olarak hazırlanan sandıklara konularak evrak mahzenlerine kaldırılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde muameleyi deftere kaydetme usulü, hicrî 1300'lü yıllara kadar devam etmiş ve böylece İstanbul'un Fethi'nden Devlet-i Aliyye'nin yıkılışına kadar geçen zaman süresinde, zengin defter koleksiyonları oluşmuştur.

Tanzimat, Osmanlı Devleti'nin teşkilâtında olduğu gibi, yazışma tekniklerinde de bir dönüm noktası olmuştur. Yönetimdeki ağırlığın Tanzimat öncesindeki yıllarda Dîvân'dan, yani Saray'dan Sadâret Kapısı'na geçmesi ile Bâb-ı Âsafî idaresinde Dîvân üyeleri birer nâzır vazifesi görmeye başlamışlardır. Artık padişahın fermanlarıyla yapılan hüküm ısdârı azalmış ve yerini sadrâzam buyruldukları almıştır. Tanzimat öncesinde defterlere aynen kaydın sürdürülmesi neticesinde, sadrâzam emirlerine mahsus büyük miktarda "Buyruldu" ve "Ayniyat Defterleri" teşekkül etmiştir.

Bu döneme ait defterler, iki ana seri hâlinde zamanımıza intikal etmiştir. Birincisi: Devletin siyasî ve hukukî kararları ile beldelerin asayiş

ve nizamına dair hükümlerin kaleme alındığı *Dîvân-ı Hümâyûn Defterleri*dir. İkincisi: Sadece malî konularda, mîrî işlerden sayılan cizye, avâız ve mukâtaa işleriyle ilgili konuların düzenlenip kaydolunduğu Maliye, yani *Bâb-ı Defterî Defterleri*dir.

Ayrıca Dîvân-ı Hümâyûn'un nezâretinde çalışan ve arazi tahriri, tımar ve zeâmet beratlarının kaydı ile meşgul olan Defterhâne-i Âmire idaresi vardır ki bu dairede biriken defterler hüküm ihtiva etmezler. Bunlar, Hazine'ye ait arazinin kimlere ve ne maksatla tevcih edildiğini, zaman zaman yapılan değişikliklerle vergilerin müfredâtını, kimlere tarh ve tevzi edildiğini gösteren muhtelif defterlerdir. İç Hazine'de korunan ve tahrif edilmeksizin zamanımıza kadar ulaşan bu defterler, umumiyetle dîvânî yazıyla kaleme alınmışlardır.

Dîvân-ı Hümâyûn Defterleri, hâlen bir katalog olarak tertip edilmemiş olmakla birlikte, araştırmacıların, aşağıda vereceğimiz listelerden bu defterlere ulaşmaları mümkündür. Defterlerin, listeleriyle birlikte özelliklerine de yer verilmiştir.

1. NÂME-İ HÜMÂYÛN DEFTERLERİ

Padişahlar tarafından İslâm ve Hristiyan hükümdarlar ile Osmanlı Devleti'ne tâbi imtiyazlı olan Mekke şerîfine, Kırım hânına, Erdel kralına, Eflâk ve Boğdan voyvodalarına, Gürcü ve Dağıstan hânlarına gönderilen mektuplara "Nâme-i Hümâyûn" denir. Bunların bir sureti ile gelen cevaplar ise "Nâme Defterleri" adlı defterlere kaydolunurdu ve Dîvân Sicilleri'nden sayılırdı.

Ayrıca, padişahlar tarafından önemli devlet işlerine dair (bilhassa yeniçeri mevâcibi i'tâsı, sadrâzama hitaben yazılan bazı hatt-ı hümâyûnlar ile muâhedenâme, tasdiknâme, temessük gibi belgelerin de suretleri bu defterlere kaydolunmuşlardır. Nâme-i Hümâyûn Defterleri 16 adet olup, h. R.1111-R.1336/m. 1699-1918 tarihleri arasındadır.

NÂME-İ HÜMÂYÛN DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Nâme-i Hümâyûn	R.1111 - Z.1174	1699 - 1761	138
2	Nâme-i Hümâyûn	Ra.1143 - S.1190	1730 - 1776	103
3	Nâme-i Hümâyûn	C.1149 - C.1176	1736 - 1762	97
4	Nâme-i Hümâyûn	Ş.1203 - B.1206	1789 - 1791	113
5	Nâme-i Hümâyûn	M.1099 - C.1114	1687 - 1702	695
6	Nâme-i Hümâyûn	M.1115 - Ş.1133	1703 - 1721	523
7	Nâme-i Hümâyûn	Ş.1133 - Za.1153	1721 - 1741	655
8	Nâme-i Hümâyûn	Z.1153 - Ra.1186	1741 - 1772	610
9	Nâme-i Hümâyûn	Ca.1186 - S.1218	1772 - 1803	504
10	Nâme-i Hümâyûn	Ra.1218 - Z.1245	1803 - 1830	457
11	Nâme-i Hümâyûn	M.1246 - S.1262	1831 - 1846	397
12	Nâme-i Hümâyûn	Ca.1262 - Z.1281	1846 - 1865	351
13	Nâme-i Hümâyûn	M.1282 - Ca.1295	1865 - 1878	223
14	Nâme-i Hümâyûn	Ca.1295 - B.1313	1878 - 1895	385
15	Nâme-i Hümâyûn	Ş.1314 - Z.1331	1897 - 1913	135
16	Nâme-i Hümâyûn	C.1331 - R.1336	1913 - 1918	189

2. NEFY VE KISAS DEFTERLERİ

Kıyas, İslâm şeriatında işlenen suç için tayin olunan cezadır. Nefy ise sürgün cezasıdır. Nefy ve Kıyas Defterleri, Dîvân-ı Hümâyûn tarafından verilen bu tür cezaların icrasına ait hükümlerin kaydına mahsus defterlerdir. h. Za.1206-R.1327/m. 1792-1909 tarihleri arasındaki ceza kayıtlarını hâvi 10 adet defterin 5'i nefy, 5'i de kıyas cezalarına mahsustur..

NEFY VE KISAS DEFTERLERİ LİSTESİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Nefy ve Kıyas	Za.1256 - Za.1259	1840-1843	137
2	Nefy ve Kıyas	Z.1259 - Ca.1264	1843-1848	192
3	Nefy ve Kıyas	C.1264 - Ş.1272	1848 - 1856	187
4	Nefy ve Kıyas	N.1272 - Ş.1279	1856 - 1863	202
5	Nefy ve Kıyas	N.1279	1863	356
6	Kıyas	C.1264 - R.1273	1848 - 1856	190
7	Kıyas	Ca.1273 - Ş.1278	1857 - 1862	160
8	Kıyas	Ş.1278 - M.1287	1861 - 1870	232
9	Kıyas	Ş.1287 - B.1291	1870 - 1874	242
10	Kıyas	B.1291 - R.1327	1874 - 1903	233

3. NİŞAN DEFTERLERİ

Nişan, devlet tarafından hizmet mükâfatı olarak muhtelif tarihlerde verilen ve göğüse takılan alâmetin adıdır. Yine Dîvân Kalemi'ne ait olan Nişan Defterleri'nde değişik kişilere verilmiş bulunan muhtelif rütbel-

deki nişan beratlarının kayıtları bulunmaktadır. Ayrıca ecnebiler tarafından verilen nişanlar da burada kayıtlıdır.

h. 1262-1341/m. 1846-1922 tarihleri arasındaki nişan tevcihi kayıtlarını hâvi bu seri, 44 adet defterden müteşekkildir.

NIŞAN DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Nişan	Ca.1262 - Ca1307	1846 - 1889	344
2	Nişan	Ca.1307 - L.1315	1889 - 1898	259
3	Nişan (Fihristli)	L.1315 - M.1324	1838 - 1906	344
4	Nişan (Fihristli)	Ra.1324 - R.1331	1906 - 1913	323
5	Nişan ve Madalya Fihristi	1275 - 1317	1858 - 1899	189
6	Nişan ve Madalya Fihristi	1317- 1328	1899 - 1911	199
7	Nişan ve Madalya Fihristi	1325 - 1328	1907 - 1910	-
8	Nişan ve Madalya Fihristi	1319 - 1320	1901 - 1902	200
9	Nişan ve Madalya Fihristi	1322 - 1324	1904 - 1906	80
10	Hânedân-ı Osmânî Nişan ve İmtiyazı	1311 - 1334	1893 - 1915	147
11	Mecidî	1268 - 1277	1851 - 1860	303
12	Mecidî	1269 - 1277	1852 - 1860	274
13	Mecidî Atık Ecnebî	1274 - 1279	1857 - 1862	292
14	Mecidî Beşinci Rütbe	1289 - 1297	1862 - 1879	300
15	Mecidî Tebe'a-i Ecnebiyye Nişan Berâtı	1279 - 1286	1862 - 1869	294
16	Mecidî	1277 - 1292	1860 - 1879	218

17	Tebe'a-i Şâhâne Mecidî Esâmî	1321 - 1332	1902 - 1913	295
18	Mecidî Mülkiye ve İlmiye Esâmî	1332 - 1335	1913 - 1916	411
19	Mecidî Askerî Nişanı	1332 - 1335	1913 - 1916	395
20	Nişân-ı Osmânî	1278 - 1294	1861 - 1879	181
21	Osmânî Esâmî	1320 - 1332	1902 - 1913	-
22	Osmanlı Mülkiye ve İlmiye Esâmî	1332 - 1334	1913 - 1915	407
23	Osmanlı Askerî Esâmî	1332 - 1334	1913 - 1915	403
24	Madalya Ecnebî Esâmî	1320 - 1334	1902 - 1915	203
25	Osmânî ve Ecnebî Esâmî	1333 - 1334	1914 - 1915	407
26	Mecidî Ecnebî Esâmî	1332 - 1334	1913 - 1915	395
27	Mecidî ve Osmânî Ecnebî Esâmî	1319 - 1332	1901 - 1915	-
28	Tebe'a-i Şâhâne Madalya Esâmî	1330 - 1334	1911 - 1915	231
29	Tebe'a-i Osmânî Madalyası	1334	1915	343
30	Altın İmtiyâz Madalyası	1309 - 1320	1891 - 1902	360
31	Hilâl-i Ahmer Madalyası	1311-1333	1912 - 1915	204
32	Hilâl-i Ahmer Madalyası Müsvedde	1334 - 1335	1915 - 1916	198
33	Hilâl-i Ahmer Madalyası	1335 - 1340	1916 - 1919	402
34	Şefkat Nişanı	1332 - 1334	1913 - 1915	390
35	Şefkat Nişanı Müsveddeleri	1334 - 1341	1915 - 1922	43
36	Maarif Nişanı Esâmî	1325 - 1340	1910- 1915	238
37	Donanma-yı Osmânî Muâvenet-i Milliye Madalyası	1331 - 1332	1912 - 1913	212

38	Donanma-yı Osmânî Muâvenet-i Milliye Madalyası	1332	1913	204
39	Donanma-yı Osmânî Muâvenet-i Milliye Madalyası	1310 - 1333	1892 - 1914	210
40	Madalya Esâmî	1317 - 1320	1899 - 1902	184
41	Ecnebî Nişanları (Elif-Dal)	1308 - 1326	1890 - 1908	548
42	Ecnebî Nişanları (Zel- Gayn)	1308 - 1326	1871 - 1908	400
43	Ecnebî Nişanları (Kaf-He)	1308 - 1326	1890 - 1908	476
44	Ecnebî Nişanları (Vâv-Ye)	1326 - 1337	1908 - 1913	243+17

4. NİZÂMÂT DEFTERLERİ

Dîvân-ı Hümâyûn'da görüşüldükten sonra karara bağlanan ve devlet bünyesinde yapılacak yeni düzenleme ve ıslâhatlarla ilgili nizâm, düstûr, kanun vesairenin kaydedildiği defterlerdir.

h. R.1301-Ra.1341/m. 1884-1922 tarihleri arasındaki nizâmât kayıtlarını hâvi bu seri, 31 adet defterden müteşekkildir. 26-31 no'lu defterler ise Kavânîn Defteri olarak verilmiştir.

NİZÂMÂT DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Nizâmât	R.1301 - L.1302	1884 - 1885	357
2	Nizâmât	M.1303 - Z.1304	1885 - 1887	368
3	Nizâmât	M.1305	1887	299
4	Nizâmât	M.1306 - Ra.1308	1888 - 1890	299
5	Nizâmât	M.1308 - N.1309	1890 - 1892	275
6	Nizâmât	B.1309 - Ca.1312	1892 - 1894	287
7	Nizâmât	Ca.1312 - Za.1314	1881 - 1907	381

8	Nizâmât	M.1315 - M.1318	1897 - 1900	238
9	Nizâmât	Ra.1318 - B.1320	1900 - 1902	298
10	Nizâmât	B.1320 - Z.1323	1902 - 1906	398
11	Nizâmât	Ca.1323 - C.1326	1905 - 1908	396
12	Nizâmât	M.1324 - L.1327	1906 - 1909	398
13	Nizâmât	S.1327 - S.1328	1909 - 1910	247
14	Nizâmât	Ca.1327 - C.1328	1909 - 1910	251
15	Nizâmât	Ca.1327 - S.1327	1909	242
16	Nizâmât	S.1328 - Ca.1329	1910 - 1911	246
17	Nizâmât	S.1328 - L.1329	1910 - 1911	251
18	Nizâmât	Ca.1329 - Ra.1331	1910 - 1913	250
19	Nizâmât	Ca.1328 - Z.1331	1910 - 1913	250
20	Nizâmât	Z.1329 - C.1331	1911 - 1913	250
21	Nizâmât	M.1331 - R.1332	1912 - 1914	263
22	Nizâmât			
23	(Tek ciltte) (22)	Ş.1331 - R.1332	1913 - 1914	302
24				
25	(Tek ciltte) (23)	R.1332 - N.1332	1914	250
26	(Tek ciltte) (24)	R.1332 - M.1334	1914 - 1915	251
27	(Tek ciltte) (25)	M.1334 - M.1341	1915 - 1922	239
28	Kavânîn (26)	N.1332 - Za.1332	1914	251
29	Kavânîn (27)	Z.1333 - M,1336	1915 - 1917	250
30	Kavânîn	S.1335 - C.1336	1916 - 1918	250
31	Kavânîn	C.1336 - Ra.1338	1918 - 1919	250
32	Kavânîn	C.1338 - M.1341	1920 - 1922	250
33	Kavânîn	M.1341 - Ra.1341	1922	250

5. ŞEHBENDERLİK DEFTERLERİ

Şehbender, Ticaret Nezâreti'nin teşekkülünden evvel ticaret işerine bakmak ve tüccarlar arasındaki ihtilâfları halletmekle vazifelendirilen memurun ünvanıdır.

Şehbender tabiri sonraları konsolos karşılığı olarak, yabancı memleketlerde, devletle memleket tebeasının ticarî menfaatlerini korumak vazifeleriyle mükellef tutulan memurlara ünvan olarak verilmiştir.

Osmanlı Devleti tarafından muhtelif Avrupa şehirlerine tayin olunan bu şehbenderlere mahsus hükümleri hâvi defterlere Şehbenderlik Defterleri adı verilmiştir.

h. Ra.1217-M.1330/m. 1802-1911 tarihleri arasındaki Şehbenderlik ahkâmını hâvi bu seri, 3 adet defterden müteşekkildir.

ŞEHBENDERLİK DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Şehbenderlik	Ra.1217 - S.1297	1802 - 1880	201
2	Şehbenderlik	C.1297 - B.1317	1880 - 1898	133
3	Şehbenderlik	B.1317 - M.1330	1898 - 1911	181

6. TANZİMÂT-I HAYRİYE DEFTERİ

Anadolu ve Rumeli'ndeki bilcümle mahalde tatbik edilecek olan Tanzimât-ı Hayriye Nizâmâtına ait malî emir kayıtlarına mahsus defterdir.

h. Z.1255-B.1274/m. 1840-1858 tarihleri arasındaki evâmiri hâvi bu defterin sonunda 17 Receb 1291 tarihli bir kayıt da mevcuttur.

TANZİMÂT-I HAYRİYE DEFTERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Tanzimât-ı Hayriye	Z.1255 - B.1274	1840 - 1858	195

7. TEKÂÜD DEFTERLERİ

Askeriye ve ilmiye sınıfı memurları haricindeki mülkiye memurlarının emeklilik işlem ve kayıtlarına ait defterlerdir.

h. Ca.1297-S.1333/m. 1880-1914 tarihleri arasındaki memur tekâüd kayıtlarını hâvi bu seri, 4 adet defterden müteşekkildir.

TEKÂÜD DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Tekâüd	Ca.1297 - Ş.1310	1880 - 1893	227
2	Tekâüd	L.1310 - M.1326	1893 - 1908	254
3	Tekâüd	M.1326 - S.1333	1908 - 1914	231
4	Tekâüd	L.1328 - S.1330	1910 - 1912	477

8. TEVCİHÂT-I MÜLKİYE DEFTERLERİ

Tevcihât-ı Mülkiye, mülkiye memurlarına yapılan vazife tevcihâtı için kullanılır bir tabirdir. Tevcihât-ı Mülkiye Defterleri'nde de bu cins Tevcihât kayıtları bulunmaktadır.

h. Ra.1280-Ş.1330/m. 1863-1912 tarihleri arasındaki tevcihât kayıtlarını hâvi bu seri, 3 adet defterden müteşekkildir.

TEVCİHÂT-I MÜLKİYE DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Tevcihât-ı Mülkiye	Ra.1280 - Ş.1301	1863 - 1884	279
2	Tevcihât-ı Mülkiye	Ş.1301 - B.1327	1884 - 1909	300
3	Tevcihât-ı Mülkiye	B.1327 - Ş.1330	1909 - 1912	253

9. VÂRİDE VE SÂDIRA DEFTERLERİ

Vârîde Defterleri, gelen yazıların kaydına mahsus defterler; Sâdira Defterleri ise gelen yazılara verilen cevabın hülâsasının bulunduğu defterlerdir.

Bu defterler Mühimme, Dîvân, Kuyûd ve Beylikçi kalemlerine ait olup. h. 1290-1341/m. 1873-1922 tarihlerini hâvidir.

VÂRİDE VE SÂDIRA DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		CİNSİ
		Hicrî	Milâdî	
1-18	Mühimme Kalemi	1290-1316	1873-1898	13 adet, 5 adet kayıt
19-23	Dîvân Kalemi	1323-1336	1905-1920	5 adet kayıt
24-30	Kuyûd Kalemi	1329-1340	1913-1924	7 adet kayıt
31-44	Beylikçi Kalemi	1311-1341	1893-1922	14 adet kayıt
45-50	Meclis-i Vükelâ'ya muhavvel evrakın kaydına mahsus defter	45-50	1334-1338	6 adet kayıt
51-53	Müzekkire	1292-1316	1875-1898	3 adet kayıt

10. TEVZİÂT, ZEHÂİR, ESNAF VE İHTİSÂB DEFTERLERİ

Tevziât Defteri: XVIII. asır başlarından itibaren eyâletlerin mahallî masrafları için toplanacak vergiler, devlet memurları tarafından tespit edildikten sonra yürürlüğe konulur ve senede iki defa kasım ve hıdrellez aylarında defterleri hazırlanarak tahsil olunurdu. İşte bu defterlere Tevziât Defterleri veya Sâlyâne Defterleri adı verilmiştir. Tevziât Defterlerine o bölge halkının ödemesi lâzım gelen memleket masrafı, oradan gelip-geçen memurların menzil ücretleri ile kaldıkları süre içindeki masrafları, vali, mütesellim ve voyvodalar ile köy muhtarlarının masrafları ve hükümet konakları, kışlalar, köprüler ile su yollarının tamiri, inşası ve bedelleri kaydolunurdu.

Zehâir Defterleri: Muhtelif mahallere havâic-i zarûriyye (odun, kömür, un, et,vs.)nin temin ve sevki hususunda tutulan defterlerdir.

TEVZİÂT, ZEHÂİR, ESNAF VE İHTİSÂB DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Tevziât	Za.1207 - C.1208	1292 - 1793	192
2	Tevziât	C.1208 - Z.1209	1793 - 1794	196
3	Tevziât	Z.1209 - Ş.1211	1794 - 1796	198
4	Tevziât	N.1211 - Za.1214	1796 - 1799	309
5	Tevziât	Ra.1249 - Ş.1253	1833 - 1837	246
6	Tevziât	L.1253 - B.1256	1837 - 1840	204
7	Tevziât	N.1249	1833	92
8	Mühimme-i Zehâir	B.1153 - R.1162	1740 - 1749	222
9	Mühimme-i Zehâir	R.1162 - L.1169	1748 - 1755	386
10	Zehâir	L.1169 - Za.1172	1755 - 1758	372
11	Mühimme-i Zehâir	Ş.1172 - M.1182	1758 - 1768	398
12	Mühimme-i Zehâir	M.1182 - C.1184	1768 - 1770	96
13	Zehâir	S.1190 - Ş.1195	1776 - 1780	382

14	Zehâir	Ş.1195 - C.1201	1780 - 1786	314
15	Zehâir	Ca.1201 - N.1209	1786 - 1794	400
16	Zehâir-i Rikâb	R. 1203 - L.1204	1788 - 1789	204
17	Zehâir-i Rikâb	Z.1203 - C.1206	1788 - 1791	78
18	Zehâir-i Rikâb	L.1204 - B.1206	1789 - 1791	94
19	Zehâir	N.1209 - N.1210	1794 - 1795	194
20	Zehâir	Za.1210 - S.1215	1795 - 1800	290
21	Zehâir	Ra.1215 - R.1218	1800 - 1803	276
22	Zehâir	Ra.1218 - Ra.1219	1803 - 1804	198
23	Zehâir	Ra.1219 - R.1221	1804 - 1806	300
24	Zehâir	R.1221 - S.1224	1806 - 1809	240
25	Zehâir	S.1224 - S.1229	1809 - 1813	342
26	Zehâir	Ra.1229 - Ca.1238	1813 - 1822	364
27	Zehâir	C.1238 - N.1245	1822 - 1829	295
28	Zehâir	L.1245 - M.1275	1829 - 1858	392
29	Esnağ	Ş.1236 - B.1242	1820 - 1826	288
30	Esnağ	C.1242	1826	212
31	İhtisâb	Z.1242 - Ca.1252	1826 - 1836	188
32	İhtisâb	Ca.1252 - R.1252	1836	167

11. RU'ÛS DEFTERLERİ

Ru'ûs; vezir, beylerbeyi, sancakbeyi, mevâlî ile tımar ve zeâmet sahipleri dışındaki, Osmanlı Devleti'nde mevcut bütün devlet hizmetleri ile evkaf ve hazîneden maaş alan her sınıftan devlet memurlarının tayin muamelesini ihtiva eden kayda verilen isimdir. Bu kayıtlar Dîvân-ı Hümâyûn Ru'ûs Kalemi'nde ve "Ru'ûs Defteri" adı altında tutulurdu.

h. 1116-1326/m. 1704-1908 tarihleri arasındaki ru'ûs kayıtlarını hâvi bu seri, 261 adet defterden müteşekkildir.

RU'ÛS DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Evkâf-ı Hümâyûn	M.1116 - Ş.1116	1704 - 1704	442
2	Vakıf ve Mukâtaât	R.1117 - Z.1117	1705 - 1705	510
3	Vakıf ve Mukâtaât	L.1117 - S.1118	1705 - 1706	326
4	Vakıf ve Mukâtaât	Ra.1118 - L.1118	1706 - 1706	320
5	Evkâf-ı Hümâyûn	B.1118 - Z.1119	1706 - 1707	321
6	Evkâf-ı Hümâyûn	Za.1119 - Ca.1120	1707 - 1708	242
7	Vakıf ve Mukâtaât	Za.1120 - C.1121	1708 - 1709	280
8	Vakıf ve Mukâtaât	C.1121 - C.1122	1709 - 1710	470
9	Vakıf ve Mukâtaât	C.1122 - B.1122	1710 - 1710	330
10	Vakıf ve Mukâtaât	B.1122 - Za.1122	1710 - 1710	360
11	Rikâb	S.1123 - L.1123	1711 - 1711	136
12	Vakıf ve Mukâtaât	R.1124 - Ş.1124	1712 - 1712	460
13	Vakıf ve Mukâtaât	B.1124 - Z.1124	1712 - 1712	364
14	Vakıf ve Mukâtaât	M.1125 - Ş.1125	1713 - 1713	510
15	Evkâf-ı Hümâyûn	Ş.1125 - Ra.1126	1713 - 1714	336
16	Evkâf-ı Hümâyûn	Ra.1126 - M.1127	1714 - 1715	398
17	Mukâtaât	Ra.1127 - Ş.1127	1715 - 1715	192
18	Tevliyet ve Mukâtaât	Ra.1127 - Z.1127	1715 - 1715	84
19	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ra.1127 - Z.1127	1715 - 1715	102
20	Evkâf-ı Hümâyûn	Ş.1127 - Za.1127	1715 - 1715	244
21	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1128 - Za.1128	1715 - 1715	181
22	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ca.1128 - Za.1128	1715 - 1715	108
23	Vakıf ve Mukâtaât	N.1128 - N.1129	1715 - 1716	398
24	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Z.1128 - Ca.1129	1715 - 1716	338
25	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1129 - L.1129	1716 - 1716	196

26	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ca.1129 - M.1130	1716 - 1717	370
27	Evkâf-ı Hümâyûn	Z.1130 - B.1131	1717 - 1718	474
28	Evkâf-ı Hümâyûn	B.1131 - S.1132	1718 - 1719	484
29	Evkâf-ı Hümâyûn	M.1132 - Ş.1132	1719 - 1719	454
30	Evkâf-ı Hümâyûn	B.1132 - Ca.1133	1719 - 1720	456
31	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1133 - S.1134	1720 - 1721	486
32	Evkâf-ı Hümâyûn	S.1134 - S.1134	1721 - 1721	480
33	Evkâf-ı Hümâyûn	Z.1134 - N.1135	1721 - 1721	480
34	Kuyûdât-ı Ru'ûs-ı Hümâyûn	N.1135 - C.1136	1721 - 1722	504
35	Vakıf ve Mukâtaât	Ca.1136 - Ra.1137	1722 - 1723	480
36	Evkâf-ı Hümâyûn	S.1137 - Za.1137	1723 - 1724	480
37	Evkâf-ı Hümâyûn	Za.1137 - C.1138	1724 - 1724	410
38	Evkâf-ı Hümâyûn	C.1138 - S.1139	1725 - 1726	480
39	Evkâf-ı Hümâyûn	L.1139 - C.1140	1726 - 1727	504
40	Evkâf-ı Hümâyûn	C.1140 - S.1141	1727 - 1728	506
41	İstihdam	Ş.1140 - N.1254	1727 - 1838	402
42	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1142 - N.1142	1729 - 1729	394
43	Evkâf-ı Hümâyûn	Ş.1142 - R.1143	1729 - 1730	402
44	Ru'ûs-ı Hümâyûn	L.1142 - Ra.1143	1729 - 1730	32
45	Mukâtaât	C.1143 - Ş.1143	1730 - 1730	412
46	Evkâf-ı Hümâyûn	Ş.1143 - S.1144	1730 - 1731	484
47	Evkâf-ı Hümâyûn	Z.1143 - C.1144	1730 - 1731	412
48	Kuyûdât	S.1144 - L.1144	1731 - 1731	480
49	Evkâf-ı Hümâyûn	L.1144 - M.1145	1731 - 1732	216
50	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Z.1144 - Ca.1171	1731 - 1757	376
51	Vakıf ve Mukâtaât	M.1146 - Z.1146	1733 - 1733	262
52	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1146 - Ş.1146	1733 - 1733	288

53	Evkâf-ı Hümâyûn	S.1147 - C.1147	1734 - 1734	380
54	Vakıf ve Mukâtaât	C.1147 - Z.1147	1734 - 1734	408
55	Ru'ûs-ı Hümâyûn, Umûmî	Ca.1148 - Z.1148	1735 - 1735	434
56	Evkâf-ı Hümâyûn	M.1150 - Za.1150	1737 - 1737	296
57	Evkâf-ı Hümâyûn	Za.1150 - C.1151	1737 - 1738	284
58	Vakıf ve Mukâtaât	B.1151 - Za.1151	1738 - 1738	240
59	Evkâf-ı Hümâyûn	Za.1151 - R.1152	1738 - 1739	218
60	Vakıf	Z.1151 - C.1152	1738 - 1739	186
61	Evkâf-ı Hümâyûn	C.1152 - Z.1152	1739 - 1739	218
62	Vakıf ve Mukâtaât	M.1153 - Z.1153	1740 - 1740	270
63	Vakıf	S.1154 - Ca.1154	1741 - 1741	216
64	Vakıf	Ca.1154 - Za.1154	1741 - 1741	358
65	Vakıf ve Mukâtaât	Z.1154 - Ca.1155	1741 - 1742	372
66	Vakıf ve Mukâtaât	Ca.1155 - L.1155	1742 - 1742	358
67	Evkâf-ı Hümâyûn	L.1155 - Ra.1156	1742 - 1743	312
68	Ru'ûs-ı Hümâyûn, Umûmî	Ra.1156 - N.1156	1743 - 1743	460
69	Mukâtaa	L.1156 - C.1157	1743 - 1744	194
70	Vakıf	L.1156 - Z.1157	1743 - 1744	272
71	Müstahfız-ı Atik (Anadolu)	L.1156 - Ş.1170	1743 - 1756	203
72	Vakıf vesaire	C.1157 - Ş.1158	1744 - 1745	394
73	Mukâtaa vesaire	C.1160 - Ca.1163	1747 - 1749	596
74	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ra.1162 - Z.1162	1748 - 1748	578
75	Mukâtaât	Ca.1163 - R.1165	1749 - 1751	494
76	Ru'ûs-ı Hatt-ı Hümâyûn	Z.1164 - C.1167	1750 - 1753	494
77	Mukâtaât	Ca.1165 - S.1169	1751 - 1755	572

78	Vakıf	C.1167 - C.1169	1753 - 1755	498
79	Vakıf ve sâire	S.1169 - Ş.1171	1755 - 1757	578
80	Vakıf	Ş.1171 - Ra.1173	1757 - 1759	588
81	Mukâtaa	N.1171 - Ş.1173	1757 - 1759	590
82	Vakıf	R.1173 - L.1174	1759 - 1760	438
83	Vakıf ve Mukâtaa	L.1173 - B.1175	1759 - 1761	500
84	Vakıf	L.1174 - Ra.1176	1760 - 1762	498
85	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ra.1176 - Ca.1177	1762 - 1763	410
86	Mukâtaa	Za.1176 - Ra.1176	1762 - 1762	556
87	Mukâtaa	C.1177 - C.1182	1763 - 1768	564
88	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Z.1178 - S.1181	1764 - 1767	576
89	Vakıf	S.1181 - Ş.1188	1767 - 1774	384
90	Vakıf ve Mukâtaât	C.1182 - Za.1190	1768 - 1776	414
91	Vakıf	Za.1182 - Za.1183	1768 - 1769	290
92	Vakıf	Ra.1185 - N.1186	1771 - 1772	400
93/mük.	Mukarrer	L.1186 - R.1193	1772 - 1779	872
93	Vakıf	S.1188 - Ca.1189	1774 - 1775	400
94	Vakıf	Ca.1189 - N.1191	1775 - 1777	712
95	Vakıf ve Mukâtaa	Za.1190 - Ca.1193	1776 - 1779	398
96	Ru'ûs-ı Hümâyûn, Tevârih-i Muhtelif Tevcihât-ı Vakfiye	N.1191 - N.1235	1777 - 1819	202
97	Vakıf ve Mukâtaa	Ca.1193 - Z.1196	1779 - 1781	502
98	Ru'ûs	Ra.1196 - B.1198	1781 - 1783	606
99	Mukâtaât	Z.1196 - Ra.1199	1781 - 1784	308
100	Mukâtaât	R.1199 - C.1201	1784 - 1786	252
101	Vakıf	L.1200 - N.1202	1785 - 1787	403
102	Vakıf ve Mukâtaa	L.1201 - S.1207	1786 - 1792	70
103	Vakıf	B.1202 - Ş.1206	1787 - 1791	140

104	Vakıf ve Mukâtaa	B.1202 - Z.1206	1787 - 1791	188
105	Ru'ûs	Ra.1203 - Z.1203	1788 - 1788	128
106	Evkâf-ı Hümâyûn	Ra.1203 - Ca.1244	1788 - 1792	394
107	Vakıf ve Mukâtaa	Ra.1203 - Ra.1207	1788 - 1792	218
108	Vakıf ve Mukâtaa	Ca.1203 - R.1207	1788 - 1792	378
109	Vakıf	Z.1203 - S.1205	1792 - 1590	218
110	Vakıf	Ra.1205 - M.1206	1790 - 1791	168
111	Nizâmât	Z.1205 - Z.1241	1790 - 1825	188
112	Mukâtaa	N.1206 - C.1207	1791 - 1792	156
113	Ru'ûs, Umûmî	M.1207 - M.1210	1792 - 1795	906
114	Mukâtaa	C.1207 - B.1208	1792 - 1793	320
115	Mukâtaa	B.1208 - M.1210	1793 - 1795	372
116	Mukâtaa	M.1210 - Ş.1210	1795 - 1795	302
117	Evkâf-ı Şerife	Ra.1210 - M.1212	1795 - 1797	628
118	Vakıf ve Mukâtaât	B.1210 - L.1211	1795 - 1796	296
119	Vakıf ve Mukâtaât	L.1211 - Ş.1213	1796 - 1798	376
120	Vakıf	M.1212 - M.1213	1797 - 1798	352
121	Vakıf	M.1213 - Ra.1214	1798 - 1799	320
122	Evkâf-ı Hümâyûn	Ş.1213 - M.1216	1798 - 1801	396
123	Vakıf	R.1214 - L.1215	1799 - 1800	396
124	Vakıf	L.1215 - B.1217	1800 - 1802	400
125	Mukâtaa ve Tev- cihât-ı Dîvâniyye	C.1216 - B.1219	1801 - 1804	382
126	Vakıf	B.1217 - M.1219	1802 - 1804	380
127	Mukâtaât	B.1218 - C.1222	1803 - 1807	282
127	Mükerrer Hatt-ı Hümâyûn	Ş.1218 - M.1260	1803 - 1844	394
128	Zeâmet Çavuşan-ı Âlî	Ş.1218 - B.1230	1803 - 1814	298

129	Vakıf Tevcihât	M.1219 - Za.1220	1804 - 1805	378
130	Mukâtaa	B.1219 - Ş.1223	1804 - 1808	236
131	Ru'ûs	Za.1220 - Ra.1222	1805 - 1807	302
132	Evkâf-ı Hümâyûn	Z.1220 - S.1235	1807 - 1819	310
133	Ru'ûs	Ra.1222 - Ra.1223	1807 - 1808	268
134	Vakıf ve Mukâtaa	Ra.1223 - Ra.1225	1808 - 1810	254
135	Ru'ûs	C.1223 - M.1230	1808 - 1814	632
136	Ru'ûs	S.1225 - C.1229	1810 - 1813	839
137	Ru'ûs	C.1229 - M.1230	1813 - 1814	136
138	Ru'ûs	M.1230 - Z.1231	1814 - 1815	401
139	Medâris-i Edirne ve Bursa	M.1231 - Ra.1277	1815 - 1860	140
140	Ru'ûs	M.1231 - C.1236	1815 - 1820	362
141	Ru'ûs	M.1232 - N.1232	1816 - 1816	168
142	Ru'ûs	M.1233 - Ş.1233	1817 - 1817	140
143	Ru'ûs	Ş.1233 - M.1236	1817 - 1820	398
144	Ru'ûs	S.1236 - S.1237	1820 - 1821	196
145	Mukâtaa	C.1236 - L.1245	1820 - 1829	360
146	Vakıf	S.1237 - B.1238	1821 - 1822	222
147	Ru'ûs	Ş.1238 - N.1241	1822 - 1825	403
148	Ru'ûs	B.1242 - S.1244	1826 - 1828	223
149	Ru'ûs	S.1244 - Z.1246	1828 - 1830	300
150	Ru'ûs-ı Hümâyûn, Cihad	B.1244 - Z.1269	1828 - 1852	294
151	Ru'ûs-ı Hümâyûn, Cihad	L.1245 - Ca.1255	1829 - 1839	294
152	Ru'ûs	Z.1246 - Ca.1248	1830 - 1832	195
153	Evkaf	Ca.1248 - M.1250	1832 - 1834	200
154	Evkaf	Za.1248 - R.1250	1832 - 1834	28

155	Vakıf	M.1250 - Ca.1251	1834 - 1835	299
156	Ru'ûs	Ra.1251 - R.1252	1835 - 1836	286
157	Vakıf	Ca.1251 - Z.1252	1835 - 1836	374
158	Ru'ûs	R.1252 - L.1253	1836 - 1837	294
159	Evkaf	Z.1252 - R.1254	1836 - 1838	278
160	Ru'ûs	R.1253 - Z.1254	1837 - 1838	200
161	Evkaf	Za.1253 - Z.1255	1837 - 1839	299
162	Evkaf	Ca.1255 - M.1257	1839 - 1841	298
163	Mukâtaât	M.1256 - Za.1260	1840 - 1844	200
164	Evkaf, Ru'ûs-ı Hümâyûn	B.1256 - Z.1257	1840 - 1841	192
165	Ru'ûs-ı Hümâyûn	B.1257 - Ca.1265	1841 - 1849	300
166	Evkaf, Ru'ûs-ı Hümâyûn	M.1258 - C.1261	1842 - 1845	300
167	Evkâf-ı Şerif	C.1258 - C.1259	1842 - 1843	200
168	Ru'ûs-ı Hümâyûn	C.1258 - Z.1289	1842 - 1872	200
169	Evkâf-ı Şerif	C.1259 - S.1261	1843 - 1845	288
170	Evkâf-ı Hümâyûn	C.1259 - R.1261	1843 - 1845	284
171	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ca.1260 - Ca.1262	1844 - 1845	280
172	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1261 - Ca.1264	1845 - 1847	276
173	Evkâf-ı Hümâyûn	R.1261 - B.1266	1845 - 1849	426
174	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Za.1263 - Ş.1266	1846 - 1849	302
175	Mukâtaât	Za.1263 - Za.1269	1846 - 1852	192
176	Evkâf-ı Şerif	C.1264 - Ca.1266	1847 - 1849	298
177	Ru'ûs-ı Hümâyûn	C.1264 - Ca.1266	1847 - 1849	296
178	Ru'ûs-ı Hümâyûn	Ca.1266 - B.1268	1849 - 1851	298
179	Evkâf-ı Hümâyûn	Ca.1266 - Ş.1268	1849 - 1851	300
180	Ru'ûs	Ca.1266 - Ra.1270	1849 - 1853	188
181	Evkaf	N,1268 - R.1270	1851 - 1853	288

182	Evkaf	Ş.1268 - R.1271	1851 - 1854	140
183	Ru'ûs-ı Hümâyûn	N.1268 - C.1270	1851 - 1853	287
184	Mukâtaât	Ş.1269 - B.1282	1852 - 1865	188
185	Medrese	Za.1269 - R.1282	1852 - 1865	254
186	Evkaf	R.1270 - Ra.1273	1853 - 1856	383
187	Evkaf	Ca.1270 - S.1273	1853 - 1856	378
188	Evkâf-ı Şerîf	Ca.1270 - S.1273	1853 - 1856	377
189	Evkaf	S.1273 - Ş.1275	1856 - 1858	302
190	Evkaf	S.1273 - Ş.1275	1856 - 1858	350
191	Evkaf	Ra.1273 - Ş.1275	1856 - 1858	396
192	Evkaf	S.1275 - M.1277	1858 - 1860	402
193	Evkaf	Ca.1275 - M.1277	1858 - 1860	258
194	Evkaf	Ca.1275 - M.1277	1858 - 1860	206
195	Evkaf	M.1277 - Ş.1279	1860 - 1862	198
196	Evkaf	S.1277 - Ş.1279	1860 - 1862	197
197	Evkaf	S.1277 - R.1278	1860 - 1861	198
198	Evkaf	Ra.1278 - Ş.1279	1861 - 1862	198
199	Evkaf	R.1278 - Ş.1279	1861 - 1862	198
200	Evkaf	R.1278 - Ş.1279	1861 - 1862	197
201	Evkaf	Ş.1279 - Ra.1280	1862 - 1863	192
202	Evkaf	Ş.1279 - L.1280	1862 - 1863	190
203	Evkaf	N.1279 - Ca.1282	1862 - 1865	300
204	Evkaf	1280 - B.1281	1863 - 1864	192
205	Evkaf	Za.1280 - Ş.1282	1863 - 1865	300
206	Evkaf	L.1281 - N.1282	1864 - 1865	208
207	Evkaf	C.1282 - Ş.1286	1865 - 1869	196

208	Evkaf	Ş.1282 - M.1284	1865 - 1867	197
209	Evkaf	Ş.1282 - M.1284	1865 - 1867	200
210	Evkaf	L.1282 - Z.1283	1865 - 1866	192
211	Evkaf	B.1283 - B.1285	1866 - 1868	185
212	Evkaf	Z.1283 - C.1285	1866 - 1868	186
213	Evkaf	M.1284 - M.1285	1867 - 1868	185
214	Evkaf	Ca.1285 - S.1286	1868 - 1869	258
215	Evkaf	Ca.1285 - Za.1286	1868 - 1869	195
216	Evkaf	M.1285 - Z.1286	1868 - 1869	215
217	Defter-i İlmühaber	1178 - 1179	1764 - 1765	154
218	Ağalar	1178 - 1231	1764 - 1815	16
219	Rütbeler	1191 - 1246	1777 - 1830	196
220	Rütbeler	1203 - 1247	1788 - 1831	204
221	Menâsıb	1203 - 1262	1788 - 1845	159
222	Menâsıb-ı Dîvân ve Rütbe-i Seniyye	1261 - 1267	1845 - 1850	206
223	Menâsıb	1261 - 1280	1845 - 1863	239
224	Medâris-i Âsitâne-i Aliyye	1248 - 1284	1832 - 1867	144
225	Mühimme	1277 - 1289	1860 - 1862	144
226	Rütbe (Dördüncü)	1277 - 1281	1860 - 1864	193
227	Ru'ûs-ı Hümâyûn (Üçüncü)	1273 - 1281	1856 - 1864	193
228	Nizâm Defterleri Fihristi	1272 - 1282	1855 - 1865	50
229	Rütbe (İkinci)	1265 - 1273	1848 - 1856	207
230	Medâris-i Edirne Ru'ûsu	1271 - 1275	1854 - 1858	151
231	Hülâsa	1282 - 1283	1865 - 1866	408

232	Hülâsa	1283 - 1285	1866 - 1868	408
233	Hülâsa	1285 - 1286	1868 - 1869	371
234	Menâsıb-ı Dîvâniyye	1282 - 1286	1265 - 1869	121
235	Menâsıb-ı Dîvâniyye	1287 - 1292	1870 - 1875	199
236	Medâris-i Edirne ve Bursa	1287 - 1297	1870 - 1879	200
237	Rütbe-i Seniyye-i Mütenevvi'a	1287 - 1291	1870 - 1874	204
238	Ru'ûs-ı Hümâyûn Rütbe-i Seniyye-i Mütenevvi'a	1294 - 1299	1872 - 1881	204
239	Harc-ı Teşrifât	1294 - 1297	1870 - 1879	196
240	Müderreslik	1285 - 1297	1868 - 1879	157
241	Müderreslik-i İstanbul	1298 - 1307	1880 - 1889	159
242	Müderreslik-i Edirne	1298 - 1300	1880 - 1882	159
243	Müderreslik-i Bursa	1298 - 1307	1880 - 1889	155
244	Müzekkire	1290 - 1296	1878	200
245	Menâsıb-ı Dîvâniyye	1293 - 1306	1876 - 1888	204
246	Rütbe	1315 - 1316	1897 - 1898	120
247	Rütbe	1313 - 1316	1895 - 1898	193
248	Menâsıb-ı Dîvâniyye	1307 - 1315	1889 - 1897	194
249	Rütbe	1313 - 1314	1895 - 1896	193
250	Cihet-i Kuyûdât	1255 - 1285	1839 - 1868	508
251	Rütbe ve Menâsıb	1307 - 1311	1889 - 1893	307
252	Rütbe ve Menâsıb	1317 - 1318	1899 - 1900	280

253	Esâmî-i Hurûf	1318 - 1319	1900 - 1901	470
254	Esâmî-i Hurûf	1320 -	1902 -	323
255	Rütbe-i Muhtelif	1316 - 1319	1898 - 1901	205
256	Rütbe	1319 - 1323	1901 - 1905	172
257	Ru'ûs-ı Hümâyûn İrâdeleri Kayıtları	1324 - 1326	1906 - 1908	166
258	Ru'ûs	1290 - 1294	1873 - 1886	422
259	Müzekkere	1304 - 1309	1886 - 1891	400
260	Rütbe ve Menâsıb	1255 - 1285	1839 - 1868	274
261	Dîvân-ı Hümâyûn	1320 - 1322	1902 - 1903	362

12. TAHVİL (NİŞAN) KALEMİ DEFTERLERİ

Tahvil; umumî olarak her hangi bir memuriyetin mahlûlden başkasına tevcihine verilen isimdir. Tabir olarak tahvil ise; vezir, beylerbeyi, sancakbeyi ve mevâlî ile bütün tımar ve zeâmet ashâbının tayin, tevcih ve nakil muamelelerine denirdi

Tahvil Kalemî, Merkezden tayin edilen büyük memurlar ile mahlûl tımar ve zeâmetlerin tevcihine dair olan kayıtları tutup, tezkire ve vesikaları yazardı. Buna *Nişan Kalemî* veya *Kese Kalemî* de denir.

Birinci sınıf şehir hâkimlerinden olan mevâlî denilen vilâyet kadılarının, vezir, beylerbeyi ve sancak beyinin beratları ile zeâmet ve tımarların kayıtları hep burada tutulurdu. Bir kimseye zeâmet veya tımar tevcih olunduğu zaman, derkenar olunmak üzere Defterhane'ye gider ve orada derkenar olup buyruldu alındıktan sonra Tahvil Kalemine gönderilirdi. Tahvil Kalemünde yazılan evrak şunlardır:

1. Vezir, beylerbeyi ve sancak beylerinin beratları,
2. Beratla beraber vezir, beylerbeyi ve sancak beylerine verilmesi şart ve vazife icrasını mutazammın olan tevcih fermanı,

3. Tahvilât denilen mahlûl tımar ve zeâmetlerin tevcihini mutazammın olan tahvil hükümleri, yani tahvil tezkireleri. Bunlar burada yazıldıktan sonra Beylikçi Kalemine gönderilip beratları hazırlanırdı.

Muhtelif tahvil kayıtlarını hâvi bu seri, h. 1024-1335/m. 1615-1916 tarihleri arasında tertip olunmuş 91 adet defterden müteşekkildir. 5,18,19,35 ve 46 numaralar mükerrer olup, 46 numaranın mükerrer adedi 2'dir.

TAHVİL KALEMİ DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Atik Dîvân	S.1024 - Z.1029	1615 - 1619	226
2	Atik Vüzerâ	1108 - 1183	1696 - 1769	230
3	Halep Atik	Za.1130 - Ş.1221	1717 - 1806	496
4	Mısır Atik	Ra.1147 - B.1160	1734 - 1747	462
5	Atik Kaza	Ş.1144 - L.1315	1731 - 1897	193
5/mük.	Mükerrer	R.1152 - B.1152	1739	101
6	Sivas Atik	S.1157 - M.1254	1744 - 1838	695
7	Anadolu Ordu	Za.1157 - C.1254	1744 - 1838	257
8	Sânî-i Anadolu	Z.1159 - C.1257	1746 - 1841	280
9	Sâlis-i Anadolu	Za.1159 - N.1257	1744 - 1841	702
10	Atik Sâlis-i Anadolu	M.1160 - N.1255	1747 - 1839	681
11	Atik Mısır	C.1160 - S.1229	1747 - 1813	752
12	Atik Sânî-i Anadolu	Ra.1160 - S.1256	1747 - 1840	402
13	Atik Dîvân	Ra.1162 - Ca.1191	1845 - 1777	468
14	Maraş	B.1167 - R.1255	1753 - 1839	749
15	Atik Karaman	Za.1167 - L.1255	1753 - 1839	576
16	Sancak	L.1169 - C.1191	1155 - 1177	297
17	Sânî-i Rumeli	B.1170 - Ş.1255	1756 - 1839	419

18	Mahlûl Anadolu	Z.1173 - S.1256	1759 - 1840	567
18/mük.	Anadolu	B.1169 - M.1256	1755 - 1840	856
19	Evvel-i Erzurum	M.1173 - N.1259	1759 - 1843	741
19/mük.	Sânî-i Erzurum	B.1238 - Ş.1240	1823 - 1825	334
20	İmâmet, Hitâbet, Nişân-ı Hümâyûn	C.1174 - 1229	1760 - 1813	178
21	Eşkınci Sâni, Atik Şurût	C.1177 - R.1242	1762 - 1826	250
22	Sâlyâne	Ş.1118 - Ca.1210	1706 - 1795	164
23	Evvel-i Rumeli	Ra.1173 - Ca.1257	1759 - 1841	525
23/mük.	Mükerrer	Ra.1180 - B.1256	1776 - 1840	809
24	Atik Mahlûl-i Sâni Rumeli	B.1182 - Ra.1256	1768 - 1840	610
25	Atik Özi	1183 - 1257	1769 - 1841	513
26	Şerh	B.1189 - L.1272	1775 - 1855	327
27	Sâlis-i Rumeli	Za.1190 - R.1256	1776 - 1840	211
28	Mahlûl Bosna- Hersek, İzvornik, Kilis	M.1183 - Ş.1247	1769 - 1831	443
29	Nişân-ı Hümâyûn	Ca.1196 - S.1211	1781 - 1796	119
30	Dîvân	S.1194 - Ş.1273	1780 - 1856	712
31	Müstahfız-ı Rumeli	Ca.1197 - Ş.1321	1782 - 1903	434
32	Atik Müstahfız-ı Anadolu	B.1202 - Ca.1236	1787 - 1820	377
33	Ordu-yı Hümâyûn	Ca.1202 - Ra.1206	1787 - 1791	327
33/mük.	Ordu-yı Hümâyûn	1203 - 1204	1888 - 1889	-
34	Atik Karaman	Ş.1167 - Ş.1257	1753 - 1841	267
35	Atik Ulemâ	Ca.1207 - Ca.1243	1792 - 1827	244
35/mük.	Atik Cezayir	C.1201 - C.1247	1786 - 1831	563
36	Kaza	Ra.1215 - Ş.1256	1800 - 1840	241

37	Ordu-yı Rumeli	M.1202 - B.1228	1787 - 1813	141
38	Defter-i Anadolu ve Rumeli	Z.1221 - S.1228	1806 - 1813	107
39	Atik Vüzerâ	L.1253 - Za.1268	1837 - 1851	536
40	Humbaracı	C.1229 - L.1242	1813 - 1826	229
41	Sâlyâne	S.1229 - B.1255	1813 - 1839	396
42	Nişân-ı Hümâyûn	1229 - 1258	1813 - 1842	217
43	Menşûr	Ca.1229 - R.1329	1813 - 1911	255
44	Atik Sivas Müstahfiz-ı Anadolu	C.1239 - R.1327	1823 - 1909	137
45.	Atik Nizâm	Z.1211 - S.1263	1796 - 1846	183
46.	Atik Lağımçı	L.1141 - L.1252	1728 - 1836	120
46/mük	Mükerrer Humbaracı	Ş.1242 - R.1253	1826 - 1837	140
46/mük	Mükerrer Humbaracı	R.1241 - 1243	1825 - 1827	205
47	Lağımçı	R.1243 - R.1253	1827 - 1837	115
48	Adana	N.1242 - S.1257	1826 - 1841	265
49	Atik Mahlût	L.1243 - B.1259	1827 - 1843	289
50	Atik Paşa	1245 - 1254	1829 - 1838	255
51	Anadolu	1249 - 1258	1833 - 1842	233
52	Atik Kaza	M.1252 - Ca.1272	1836 - 1855	241
53	Atik Vüzerâ	1215 - 1228	1800 - 1813	271
53	Karaman Mahlût	Ca.1256 - M.1280	1840 - 1861	393
54	Atik Cezâyir	L.1256 - R.1278	1840 - 1861	291
55	Sânî-i Rumeli	Ca.1256 - Za.1281	1840 - 1864	453
56	Halep	C.1256 - B.1276	1840 - 1859	109
57	Tersâne-i Âmire	B.1256 - Ca.1279	1840 - 1862	113

58	Evvel-i Maraş Anadolu	C.1256 - Z.1278	1840 - 1861	151
59	Evvel-i Rumeli	Ca.1256 - Z.1278	1840 - 1861	171
60	Sânî-i Anadolu	Ca.1256 - Z.1278	1840 - 1861	431
61	Sudûr-ı İzâm Mevâîf Kadılar	B.1256 - Ra.1292	1840 - 1875	262
61	Şurût	C.1320 - R.1329	1902 - 1911	302
62	Eyâlet-i Özi	1256 - 1278	1840 - 1861	370
63	Sivas Atik ve Kâtib	1258 - 1278	1842 - 1864	191
64	Nişân-ı İmâret ve Hitâbet	1259 - 1279	1843 - 1862	214
65	Vüzerâ	1269 - 1885	1852 - 1868	276
66	Tahvil	1274 - 1335	1857 - 1916	264
67	Anadolu	1279 - 1319	1862 - 1901	Yok
68	Rumeli	1279 - 1312	1862 - 1894	186
69	Mahlût Defter	1279 - 1299	1862 - 1881	196
70	Vüzerâ	1285 - 1293	1868 - 1876	276
71	Rumeli Askerî Mektebi ve Harbiye Bölüğü Mirimiranlık	1288 - 1324	1871 - 1906	323
72	Atik Vüzerâ	1292 - 1315	1875 - 1897	293
73	Vüzerâ-yı İzâm	1292 - 1206	1875 , 1888	254
74	Vüzerâ-yı İzâm	1206 - 1312	1791 - 1894	268
75	Vüzerâ-yı İzâm ve Vükelâ-yı Fihâm Hazerâtı	1313 - 1325	1895 - 1907	251
76	Ulemâ-yı Kirâm ve Sudûr-ı İzâm	1315 - 1326	1897 - 1908	249
77	Zeâmet, Gedik, Tımar	1322 - R.1327	1904 - 1909	196
78	Menşûr-ı Hümâyûn	1320 - 1326	1902 - 1908	189

79	Vüzerâ-yı İzâm ve Vükelâ-yı Fihâm Hazerâtı	1321 - 1331	1903 - 1912	193
80	Anadolu Vilâyetleri Fihristi	1302 - 1320	1884 - 1902	188
81	Vilâyet-i Karadağ , Nevâhi-yı Râbia	1302 - 1320	1884 - 1902	148
82	Vilâyet-i Hüdâvendigâr	1302-1320	1884-1902	146
83	Berât-ı Âlî	1312 - 1319	1894 - 1901	136
84	Tahvil-i Nizâm	1144 - 1316	1731 - 1898	174
85	Tahvil Kalemi Umum Fihristi	1145 - 1315	1732 - 1897	211
86	Muharrerât-ı Umûmiye Müzekkire	1316 - 1335	1898 - 1916	287

13. ÂMEDÎ KALEMÎ DEFTERLERİ

Reisülküttâbın hususî kalemi olan Âmedî Kalemi, Dîvân-ı Hümâyûn'un kalemlerinden biridir. Âmedî Kaleminin şefine Âmedçi, Âmedî Efendi veya Âmedî-i Dîvân-ı Hümâyûn denilmiştir.

Sadrâzam tarafından padişaha yazılacak telhis ve takrirlerle, yabancı devletlerin hükûmet başkanlarına yine sadrâzam tarafından gönderilecek mektupların müsveddeleri, sulh andlaşmaları ile her çeşit ahidnâme ve andlaşmaların metinleri, görüşme mazbataları ve protokoller, yabancı elçilere, konsoloslara ve yabancı tüccarlara ait her çeşit yazılar ve evrak burada yazılır ve asılları bu kalemde saklanırdı. Yine Osmanlı Devleti'nin hariçte bulunan elçilerinden gelen raporların şifreleri burada çözülür, cevapları bu kalem aracılığı ile verilirdi.

Dîvân muameleleri Paşa Kapısı'na geçtikten sonra Saray ile Sadâret Dairesi'nin teması bu kalem ile olmuştur. Tanzimât'dan sonra Âmedî Kaleminin ehemmiyeti artmış, vekiller heyetinin teşkilinden sora ise

bunun zabıt kâtipliğini bu kalemin şefleri yapmış ve bu hâl 1908 yılına kadar sürmüştür.

Bu kaleme ait seri, **Âmedî Kalemi Defterleri Kataloğu**nda ve A.AMD kodu altında, h. 1255-1342/m. 1839-1923 tarihleri arasındaki 425 adet defterden müteşekkildir.

14. DÜVEL-İ ECNEBİYE DEFTERLERİ

Dîvân-ı Hümâyûn'a bağlı kalemlerden biri olan Âmedî Kalemi, her çeşit andlaşma ve ahidnâme metinlerini, görüşme mazbatalarını, protokolleri, yabancı elçilere, konsoloslara ve tüccarlara ait yazıları tanzim ederdi. Bu kalemde tutulan defterlerden bir kısmına Ecnebî (Düvel-i Ecnebiye) Defterleri adı verilmiştir. Diğer devletlerle ilgili ahidnâmelerin yanı sıra ahkâm, nişan, konsolosluk beratlarına dair kayıtlar bu defterlerde tutulmuştur. Amerika, Belçika, Brezilya, Dubrovnik, Fransa, İngiltere, İspanya, Romanya, Rusya, Sardunya, Toskana, Venedik vesair devletlerle ilgili konular vardır.

Defterlerde, yukarda bahsedilen konuların yanı sıra menzil ve yol hükümleri, tüccar beratları, bazı nizamnâmelerin kayıtları da yer almaktadır. Son dönemde elçi, konsolos ve tercümanların oğullarına ve yardımcılarına tanınan imtiyazlar, giyecek yiyecek ve içeceklerine karışılmaması, çeşitli vergilerden muaf tutulmaları, özel mahkemelerde yargılanmaları gibi konuları ihtiva eden hüküm ve beratlar da Düvel-i Ecnebiye Defterleri'nin konuları arasında yer alır.

En erken tarihli defter 1567 yılına ait olup Nemçe (Avusturya) ile ilgili ahidnâmeleri ve h. 975-1210/m. 1567-1795 tarihlerini ihtiva eder. En son tarihli defter ise Prusya Konsolosluk Defteri olup, h. 1328-1332/m. 1910-1913 tarihini ihtiva etmektedir. Bu seri, 111 adet defterden müteşekkildir.

DÜVEL-İ ECNEBİYE DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1/1	Amerika Nişan Defteri	Za.1245 - Ş.1328	1829 - 1810	191
2/2	Amerika Ahkâm Defteri	Ş.1278 - M.1323	1861 - 1905	259
2/2	Rumlar Atık Ahkâm Defteri	1253 - 1273	1837 - 1857	186
3	İngiltere Defteri	1275	1859	64
3	İngiltere Defteri	1276	1860	48
3/1	Belçika Ahkâm Defteri	1254 - 1325	1838 - 1907	220
4	Mahlûta-i Kuyûd Defteri	1209	1794	210
4/2	Belçika Ahidnâme Defteri	1254 - 1327	1838 - 1909	184
5/1	Brezilya Nişan Defteri	N.1274 - L.1324	1858 - 1906	71
6/2	Brezilya Nişan Defteri	Z.1280 - S.1315	1863 - 1897	75
7/1	Bulgaristan Berat Defteri	Ca.1286 - Ra.1329	1869 - 1911	199
8/2	Bulgaristan Konsolosluk Defteri	Za.1327 - Za.1329	1909 - 1911	195
9/1	Cemâhir-i Ahkâm-ı Selâse Defteri	Ra.1255 - L.1281	1839 - 1864	91
10/2	Cemâhir-i Nişân-ı Selâse Defteri	Ra.1257 - C.1282	1841 - 1865	91
11/1	Danimarka Ahidnâme Defteri	Ra.1170 - M.1330	1756 - 1911	180
12/2	Danimarka Ahidnâme Defteri	M.1171 - C.1324	1757 - 1906	274
13	Dubrovnik Ahkâm Defteri	R.1013 - M.1028	1604 - 1618	195
14/2	Venedik Dubrovnik Defteri	M.1038 - R.1056	1628 - 1646	182
15/3	Dubrovniklü Defteri	B.1057 - Ca.1075	1647 - 1665	128

16/4	Venedik Ahidnâme Defteri	R.1081 - N.1211	1670 - 1696	199
17/5	Venedik Hududnâme Defteri	1112	1700	120
18/6	Venedik Ahidnâme Defteri	Za.1131 - L.1189	1718 - 1775	391
19/7	Venedik Dubrovnik Defteri	N.1193 - 1221	1779 - 1806	69
20/8	Venedik Dubrovnik Defteri	Ş.1203 - C.1221	1788 - 1806	137
21/9	Venedik Defteri	S.1217 - Ra.1221	1802 - 1806	109
22/1	Felemenk Ahidnâme Defteri	N.1091 - Za.1278	1680 - 1861	517
23/2	Felemenk Ahkâm Defteri	Ca.1203 - N.1212	1788 - 1797	30
24/3	Felemenk Ahkâm Defteri	R.1216 - L.1232	1801 - 1816	168
25/4	Felemenk Nişan Defteri	S.1234 - Ra.1331	1818 - 1912	248
26/1	Fransa Atik Nişan ve Ahkâm Defteri	M.1044 - Ca.1077	1673-1666	164
27/2	Fransa Nişan Defteri	S.1084 - Ra.1224	1673 - 1809	210
28/3	Fransa Atik Ahkâm Defteri	B.1099 - R.1113	1687 - 1701	194
29/4	Fransa Ahidnâme ve Nişan Defteri	Ra.1153 - L.1324	1740 - 1906	197
30/5	Fransa Ahkâm Defteri	M.1193 - N.1225	1779 - 1810	434
31/6	Fransa Devleti Ahkâm Defteri	N.1225 - Ra.1255	1810 - 1839	381
32/7	Fransa Ahkâm Defteri	R.1254 - R.1259	1838 - 1843	124
33/8	Fransa Ahkâm Defteri	R.1255 - B.1278	1839 - 1861	196
34/9	Fransa Ahkâm Defteri	B.1295 - Ra.1328	1887 - 1910	186
34/1	Fransa Konsolosluk Defteri	L.1324 - M.1331	1906 - 1912	202
34/2	Fransa Ahkâm (Defter-i Hadariyeden Nakil)	1159 - 1192	1649 - 1773	356

35/1	İngiltere Nişan Defteri	Ca.1086 - R.1257	1675 - 1841	176
35/2	İngiltere Ahkâm Defteri	1245 - 1277	1829 - 1860	183
36/2	İngiltere Mahlût Defteri	1163 - 1197	1745 - 1783	190
37/3	İngiliz Sefîne Defteri	N.1236 - R.1265	1820 - 1848	200
38/4	İngiltere Ahkâm Defteri	1278 - Ra.1315	1861 - 1897	186
39/5	İngiltere Ahidnâme Defteri	Ş.1254 - Z.1309	1838 - 1891	238
40/6	İngiliz Konsolosları	Ra.1264 - Ra.1290	1847 - 1873	176
41/7	İngiltere Konsolosluk Beratları	C.1300 - N.1332	1882 - 1913	114
42/8	İngiltere Konsolosluk Beratları	N.1304 - B.1331	1886 - 1912	30
43/1	İran Nişan Defteri	R.1238 - R.1327	1822 - 1900	305
44/2	İran Ahkâm Defteri	L.1239- B.1326	1823 - 1908	251
45/3	İran Devleti Konsolosluk Defteri	N.1327 - Ş.1331	1909 - 1912	200
46/1	İspanya Nişan Defteri	L.1196 - M.1331	1781 - 1912	171
47/2	İspanya Ahkâm Defteri	Ş.1198 - Ca.1326	1783 - 1908	284
48/3	İspanya Nişan Defteri	M.1218 - Ra.1223	1803 - 1808	28
49/1	İsveç Ahidnâme Defteri	N.1149 - Ra.1172	1736 - 1758	160
50/2	İsveç Ahkâm Defteri	Ş.1172 - L.1242	1758 - 1826	193
51	Tercümân-ı Düvel Defteri			136
51/3	İsveç Ahkâm Defteri	S.1243 - R.1331	1827 - 1912	176
52/1	İtalya Ahkâm Defteri	S.1239 - C.1314	1823 - 1896	319
53/2	İtalya Ahkâm Defteri	Ra.1321 - Ca.1332	1903 - 1912	176
54/1	Karadağ Berât-ı Ahkâm Defteri	Ca.1320 - N.1323	1902 - 1905	178
55	Beratlu Defteri	1228	1813	108
55/1	Lehistan Ahidnâmesi Defteri	Ra.1016 - Ş.1173	1607 - 1759	50

56/1	Meksika Ticaret Defteri	Ra.1282 - Ra.1282	1865	193
57/1	Nemçelü Ahid Defteri	N.975 - C.1210	1567 - 1795	315
58/2	Nemçelü Ahkâm Defteri	R.1153 - S.1169	1740 - 1755	170
59/3	Nemçelü Ahidnâme Defteri	Ca.1160 - B.1162	1747 - 1748	81
60/4	Nemçe Ahkâm Defteri	S.1169 - B.1195	1755 - 1781	396
61/5	Nemçelü Ahkâm Defteri	B.1195 - Ş.1200	1776 - 1785	102
62/6	Nemçe Ahkâm Defteri	Ş.1200 - M.1213	1785 - 1798	297
63/7	Nemçe Ahkâm Defteri	M.1213 - Ş.1218	1798 - 1803	194
64/8	Nemçe Ahkâm Defteri	Ş.1218 - N.1235	1803 - 1819	381
65/9	Nemçe Ahkâm Defteri	L.1235 - R.1242	1819 - 1926	289
66/10	Nemçe Ahkâm Defteri	Ca.1242 - Ra.1252	1836	204
67/11	Nemçe Ahkâm Defteri	B.1255 - M.1285	1839 - 1868	180
68/12	Nemçe Ahkâm (Avusturya) Defteri	M.1285 - Ra.1318	1868 - 1900	92
69/13	Nemçe Ahkâm (Avusturya) Defteri	C.1266 - M.1315	1849 - 1897	121
70/14	Nemçe Nişan (Avusturya) Defteri	R.1315 - R.1332	1897 - 1913	156
71/1	Norveç Ahkâm Defteri	Ca.1325 - L.1332	1907 - 1913	124
72/1	Prusya Ahidnâmesi Defteri	L.1174 - B.1266	1760 - 1849	71
73/2	Prusya Ahkâmı Defteri	M.1175 - Ra.1296	1761 - 1878	206
74/3	Prusya Nişan Defteri	C.1268 - S.1304	1851 - 1886	164
74A/4	Prusya Konsolosluk Defteri	Ra.1328 - N.1332	1910 - 1913	196
75/1	Portekiz Konsolosluk Defteri	R.1259 - M.1324	1843 - 1906	85
76/2	Portekiz Konsolosluk Defterleri	N.1260 - S.1330	1844 - 1911	137

77/1	Romanya Eflâk Defteri	R.1142 - Ra.1174	1729 - 1760	190
78/2	Romanya Atik Boğdan Defteri	Ca.1144 - Z.1173	1729 - 1759	143
79/3	Romanya Boğdan Ahkâm Defteri	Za.1173 - Z.1183	1759 - 1769	84
80/4	Romanya Ahkâm Defteri	N.1188 - B.1284	1774 - 1867	490
81/5	Romanya Ahkâm Defteri	M.1217	1802	193
82/6	Romanya Berat Defteri	Ra.1234 - S.1324	1818 - 1906	215
83/1	Rusya Ahidnâme Defteri	Ra.1113 - L.1249	1701 - 1833	266
84/2	Rusya Ahkâm Defteri	R.1134 - Ş.1190	1721 - 1776	154
85/3	Rusya Ahkâm Defteri	Z.1190 - C.1200	1776 - 1785	188
86/4	Rusya Ahkâm Defteri	B.1200 - Ra.1212	1785 - 1797	195
87/5	Rusya Ahkâm Defteri	Ra.1212 - C.1215	1797 - 1800	197
88/6	Rusya Ahkâm Defteri	C.1215 - B.1221	1800 - 1806	403
89/7	Rusya Ahkâm Defteri	B.1221 - Ca.1233	1806 - 1817	278
90/8	Rusya Ahkâm Defteri	N.1238 - N.1245	1822 - 1829	349
91/9	Rusya Ahkâm Defteri	B.1245 - L.1317	1829 - 1899	456
92/10	Rusya Nişan Defteri	R.1188 - C.1321	1774 - 1903	364
93/1	Sardunya Nişan Defteri	S.1239 - R.1320	1823 - 1902	194
94/1	Sırbistan Nişan Defteri	S.1253 - Ş.1332	1837 - 1913	179
95/2	Sırbistan Ahkâm Defteri	Ca.1304 - R.1325	1886 - 1907	191
96/1	Sicilya Ahidnâme Defteri	M.1153 - C.1276	1740 - 1859	149
97/2	Sicilya Defteri	N.1216 - Ra.1276	1801 - 1859	270
98/1	Sisam Ahidnâme Defteri	S.1263 - R.1306	1846-1888	195
99/1	Toskana Ahidnâme Defteri	N.1248 - Ca.1274	1832 - 1857	200

100/2	Toskana Ahkâm Defteri	L.1249 - Ra.1276	1833 - 1859	297
101/1	Yunanistan Nişan Defteri	Ş.1250 - L.1271	1834 - 1854	85
102/2	Yunanistan Nişan Defteri	Za.1271 - Z.1319	1854 - 1901	78
103/3	Yunanistan Ahkâm Defteri	Ca.1271 - B.1307	1854-1889	181
104/4	Yunanistan Ahkâm Defteri	C.1307 - L.1330	1889 - 1911	199
105/1	Yedi Adalar Ahkâm ve Berat Defteri	C.1215 - Ra.1222	1800 - 1807	173
106/1	Avrupa Ahkâm Defteri (Beratlı Avrupalılar)	C.1250 - N.1284	1834 - 1867	192
107/1	Muhtelif Konsolosluk Defteri	1220 - 1258	1805 - 1842	
108	Ceneviz Ahidnâme ve Nişan Defteri	1124 - 1127	1712 - 1715	16
109	Defter-i Zât-ı Müste'men Rikâb Defteri	R.1206 - Ş.1206	1791 - 1792	37
110	Ecnebî Tüccarları Şurût Defteri	Ra.1207 - Ca.1231	1792 - 1816	--
111	Frasnsa Konsolosluklar Defteri	1252 - 1330	1836 - 1912	192

15. TEŞRİFÂT KALEMİ DEFTERLERİ

Teşrifât, devlet adamı ve memurlarının resmî günlerde bulunacakları sıra ve sınıflar demektir.

Teşrifâtçılık, Kanûnî tarafından ihdâs edilmiş mühim bir memuriyettir. Bu işi görene *Teşrifâtî Efendi* veyâ *Teşrifâtçı Efendi* denilirdi. Kendisi sarayda ve devlete ait bütün merasimleri bilir, gerek sarayda ve Dîvân-ı Hümayûn'da, gerekse Paşa Kapısı'nda yapılan merasimde elindeki defter mücibince protokolü idare ve tatbik ederdi.

Bundan başka, vezir ve beylerbeyileriyle diğer devlet erkânına ait rusûm ve harç defterlerini tutardı. Evvelce Dîvân-ı Hümâyûn'a bağlı iken III. Ahmed zamanında Paşa Kapısı'na nakledilmiş ve Sadâret Kethudâlığı'na bağlanmıştı

Teşrifât Dairesi (Tanzimât sonrası), teşrifât işleriyle meşgul olan dairenin adıdır. Başındaki memura *Teşrifât nâzırı* denilir. Resmi günlerde vesair merasim sıralarında teşrifâta dahil olanlara bu daireden devlet tezkiresi yazılırdı

Teşrifât Defterleri, Kamil Kepeci tasnifinde olup, merasim sırasını ve kabul gün ve saatlerini gösteren deftere verilen addır

16. VAK'ANÜVISLİK DEFTERLERİ

Vak'anüvis, tarihî hadiselerin kayıt ve zaptı için tayin olunan resmî memurun ünvanıdır. Tarihî hadiseleri kaydetme lüzûmu hissedilince, Vak'anüvislik memuriyeti ihdas edilmiş ve bu vazifeyi ifâ edenlere de vak'anüvis denmiştir. İ. H. Uzunçarşılı bu mevzuda şu mâlûmatı vermiştir: "Vak'anüvis, devletçe zapt ve tahrîri kendisine verilen vesikaları kaydederdi. Bütün vesâikin vak'anüvise verilmesi icap etmezdi. Bundan dolayı vak'anüvis tarihleri dördüncü, beşinci derecedeki mâlûmatı hâvi olup, bunların içinde, tevcihâta taalluk eden şeyler, mühim bir yekûn teşkil ederdi. Tevcihâtı, yani memuriyete tayin evrakı, defteri ve Ru'ûs kalemlerinden ve neşriyata müteallik olanların da Teşrifât kaleminden vak'anüvislere verilmesi usuldendi. Fakat, bir müddet terkedilen bu usul, h. 1210/m. 1795'de tekrar meydana konmuş ve ba'demâ, mektûbî, beylikçi ve âmedî efendiler tarafından zaptedilecek hususâtın derhal vak'anüvise verilmesi ve tevcihât ile teşrifâtın da eskisi gibi yazdırılması emrolunmuştu."

Vak'anüvislik memuriyeti 18. yy. dan itibaren Dîvân-ı Hümâyûn Dâiresi'nde ihdâs olunmuştur. Bu tarihten evvel ise, bu vazifeleri şehnâ-menüvisler yapar ve tarihlerini manzûm olarak yazarlardı. İlk defa bu memuriyete getirilen Halepli Mustafa Nâimâ Efendi'dir.

17. ÇAVUŞBAŞILIK DEFTERLERİ

Çavuşbaşı, Dîvân-ı Hümâyûn çavuşlarının âmiridir. Dîvân'dan çıkan hükümlerin icrası ve sefirlerin kabulünde onlara refakat etmekle vazifeliydi; yani adlî icra kuvvetinin başı ve teşrifât işlerinin en büyük âmiri idi. Bundan başka merkezden çıkan emirleri vilâyet ve sancaklara tebliğ işlerini de idare ve Dîvân'da halkın istid'âlarını sunmalarına delâlet ederdi. Dîvân'ın intizamını muhafazayla görevliydi. Hariçten İstanbul'a gelenlerin hüviyetini tetkik etmek, Defterhane'yi mühürlemek, azlolunan şeyhülislâmlara bunu tebliğ ile yeni tayin olunan şeyhülislâmı konağından alıp, alayla saraya götürmek de onun vazifelerinden idi. Bu makam 1870'de Adliye Nezâreti'ne dönüşmüştür

Çavuşbaşı Defterleri Kepeci tasnifinde olup, bu defterlerde Dîvân-ı Hümâyûn müzekkiresi neticesi hapis cezası verilenlerin veya sürgüne gönderilenlerin isimleri ve tarihleri verilmiştir.

18. ASKERÎ RÛZNÂMÇE DEFTERİ

Rûznâmçe, her türlü günlük vukuât kayıtlarına mahsus deftere verilen isimdir. Rûznâmçe-i Askerî ise, Kazaskerlik Dâiresi'nin Kazâiye, Şahsiye ve İdâriyesine âit işleri gören kalemin adıdır. O kalemde tutulan günlük kayıt defterlerine de bu ad verilirdi.

Askerî Rûznâmçe Defteri, A.DVN. ARZ. koduyla, "Bâb-ı Asâfi Dîvân-ı Hümâyûn Kalemleri Ek Kodları" kataloğunda bulunmaktadır. Bu defter, h. 1083/m. 1672 tarihini ihtiva etmektedir.

19. KIRIM HANLIĞI DEFTERİ

Kırım Hanlığı Defteri A.DVN.KRM. koduyla, "Bâb-ı Asafi Dîvân-ı Hümâyûn Kalemleri Ek Kodları" kataloğunda bulunmaktadır. Bu defter, h. 1128/m. 1715 tarihini ihtivâ etmektedir.

20. YOL VE MENZİL DEFTERLERİ

Menzil, mânâ itibariyle seyahat edenlerin geçtikleri, dinlendikleri, vasıta değiştirdikleri yer demektir.

Yol ve Menzil Defterlerinde de muhtelif menzillerden geçmekte olan yabancı tüccarlar veya sefir gibi vazîfeliler için tanzim olunan hükümler bulunmaktadır.

"Bâb-ı Asafî Dîvân-ı Hümâyûn Kalemleri Ek Kodları" kataloğunda, A.DVN.YLM. koduyla kayıtlı bulunan bu seri, h. 1178-1207/m. 1764-1792 tarihleri arasında 3 adet defterden müteşekkildir.

21. MÜTEFERRİK DEFTERLER

Dîvân-ı Hümâyûn'un, burada sayılanların dışındaki defterleri için de **Müteferrik Konular Kataloğu** teşkil olunmuştur. Bu kataloğda yekûn 565 adet defterin hülâsası verilmiştir. Katalogda yer alan hususlar ve tarihleri şu şekildedir:

MÜTEFERRİK DEFTERLER KATALOĞU

DEFTERİN ADI	Numarası	İhtiva Ettiği Tarih	
		Hicrî	Milâdî
Müteferrik Konular	36805-37315	875-1264	1470-1847
Meşîhat	37316-37328	1025-1256	1616-1840
Tıb	37329-37330	1126-1137	1717-1724
Mühür Tatbîk	37330/1-37330/40	1148-1273	1735-1856

EVKAF NEZÂRETİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 26

Vakıf müessesesi, Osmanlı Devleti'nin en önemli insanî ve ictimâî müesseselerinden birisidir. Başta padişah ve aile efradı olmak üzere devlet yöneticileri, askerler, âlimler ve halktan zengin olanlar, hayırlarını vakıflar kurarak gerçekleştirmişler ve ebediyyen halka mal etmişlerdir.

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti'nin kuruluşundan önce vakıfların yönetimi, vakfiyelerin kuruluş şartlarına göre Sadr-ı Âlî Nezâreti, Şeyhülislâm Nezâreti, Bâbüssaâde Ağası Nezâreti ve Dârüssaade Ağası (Harameyn Evkâfı) Nezâretince yürütölmüştür.

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti'nin kuruluşu 1242 (1826) yılına tekabül etmektedir.

Hâlihazırda tasnife tâbi tutulup araştırmaya hazır hâle getirilen Vakıf belge/defter katalogları altı cilttir. Bunların ikisi Nezâret Öncesi, üçü Nezâret Sonrası döneme ait olup, diğeri de Vakfiyeler Kataloğudur.

Evkaf Nezâreti katalogları içerisinde yer alan Surre Defterleri, Evkaf Nezâreti Defterleri ve Harameyn Muhasebeciliğİ Defterleri, Analitik tasnife tâbi tutulmuşlardır. Vakfiyeler Kataloğİ ise Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir.

Bu kataloglardan belge/defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **dosya/gömllek/defter sıra numarasının** yazılması gerekmektedir.

EVKAF NEZÂRETİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
26/1	VKF.	Vakfiyeler	440- 1331	1048- 1913	Çoklukla İstanbul bölgesine ve 17-18. yüzyıllara ait 1301 vakfiyenin yer aldığı bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasniflidir.	42
26/2		Surre Defterleri	1009- 1327	1600- 1909	Dersaadet'ten Hameyn'e gönderilen çeşitli hediyeler ile aynî ve nakdî yardımların kimlere ve ne miktarda verildiğine dair kayıtları hâvi defterlerin yer aldığı bu katalog, Analitik tasniflidir.	262
26/3	EV. HMH	Evkaf Nezâreti-Hameyn Muhasebeciliği	935- 1159	1528- 1746	Vakıfların muhasebe ve har-cama kayıtları; ilmühaberler; maaş tahsisleri ve vakfedilen yerlere ait kayıtların yer aldığı bu katalog, Analitik tasniflidir.	316
26/4	EV. HMH	Evkaf Nezâreti-Hameyn Muhasebeciliği	1159- 1242	1746- 1826	"	334
26/5	EV. HMH	Evkaf Nezâreti-Hameyn Muhasebeciliği	1243- 1264	1827- 1848	"	353
28/6	EV.	Nezâret sonrası Evkaf Defterleri	1279- 1290	1862- 1873	"	429

HARİCİYE NEZÂRETİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 28

Hariciye Nezâreti 1251 (1835) yılında Reisülküttâblık'ın yerine kurulmuş ve 1291 (1878) yılına kadar Bâbıâli'nin içerisinde yer almıştır. Bu döneme kadar Sadâret ile iç içe vazife icra eden Hariciye Nezâreti, hem kendi namına, hem de Sadâret adına yazışmalar yapmıştır. Bunlar, sadrâzâmın onayından sonra ilgili yerlere gönderilmiştir.

HARİCİYE NEZÂRETİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
28/1	HR.	Hariciye Nezâreti	1256- 1342	1840- 1923	Mektûbî, Umûr-ı Şehben- derî, Muhasebe Evrakı Odası, Tahrirât-ı Hâriciye Matbuât Müdüriyyeti, Bâb-ı Âlî Tercüme Odası, Müte- ferrik kalemlerine ait def- terler mevcuttur.	154
28/2	HR.HMŞ. İŞO	Hariciye Nezâreti- Hukuk Müşavirliği, İstişare Odası	1290- 1342	1873- 1923	Milletler arası hukuk ile il- gili yazışmaları ve mütala- aları hâvi belgeler mevcut- tur.	64
28/3	HR.MKT. SYS	Hariciye Nezâreti- Mektûbî ve Siyasî Kalemleri	1249- 1342	1832- 1923	Zararlı yayınlar; esir ticareti; culûs-ı hümayûn ilânı; bay- ram tebrikleri; teftişler; sefâ- ret görevlilerinin nasp ve azilleri; turistlerle ilgili mu- ameleler ile Belçika ve Da- nimarka'ya ait belgeler mev- cuttur. Katalog Dosya En- vanter Usulü tasniflidir.	31

28/4	HR.MKT.	Hariciye Nezâreti- Mektûbî Kalemi	1254- 1268	1838- 1851	Hariciye Nezâreti'nin yazış- malarını yürüten Mektûbî Kalemi'nin, yukarıdaki ko- nuları hâvi belgeleri mevcut- tur. Bu katalogda, siyasî ev- rak (Belçika-Danimarka gibi) yoktur. Katalog, Anali- tik tasniflidir.	324
28/5	HR.MKT	Hariciye Nezâreti- Mektûbî Kalemi	1268- 1269	1851- 1853	"	264
28/6	HR.MKT	Hariciye Nezâreti- Mektûbî Kalemi	1270- 1271	1853- 1854	"	242
28/7	HR. M	Hariciye Nezâreti- Mütenevvia	1257- 1341	1842- 1922	Hariciye Memurları ve ec- nebî temsilcilerin tayinleri; rütbe ve nişan verilmesi; teşrifât merasimleri; memur- lar hakkında şikâyetler; su- ikastlar; padişah ve şehzade- lerin seyahatleri; deniz kaza- ları; tabîî âfetler; siyasî, idarî ve hukukî kısımlara dair ol- mayanların yer aldığı kata- log, Dosya Envanter Usulü tasniflidir.	121
28/8	DH.H	Dahiliye Nezâreti- Hukuk	1262- 1341	1846- 1922	Sefâret ve şehbenderlikler- den kişi hukukuna taallük eden hususları hâvi katalog, Dosya Envanter Usulü tas- niflidir.	151

HARİTA, PLAN-PROJE-KROKİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 11

Bu fona ait kataloglar, iki bölüm hâlinde hazırlanmıştır.

1. HARİTA KATALOĞU

Osmanlı Devleti'nde, 1834 yılında Harb Okulu'nun kuruluşuyla eğitim programlarına modern haritacılık, topoğrafya, harita tersimi, menâzır, gölge tarama, geodezi ve yol güzergâhı tayini konulmuştur.

1880 yılında ise Erkân-ı Harbiye Beşinci Şubesi kurulunca, o zamanın ihtiyaçlarını karşılamak üzere bu şubeye, Batı Anadolu ve Balkanlar bölgesindeki Türk topraklarının haritalarını yapmak görevi verilmiştir.

1895'de Fransa'dan getirilen harita uzmanları ile Türk haritacıları bir araya getirilerek "Harita Komisyonu" teşkil edilmiştir.

1909'da ise Harita Komisyonu bünyesindeki Nirengi Kısmı, Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Asya topraklarındaki bölgelerinin haritalarını çıkarmakla görevlendirilmiştir.

Yapılan bir programla çalışmalar başlatılmış ve ilk olarak İstanbul ve çevresinin nirengisi çıkarılmıştır. Bu çalışmalar aralıklarla devam etmiş ve 365.000 km² lik alanın çeşitli ölçeklerde haritaları yapılmıştır.

Osmanlı Arşivi'nde mevcut 720 adet harita, 1130-1386 (1718-1967) yılları arasına ait olup, bunlara dair bir katalog hazırlanmıştır.

Bu katalogdan harita istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **haritanın genel sıra numarası** yazılmalıdır.

HARİTA KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
11/1	Haritalar	1130- 1386	1718- 1967	Hudut değişiklikleri; bölgelerin mufassal haritaları; Dîvân-ı Hü-mâyûn'a ait haritalar mevcuttur.	111

2- PLAN-PROJE-KROKİ KATALOĞU

Osmanlı Arşivi'nde mevcut plan-proje ve krokiler, Harita Katalo-ğu'nda 3 numarayla kayıtlı ve 1311 (1843) tarihli Dünya Atlası'ndan istifade edilerek kataloglanmışlardır. Bu haritada, Osmanlı Devleti'nin vilâyetleri, mülkî taksimata göre tespit olunmuştur.

Katalogda, çizimlerin üzerinde bulunan açıklayıcı bilgiler aynen yer almaktadır. Sıra numarası, vilâyetlerin alfabetik sıralanmasıyla elde edilmiştir.

Katalogda yer alan 1099 adet belge, h. 1207-1330/m. 1792-1912 yılları arasına ait olup, bunların ekserisi İstanbul ile alâkalıdır.

Katalogda yer alan malzemeler, şu şekilde tasnif edilmiştir:

- Osmanlı Devleti'nin siyâsî sınırları dahilindeki plan-proje-krokiler,
- Osmanlı Devleti'nin siyâsî sınırları haricindeki plan-proje ve krokiler,
- Kale planları,
- Ait oldukları bölgeleri tespit olunamayan proje ve krokiler,
- Cetvel, levha, jurnal, fotoğraf, resim ve saireler.

Sonunda bir de indeksi olan katalog, şu şekilde alfabetik sıraya konulmuştur:

Adana, Ankara, Aydın, Bağdat, Beyrut, Biga, Bosna, Bulgaristan, Cezâir-i Bahr-i Sefid, Edirne, Erzurum, Halep, Hicaz, Hüdâvendigâr, İstanbul, İzmit, Kafkasya, Kastamonu, Kosova, Kudüs-i Şerîf, Selânik, Suriye, Trabzon, Yanya, Galos Körfezi, Kafkasya, Karadağ, Köstence, Liverpool, Malta, Moldivan, Niş, Paris, Romanya, Tırnova, Tolcı.

Bu katalogdan malzeme istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile belgenin **genel sıra numarası** yazılmalıdır.

PLAN-PROJE-KROKİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
11/2	Plan-Proje-Kroki	1207- 1330	1792- 1912	Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki muhtelif vilâyetlere, özellikle İstanbul'a ait plan-proje ve krokiler mevcuttur.	139

HATT-I HÜMÂYÛN TASNİFİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 15

Hatt-ı hümayûn, padişah tarafından bir meseleye dair sâdır olan yazılı emir, buyruk demektir. Osmanlı Arşivi'nin önemli tasniflerinden birisi olan Hatt-ı Hümayûn Tasnifi belgeleri, Âmedî Kalemî'nin evrakı olan hatt-ı hümayûnların toplanmasıyla meydana gelmiştir.

Hatt-ı Hümayûn Tasnifi'nde yer alan belgeler, h. 1070-1297/m. 1659-1880 yılları arasına ait olup, 227 senelik bir dönemini ifade etmektedir. Bununla birlikte vesikaların çoğu III. Selim ile II. Mahmud devirlerine aittir. İstisnâ olarak I. Mahmud'dan öncesine ve II. Mahmud'dan sonrasına ait vesikalar da mevcuttur.

Tasnifte kronolojik bir sıra takip edilmemiştir. Konu ve coğrafi bölge esaslı tasnifte aranılan belgenin bulunması için, 32 ciltlik katalogların tamamının taranması gerekmektedir.

Araştırmacılara kolaylık olması için 7 ciltlik kronolojik cetvel yapılmışsa da bu ciltlerde özetler bulunmadığından, istenilen faydayı tam olarak sağlayamamıştır. Bu arada 1301 (1883) yılında yapılan bir ciltlik konu fihristinin, katalogların taranmasından önce gözden geçirilmesi, faydadan hâli değildir. Hâlen Hatt-ı Hümayûnların genel bir indeksinin çıkarılması çalışmaları devam etmekte olup, henüz 14 ciltlik ilk serinin genel konu indeksi bir cilt hâlinde hazırlanmış ve araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Bu kataloglardan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **belgenin sıra numarası** yazılmalıdır.

HATT-I HÜMÂYÛN TASNİFİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
15/1	Hatt-ı Hümâyûn	1145- 1254	1732- 1838	Coğrafi ve konu esaslı tasnifte özetler kronolojik değildir. Kata- log, Latin harflidir.	433
15/2	Hatt-ı Hümâyûn	1125- 1256	1713- 1840	"	425
15/3	Hatt-ı Hümâyûn	1154- 1241	1741- 1826	"	442
15/4	Hatt-ı Hümâyûn	1120- 1233	1708- 1818	"	334
15/5	Hatt-ı Hümâyûn	1154- 1259	1741- 1843	"	332
15/6	Hatt-ı Hümâyûn	1193- 1224	1779- 1809	"	316
15/7	Hatt-ı Hümâyûn	1202- 1259	1787- 1843	"	330

15/8	Hatt-ı Hümâyûn	1203- 1253	1789- 1837	Coğrafî ve konu esaslı tasnifte özetler kronolojik değildir. Kata- log, Latin harflidir.	180
15/9	Hatt-ı Hümâyûn	1202- 1297	1787- 1880	"	320
15/10	Hatt-ı Hümâyûn	1215- 1255	1800- 1839	"	434
15/11	Hatt-ı Hümâyûn	1223- 1261	1808- 1845	"	434
15/12	Hatt-ı Hümâyûn	1222- 1255	1807- 1839	"	434
15/13	Hatt-ı Hümâyûn	1219- 1260	1804- 1844	"	403
15/14	Hatt-ı Hümâyûn	1207- 1271	1793- 1855	"	403
15/15	Hatt-ı Hümâyûn	1223- 1257	1808- 1841	"	466
15/16	Hatt-ı Hümâyûn	1210- 1257	1795- 1841	"	251
15/17	Hatt-ı Hümâyûn	1223- 1255	1808- 1839	"	403
15/18	Hatt-ı Hümâyûn	1203- 1255	1788- 1839	"	192
15/19	Hatt-ı Hümâyûn	1135- 1270	1723- 1854	"	466
15/20	Hatt-ı Hümâyûn	1215- 1270	1800- 1854	"	640
15/21	Hatt-ı Hümâyûn	1201- 1255	1786- 1839	"	376
15/22	Hatt-ı Hümâyûn	1161- 1250	1748- 1834	"	352
15/23	Hatt-ı Hümâyûn	1202- 1254	1788- 1838	"	380
15/24	Hatt-ı Hümâyûn	1185- 1260	1771- 1844	"	390

15/25	Hatt-ı Hümâyûn	1180- 1255	1766- 1839	Coğrafi ve konu esaslı tasnifte özetler kronolojik değildir. Kata- log, Latin harflidir.	304
15/26	Hatt-ı Hümâyûn	1152- 1256	1739- 1840	"	344
15/27	Hatt-ı Hümâyûn	1206- 1273	1792- 1857	"	325
15/28	Hatt-ı Hümâyûn	1207- 1256	1793- 1840	"	490
15/29	Hatt-ı Hümâyûn	1202- 1256	1788- 1840	"	332
15/30	Hatt-ı Hümâyûn	1193- 1265	1779- 1849	"	336
15/31	Hatt-ı Hümâyûn	1135- 1270	1723- 1854	"	332
15/32	Hatt-ı Hümâyûn	1070- 1275	1659- 1858	"	108

HAZÎNE-İ HÂSSA DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 14

Hazîne-i Hâssa Nezâreti, Saray'ın gelir ve giderleriyle ilgili işleri idare ederdi. Tanzimat'tan sonra kurulmuş olup, İç Hazine'nin 18. yy. ortalarından itibaren "Hazîne-i Hâssa" ismiyle anılmasından meydana gelmiştir. Âmirine, Hazîne-i Hâssa Âmiri denirdi. Saray'ın bütün masraflarıyla Saray mensuplarına ait ücretlerin hesaplanması, ödenmesi gibi görevleri yürütürdü.

Önceleri geliri, padişahlara maaş olarak verilen paralarla Saltanat makamına ait yerlerin gelirinden ibaretti. Daha sonraları mahlûl arazinin padişah adına kaydedilmesiyle, çok kıymetli arazi, çiftlik, maden imtiyazı

gibi gelirlere de sahip olmuştur. Bu durum, 1326 (1908)'ya kadar devam etmiştir.

Hazîne-i Hâssa Defterleri Kataloğu, 973 defterden müteşekkil olup, defterler katalog içerisinde türlerine göre ayrılmışlardır.

Bu katalogdan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile defterin **sıra numarası** yazılmalıdır.

HAZÎNE-İ HÂSSA DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
14 /1	H.H	Hazîne-i Hâssa Nezâreti	1237- 1305	1821- 1888	Saray'ın masraflarıyla gelir- giderlerine ait defterlerin yer aldığı katalog, Analitik tasniflidir.	20

İBNÜLEMİN TASNİFİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 2

İbnülemin Mahmud Kemal İnal* başkanlığındaki bir komisyon tarafından 1921 yılında çalışmaya başlanarak tasnifi yapılan bu bölüm evrakı,

-
- * **İBNÜLEMİN Mahmud Kemal İNAL** : 1870'de İstanbul'da doğmuş ve 24 Mayıs 1957'de İstanbul'da vefat etmiştir. Kabri, Merkez Efendi Mezarlığındadır.

Daha çok hususî tahsille kendisini yetiştiren ve Mühürdar Emin Paşa'nın oğlu olan Mahmud Kemal, Arapça, Fransızca, Farsça, tefsir ve hadis öğrendi, hattatlık icazeti aldı ve musikiyle ilgilendi.

Kitabetteki başarısından dolayı Sadâret Mektûbî Kalemi'ne terfi etti. Bâb-ı Âlî'deki Teftiş-i Islâhat Komisyonu Başkitabeti'ne tayin edildi. 1908'de Sadâret Mektûbî Kalemi Müdürü, yine aynı yıl Eyâlât-ı Mümtâze ve Muhtâre Kalemi Müdürü oldu.

Sultan İkinci Abdülhamid'in hal'inden sonra, resmî evrak ve jurnalleri kontrol edecek komisyona seçildi. I. Dünya Savaşı'ndan sonra ise evi işgal edilerek, değerli yazma ve basma eserleri tahrip edildi, yakıldı, satıldı.

1914'te, Evkaf Nâzırı Hayri Efendi'nin teklifiyle Evkâf-ı İslâmiyye Müzesi'ni kurdu. Aynı yıl, Hoca Tahsin Efendi'nin mektebinde hat öğrenimini sağlamak üzere Medresetü'l-hattâtîn'in açılmasına önayak oldu. Âsâr-ı Atîka Müzesi'nde teşkil olunan komisyona, Evkaf Nezâreti'ni temsilen katıldı (1916). Takvim-i Vakâyi' gazetesinin Müdürlüğü'ne 1921'de, o zaman için çok önemli bir vazife olan Dîvân-ı Hümâyûn Beylikçiliği'ne 1922'de getirildi. Aynı yıl memuriyetten ayrılan İbnülemin, 1923'de Tarih-i Osmanî Encümeni a'zâlığına seçildi. Onun lağvıyla da İstanbul Üniversitesi'nde yerine kurulan Türk Tarih Encümeni a'zâlığına getirildi. 1924'te Düyûn-ı Umûmiye'de görev aldı.

İbnülemin, buradan 8 ay sonra ayrıldı. Yine 1914'te Topkapı Sarayı arşivlerinin tasnifi için kurulan Vesâik-i Târihiye Tasnif Hey'eti Başkanlığı'nı yaptı. Buradaki evrak Başvekâlet Osmanlı Arşivi'ne devredilince, Komisyon lağvedildi ve İbnülemin'in oradaki görevi sona erdi (1927). Aynı yıl, kurucularından olduğu İslâm Eserleri Müzesi Müdürlüğü'ne tayin edildi ve 1935 yılında buradan emekli oldu.

İbnülemin'e Alman İmparatoru II. Wilhelm, Avusturya-Macaristan Kralı Şarl ve İran Şahı Ahmed tarafından nişanlar verilmiştir. 1934'te İngiltere'de, 1937'de New York'ta ve 1938'de Danimarka'daki ilmî kongrelere davet edilen İbnülemin, 1939'da Reisülhattâtîn Kâmil Akdik ile Mısır'a gitti ve orada kurulan Türk İslâm Eserleri Müzesi'ni düzenledi. 1940'da İslâm Ansiklopedisi Müşavirliği'nde görev aldı.

1957'de, 87 yaşında iken vefat eden İbnülemin, Tarık, Tercüman-ı Hakikat, Resimli Gazete, Asır, Mütalaa ve Beyânü'l-Hakk gazetelerinde yazdı. Çocukluğundan beri topladığı zengin kitap, hat, levha ve resim koleksiyonunu İstanbul Üniversitesi Eski Eserler Kütüphanesi'ne bağışladı. Bugün aynı kütüphanede, kitapları ve özel eşyaları özel bir salon'da sergilenmektedir.

Titizliği ve mütecessis oluşu sebebiyle Türk edebiyatının ve Türk kültür hayatının güvenilir otoriteleri arasında yer alan İbnülemin'in eserlerinden bazıları şunlardır:

Kemâlül'-Hikme, Kemâlül'-İsmet, Kemâlül'-meşâhir, Tarihçe-i Evkâf ve Terâcim-i Ahvâl-i Nüzzâr, Son Asır Türk Şairleri, Osmanlı Devrinde Son Sadrazamlar, Son Hattatlar, Hoş Sada, Sabih, Dîvân-ı Yahya, Dîvân-ı Gâlib, Menâkıb-ı Hünerveran'ın gözden geçirilmiş yeni baskısı, Tuhfe-i Hattâtîn'in gözden geçirilmiş yeni baskısı.

İbnülemin'in Feyz-i Cevâd, Vefayât-ı Ricâl, Kemâlül'-Kâmil (Yusuf Kâmil Paşa'nın hayatı) ve Gelenbevi gibi basılmamış başka eserleri de vardır.

yirmi üç ana başlık altında ve müesseselere göre düzenlenmiştir. 30 cilt katalogda mevcut 47.371 adet belge, h. 829-1290/ m. 1425- 1873 yılları arasına dağılmıştır.

İbnülemin Tasnifi Kataloglarında yer alan belgelerin muhteviyatı şöyledir:

Vakıf muameleleri; Dahiliye; Bahriye; Nâfia ile ilgili işler; tımar ve zeâmet tevcihleri; Maliye; Hariciye; teşekkür ve şikâyetle ilgili konular; Muhallefât; Saray işleri; madenler; Hil'at; hususî tahrirât; tevcihler; Sıhhiye; vergi muafiyeti ve imtiyaz; isteklerle ilgili işler; Darphane; Hatt-ı Hümâyûn; Askeriye; Adliye ve tayinler.

Bu kataloglardan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** ve **konusu** ile **belgenin katalogdaki sıra numarasını** yazmak gerekmektedir.

İBNÜLEMİN TASNİFİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
2/1	Adliye	896-1143	1491-1730	Adliye ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi, tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	102
2/2	Askeriye	957-1143	1550-1730	Askeriye ile ilgili belgeler kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog Eski Türkçe'dir.	382
2/3	Askeriye	957-1143	1550-1730	"	398
2/4	Askeriye	930-1228	1523-1813	"	44
2/5	Bahriye	930-1228	1523-1813	Bahriye ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	169
2/6	Dahiliye	933-1287	1527-1870	Dahiliye ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	367

2/7	Darphane	1003-1255	1594-1839	Darphane ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	19
2/8	Defter-i Atfika	995-1255	1586-1810	Defter-i Atfika ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	2
2/9	Muhallefât	905-1142	1500-1729	Muhallefât (ölen devlet ricalinin terekisi) ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	12
2/10	Muharrerât-ı Umûmiye	1009-1140	1601-1728	Umumî yazışmalarla ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	18
2/11	Muafiyet	947-1141	1540-1728	Herhangi bir sebepten dolayı vergilerden muaf tutulanlarla ilgili Muafiyet ve İmtiyazât belgeleri, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	20
2/12	Saray Mesâlihi	902-1260	1496-1844	Saray işleri ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	179
2/13	Saray Mesâlihi	902-1260	1496-1844	"	83
2/14	Ensâb	829-1141	1426-1729	Ensâb ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	74
2/15	Hariciye	906-1290	1500-1873	Hariciye ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	212
2/16	Hatt-ı Hümâyûn	906-1138	1501-1726	Hatt-ı Hümâyûn ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	32
2/17	Hatt-ı Hümâyûn	1019-1248	1611-1838	Hatt-ı Hümâyûn ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Latin harflidir	28
2/18	Hil'at	941-1141	1534-1729	Hil'at ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	66

2/19	Meâdin	903-1143	1498-1730	Madenler ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	27
2/20	Maliye	899-1280	1494-1864	Maliye ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	398
2/21	Maliye	899-1280	1494-1864	"	356
2/22	Sıhhiye	1012-1142	1603-1730	Sıhhiye ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	10
2/23	Tevcihât	953-1217	1546-1803	Tevcihât ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	355
2/24	Tevcihât	953-1217	1546-1803	"	59
2/25	Tımar ve Zeâmet	876-1142	1472-1730	Tımar ve Zeâmet ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	121
2/26	Vakıf	866-1261	1462-1845	Vakıf ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	394
2/27	Vakıf	866-1261	1462-1845	"	343
2/28	Umûr-ı Nâfia	931-1255	1525-1839	Nâfia işleri ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	16
2/29	Şükr ü Şikâyet	953-1242	1603-1830	Teşekkür ve şikâyetler ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	93
2/30	Müsted'iyât	993-1135	1584-1723	İstekler ile ilgili belgeler, kaba bir şekilde kronolojiye tâbi tutulmuşlardır. Katalog, Eski Türkçe'dir.	46

İRÂDELER TASNİFİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 12

İrâde; padişah emri, fermanı, arzusu demektir. 1832 senesinden evvel, her hangi bir mesele hakkında padişahın mütâlaasına lüzum görüldüğünde, meselenin hülâsası kendisine sunulurdu. Buna *arz tezkiresi* veya *telhis* denirdi. Padişah, telhisi okuyarak mesele hakkındaki fikrini tezkire/telhis üzerine kısaca yazardı.

Bu tarihten sonra arz tezkirelerinin serkâtib-i şehriyarî denilen padişahın hususî kâtibine yazılması usul edinilmiştir. Başkâtip bunu padişaha okur, o da şifahî olarak mütâlaasını bildirir ve bu mütâlaa da arz tezkiresinin altına, eğik olarak başkâtip tarafından sadrâzama hitaben yazılırdı. Bu muamele seyrinin sonunda ortaya çıkan belgeye, *irâde* denilmiştir.

Meşrutiyet'ten sonra bu usul terkedilmiş ve padişahlar, vekiller hey'eti kararlarını tasdik etmekle iktifa etmişlerdir. Bu usule de irâde denilmiştir. İrâde usulü kabul olunduktan sonra, fermanlar muayyen meselelere; nişan, berat tevcihine; imtiyaz ifasına; kiliselerin tamirine; büyük rütbe ve memuriyetlerin verilmesine hasredilmiştir.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde mevcut irâdeler, beş ayrı başlık altında ele alınmışlardır:

1. (12-A) Mesâil-i Mühimme İrâdeleri
2. (12-B) 1255-1309 Yılı İrâdeleri
3. (12-C) 1310-1334 Yılı İrâdeleri
4. (12-Ç) Dosya Usulü İrâdeler
5. (12-D) Eyâlât-ı Mümtâze İrâdeleri

a. Bulgaristan, b. Cebel-i Lübnan, c. Girit, ç. Mısır, d. Sisam, e. Yunanistan

1. MESÂİL-İ MÜHİMME İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 12-A

Hazîne-i Evrâk'ın kuruluşu sırasında hazırlanan ilk Tasnif Talimatnamesi'ne göre, arşiv malzemeleri üç ana gruba ayrılmıştır:

- a. Devlet-i Aliyye'nin kuruluşundan 1255 (1839) yılına kadar olanlar,
- b. Tanzimat'ın ilk on yılı olan 1255-1265 (1839-1849) yılları arasına ait olanlar,
- c. 1265 (1849) yılından sonraki döneme ait olanlar.

Bu dönemlerden 1255-1265 (1839-1849) yıllarına ait olan evrakın tasnifi gerçekleştirilmiş ve bu fona "Mesâil-i Mühimme İrâdeleri" adı verilmiştir.

Konunun esas alındığı bu tasnifte, Sultan Abdülmecid'in tahta çıkış tarihi olan (1255) yılından itibaren 1265 yılına kadarki mühim irâdeler, takımlarına ayrılarak gruplandırılmıştır.

Mesâil-i Mühimme İrâdeleri, Hazîne-i Evrâk'ta yapılan ilk tasnif çalışması olup, orijinal ve Eski Türkçe 3 cilt katalog hâlinde araştırmacıların hizmetindedir.

Bu kataloqlardan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **irâdenin tarihi** ve **hususî numarası** yazılmalıdır.

MESÂİL-İ MÜHİMME İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
12-A/1	İ.	İrâde- Mesâil-i Mühimme	1255- 1265	1839- 1849	Mühim meselelere, muhtelif vilâyetlere, askerî ve hususî konulara dair irâdelerin Analitik özetlerinin yer aldığı katalog, Eski Türkçedir.	278

12-A/2	İ.	İrâde- Mesâil-i Mühimme	1255- 1265	1839- 1849	"	292
12-A/3	İ.	İrâde- Mesâil-i Mühimme	1255- 1265	1839- 1849	"	294

2. 1255-1309 YILLARI İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 12-B

1255 (1839) yılından itibaren, hatt-ı hümayûnların yerini irâdeler almıştır. Bu dönemde, bir mesele hakkındaki belgeler, ekleriyle birlikte Sadâret tarafından padişaha sunulmakta, padişah da kararını kendi el yazısıyla belgenin üst kısmına yazmaktaydı.

İrâdeler önceleri Dahiliye ve Hariciye diye iki kısma ayrılarak, kayıtları ayrı tutulmuştur. 1256 (1840)'da Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'nin teşekkülünden sonra çıkan irâdeler ile, 1270 (1853) den itibaren Meclis-i Mahsûs-ı Vükelâ'nın mazbatalarına dayanarak çıkan irâde kayıtlarının da ayrı tutulduğu görülmektedir. Daha sonra 1284 (1867) yılında Meclis-i Vâlâ kaldırılıp yerine Şûrâ-yı Devlet kurulunca, bu dairenin kararı üzerine çıkan irâdeler de ayrı kaydedilmiş ve böylece 1255-1309 (1839-1891) yılları arasında 5 irâde grubu meydana gelmiştir. Bunlar: Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet olup, belge miktarları da 161.458 adettir.

Araştırmacıların bu kataloglardan belge istemeleri için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin yılı** ve **ayını** ve **hususî numarasını** yazmaları gerekmektedir.

1255-1309 YILLARI İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
12-B/1	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye	1255- 1255	1839- 1840	Dahiliye ve Hariciye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	88
12-B/2	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1256- 1256	1840- 1841	Dahiliye, Hariciye ve Meclis-i Vâlâ ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	276
12-B/3	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1257- 1257	1841- 1842	"	522
12-B/4	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1258- 1258	1842- 1843	"	228
12-B/5	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1259	1843	"	150
12-B/6	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1260- 1260	1844- 1845	"	168
12-B/7	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1261	1845	"	172

12-B/8	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1262- 1262	1845- 1846	Dahiliye, Hariciye ve Mec- lis-i Vâlâ ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edil- miştir. Katalog, Latin harflidir.	424
12-B/9	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1263- 1263	1846- 1847	"	424
12-B/10	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1264- 1264	1847- 1848	"	274
12-B/11	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1265- 1266	1848- 1849	"	438
12-B/12	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1266- 1267	1849- 1850	"	230
12-B/13	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1267- 1268	1850- 1851	"	536
12-B/14	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ	1268- 1269	1851- 1852	"	496
12-B/15	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1269- 1270	1852- 1853	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ ve Meclis-i Mahsûs ile ilgili irâdeler, Analitik ola- rak tasnif edilmiştir. Kata- log, Latin harflidir.	186

12-B/16	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1270- 1271	1853- 1854	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ ve Meclis-i Mahsûs ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	724
12-B/17	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1271- 1272	1854- 1855	"	566
12-B/18	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1272- 1273	1855- 1856	"	590
12-B/19	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1273- 1274	1856- 1857	"	498
12-B/20	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1274- 1275	1857- 1858	"	480
12-B/21	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1275- 1276	1858- 1859	"	510

12-B/22	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1276- 1277	1859- 1860	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ ve Meclis-i Mahsûs ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	420
12-B/23	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1277- 1278	1860- 1861	"	366
12-B/24	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1278- 1279	1861- 1862	"	436
12-B/25	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1279- 1280	1862- 1863	"	388
12-B/26	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1280- 1281	1863- 1864	"	344
12-B/27	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1281- 1282	1864- 1865	"	288

12-B/28	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1282-1283	1865-1866	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ ve Meclis-i Mahsûs ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	296
12-B/29	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Vâlâ, Meclis-i Mahsûs	1283-1284	1866-1867	"	310
12-B/30	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Meclis-i Vâlâ, Şûrâ-yı Devlet	1284-1285	1867-1868	"	266
12-B/31	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1285-1286	1868-1869	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	258
12-B/32	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1286-1287	1869-1870	"	258

12-B/33	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1287- 1288	1870- 1871	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	158
12-B/34	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1288- 1289	1871- 1872	"	166
12-B/35	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1289- 1290	1872- 1873	"	246
12-B/36	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1290- 1291	1873- 1874	"	304

12-B/37	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1291	1874	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	276
12-B/38	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1292	1875	"	252
12-B/39	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1293	1876	"	308
12-B/40	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1294	1877	"	300

12-B/41	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1295	1878	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	324
12-B/42	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet, Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye	1296- 1297	1878- 1879	"	324
12-B/43	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1297- 1298	1879- 1880	"	284
12-B/44	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1298- 1299	1880- 1881	"	324
12-B/45	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1299- 1300	1881- 1882	"	292

12-B/46	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1300- 1301	1882- 1883	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	324
12-B/47	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1301- 1302	1883- 1884	"	344
12-B/48	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1302- 1303	1884- 1885	"	364
12-B/49	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1303- 1304	1885- 1886	"	202
12-B/50	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1304- 1305	1886- 1887	"	544
12-B/51	İ.	İrâde- Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1305- 1306	1887- 1888	"	266

12-B/52	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1306-1307	1888-1889	Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet ve Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile ilgili irâdeler, Analitik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	512
12-B/53	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1307-1308	1889-1890	"	432
12-B/54	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1308-1309	1890-1891	"	266
12-B/55	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1309-1310	1891-1892	"	600
12-B/56	İ.	İrâde-Dahiliye, Hariciye, Meclis-i Mahsûs, Şûrâ-yı Devlet	1310	1892	"	90

3. 1310-1334 YILLARI İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 12/C

1310 (1892) yılında Ahmed Cevad Paşa'nın Sadrâzamlığı sırasında irâdeler, nezâret ve önemli dairelere göre ayrılmaya başlanmıştır.

Bu şekilde ana başlıklar altında ve Analitik özetleri yapılarak katalogları hazırlanan irâdeler, kronolojik olarak kataloglarda yer almıştır.

Araştırmacıların bu kataloglardan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **irâde tarihinin yıl** ve **ayını** ve **hususî numarasını** yazmaları gerekmektedir.

1310-1334 YILLARI İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
12-C/1	İ.	İrâde- Adliye ve Mezâhib	1310- 1322	1892- 1904	Adliye ve Mezâhib ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	305
12-C/2	İ.	İrâde- Adliye ve Mezâhib	1323- 1334	1905- 1916	Adliye ve Mezâhib ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	211
12-C/3	İ.	İrâde- Askerî	1310- 1319	1892- 1901	Askeriye ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	328
12-C/4	İ.	İrâde- Askerî	1320- 1327	1902- 1909	"	673
12-C/5	İ.	İrâde- Bahriye	1310- 1334	1892- 1916	Bahriye ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	102

12-C/6	İ.	İrâde-Defteri-Hâkânî	1310-1327	1892-1909	Defteri Hâkânî ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	132
12-C/7	İ.	İrâde-Dahiliye	1310-1315	1892-1897	Dahiliye ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	300
12-C/8	İ.	İrâde-Dahiliye	1316-1323	1898-1905	"	312
12-C/9	İ.	İrâde-Dahiliye	1324-1334	1906-1916	"	363
12-C/10	İ.	İrâde-Evkâf	1310-1334	1892-1916	Evkâf ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	483
12-C/11	İ.	İrâde-Harbiye	1328-1334	1910-1916	Harbiye ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	336
12-C/12	İ.	İrâde-Harbiye	1328-1334	1910-1916	"	340
12-C/13	İ.	İrâde-Hariciye	1310-1319	1892-1901	Hariciye ile ilgili irâdeler, Analitik ve kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Katalog, Latin harflidir.	280
12-C/14	İ.	İrâde-Hariciye	1320-1334	1902-1916	"	527
12-C/15	İ.	İrâde-Hususî	1310	1892	Hususî irâdelerin Analitik ve kronolojik tasnifinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	111
12-C/16	İ.	İrâde-Hususî	1311	1893	"	171
12-C/17	İ.	İrâde-Hususî	1312	1894	"	180
12-C/18	İ.	İrâde-Hususî	1313	1895	"	86

12-C/19	İ.	İrâde- Hususî	1314	1896	"	108
12-C/20	İ.	İrâde- Hususî	1315	1897	"	153
12-C/21	İ.	İrâde- Hususî	1316	1898	"	106
12-C/22	İ.	İrâde- Hususî	1317	1899	"	85
12-C/23	İ.	İrâde- Hususî	1318	1900	"	116
12-C/24	İ.	İrâde- Hususî	1319	1901	"	91
12-C/25	İ.	İrâde- Hususî	1320	1902	"	128
12-C/26	İ.	İrâde- Hususî	1321	1903	"	131
12-C/27	İ.	İrâde- Hususî	1322	1904	"	118
12-C/28	İ.	İrâde- Hususî	1323	1905	"	127
12-C/29	İ.	İrâde- Hususî	1324	1906	Hususî irâdelerin Analitik ve kronolojik tasnifinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	100
12-C/30	İ.	İrâde- Hususî	1325	1907	"	116
12-C/31	İ.	İrâde- Hususî	1326	1908	"	90
12-C/32	İ.	İrâde- Hususî	1327	1909	"	23
12-C/33	İ.	İrâde- İlmiye	1315- 1327	1897- 1909	İlmiye ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	40

12-C/34	İ.	İrâde-İmtiyaz ve Mukavelât	1310-1333	1892-1915	İmtiyaz ve Mukavelât ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	54
12-C/35	İ.	İrâde-Kanun ve Nizamât	1310-1327	1892-1909	Kanun ve Nizamât ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	56
12-C/36	İ.	İrâde-Maarif	1310-1333	1892-1915	Maarif ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	158
12-C/37	İ.	İrâde-Mâbeyn-i Hümâyûn	1328-1334	1910-1916	Mâbeyn-i Hümâyûn ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	164
12-C/38	İ.	İrâde-Maliye	1310-1318	1892-1900	Maliye ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	352
12-C/39	İ.	İrâde-Maliye	1319-1334	1901-1916	"	292
12-C/40	İ.	İrâde-Meclis-i Mahsûs	1329-1334	1911-1916	Meclis-i Mahsûs ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	220
12-C/41	İ.	İrâde-Meclis-i Umûmî	1329-1334	1911-1916	Meclis-i Umûmî ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	88
12-C/42	İ.	İrâde-Meşîhat	1310-1334	1892-1916	Meşîhat ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	24

12-C/43	İ.	İrâde-Nâfia	1310-1334	1892-1916	Nâfia ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	61
12-C/44	İ.	İrâde-Orman ve Meâdin	1311-1329	1893-1911	Orman ve Meâdin ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	135
12-C/45	İ.	İrâde-Rusûmât	1310-1327	1892-1909	Rusûmât ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	244
12-C/46	İ.	İrâde-Sadâret	1329-1334	1911-1916	Sadâret ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	22
12-C/47	İ.	İrâde-Sıhhiye	1310-1328	1892-1910	Sıhhiye ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	44
12-C/48	İ.	İrâde-Şehr Emâneti	1310-1328	1892-1910	Şehr Emâneti ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	151
12-C/49	İ.	İrâde-Şûrâ-yı Devlet	1331-1334	1913-1916	Şûrâ-yı Devlet ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	6
12-C/50	İ.	İrâde-Taltifât	1310	1892	Taltifât ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	177
12-C/51	İ.	İrâde-Taltifât	1311	1893	"	192

12-C/52	İ.	İrâde- Taltifât	1312	1894	"	154
12-C/53	İ.	İrâde- Taltifât	1313	1895	"	127
12-C/54	İ.	İrâde- Taltifât	1314	1896	"	147
12-C/55	İ.	İrâde- Taltifât	1315	1897	"	241
12-C/56	İ.	İrâde- Taltifât	1316	1898	"	205
12-C/57	İ.	İrâde- Taltifât	1317	1899	"	213
12-C/58	İ.	İrâde- Taltifât	1318	1900	"	245
12-C/59	İ.	İrâde- Taltifât	1319	1901	"	157
12-C/60	İ.	İrâde- Taltifât	1320	1902	"	133
12-C/61	İ.	İrâde- Taltifât	1321	1903	"	242
12-C/62	İ.	İrâde- Taltifât	1322	1904	"	129
12-C/63	İ.	İrâde- Taltifât	1323	1905	Taltifât ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özet- lerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	176
12-C/64	İ.	İrâde- Taltifât	1324	1906	"	127
12-C/65	İ.	İrâde- Taltifat	1325	1907	"	130

12-C/66	İ.	İrâde- Taltifât	1326	1908	"	134
12-C/67	İ.	İrâde- Taltifât	1327	1909	"	40
12-C/68	İ.	İrâde- Taltifât	1328	1910	"	55
12-C/69	İ.	İrâde- Taltifât	1329	1911	"	59
12-C/70	İ.	İrâde- Taltifât	1330	1912	"	24
12-C/71	İ.	İrâde- Taltifât	1331	1913	"	34
12-C/72	İ.	İrâde- Taltifât	1332	1913	"	40
12-C/73	İ.	İrâde- Taltifât	1333	1914	"	50
12-C/74	İ.	İrâde- Taltifât	1334	1915	"	14
12-C/75	İ.	İrâde- Tekâüd Sandığı	1310- 1327	1892- 1909	Tekâüd Sandığı ile ilgili irâ- delerin Analitik ve kronolo- jik özetlerinin yer aldığı ka- talog, Latin harflidir.	213
12-C/76	İ.	İrâde- Telgraf ve Posta	1310- 1333	1892- 1915	Telgraf ve Posta ile ilgili irâ- delerin Analitik ve kronolo- jik özetlerinin yer aldığı ka- talog, Latin harflidir.	182
12-C/77	İ.	İrâde- Ticaret ve Ziraat	1330- 1334	1912- 1916	Ticaret ve Ziraat ile ilgili irâdelerin Analitik ve krono- lojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	10

12-C/78	İ.	İrâde- Tophâne-i Âmire	1310- 1326	1892- 1908	Tophâne-i Âmire ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	134
12-C/79	İ.	İrâde- Zaptiye	1310- 1327	1892- 1909	Zaptiye ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	39
12-C/80	İ.	İrâde- Ticaret ve Nâfia	1315- 1329	1897- 1909	Ticaret ve Nâfia ile ilgili irâdelerin Analitik ve kronolojik özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	98

4. DOSYA USULÜ İRÂDELER KATALOĞU

Fon Numarası: 12-Ç

İrâdeler, h. 1332/m. 1916 tarihinden itibaren Dosya Usulüne göre tasnif edilmiştir. Bu fondaki irâdeler, ait oldukları nezâret ve dairelere göre değil, ihtiva ettikleri mesele ve mevzulara göre gruplandırılmıştır. Bu sistem, Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar devam etmiştir.

Dosya Usulü tasnifte konular sekiz ana gruba, daha sonra her konu da kendi arasında tâli gruplara ayrılmıştır. Bazı konularda 1314 (1916) yılından önceye ait irâde ve hatt-ı hümayûnların yer aldığı, ancak konunun evveliyatını teşkil etmesi sebebiyle aynı dosyada toplandığı görülmektedir.

Bu fonda, mükerreri dışında 87 dosya mevcuttur.

Bu katalogdan belge istemek için istek fişine, **fonun adı ile belge ve dosya sıra numarasının** yazılması gerekmektedir.

DOSYA USULÜ İRÂDELER KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
12-Ç/1	İ.	Dosya Usulü İrâdeler	1334- 1341	1916- 1922	Muhtelif mevzulara ait irâ- delerin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	32

5. EYÂLÂT-I MÜMTÂZE İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 12-D

Eyâlât-ı Mümtâze, Osmanlı Devleti'ne bağlı ve hususî imtiyaz anlaşımlarıyla idare olunan eyaletlerdir. Bu eyaletler, devlete maktû vergi vererek veya sefer zamanında asker temin ederek, dahilî işlerinde tamamen serbest bulunurlardı.

Muhtelif tarihlerde görülen Eyâlât-ı Mümtâzeler şunlardır:

Mekke-i Mükەرreme Şerifliği, Mısır Hidivliği, Sisam Beyliği, Cebel-i Lübnan Mutasarrıflığı, Kıbrıs Adası, Bulgaristan Prensliği, Bosna-Hersek, Kırım Hanlığı, Erdel Krallığı, Eflâk-Boğdan Voyvodalığı ve Aynaroz Emâneti.

Bu imtiyazlı eyaletlerden hâlen mevcut olanların da imtiyazları, II. Meşrutiyet'ten (1908'den) sonra kaldırılmıştır.

Araştırmacıların bu kataloglardan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **irâde tarihini** ve **hususî numarasını** yazmaları gerekmektedir.

EYÂLÂT-I MÜMTÂZE İRÂDELERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
12-D/1	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Mısır	1255- 1300	1839- 1882	Mısır ile ilgili irâdelerin Analitik tasnifli özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	195
12-D/2	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Mısır	1301- 1331	1883- 1912	"	360
12-D/3	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Mısır	1257- 1312	1841- 1894	Mısır ile ilgili irâdelerin Analitik tasnifli özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	170
12-D/4	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Mısır	1312- 1326	1894- 1908	"	290
12-D/5	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Yunanistan	1255- 1315	1839- 1898	Yunanistan ile ilgili irâdele- rin Analitik tasnifli özetleri- nin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	220
12-D/6	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Yunanistan	1316- 1323	1898- 1905	"	220
12-D/7	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Cebel-i Lübnan	1258- 1323	1842- 1907	Cebel-i Lübnan ile ilgili irâ- delerin Analitik tasnifli özetlerinin yer aldığı kata- log, Latin harflidir.	360
12-D/8	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Sisam	1256- 1326	1840- 1908	Sisam ile ilgili irâdelerin Analitik tasnifli özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	360

12-D/9	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Bulgaristan	1255- 1327	1839- 1909	Bulgaristan ile ilgili irâdele- rin Analitik tasnifli özetleri- nin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	360
12-D/10	İ.	İrâde- Eyâlât-ı Mümtâze, Girit	1255- 1327	1839- 1909	Girit ile ilgili irâdelerin Analitik tasnifli özetlerinin yer aldığı katalog, Latin harflidir.	360

KÂMİL KEPECİ TASNİFİ KATALOĞU

Fon Numarası: 9

Kâmil Kepecioğlu* başkanlığında bir hey'et tarafından gerçekleştirilen bu tasnifte yer alan 6.698 adet defter, Maliye kalemlerine ve Bâb-ı Âsafî'ye aittir. Muhtelif kalemlere ait bu defterlerin en küçük tarihlisi h. 873/m.1468, en büyük tarihlisi de h.1269/m.1878 olarak görülmektedir.

* **Kâmil KEPECİOĞLU (Gebze 1877-İstanbul 5 Ekim 1952):** Hanyalı Kâmil Bey'in oğlu olan Kâmil Kepecioğlu, 13 Mart 1894 tarihinde Harbiye Mektebi'ne girmiştir.

9 Ocak 1902'de mülâzım, 7 Mart 1905'de mülâzım-ı evvel, 27 Nisan 1911'de yüzbaşı, 27 Aralık 1917'de kıdemli yüzbaşı, 30 Ağustos 1928'de binbaşı olan Kâmil Kepecioğlu, 1934'de Piyade Binbaşısı iken yaş haddinden askerlikten tekaüde ayrılmıştır.

29 Mayıs 1912'de İtalyan Harbine iştirak eden Kâmil Kepecioğlu, 17 Ekim 1912'de İzmir Redif Alayı Birinci Taburuyla birlikte Balkan Harbi'ne katıldı. 25 Temmuz 1919-23 Ağustos 1923 yılları arasında İstiklâl Harbi'ne katıldı.

Fâika Hanım ile olan evliliğinden Fatma Azize adlı bir kızı olan Kâmil Kepecioğlu, 22 Temmuz 1924'de Başvekâlet Arşivi'ne girmiş ve Tasnif Hey'eti'nde çalışmıştır.

Bursa Şer'iye Kütüğü'nü yayınlayan, Bursa Halkevi tarafından bazı risaleleri neşredilen Kâmil Kepecioğlu'nun "Deniz Tarihi Tasnif Hey'eti Eski Başkanı" ünvanıyla kaleme aldığı ve 1952'de Tan Matbaası'nda basılan 416 Sayfalık "Tarih Lügati" adlı önemli bir eseri de mevcuttur.

Bâb-ı Âlî ve Bâb-ı Âsafî kalemlerine ait defterler, tek bir katalogda toplanmıştır. Katalogun Eski Türkçe ve Latin harfli birer nüshası mevcuttur.

Katalogda pek çok kaleme dair defter bulunduğu için, katalogun genel olarak muhtevasını vermeyi faydalı bulduk.

Katalogdan defter istemek için istek fişine, **defterin genel numarası** ile **fonun adı** yazılmalıdır.

KÂMİL KEPECİ KATALOĞU FİHRİSTİ

Sıra Nu	DEFTERİN AİT OLDUĞU KALEM VEYA BÖLÜM	İhtiva Ettiği Yıllar		Defter Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Bâb-ı Âlî Mektûbî-i Sadr-ı Âlî Kalemi	1186-1228	1772-1813	39
2	Sadâret Mektûbî Kalemi	1108-1204	1696-1789	7
3	Sadâret Kethudâlığı Kâtibi	1150-1255	1737-1839	14
4	Âmedî Kalemi Odası	948-1258	1541-1842	19
5	Dîvân-ı Hümâyûn Ahkâm Defterleri	927-1168	1520-1754	15
6	Dîvân-ı Hümâyûn Dîvân Kalemi	971-1275	1563-1761	119
7	Dîvân-ı Hümâyûn Nişan Kalemi	1078-1287	1667-1870	29
8	Dîvân-ı Hümâyûn Ru'ûs Kalemi	953-1273	1546-1856	133
9	Dîvân-ı Hümâyûn Tahvil Kalemi	904-1279	1498-1862	411
10	Teşrifatçılık	955-1241	1548-1825	35
11	Çavuşbaşı	955-1116	1548-1704	2
12	Başbakı Kulu	1216-1235	1801-1819	3
13	Sadâret Müteferrik Defterleri	1184-1269	1770-1852	11
14	Muhtelif	968-1291	1560-1874	149

15	Büyük Rûznâmçe Kalemi - Hazine	932-1259	1525-1843	611
16	Başmuhassebe Kalemi	961-1255	1553-1839	147
17	Başmuhassebe - Mâlikâne Halifesi	1168-1210	1754-1795	2
18	Başmuhassebe - Zimmet Halifesi	887-1255	1482-1839	24
19	Başmuhassebe - Muhallefât Kalemi	1021-1251	1612-1835	8
20	Sergi Kalemi	1204-1250	1739-1834	8
21	Muhallefât - Beytülmal	955-1251	1548-1835	34
22	Evâmir-i Mâliye Kalemi	1053-1203	1643-1788	72
23	Evâmir-i Mâliye Kalemi'ne Tâbi Piskopos Mukâtaası	1051-1178	1641-1764	39
24	Mevkûfât Kalemi	900-1256	1494-1840	446
25	Mevkûfât Kalemi - Menzil Emini	1112-1199	1700-1784	69
26	Mevkûfât Kalemi - Ganem Kitabeti	980-1265	1572-1848	164
27	Haslar Mukâtaası	963-1247	1555-1831	146
28	Piyade Mukâbelesi	987-1248	1579-1832	68
29	Haremeyn Muhasebesi	905-1291	1499-1874	72
30	Haremeyn Mukâtaası	884-1280	1479-1863	47
31	Küçük Evkaf Kalemi	1284-1284	1867-1867	3
32	Küçük Rûznâmçe Kalemi	1013-1219	1604-1804	110
33	Cizye Muhasebesi Kalemi	958-1279	1551-1862	418
34	Anadolu Muhasebesi	1084-1252	1673-1865	150
35	Anadolu Muhasebesi-İstanbul Gümrüğü	1101-1256	1689-1840	128
36	Anadolu Muhasebesi - Bursa Nizâm-ı Harîri	1116-1254	1704-1838	66

37	Anadolu Muhasebesi - Edirne Gümrüğü	1152-1229	1739-1814	31
38	Anadolu Muhasebesi - Tütün	1102-1275	1690-1858	53
39	Kahve Rusûmu	1109-1253	1697-1837	67
40	Süvâri Mukâbelesi	1103-1264	1691-1848	38
41	Tophane ve Topçular	1242-1265	1826-1848	87
42	Büyük Kal'a Kalemi	892-1277	1487-1860	252
43	Küçük Kal'a Kalemi	1124-1286	1712-1869	11
44	Başmukâtaa Kalemi	895-1269	1489-1852	178
45	Maden Kalemi	997-1234	1588-1818	39
46	Maden Kalemi - İstanbul Gümrüğü	1012-1258	1603-1842	32
47	Gümrükler	1084-1268	1673-1851	31
48	Bursa Mukâtaası Kalemi	1003-1204	1594-1789	6
49	Eshâm Muhasebesi	1189-1281	1775-1864	199
50	Zecriye	980-1277	1572-1860	46
51	Arpa Emâneti	1061-1242	1651-1826	36
52	Sâlyâne Kalemi	1063-1194	1653-1780	24
53	Zahire Hazinesi	1145-1272	1732-1855	31
54	Mahlûlât Kalemi	1078-1283	1667-1866	5
55	Darphane	1103-1261	1691-1845	12
56	Tersâne Emaneti (Bahriye)	936-1266	1529-1849	142
57	Muhassıllık	1245-1296	1829-1879	97
58	Vâridât Muhasebecilgi	1234-1262	1818-1846	215
59	Mesârifât Muhasebesi	1144-1288	1731-1871	129

60	Cerîde Muhasebesi Evrâk-ı Nakdiye ve Damgalı Varaka-i Sahîha Defterleri	1256-1281	1840-1864	62
61	Nüfus Defterleri	1106-1269	1694-1852	303
62	Yeniçeri Efendisi	919-1239	1513-1823	100
63	Baruthane	1129-1257	1717-1841	24
64	Muhtelif Askerî Defterler	1007-1258	1598-1842	53
65	Askerî İâne Defterleri	1231-1280	1816-1863	35
66	Askeriye	1241-1278	1825-1861	245
67	Zaptiye	1256-1280	1840-1863	51
68	Saray - Masraf-ı Şehriyârî ve Harc-ı Hâssa	895-1264	1489-1847	61
69	Saray - Has Bahçe	883-1247	1478-1831	16
70	Saray - Çakırcı ve Şahinci	1007-1234	1598-1818	8
71	Saray - Has Ahur	914-1227	1508-1812	46
72	Saray - Ehl-i San'at	1169-1205	1755-1790	12
73	Saray - Tayinat	1079-1258	1688-1842	34
74	Saray-ı Hümâyûn Matbah-ı Âmire ve Kılar	873-1268	1468-1851	110
75	Saray - Odun Anbarı	1103-1250	1691-1834	7
76	Saray - Muhtelif Defterler	1093-1260	1682-1844	10
77	Saray - Kasabbaşılık	1106-1260	1694-1844	13
78	Müteferrik Defterler	903-1274	1497-1857	90

MALİYE KALEMİ DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 18

Devletin yıllık gelir ve giderlerini gösteren bütçelere; mahallî idarelerin, eyalet ve sancakların gelir ve harcamalarına; Hazine'ye ait gelir ve giderlere; eshâm faizlerine; muhallefâta; keşiflere; tımar ve zeâmetlere dair defterlerin yer aldığı bu katalog, h. 1253-1337/m. 1837-1919 yılları arasında bulunan 1828 defterden oluşmuştur. Katalog, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.

Bu katalogdan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

MALİYE KALEMİ DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
18/1	ML.	Maliye Defterleri	1253- 1337	1837- 1919	Bütçeler; eshâm faizleri; muhallefât; keşif ve tamir bedellerine dair bilgiler mevcuttur.	192

1. MALİYE – CERİDE DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 18

Müslim ve gayrimüslim nüfus yoklamalarına; reâyâ cizye sınıflarına; iskân kayıtlarına; memur nasp ve azillerine; tımar yoklamalarına ve yerleşim merkezleri isimlerine ait defterlerin yer aldığı bu katalog, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.

Bu katalogdan defter istemek için istek fişine; **fonun adı** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

MALİYE - CERİDE DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
18/4	ML.CRD	Maliye- Ceride Defterleri	1253- 1328	1837- 1910	Yoklamalar; iskân kayıtları; coğrafi isimler; memur nasp ve azilleri ile bilgiler mev- cuttur.	220

2. MALİYE - MEKTÛBÎ VE EVÂMİR-İ MÂLİYE KALEMLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 18

Muhtelif yerlere gönderilen malî konulara ait emirlerin hülâsalarını ihtiva eden defterlerin yer aldığı bu katalog, h. 1253-1334/m. 1837-1916 yılları arasına dairdir. Katalog, Analitik tasnifi ve Latin harflidir.

Bu katalogdan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

MÂLİYE - MEKTÛBÎ VE EVÂMİR-İ MÂLİYE KALEMLERİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
18/3	ML.MKT. EVM	Maliye- Mektûbî, Evâmir-i Mâliye	1253- 1334	1837- 1916	Malî emir hülâsaları; Cerîde Muhasebesi ile ilgili ferman suretleri; zeâmet, mukâtaa ilmühaberleri; gümrük tari- feleri ile ilgili bilgiler mev- cuttur.	64

3. MALİYE - MESÂRİFÂT DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 18

Osmanlı Maliyesinin devlet eliyle yapmış olduğu masrafları gösterir bu defterler, h. 1250-1338/m. 1834-1920 yılları arasına aittir.

Büyük ekseriyeti idarî ve askerî memurların maaşları; Memâlik-i Mahrûsa'daki binaların keşif, inşa ve tamirleri; tophane, dökümhane, eczahane, tüfenghane gibi müesseseler için satın alınan levâzımâtı; Saray-ı Âmire mutfakları için yapılan masrafları; eshâm taksitlerini; tımar sahiple-rine ödenen meblağları ve muhacirîne verilen ihsan, iâşe ve nişanları ihtiva etmektedir.

Toplam 10 adet kataloğu olan bu defterler, Analitik tasnife tâbi tutulmuşlardır. Kataloglar, Latin harflidir.

Araştırmacıların bu fondan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **defterin genel sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

MALİYE - MESÂRİFÂT DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
18/4	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1250- 1280	1834- 1860	Memur maaşlarını; devlet eliyle yapılan masrafları; ülke içerisindeki binaların keşif ve inşa bedellerini, muhacirîn îânelerini hâvidir.	239
18/5	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1256- 1280	1840- 1863	"	277
18/6	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1258- 1284	1842- 1847	"	226

18/7	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1260- 1284	1844- 1867	"	238
18/8	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1263- 1297	1847- 1880	"	232
18/9	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1268- 1284	1850- 1867	"	239
18/10	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1272- 1284	1856- 1867	Memur maaşlarını; devlet eliyle yapılan masrafları; ülke içerisindeki binaların keşif ve inşa bedellerini, muhacirîn iânelerini hâvidir.	238
18/11	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1274- 1284	1858- 1867	"	240
18/12	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1278- 1297	1861- 1880	"	230
18/13	ML.MSF	Maliye- Mesârifât Defterleri	1282- 1338	1865- 1920	"	164

4. MALİYE - VÂRİDÂT MUHASEBESİ DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 18

Vâridât Muhasebesi, Osmanlı Devleti'nin umumî gelir kaynaklarını tespit etmek ve Hazine'ye irad olarak girmesi gerekeni tahsil etmekle vazifeliydi.

Vergilere ait defterler; tımar, cizye, düyûn-ı umûmiye, postane, öşür gelirlerine ait defterler; yurtluk, ocaklık ve ru'ûs-ı hümayûn hasılâtı gibi

kayıtları muhtevî defterlerden oluşan bu seri, 3 cilt katalogda yer almaktadır.

Gayrimüslim tebe'anın askerlikten muafiyetleri karşığı alınan cizye bedellerinin kaydedildiği 1544 adet defter, **Cizye Defterleri** adıyla bir katalogda yer almaktadır.

Temettuât Defterleri, tüccar ve esnafın yıllık kazançları üzerinden alınan vergilerin kayıtlarının tutulduğu defterlerdir. Temettu' vergisinin adı, daha sonra *kazanç vergisi* olarak değiştirilmiştir. Bu defterlerin tasnifinde, dönemin idarî taksimatı esas alınmıştır. Eyaletler ve bunların kazançları alfabetik olarak sıralanmıştır.

Toplam 13 ciltten oluşan kataloglar, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.

Bu kataloglardan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

MALİYE - VÂRİDÂT MUHASEBESİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
18/14	ML.VRD	Maliye- Vâridât Muhasebesi	1252- 1290	1836- 1873	Osmanlı Devleti'nin gelirle- rinden olan vergileri; yurt- luk-ocaklık hasılâtını; öşürleri; tımar ve cizyeyi hâvidir.	220
18/15	ML.VRD	Maliye- Vâridât Muhasebesi	1266- 1329	1850- 1911	"	176
18/16	ML.VRD	Maliye- Vâridât Muhasebesi	1282- 1337	1865- 1919	"	160
18/17	ML.VRD. CMH	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Cizye	1254- 1276	1838- 1856	Bulundukları bölgeler ve kendi künyeleri belirtilerek, cizye veren reâyânın kaydo- lunduğu defterleri hâvidir.	164

18/18	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Ankara ve Aydın eyaletle- riyle bunlara tâbi kaza ve sancaklardaki halkın şahsî mal varlığını, emlâk ve ara- zisini hâvidir.	198
18/19	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Aydın ve Bolu eyaletleriyle bunlara tâbi kaza ve sancaklardaki halkın şahsî mal varlığını, emlâk ve arazisini hâvidir.	421
18/20	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Bolu, Cezâir-i Bahr-i Sefîd ve Edirne eyaletleriyle bun- lara tâbi kaza ve sancaklar- daki halkın şahsî mal varlı- ğını, emlâk ve arazisini hâ- vidir.	198
18/21	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Edirne, Erzurum ve Hüdâ- vendigâr eyaletleriyle bun- lara tâbi kaza ve sancaklar- daki halkın şahsî mal varlı- ğını, emlâk ve arazisini hâ- vidir.	136
18/22	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Hüdâavendigâr eyaletiyle buna tâbi kaza ve sancaklar- daki halkın şahsî mal varlı- ğını, emlâk ve arazisini hâvidir	212
18/23	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Hüdâvendigâr, Konya ve Niş eyaletleriyle bunlara tâbi kaza ve sancaklardaki halkın şahsî mal varlığını, emlâk ve arazisini hâvidir.	212
18/24	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Niş, Rumeli, Selânik, Silistre ve Sivas eyaletleriyle bunlara tâbi kaza ve sancak- lardaki halkın şahsî mal var- lığını, emlâk ve arazisini hâvidir.	192

18/25	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Sivas eyaletiyle buna tâbi kaza ve sancaklardaki halkın şahsî mal varlığını, emlâk ve arazisini hâvidir.	238
18/26	ML.VRD. TMT	Maliye- Vâridât Muhasebesi, Temettuât	1260- 1261	1844- 1845	Üsküp ve Vidin eyaletleriyle bunlara tâbi kaza ve sancaklardaki hakın şahsî mal varlığını emlâk ve arizisini hâvidir.	222

MALİYEDEN MÜDEVVER DEFTER KATALOGLARI

Fon Numarası: 5

1945 yılında Maliye Bakanlığı'ndan devralınan 23.881 adet defterden 6.959 adedinin Eski Türkçe olarak kronolojik numara sırası ve konularına göre fişlerinin çıkarılıp kutulara yerleştirilmesiyle tasnifi yapılmıştır. Maliye'den devralınan bu defterler malî muhtevaya sahip oldukları gibi, arazi tahrirlerini, Saray işlerini, yeniçeri, mevâciplerini ve benzeri konuları da ihtiva ederler.

830-1346 (1427-1927) yılları arasında bulunan toplam 6.959 adet defterin önceden Eski Türkçe'yle ve kronolojik olarak tanzim edilmiş fişleri, Latin harflerine çevrilerek 25 katalog hâlinde araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Bu kataloglardan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin sıra numarası** yazılmalıdır.

MALİYEDEN MÜDEVVER DEFTER KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
5 /1	M.M	Maliyeden Müdevver	830- 1108	1427- 1696	Maliye kalemleri ile arazi tahririne; Saray işlerine; yeniçerilere; mevâciplere ve benzeri konulara dair defterler, kronolojik ve Analitik olarak tasnif edilmiştir.	200
5 /2	M.M	Maliyeden Müdevver	1008- 1125	1599- 1713	"	200
5 /3	M.M	Maliyeden Müdevver	1035- 1251	1626- 1835	"	200
5 /4	M.M	Maliyeden Müdevver	1064- 1276	1654- 1859	"	200
5 /5	M.M	Maliyeden Müdevver	1087- 1275	1676- 1859	Maliye kalemleri ile arazi tahririne; Saray işlerine; yeniçerilere; mevâciplere ve benzeri konulara dair defterler, kronolojik ve Analitik olarak tasnif edilmiştir.	146
5 /6	M.M	Maliyeden Müdevver	1101- 1282	1690- 1865	"	187
5 /7	M.M	Maliyeden Müdevver	1111- 1284	1699- 1867	"	193
5 /8	M.M	Maliyeden Müdevver	1126- 1277	1714- 1860	"	186
5 /9	M.M	Maliyeden Müdevver	1138- 1284	1726- 1868	"	183
5 /10	M.M	Maliyeden Müdevver	1149- 1276	1736- 1859	"	201
5 /11	M.M	Maliyeden Müdevver	1169- 1286	1756- 1869	"	201
5 /12	M.M	Maliyeden Müdevver	1191- 1296	1777- 1879	"	214

5 /13	M.M	Maliyeden Müdevver	1211-1296	1796-1879	"	245
5 /14	M.M	Maliyeden Müdevver	1233-1296	1818-1879	"	227
5 /15	M.M	Maliyeden Müdevver	1247-1289	1831-1872	"	224
5 /16	M.M	Maliyeden Müdevver	1254-1306	1838-1889	"	263
5 /17	M.M	Maliyeden Müdevver	1260-1327	1844-1909	"	199
5 /18	M.M	Maliyeden Müdevver	1265-1311	1849-1893-	"	241
5 /19	M.M	Maliyeden Müdevver	1273-1331	1857-1913	"	236
5 /20	M.M	Maliyeden Müdevver	1280-1326	1863-1908	"	172
5 /21	M.M	Maliyeden Müdevver	1285-1319	1868-1901	Maliye kalemleri ile arazi tahririne; Saray işlerine; yeniçerilere; mevâciplere ve benzeri konulara dair defterler, kronolojik ve Analitik olarak tasnif edilmiştir.	199
5 /22	M.M	Maliyeden Müdevver	1290-1323	1873-1905	"	186
5 /23	M.M	Maliyeden Müdevver	1295-1346	1878-1927	"	206
5 /24	M.M	Maliyeden Müdevver	Tarihs iz		"	144
5 /25	M.M	Maliyeden Müdevver	855-1313	1451-1895	"	256

MECLİS-İ VÂLÂ DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 24

Tanzimat ile birlikte Osmanlı Devlet Teşkilâtı'nda yeni kurulan müesseselerden biri de Meclis-i Vâlâ'dır. II. Mahmud, padişahın mutlak salâhiyetine iştirak edebilecek iki meclis kurulmasının uygun görmüştür:

Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye ile Dâr-ı Şûrâ-yı Bâb-ı Âlî.

İslâhât hareketlerinin icab ettirdiği yeni nizamnameleri hazırlamak, memurların muhakemesiyle meşgul olmak, lüzum görülen devlet işlerinde rey vermek üzere 1253 (1867) senesinde teşkil olunmuştur. Tanzimat'tan sonra işlerin çoğalması münasebetiyle "Meclis-i Âlî-i Tanzimât" ve "Meclis-i Ahkâm-ı Adliye" birleştirilmiş ve "Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye" adı altında bir meclise dönüştürülmüştür. Bu meclis, İdare, Tanzimat ve Adliye olarak üç kısma ayrılmıştır.

İdare kısmı mülkî ve malî işlerle; *Tanzimat* kısmı kanun ve nizamnamelerin tetkik ve tanzimiyle; *Adliye* kısmı da bazı dâvalarla görevlendirilmiştir. 1867 tarihinde meclis tekrar Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ve Şûrâ-yı Devlet olmak üzere iki kısma ayrılmıştır.

Tasnifi yapılan defterler, Meclis-i Vâlâ'nın kayıt defterleri olup, genel olarak *Hülâsa Kayıtlar* ve *Aynen Kayıtlar* olmak üzere iki kısma ayrılmıştır.

Hülâsa Defterleri: Anadolu, Rumeli, Dersaadet ve Arabistan'dan gelen tahrirâtın hülâsa kayıtlarını ihtiva etmektedir. Genel evrak kayıt defteri olan Müzekkire Defterleri, meclisten çeşitli makamlara yazılan tezkirelerin Hülâsa Kayıt Defterleri, gelen arzuahallerin kaydedildiği İstida Defterleri, bu nevi defterlerdir. Mühim ve âdî hususların özetleri de ayrı ayrı defterlere kaydedilmiştir. Ayrıca, irâdesi çıkarılmak üzere Sadâret vasıtasıyla padişaha arz edilen evrakın hülâsa kayıtlarının tutulduğu Mâruzât Defterleri vardır.

Aynen Kayıt Defterleri: Anadolu, Rumeli, Dersaadet ve Arabistan'dan gelen evrakın görüşülerek karara bağlananların mazbatalarını ihtiva eder. İlk yıllarda bu mazbataların İcra Defterlerine kaydedildiği görülür. Bu sebeple İcra Defterleri, tutulduğu yıllardaki bütün mazbataları içine alır. Meclisten çeşitli makamlara yazılan tezkirelerin aynen kayıtları da, Tezkire Defterlerinde tutulmuştur.

Araştırmacıların katalogdan defter istemeleri için istek fişine, **fonun adını** ve **defterin sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
24/1	MVL.	Meclis-i Vâlâ	1253- 1284	1835- 1867	Mülkî, malî işler; dâvalar; Kanun ve nizamnameler; muhtelif vilâyetlerden gelen tahrirât ile karara bağlanan mazbataların yer aldığı katalog, Dosya Envanter Usulü tasniflidir.	265

MECLİS-İ VÜKELÂ MAZBATALARI KATALOGLARI

Fon Numarası: 23

Meclis-i Vükelâ, sadrâzamın başkanlığında, şeyhülislâm ve nâzırlardan oluşan ve devletin iç ve dış siyasetinde, mühim işler hakkında karar veren meclisin adıdır. Bunun yerine "Meclis-i Hâs" veya "Meclis-i Hâss-ı Vükelâ" da denirdi.

İkinci Meşrutiyet zamanında bu meclis, görevlerinden dolayı padişaha ve Meclis-i Mebûsân'a karşı müşterek bir mesuliyet altına sokulmuştur.

Meclis-i Vükelâ hey'etinde zaman zaman değişiklikler olmuştur. Sultan Abdülaziz zamanındaki Meclis-i Vükelâ hey'etinden olan sadrâzam, şeyhülislâm, serasker, kapudan-ı deryâ, Tophane müşiri, Zabtiye müşiri, Sadâret müsteşarı ve vâlide kethudâsı ile Sadâret mazûllerinden bazıları, "Meclîs-i Âlî-i me'mûriyet" ünvanıyla Meclis-i Vükelâ azâsından sayılırlardı.

Meclis-i Vükelâ'nın h. 1302-1341/m.1885-1922 yılları arasında aldığı kararları ihtiva eden mazbatalar, koçanlı defterlere yapıştırılarak 417 adet dosya hâlinde kataloglanmıştır.

Bu kataloglardan belge/defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **gömlek/defter sıra numarasının** yazılması gerekmektedir.

MECLİS-İ VÜKELÂ MAZBATALARI KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
23/1	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1302- 1305	1885- 1888	İç ve dış siyasetle ilgili Meclis-i Vükelâ kararlarını hâvi bu katalog, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.	166
23/2	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1305- 1308	1888- 1891	İç ve dış siyasetle ilgili Meclis-i Vükelâ kararlarını hâvi bu katalog, Analitik tasnifli ve Latin harflidir.	168
23/3	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1308- 1313	1891- 1896	"	100
23/4	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1313- 1327	1896- 1909	"	31
23/5	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1327- 1331	1909- 1913	"	72

23/6	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1332- 1341	1914- 1922	"	31
23/7	MV.	Meclis-i Vükelâ Mazbataları	1298- 1336	1881- 1918	"	72

MÜHİMME DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 6

Osmanlı Devleti'nin idarî, siyasî, askerî, şer'î ve malî işlerinin, her çeşit şikâyet ve dâvalarının görüşüldüğü Dîvân-ı Hümâyûn'da mevcut kalemelerin şefi olan reisülküttâbın "mühim" telakki ettiği ferman ve hükümler, defterlere kayıt olunurdu. Bunlara "Mühimme Defterleri" adı verilmiştir.

Mühimme Defterlerinde, umumiyetle Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtındaki idarî ve askerî müesseselerin yapısı, çalışma tarzları, işleyişleri ve hukukî prosedürü, harp tarihi ve lojistik malûmat; Devletin gayrimüslim cemaatlerle ilişkileri ve bunların ictimâî vaziyetleri; hacc-ı şerîf ile mukaddes beldelerin muhafazası ve idaresi; kültür ve san'at hayatı ile ilmî ve fikrî faaliyetler gibi ehemmiyetli malûmatlar bulmak mümkündür.

Mühimme Defterleri, hükümlerin sâdır oldukları Dîvânlar bakımından dört ayrı grupta değerlendirilebilir:

1- Padişahın pâyitahtta bulunduğu sırada, sadrâzam başkanlığındaki Dîvân toplantısından çıkan emirlerin kaydolunduğu *Mühimme Defterleri*.

2- Sadrâzamın seferde veya pâyitaht haricinde bulunması sebebiyle, yerine vekâlet eden Rikâb kaymakamı ve Sadâret kaymakamı başkanlığında toplanan Dîvân'da alınan kararların yazıldığı *Rikâb Mühimmesi*.

3-Orduyla birlikte sefere çıkan sadrâzamın sefer sırasında akdettiği Dîvân toplantılarında alınan kararların yazıldığı *Ordu Mühimmesi*.

4- Padişah ve sadrâzam aynı anda Dersaadet'ten ayrıldığında, devlet işlerini çekip çevirmekle görevlendirilen Sadâret kaymakamının müstakil olarak akdettiği Dîvân'larda alınan önemli kararların yazıldığı *Kaymakamlık Mühimmesi*.

Mühimme Defterleri, h. 961-1323/m. 1553-1905 yıllarına ait 266 defterin tasnifiyle oluşmuş bir fondur. Latin harfleriyle katalogları hazırlanmış 73 deftere ilâveten, 260 numaralı Mühimme Defteri'nin de Eski Türkçe'yle özetini hâvi bir kataloğu vardır. Bununla birlikte 1 Numaralı Mühimme Defteri'nin Latin harfli, 2 Numaralı Mühimme Defteri'nin Latin harfli ve Eski Türkçe, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 26, 28 ve 261 numaralı Mühimme Defterlerinin ise hem yer-şahıs adlarını ve istilâhları, hem de hükümlerin kronolojilerini hâvi Eski Türkçe indeksleri mevcuttur. 5 ve 27 numaralı defterlerin ise yalnızca indesi bulunmaktadır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, h. 966-968/m. 1558-1560 yıllarına ait hükümleri ihtiva eden *3 Numaralı Mühimme Defteri* ile h. 973/m. 1565-1566 yıllarına ait hükümleri ihtiva eden *5 Numaralı Mühimme Defteri*'ni Dîvân-ı Hümûyûn Sicilleri Dizisi başlığı altında; metnin tıpkı basımı ile özet ve indekslerini hazırlayarak neşretmiştir.

Mühimme Defterleri başlığı altında toplanan 266 defterin mühimme nev'ileri şunlardır:

Mühimme, Rikâb Mühimmesi, Ordu Mühimmesi, Mısır Ordu Mühimmesi, Mühimme-i Mektûme, Mahlûta Mühimmesi ve Muhzır Mühimmesi.

Mühimme serilerinden, başka isimler altında tasnif edilenler de şunlardır:

Mühimme Zeyli Defterleri, Mühimme-i Asâkir Defterleri, Mühimme-i Mektûme Defterleri ve Mühimme-i Mısır Defterleri.

Bu kataloglardan defter istemek için, istek fişine, **defterin numarasının** yazılması yeterli olacaktır.

MÜHİMME DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
6/1	MHM.	Mühimme	961- 962	1553- 1554	Dîvân-ı Hümayûn'un karar- larını; Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtının idarî yapısını; harp tarihini ve lojistik malûmatı; Devle- tin gayri müslimlerle ilişki- lerini ihtiva eder.	164
6/2	MHM.	Mühimme	963- 964	1555- 1556	"	105
6/3	MHM.	Mühimme	966- 968	1558- 1560	"	160
6/4	MHM.	Mühimme□	967- 968	1559- 1560	"	222
6/5	MHM.	Mühimme	973	1565	"	152
6/6	MHM.	Mühimme	973	1565	"	182
6/7	MHM.	Mühimme	973	1565	"	202
6/8	MHM.	Mühimme	975- 976	1567- 1568	"	458
6/9	MHM.	Mühimme	977- 978	1569- 1570	"	244
6/10	MHM.	Mühimme	977- 978	1569- 1570	"	44
6/11	MHM.	Mühimme	978- 979	1570- 1571	"	104
6/12	MHM.	Mühimme	978- 979	1570- 1571	"	112

6/13	MHM.	Mühimme	978-979	1570-1571	Dîvân-ı Hümayûn'un kararlarını; Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtının idarî yapısını; harp tarihini ve lojistik malûmatı; Devletin gayri müslimlerle ilişkilerini ihtiva eder.	210
6/14	MHM.	Mühimme	978-979	1570-1571	"	240
6/15	MHM.	Mühimme	978	1570	"	572
6/16	MHM.	Mühimme	979	1571	"	362
6/17	MHM.	Mühimme	979	1571	"	148
6/18	MHM.	Mühimme	979	1571	"	12
6/19	MHM.	Mühimme	979	1571	"	54
6/20	MHM.	Mühimme	980	1572	"	116
6/21	MHM.	Mühimme	980-981	1572-1573	"	124
6/22	MHM.	Mühimme	981	1573	"	110
6/23	MHM.	Mühimme	981	1573	"	25
6/24	MHM.	Mühimme	981-982	1573-1574	"	148
6/25	MHM.	Mühimme	981-982	1573-1574	"	322
6/26	MHM.	Mühimme	982	1574	"	198
6/27	MHM.	Mühimme	983	1575	"	152
6/28	MHM.	Mühimme	984	1576	"	118
6/29	MHM.	Mühimme	984	1576	"	80

6/30	MHM.	Mühimme	985	1577	Dîvân-ı Hümayûn'un kararlarını; Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtının idarî yapısını; harp tarihini ve lojistik malûmatı; Devletin gayri müslimlerle ilişkilerini ihtiva eder.	120
6/31	MHM.	Mühimme	985	1577	"	170
6/32	MHM.	Mühimme	985-986	1577-1578	"	102
6/33	MHM.	Mühimme	985-986	1577-1578	"	74
6/34	MHM.	Mühimme	986	1578	"	108
6/35	MHM.	Mühimme	986	1578	"	202
6/36	MHM.	Mühimme	986-987	1578-1579	"	248
6/37	MHM.	Mühimme	986-987	1578-1579	"	168
6/38	MHM.	Mühimme	987	1579	"	60
6/39	MHM.	Mühimme	987-988	1579-1580	"	108
6/40	MHM.	Mühimme	987	1579	"	86
6/41	MHM.	Mühimme	987	1579	"	186
6/42	MHM.	Mühimme	987-989	1579-1581	"	144
6/43	MHM.	Mühimme	988	1580	"	88
6/44	MHM.	Mühimme	988-992	1580-1584	"	70
6/45	MHM.	Mühimme	989	1581	"	660
6/46	MHM.	Mühimme	989-990	1581-1582	"	168

6/47	MHM.	Mühimme	990	1582	Dîvân-ı Hümayûn'un kararlarını; Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtının idarî yapısını; harp tarihini ve lojistik malûmatı; Devletin gayri müslimlerle ilişkilerini ihtiva eder.	68
6/48	MHM.	Mühimme	990-991	1582-1583	"	192
6/49	MHM.	Mühimme	991	1583	"	222
6/50	MHM.	Mühimme	991-993	1583-1585	"	16
6/51	MHM.	Mühimme	991	1583	"	60
6/52	MHM.	Mühimme	991-994	1583-1585	"	180
6/53	MHM.	Mühimme	992-993	1584-1585	"	176
6/54	MHM.	Mühimme	992	1584	"	105
6/55	MHM.	Mühimme	992-993	1584-1585	"	112
6/56	MHM.	Mühimme	993	1585	"	42
6/57	MHM.	Mühimme	1127-1201	1715-1786	"	136
6/58	MHM.	Mühimme	993	1585	"	74
6/59	MHM.	Mühimme	993	1585	"	36
6/60	MHM.	Mühimme	993	1585	"	118
6/61	MHM.	Mühimme	994-995	1585-1586	"	96
6/62	MHM.	Mühimme	995-996	1586-1587	"	184
6/63	MHM.	Mühimme	995-996	1586-1587	"	32

6/64	MHM.	Mühimme	996	1587	Dîvân-ı Hümayûn'un kararlarını; Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtının idarî yapısını; harp tarihini ve lojistik malûmatı; Devletin gayri müslimlerle ilişkilerini ihtiva eder.	196
6/65	MHM.	Mühimme	997-998	1588-1589	"	208
6/66	MHM.	Mühimme	997-998	1588-1589	"	262
6/67	MHM.	Mühimme	998-1000	1589-1591	"	224
6/68	MHM.	Mühimme	998-999	1589-1590	"	54
6/69	MHM.	Mühimme	1000-1001	1591-1592	"	312
6/70	MHM.	Mühimme	1001	1592	"	160
6/71	MHM.	Mühimme	1001-1002	1592-1593	"	214
6/72	MHM.	Mühimme	1002-1003	1593-1594	"	471
6/73	MHM.	Mühimme	1003-1004	1594-1595	"	494

Mühimme Defterleri'nin henüz katalog hâline getirilmemiş olanların da listesini vererek, araştırmacıların istifadesine sunuyoruz.

MÜHİMME DEFTERLERİNİN 74 NUMARADAN İTİBAREN LİSTESİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
74	Mühimme	Za.1004 - L.1005	1595 - 1596	268
75	Mühimme	Z.1011 - Ş.1013	1602 - 1604	331
76	Mühimme	Za.1013 - Ş.1016	1604 - 1607	158

77	Mühimme	Za.1013 - L.1014	1604 - 1605	251
78	Mühimme	Ra.1018 - Z.1018	1609 - 1610	907
79	Mühimme	M.1019 - Z.1020	1610 - 1611	516
80	Mühimme	M.1022 - S.1023	1613 - 1614	571
81	Mühimme	R.1024 - M.1025	1615 - 1616	284
82	Mühimme	L.1026 - Za.1027	1617 - 1618	174
83	Mühimme	N.1036 - Z.1037	1626 - 1627	83
84	Mühimme	N.1038 - Ca.1040	1628 - 1630	95
85	Mühimme	Ra.1040 - B.1042	1630 - 1632	293
86	Mühimme	M.1046 - N.1046	1636 - 1637	91
87	Mühimme	B.1046 - M.1048	1636 - 1638	198
88	Mühimme	L.1046 - M.1048	1636 - 1638	134
89	Mühimme	L.1052 - Z.1053	1642 - 1643	115
90	Mühimme	M.1056 - Z.1056	1646 - 1647	179
91	Mühimme	M.1056 - Za.1056	1646 - 1646	160
92	Mühimme	Ş.1067 - S.1069	1656 - 1658	69
93	Mühimme	N.1069 - S.1071	1658 - 1660	115
94	Mühimme	Ş.1073 - Ra.1076	1662 - 1665	76
95	Mühimme	M.1075 - Ra.1076	1664 - 1665	93
96	Mühimme	Ra.1089 - Ra.1090	1678 - 1679	205
97	Mühimme	Ca.1090 - B.1092	1679 - 1681	78
98	Mühimme	M.1100 - Z.1100	1688 - 1689	191
99	Mühimme	Z.1100 - Ş.1101	1688 - 1689	180
100	Mühimme	Ş.1101 - C.1102	1689 - 1690	145
101	Mühimme	C.1102 - M.103	1690 - 1691	106
102	Rikâb Mühimmesi	Ş.1102 - Ş.1103	1690 - 1691	x
103	Rikâb Mühimmesi	N.1102 - R.1103	1690 - 1691	111
104	Rikâb Mühimmesi	Ş.1103 - Za.1104	1691 - 1692	284

105	Rikâb Mühimmesi	B.1105 - B.1106	1693 - 1694	159
106	Rikâb Mühimmesi	Ş.1106 - Ca.1107	1694 - 1695	383
107	Rikâb Mühimmesi	Za.1106 - Ra.1107	1694 - 1695	40
108	Rikâb Mühimmesi	Ca.1107 - R.1108	1695 - 1696	429
109	Rikâb Mühimmesi	Za.1108 - R.1109	1696 - 1697	71
110	Ordu Mühimmesi	Za.1108 - Za.1110	1696 - 1697	689
111	Mühimme	Za.1110 - R.1113	1698 - 1701	754
112	Mühimme	R.1113 - N.1114	1701 - 1702	464
113	Mühimme	Za.1113 - Ra.1115	1701 - 1703	121
114	Mühimme	L.1114 - Ra.1115	1702 - 1703	719
114/1	Ordu Mühimmesi	R.1115 - Z.1117	1703 - 1706	767
115	Mühimme	M.1118 - L.1120	1706 - 1708	719
116	Mühimme	L.1120 - Ca.1123	1708 - 1711	357
117	Mühimme	M.1122 - Ca.1125	1710 - 1713	283
118	Ordu Mühimmesi	S.1123 - Ra.1124	1711 - 1712	518
119	Mühimme	L.1123 - C.1125	1711 - 1713	478
120	Mühimme	B.1125 - Z.1126	1713 - 1714	291
121	Mühimme	Ca.1125 - M.1126	1713 - 1714	395
122	Mühimme	R.1126 - L.1126	1714	176
123	Ordu Mühimmesi	R.1127 - L.1127	1715	107
124	Mühimme	R.1128 - Za.1130	1715 - 1717	121
125	Mühimme	B.1128 - Ra.1129	1715 - 1716	213
126	Mühimme	R.1129 - Ra.1130	1716 - 1717	294
127	Mühimme	Ra.1130 - B.1131	1717 - 1718	390
128	Mühimme	B.1130 - L.1130	1717 - 1718	83
129	Mühimme	C.1131 - S.1133	1718 - 1720	387
130	Mühimme	S.1133 - Ra.1135	1720 - 1722	489
131	Mühimme	Ra.1135 - N.1136	1722 - 1723	482

132	Mühimme	N.1136 - S.1138	1723 - 1725	409
133	Mühimme	S.1138 - B.1139	1725 - 1726	489
134	Mühimme	B.1139 - Ş.1140	1726 - 1727	389
135	Mühimme	Ş.1140 - L.1141	1727 - 1728	490
136	Mühimme	Ca.1142 - L.1143	1729 - 1730	403
137	Mühimme	C.1142 - Z.1142	1729 - 1730	202
138	Mühimme	L.1143 - C.1145	1730 - 1732	418
139	Mühimme	C.1145 - L.1146	1732 - 1733	453
140	Mühimme	L.1146 - S.1148	1733 - 1735	429
141	Mühimme	C.1148 - Z.1148	1735	95
142	Mühimme	C.1148 - N.1150	1735 - 1737	360
143	Mühimme	M.1149 - L.1150	1736 - 1737	230
144	Rikâb Mühimmesi	M.1149 - Ş.1150	1736 - 1737	247
145	Mühimme	L.1150 - C.1152	1737 - 1739	487
146	Rikâb Mühimmesi	Z.1150 - Ca.1151	1737 - 1738	147
147	Mühimme	Ş.1152 - Ra.1154	1739 - 1741	467
148	Mühimme	R.1154 - Ra.1155	1741 - 1742	341
149	Mühimme	C.1155 - R.1156	1742 - 1743	191
150	Mühimme	R.1156 - L.1157	1743 - 1744	447
151	Mühimme	Za.1157 - C.1158	1744 - 1745	372
152	Mühimme	Ş.1158 - Ra.1160	1745 - 1747	398
153	Mühimme	Ra.1160 - S.1162	1747 - 1748	382
154	Mühimme	S.1162 - Ra.1164	1748 - 1750	530
155	Mühimme	R.1164 - Za.1166	1750 - 1752	538
156	Mühimme	Z.1166 - R.1168	1752 - 1754	318
157	Mühimme	R.1168 - C.1169	1754 - 1755	335
158	Mühimme	C.1169 - R.1170	1755 - 1756	339
159	Mühimme	L.1170 - S.1171	1756 - 1757	345

160	Mühimme	S.1171 - Ra.1172	1757 - 1758	377
161	Mühimme	R.1172 - Z.1173	1758 - 1759	401
162	Mühimme	Z.1173 - Za.1175	1759 - 1763	486
163	Mühimme	Ra.1176 - Za.1177	1762 - 1763	381
164	Mühimme	Za.1177 - Ca.1179	1763 - 1765	497
165	Mühimme	N.1179 - S.1182	1765 - 1768	429
166	Mühimme	Ra.1181 - Z.1190	1767 - 1776	1016
167	Mühimme	Ca.1182 - Ra.1183	1768 - 1769	180
168	Ordu Mühimmesi	Ra.1183 - Ra.1185	1769 - 1771	378
169	Ordu Mühimmesi	N.1184 - Ra.1186	1770 - 1772	322
170	Ordu Mühimmesi	Ca.1185 - C.1188	1771 - 1774	226
171	Mühimme	L.1185 - C.1187	1771 - 1773	588
172	Mühimme	Ra.1186 - Ra.1188	1772 - 1774	440
173	Mühimme	Ş.1189 - Za.1190	1775 - 1776	218
174	Rikâb Mühimmesi	L.1190 - B.1192	1776 - 1778	326
175	Mühimme	M.1191 - R.1193	1777 - 1779	395
176	Mühimme	Ra.1191 - M.1194	1777 - 1780	391
177	Mühimme	B.1192 - Ca.1193	1778 - 1779	98
178	Mühimme	Ra.1193 - c.1202	1779 - 1787	360
179	Mühimme	C.1194 - B.1196	1780 - 1781	288
180	Mühimme	M.1195 - Z.1196	1780 - 1781	340
181	Mühimme	Ca.1196 - S.1198	1781 - 1783	344
182	Mühimme	M.1198 - R.1199	1783 - 1784	206
183	Mühimme	Ca.1199 - Z.1200	1784 - 1785	390
184	Mühimme	Z.1200 - Ra.1202	1785 - 1787	358
185	Mühimme	Ca.1202 - Ra.1203	1787 - 1792	276
186	Mühimme	C.1202 - R.1207	1787 - 1792	352
187	Mühimme	Ş.1202 - M.1206	1787 - 1791	372

188	Ordu Mühimmesi	Ra.1203 - N.1204	1788 - 1789	151
189	Rikâb Mühimmesi	Ra.1203 - Za.1203	1788 - 1789	191
190	Rikâb Mühimmesi	B.1203 - M.1204	1788 - 1789	200
191	Mühimme	C.1204 - R.1206	1789 - 1791	144
192	Rikâb Mühimmesi	N.1204 - Z.1204	1789 - 1790	280
193	Ordu Mühimmesi	R.1204 - M.1205	1789 - 1790	134
194	Rikâb Mühimmesi	Z.1204 - B.1205	1789 - 1790	475
195	Ordu Mühimmesi	Ş.1205 - B.1228	1790 - 1813	187
196	Rikâb Mühimmesi	N.1205 - Ca.1206	1790 - 1791	295
197	Mühimme	Z.1205 - B.1206	1790 - 1791	116
198	Rikâb Mühimmesi	Ca.1206 - Z.1215	1791 - 1800	154
199	Mühimme	R.1207 - Ra.1208	1792 - 1793	396
200	Mühimme	Ra.1208 - S.1209	1793 - 1794	292
201	Mühimme	S.1209 - Z.1209	1794 - 1795	192
202	Mühimme	Z.1209 - Za.1210	1794 - 1795	344
203	Mühimme	S.1211 - N.1212	1796 - 1797	400
204	Mühimme	N.1212 - R.1213	1797 - 1798	160
205	Mühimme	C.1212 - B.1213	1797 - 1798	159
206	Mühimme	B.1212 - R.1214	1797 - 1799	157
207	Mühimme	S.1213 - C.1213	1798	227
208	Mühimme	Ra.1213 - B.1215	1798 - 1800	67
209	Mühimme	Ca.1213 - Ş.1214	1798 - 1799	290
210	Mühimme	S.1214 - Ra.1215	1799 - 1800	194
211	Mühimme	Za.1214 - Ş.1215	1799 - 1800	187
212	Rikâb Mühimmesi	S.1215 - Za.1215	1800 - 1801	239
213	Mısır Ordu Mühimmesi	N.1215 - R.1217	1800 - 1802	91
214	Mühimme	Za.1215 - Ş.1216	1800 - 1801	240

215	Mühimme	Z.1215 - L.1217	1800 - 1802	192
216	Mısır Ordu Mühimmesi	L.1215 - M.1216	1800 - 1801	137
217	Mühimme	B.1216 - Ş.1217	1801 - 1802	200
218	Mühimme	Ra - 1218 - C.1218	1803	193
219	Mühimme	B.1218 - M.1219	1803 - 1804	298
220	Mühimme	S.1218 - L.1218	1803 - 1804	194
221	Mühimme	M.1219 - Ş.1219	1804	299
222	Mühimme	L.1219 - B.1220	1804 - 1805	296
223	Mühimme	B.1220 - R.1221	1805 - 1806	298
224	Mühimme	R.1221 - N.1222	1806 - 1807	297
225	Mühimme	M.1222 - C.1222	1807	129
226	Rikâb Mühimmesi	B.1222 - Ca.1223	1807 - 1808	169
227	Mühimme	Ş.1222 - Ş.1224	1807 - 1809	319
228	Ordu Mühimmesi	L.1223 - Za.1224	1808 - 1809	110
229	Rikâb Mühimmesi	C.1224 - Ra.1226	1809 - 1811	285
230	Ordu Mühimmesi	B.1224 - Z.1228	1809 - 1813	374
231	Ordu Mühimmesi	Ş.1224 - L.1225	1809 - 1810	143
232	Ordu Mühimmesi	S.1223 - Z.1225	1808 - 1810	175
233	Mühimme	Ra.1226 - C.1227	1811 - 1812	218
234	Mühimme	C.1227 - Za.1228	1812 - 1813	397
235	Mühimme	Za.1228 - Ca.1230	1813 - 1814	399
236	Mühimme	R.1230 - Za.1231	1814	388
237	Mühimme	L.1231 - C.1234	1815 - 1818	393
238	Mühimme	C.1234 - L.1236	1818 - 1820	385
239	Mühimme	Ca.1236 - R.1237	1820 - 1821	382
240	Mühimme	N.1236 - Z.1238	1820 - 1822	397
241	Mühimme	Z.1238 - M.1241	1822 - 1833	398

242	Mühimme	M.1241 - Ş.1243	1825 - 1827	392
243	Mühimme	Ş.1242 - L.1244	1827 - 1828	370
244	Ordu Mühimmesi	S.1244 - Za.1244	1828	242
245	Ordu Mühimmesi	Za.1244 - L.1245	1828 - 1829	241
246	Mühimme	Z.1244 - N.1246	1828 - 1830	395
247	Ordu Mühimmesi	Za.1245 - N.1247	1829 - 1831	44
248	Mühimme	Z.1246 - C.1248	1830 - 1832	299
249	Ordu Mühimmesi	Za.1247 - Ra.1249	1831 - 1833	139
250	Mühimme	C.1248 - L.1249	1832 - 1833	196
251	Mühimme	L.1249 - Ş.1252	1833 - 1836	294
252	Mühimme	Ş.1252 - Ca.1254	1836 - 1838	161
253	Mühimme	C.1254 - S.1256	1838 - 1840	218
254	Mühimme	S.1256 - R.1258	1840 - 1842	198
255	Mühimme	C.1258 - Za.1260	1842 - 1844	188
256	Mühimme	Za.1260 - L.1263	1844 - 1846	184
257	Mühimme	B.1263 - Z.1266	1846 - 1849	239
258	Mühimme	M.1267 - N.1270	1850 - 183	231
259	Mühimme-i Mektûme	L.1270 - Ca.1274	1853 - 1857	241
260	Mühimme	C.1274 - S.1277	1857 - 1860	335
261	Mühimme	Ra.1277 - S.1280	1860 - 1863	281
262	Mühimme	Ra.1280 - Ca.1286	1863 - 1869	361
263	Mühimme	C.1286 - L.1323	1869 - 1905	286
264	Mahlûta Mühimmesi	C.1077 - Ş.1206	1666 - 1792	538
265	Mahlûta Mühimmesi	N.1198 - B.1212	1784 - 1798	236
266	Muhzır Mühimmesi	C.1127 - Ra.1206	1715 - 1791	204

1. MÜHİMME ZEYLİ DEFTERLERİ

Mühimme defterlerine zeyl olarak tespit olunan bu seri, h. R.980-1135/m. 1572-1780 tarihleri arasında hazırlanmış 17 adet defterden müteşekkildir. Bu seride 17. sırada zikredilen defter, Mühimme-i Mektûme kısmına ait olmasına rağmen, defterlerin tasnifi sırasında yanlışlıkla buraya dahil edilmiştir.

MÜHİMME ZEYLİ DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Mühimme Zeyli	R.980 - R.981	1572 - 1573	112
2	Mühimme Zeyli	Ş.982 - S.983	1574 - 1575	342
3	Mühimme Zeyli	Z.983 - Ca.984	1576	354
4	Mühimme Zeyli	C.998 - M.999	1590 - 1591	230
5	Mühimme Zeyli	B.999 - Ş.999	1591	164
6	Mühimme Zeyli	B.1000 - L.1001	1592 - 1593	248
7	Mühimme Zeyli	S.1013 - Ca.1013	1604	42
8	Mühimme Zeyli	S.1016 - Ş.1016	1607	218
9	Mühimme Zeyli	S.1044 - N.1044	1634 - 1635	176
10	Mühimme Zeyli	M.1054 - Z.1054	1644 - 1645	200
11	Mühimme Zeyli	C.1107 - C.1108	1696	166
12	Mühimme Zeyli	Ca.1117 - C.1117	1705	234
13	Mühimme Zeyli	C.1139 - R.1143	1727 - 1730	76
14	Mühimme Zeyli	S.1154 - R.1159	1741 - 1746	78
15	Mühimme Zeyli	Ş.977	1570	18
16	Mühimme Zeyli	Za.1099 - Ca.1101	1688 - 1690	14
17	Mühimme-i Mektûme	S.1159 - M.1195	1746 - 1780	390

2. MÜHİMME-İ ASÂKİR DEFTERLERİ

1781 senesinden sonra tutulmuş olan bu defterlerde askerî teşkilât, tevcihler; askerî sahadaki ıslâhatlar ve askeriye ile alâkalı mühim mevzulara dair kararlar kayıtlıdır.

h. Z.1196-S.1325/m. 1781-1907 tarihleri arasındaki mühim askerî kayıtları hâvi bu seri, 68 adet defterden müteşekkildir.

MÜHİMME-İ ASÂKİR DEFTERLERİ

Sıra Nu	DEFTER ADI	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa
		Hicrî	Milâdî	Adedi
1	Mühimme-i Asâkir	Z.1196 - Za.1198	1781 - 1783	349
2	Mühimme-i Asâkir	M.1199 - C.1201	1784 - 1786	302
3	Mühimme-i Asâkir	C.1201 - B.1202	1786 - 1787	398
4	Mühimme-i Asâkir	M.1203 - R.1204	1788 - 1789	362
5	Mühimme-i Asâkir	Z.1203 - Ca.1206	1788 - 1791	172
6	Mühimme-i Asâkir	Z.1203 - S.1204	1788 - 1789	283
7	Mühimme-i Asâkir	R.1204 - R.1205	1789 - 1790	456
8	Mühimme-i Asâkir	R.1205 - Za.1205	1790	308
9	Mühimme-i Asâkir	C.1213 - Z.1213	1798	200
10	Mühimme-i Asâkir	Z.1213 - C.1214	1798 - 1799	232
11	Mühimme-i Asâkir	Z.1213 - Ca.1215	1798 - 1800	282
12	Mühimme-i Asâkir	Ca.1215 - B.1217	1800 - 1802	158
13	Mühimme-i Asâkir	B.1218 - Ra.1222	1803 - 1807	256
14	Mühimme-i Asâkir	N.1221 - M.1222	1806 - 1807	196
15	Mühimme-i Asâkir	M.1222 - 1222	1807	232
16	Asâkir-i Rikâb	Za.1222 - Ra.1223	1807 - 1808	134
17	Mühimme-i Asâkir	M.1222 - S.1224	1807 - 1809	330
18	Mühimme-i Asâkir	S.1224 - B.1224	1809	304

19	Mühimme-i Asâkir	Ca.1224 - L.1225	1809 - 1810	438
20	Mühimme-i Asâkir	Ca.1225 - M.1226	1810 - 1811	232
21	Mühimme-i Asâkir	M.1226 - Ca.1226	1811	204
22	Mühimme-i Asâkir	M.1226 - Z.1228	1811 - 1813	144
23	Mühimme-i Asâkir	Ş.1226 - Za.1228	1811 - 1813	292
24	Mühimme-i Asâkir	R.1237 - B.1240	1821 - 1824	402
25	Mühimme-i Asâkir	R.1240 - L.1243	1824 - 1827	398
26	Mühimme-i Asâkir	Za.1241 - Ra.1244	1825 - 1828	289
27	Mühimme-i Asâkir	Za.1243 - S.1247	1827 - 1831	394+4
28	Mühimme-i Asâkir	Ra.1244 - Ş.1246	1828 - 1830	199
29	Mühimme-i Asâkir	Ş.1246 - B.1250	1830 - 1834	198
30	Mühimme-i Asâkir	B.1250 - Za.1254	1734 - 1738	252
31	Mühimme-i Asâkir	Za.1254 - Ca.1259	1838 - 1843	236
32	Mühimme-i Asâkir	Ca.1259 - Ca.1261	1843 - 1845	184
33	Mühimme-i Asâkir	B.1261 - Ş.1264	1845 - 1847	192
34	Mühimme-i Asâkir	Ş.1264 - L.1267	1847 - 1850	276
35	Mevâdd-ı Askeriye	Z.1267 - Za.1272	1850 - 1855	144
36	Mühimme-i Asâkir	M.1273 - Za.1280	1856 - 1863	202
37	Mühimme-i Asâkir	Z.1280 - M.1287	1863 - 1870	176
38	Asâkir-i Mürettebe	M.1270 - S.1293	1853 - 1876	225
39	Tevcihât-ı Askeriye	B.1261 - Z.1269	1845 - 1852	318
40	Tevcihât-ı Askeriye	M.1270 - C.1275	1853 - 1858	302
41	Tevcihât-ı Askeriye	B.1275 - Ra.1282	1858 - 1865	310
42	Tevcihât-ı Askeriye	R.1282 - Ş.1286	1865 - 1869	240
43	Tevcihât-ı Askeriye	N.1286 - Ş.1288	1869 - 1871	200
44	Asâkir-i Redîfe	R.1250 - Z.1252	1834 - 1836	188
45	Asâkir-i Redîfe	M.1253 - R.1259	1837 - 1843	196

46	Asâkir-i Mansûre-i Redîf	Ca.1259 - Z.1270	1843 - 1853	186
47	Asâkir-i Redîfe	M.1271 - Z.1283	1854 - 1866	200
48	Asâkir-i Redîfe	M.1284 - L.1294	1867 - 1877	200
49	Mevâdd-ı Askeriye	M.1287 - Ş.1301	1870 - 1883	400
50	Tevcihât-ı Askeriye	N.1288 - M.1291	1871 - 1874	236
51	Tevcihât-ı Askeriye	S.1291 - Ca.1293	1874 - 1876	214
52	Asâkir-i Mürettebe	Ra.1293 - Za.1322	1876 - 1904	212
53	Tevcihât-ı Askeriye	C.1293 - M.1295	1876 - 1878	238
54	Redîf	Ş.1293 - Ş.1314	1876 - 1896	216
55	Tevcihât-ı Askeriye	M.1295 - S.1300	1878 - 1883	242
56	Tevcihât-ı Askeriye	Ra.1300 - R.1303	1883 - 1885	241
57	Tevcihât-ı Askeriye	R.1303 - Ra.1307	1885 - 1889	398
58	Tevcihât-ı Askeriye	R.1307 - B.1311	1889 - 1893	270
59	Tevcihât-ı Askeriye	Ş.1311 - B.1315	1893 - 1897	278
60	Redîf	L.1314 - C.1327	1896 - 1909	322
61	Tevcihât-ı Askeriye	B.1315 - B.1318	1893 - 1900	270
62	Mevâdd-ı Askeriye	N.1310 - Z.1317	1892 - 1899	288
63	Mevâdd-ı Askeriye	Z.1317 - S.1322	1899 - 1904	294
64	Tevcihât-ı Askeriye	B.1318 - Ş.1322	1900 - 1904	278
65	Tevcihât-ı Askeriye	M.1322 - N.1326	1904 - 1910	298
66	Umûr-ı Askeriye	B.1302 - Ş.1309	1884 - 1891	308
67	Jandarma	M.1323 - S.1328	1905 - 1910	322
68	Tevcihât-ı Askeriye	N1326 - S.1325	1908 - 1907	246

3. MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERLERİ

Mektûme, Dîvân-ı Hümâyûn'da karara bağlanan gizli hususların kayıtlarını hâvi defterlerdir. h. R.1203-Z.1302/m. 1788-1855 tarihleri arasındaki gizli zabıtların kaydedildiği bu seri, 10 adet defterden müteşekkildir.

MÜHİMME-İ MEKTÛME DEFTERLERİ

Sıra Nu	Defter Adı	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa
		Hicrî	Milâdî	Adedi
1	Mühimme-i Mektûme	R.1203 - M.1208	1788 - 1793	155
2	Mühimme-i Mektûme	S.1208 - L.1211	1793 - 1796	193
3	Mühimme-i Mektûme	L.1211 - Ş.1215	1796 - 1800	195
4	Mühimme-i Mektûme	Ra.1216 - Ra.1220	1801 - 1805	198
5	Mühimme-i Mektûme	Ca.1220 - Za.1224	1805 - 1809	167
6	Mühimme-i Mektûme	Z.1224 - Ca.1230	1810 - 1815	242
7	Mühimme-i Mektûme	C.1225 - C.1227	1810 - 1812	58
8	Mühimme-i Mektûme	Ş.1230 - Za.1246	1815 - 1831	378
9	Mühimme-i Mektûme	Za.1246 - Z.1274	1831 - 1858	197
10	Mühimme-i Mektûme	Ra.1276 - Z.1302	1859 - 1885	235

4. MÜHİMME-İ MISIR DEFTERLERİ

Mısır meselelerine ait ehemmiyetli kayıtları hâvi defterlerdir. Onbeşinci defter Mısır'a ait mahrem kayıtları ihtiva etmektedir. Ana Mühimme Defterleri serisinde yer alan Mısır'a ait hükümler, h. 1119 yılından itibaren müstakil Mısır defterlerine dahil edilmiştir. Daha önceki devirlere ait defterler, ana seride kayıtlıdır.

h. R.1119-S.1333/m. 1785-1915 tarihleri arasındaki mühim hususlara ait bu seri, 15 defterden müteşekkildir.

MÜHİMME-İ MİSİR DEFTERLERİ

Sıra Nu	Defter Adı	İhtiva Ettiği Tarih		Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî	
1	Mühimme-i Mısır	B.1119 - Ca.1131	1785 - 1718	282
2	Mühimme-i Mısır	Ra.1129 - L.1129	1717	128
3	Mühimme-i Mısır	C.1131 - Ca.1139	1718 - 1726	300
4	Mühimme-i Mısır	C.1139 - M.1146	1727 - 1733	298
5	Mühimme-i Mısır	M.1146 - M.1156	1733 - 1743	277
6	Mühimme-i Mısır	S.1156 - Ra.1165	1743 - 1752	300
7	Mühimme-i Mısır	Ra.1165 - Za.1174	1752 - 1761	355
8	Mühimme-i Mısır	Z.1174 - Ca.1189	1761 - 1779	385
9	Mühimme-i Mısır	C.1189 - B.1199	1779 - 1784	400
10	Mühimme-i Mısır	B.1199 - Za.1217	1784 - 1803	399
11	Mühimme-i Mısır	S.1218 - L.1219	1803 - 1804	196
12	Mühimme-i Mısır	Ca.1220 - M.1241	1805 - 1825	286
13	Mühimme-i Mısır	R.1241 - C.1280	1825 - 1863	245
14	Mühimme-i Mısır	1280 - L.1330	1863 - 1913	181
15	Mühimme-i Mısır	C.1256 - S.1333	1840 - 1915	151

OSMANLI BELGELERİNDE ERMENİLER KATALOGLARI

Fon Numarası: 13

Osmanlı Belgelerinde Ermeniler serisi; 1691-1895 yılları arasına ait ve Ermenilerle ilgili Hariciye Nezâreti'nin, mutasarrıflıkların ve vilâyetlerin yazışmaları ile muhtelif vak'a ve mevzulara dair Eski Türkçe ve yabancı dilden belgelerin fotokopilerinden ve bunların Analitik ve kronolojik özetlerinden meydana gelmiştir.

Toplam 33 cilt katalogda yer alan özetler, Romen rakamlarıyla numaralanmış olup, sayfa adedine bunlar dahil değildir.

Her kataloğun sonunda, konuyla ilgili bir de indeks mevcuttur.

OSMANLI BELGELERİNDE ERMENİLER KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar Milâdî	AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
13/1	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1691-1870	Ermenilere dair yazışmaları ve muhtelif vak'aları bildirir belgelerin Analitik özetleri, kronolojik olarak ve belge fotokopileriyle aynı katalogdadır. Katalog, Latin harflidir ve bir de indeksi vardır.	543
13/2	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1870-1877	"	529
13/3	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1878-1879	"	500
13/4	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1879-1881	"	514
13/5	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1881-1884	"	576
13/6	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1885-1888	"	538
13/7	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1889-1890	"	546
13/8	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1890	"	542

13/9	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1890-1891	Ermenilere dair yazışmaları ve muhtelif vak'aları bildirir belgelerin Analitik özetleri, kronolojik olarak ve belge fotokopileriyle aynı katalogdadır. Katalog, Latin harflidir ve bir de indeksi vardır.	548
13/10	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1891-1892	"	549
13/11	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1892-1893	"	564
13/12	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1893	"	564
13/13	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1893	"	658
13/14	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1893	Ankara Vilâyeti İstînâf Mahkemesi'nin Temyiz Mahkemesin'ce tasdik edilen ilâmının Fransızca tercümesi mevcuttur.	681
13/15	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1893	Ermenilere dair yazışmaları ve muhtelif vak'aları bildirir belgelerin Analitik özetleri, kronolojik olarak ve belgeleriyle aynı katalogdadır. Katalog Latin harflidir ve bir de indeksi vardır.	581
13/16	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1893	"	558
13/17	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1893-1894	"	593
13/18	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	"	507
13/19	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	"	561

13/20	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	Ermenilere dair yazışmaları ve muhtelif vak'aları bildirir belgelerin Analitik özetleri, kronolojik olarak ve belgeleriyle aynı katalogdadır. Katalog Latin harflidir ve bir de indeksi vardır.	575
13/21	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	"	602
13/22	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	"	525
13/23	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	"	531
13/24	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894	"	545
13/25	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1894-1895	"	521
13/26	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	"	563
13/27	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	"	623
13/28	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	"	507
13/29	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	"	567
13/30	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	"	529
13/31	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	Bitlis Tahkik Hey'eti Raporu mevcuttur.	268

13/32	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	Ermenilere dair yazışmaları ve muhtelif vak'aları bildirir belgelerin Analitik özetleri, kronolojik olarak ve belge fotokopileriyle aynı katalogdadır. Katalog, Latin harflidir ve bir de indeksi vardır.	506
13/33	Osmanlı Belgelerinde Ermeniler	1895	"	494

RUMELİ MÜFETTİŞLİĞİ EVRAKI KATALOGLARI

Fon Numarası: 16

Berlin Anlaşması gereğince ve özellikle Avusturya ile Rusya'nın müdahaleleri neticesinde, tedricî olarak Kasım 1902 yılında tesis edilen Rumeli Müfettişliği'ne ait evrak; Manastır, Selânik, Kosova, Yanya, Edirne ve İşkodra ile bu vilâyetlere bağlı sancak, kaza, nahiye ve köylerin tahrirât kayıtlarını ihtiva etmektedir.

Önceleri Kosova, Manastır ve Selânik'te başlatılan idarî, adlî, askerî ve malî sahalardaki ıslâhat çalışmaları, daha sonraları Yanya, Edirne ve İşkodra'yı da inhisar etmiştir.

Kendi yetkisini aşan konularda padişah ve sadrâzamın emirlerine göre hareket eden Rumeli Müfettişliği, bazen Sadâret'i atlayarak doğrudan Saray'la yazışmalarda bulunmuş, fevkalâde görev ve yetkilerle donatılmış bir müessesedir. İşlerin sür'atlice yapılabilmesi için iyi bir denetleyici ve organizatör vazifesi görmüştür.

Rumeli Müfettişliği Evrakı, 12 kalemden ibarettir. Bu fonda; Bulgar, Rum, Sırp ve Arnavut eşkiya çeteleriyle fesat komitelerinin zararlı faaliyetlerine; yabancı devletlerin zabitleri tarafından yürütülen jandarma ve polis tensikâtına; konsoloslara faaliyetlerine ve patrikhane ile yapılan yazışma-

lara, ayrıca diğ er ticarî, ziraî, idarî, malî, siyasi  ve adli tahrir ta dair belgeler bulunmaktadır. Kataloglar Analitik tasnifli ve Latin harflidir.

Toplam 38 katalogdan ibaret olan bu fonda şu kısımlar bulunmaktadır.

1. Manastır Evrakı	6. Askeriye
2. Kosova Evrakı	7 Edirne-Yanya Evrakı
3. Selânik Evrakı	8. Umum Evrak
4. Arzuhaller	9. Müteferrik Evrak
5. Sadâret	

Bu kataloglardan belge istemek için, istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin sıra numarası** yazılmalıdır.

RUMELİ MüFETTİşLİĞİ EVRAKI KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Mil�di		
16/1	TFR.1	Rumeli Müfettişliği	1319-1327	1901-1909	Rumeli Müfettişliği'ne bağlı vilâyet, kaza, sancak ve nahiyeler arası muhaberât; Rum-Bulgar mezhep çatışmaları; eşkiya hareketleri; tayin, terfi işlemleri; vergi, iltizam işleri mevcuttur.	12
16/2	TFR.1. MN	Rumeli Müfettişliği-Manastır	1320-1322	1902-1904	Rumeli Müfettişliği ile Manastır Valiliği ve ona bağlı kaza, sancak ve nahiyeler arası yazışmalar mevcuttur.	252
16/3	TFR.1. MN	Rumeli Müfettişliği-Manastır	1322-1323	1904-1905	"	146
16/4	TFR.1. MN	Rumeli Müfettişliği-Manastır	1323-1324	1905-1906	"	173
16/5	TFR.1. MN	Rumeli Müfettişliği-Manastır	1324-1325	1906-1907	"	189

16/6	TFR.1. MN	Rumeli Müfettişliği- Manastır	1325- 1326	1907- 1908	Rumeli Müfettişliği ile Ma- nastır Valiliği ve ona bağlı kaza, sancak ve nahiyeler arası yazışmalar mevcuttur.	299
16/7	TFR.1. MN	Rumeli Müfettişliği- Manastır	1326- 1327	1908- 1909	"	272
16/8	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1320- 1321	1902- 1903	Rumeli Müfettişliği ile Kosova Valiliği ve ona bağlı kaza, sancak ve nahiyeler arası yazışmalar mevcuttur.	218
16/9	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1321- 1322	1903- 1904	"	215
16/10	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1322- 1323	1904- 1905	"	219
16/11	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1323- 1324	1905- 1906	"	251
16/12	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1324- 1325	1906- 1907	"	267
16/13	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1325- 1326	1907- 1908	"	237
16/14	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1326- 1327	1908- 1909	"	185
16/15	TFR.1. KV	Rumeli Müfettişliği- Kosova	1327	1909	"	121
16/16	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1320- 1322	1902- 1904	Rumeli Müfettişliği ile Selânik ve ona bağlı kaza, sancak ve nahiyeler arası ya- zışmalar mevcuttur.	270
16/17	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1322- 1323	1904- 1905	"	247

16/18	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1323- 1324	1905- 1906	Rumeli Müfettişliği ile Selânik ve ona bağlı kaza, sancak ve nahiyeler arası ya- zışmalar mevcuttur.	253
16/19	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1324- 1325	1906- 1907	"	285
16/20	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1325- 1326	1907- 1908	"	293
16/21	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1326- 1327	1908- 1909	"	243
16/22	TFR.1. SL	Rumeli Müfettişliği- Selânik	1327	1909	"	125
16/23	TFR.1. ŞKT	Rumeli Müfettişliği- Arzuhaller	1318- 1322	1900- 1904	Tayin ve terfi işlemleri; maaş talepleri; çete ve eş- kiya hareketleri; vergi ve il- tizâm işleri; Rum-Bulgar mezhep çatışmaları; hukukî, âdî vak'alar; yolsuzluklara dair şikâyetler mevcuttur.	232
16/24	TFR.1. ŞKT	Rumeli Müfettişliği- Arzuhaller	1322- 1323	1904	"	171
16/25	TFR.1. ŞKT	Rumeli Müfettişliği- Arzuhaller	1323	1905	"	35
16/26	TFR.1. ŞKT	Rumeli Müfettişliği- Arzuhaller	1323- 1324	1905- 1906	"	191
16/27	TFR.1. ŞKT	Rumeli Müfettişliği- Arzuhaller	1324	1906	"	268
16/28	TFR.1. ŞKT	Rumeli Müfettişliği- Arzuhaller	1326- 1327	1907- 1909	"	223
16/29	TFR.1. A	Rumeli Müfettişliği- Sadâret	1320- 1324	1902- 1906	Rumeli Müfettişliği'nin Sa- dâret ve Başkitabet ile ya- zışmalarına dair belgeleri hâvidir.	235

16/30	TFR. 1. A	Rumeli Müfettişliği- Sadâret	1324- 1327	1906- 1909	Rumeli Müfettişliği'nin Sadâret ve Başkitabet ile yazışmalar dair belgeleri hâvidir.	95
16/31	TFR. 1. AS	Rumeli Müfettişliği- Askeriye	1318- 1323	1900- 1905	Rumeli'nde yapılacak polis ve jandarma ıslâhat hareketlerini denetleyecek Rus ve Avusturya memurları ile Düvel-i Muazzama birliklerine ait yazışmaları hâvidir.	258
16/32	TFR. 1. AS	Rumeli Müfettişliği- Askeriye	1324- 1325	1906- 1907	"	195
16/33	TFR. 1. AS	Rumeli Müfettişliği- Askeriye	1327	1908- 1909	"	135
16/34	TFR. 1. ED	Rumeli Müfettişliği- Edirne, Yanya	1319- 1327	1901- 1909	Rumeli Müfettişliği ile Edirne ve Yanya vilâyetleri arasındaki yazışmaları; eşkiya hareketlerini; imar faaliyetlerini; Sadâret ile yazışmaları hâvidir	184
16/35	TFR. 1. KNS	Rumeli Müfettişliği- Konsolosluk	1320- 1327	1902- 1909	Rumeli Müfettişliği'nin sefâret ve konsolosluklarla yaptığı yazışmaları; müfettişliklerle yapılan muhaberatı hâvidir.	118
16/36	TFR. 1. MKM	Rumeli Müfettişliği- Makamât	1320- 1327	1902- 1909	Memur tayinlerini; emeklilik işlemlerini; jandarma ve polis tensikâtını; gayrimüslimlerin eğitim ve dinî meselelerini; imar ve iskân faaliyetlerini hâvidir.	242
16/37	TFR. 1. UM	Rumeli Müfettişliği- Umum	1320- 1327	1902- 1909	Rumeli Müfettişliği ile bağlı vilâyetler arası yapılan yazışmaları (ta'mimleri) hâvidir	230
16/38	TFR. 1. M	Rumeli Müfettişliği- Müteferrik	1286- 1338	1870- 1920	Rumeli Müfettişliği ile bağlı vilâyetler ve müesseseler arası yapılan yazışmaları; diğer fonlara konulmayan belgeleri hâvidir.	185

SATIN ALINAN EVRAK KATALOGLARI

Fon Numarası: 29

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün, 3056 Sayılı Kanun'un II. Maddesinde zikredilen görevlerinden birisi de şudur:

"Çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile özel şahısların elinde bulunan arşiv malzemesini tespit etmek, toplamak, gerektiğinde satın almak, bunların tamir ve restorasyonunu yapmak, tasnif ve tercüme etmek, uygun görülenleri yayınlamak."

Bu kanun muvacehesinde Başbakanlık Devlet Arşivleri'nin, şu ana kadar temin ederek Türk millî kültür tarihine kazandırdığı evrak, beş ayrı katalog hâlinde tasnif edilmiş ve araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Bunlar, şu şekilde hazırlanmıştır:

1. MAKEDONYA ARŞİVİ'NDEKİ OSMANLI DÖNEMİNE AİT ARŞİV MALZEMESİ KATALOĞU

Fon Numarası: 29-A

Bu katalog, h. 797-1330/m. 1395-1912 yılları arasında Osmanlı Devleti tarafından idare edilen Makedonya bölgesine ait belgelerin fotokopilerinin envanteridir.

Makedonya Arşivi'nden fotokopi yoluyla intikal eden ve 1247-1334 (1831-1916) yıllarını ihtiva eden belgeler, muhacir iskânı, a'sâr tahsili, em-lâk ve arazi vergileri, icazetnameler, tarikat silsileleri ile mektep, cami ve hükümet konağı inşası gibi konulara dairdir. Katalogda toplam 6001 adet vesika bulunmaktadır.

2. ALİ FUAD TÜRKELDİ'NİN MİRASÇILARINDAN SATIN ALINAN EVRAK KATALOĞU

Fon Numarası: 29-B

Son devir devlet adamlarından merhum Ali Fuad Türkgeldi'nin* mirasçısından satın alınarak tasnif edilen evrakın kataloğu, h. 1081-1381/ m. 1670-1961 yılları arasındaki Osmanlı dönemi belgelerini ihtiva etmektedir. Katalogdaki arşiv malzemesinin belge-defter-fotoğraf ve albüm başlıkları altında Analitik envanteri çıkarılmıştır. Resmî yazışmalar ve özel mektuplar, kronolojik sıra içerisinde verilmiştir. Devlet görevlilerinin el yazıları katalogda önemli bir yer tutmaktadır. Katalogda 3167 belge, 19 defter, 60 fotoğraf ve 1 albüm bulunmaktadır.

* **Ali Fuad TÜRKELDİ (8 Temmuz 1867-3 Şubat 1935):** İstanbul'da doğan Ali Fuad Bey, Dahiliye Müsteşarı Celâl Bey'in torunu ve Tercüme Odası Mühimme Müdürü Cemal Bey'in oğludur.

1895'de Hukuk Mektebi'ni birincilikle bitiren Ali Fuad Bey, Hintli Hoca İskender Efendi'den Fars edebiyatı okumuş, 1881'de Dahiliye Mektûbî Kalemî'ne girmiş ve 1901'de Dahiliye Mektupçusu olmuştur. 1903'den itibaren ise Dahiliye Müsteşarlığı'na vekâlet eden Ali Fuad Bey, 1908'de Sadâret Mektupçusu, 1909'da Dahiliye Müsteşarı olmuş, 1912'de ise Mâbeyn Başkitabeti'ne tayin edilmiştir.

Sultan Reşad'ın vefatına kadar bu vazifede kalmış ve görevi Sultan Vahideddin'in cülûsunda ibka edilmiş olan Ali Fuad, Damad Ferid'in ikinci sadâretinde Şûrâ-yı Devlet Maliye ve Nâfia Dairesi Riyaseti'ne getirilmiş (1920) ve Sadrâzam Tevfik Paşa'nın Müsteşarlığı'na aynı yıl getirilerek, İstanbul Hükûmeti'nin ilgasına kadar bu görevde kalmıştır.

Ali Fuad Bey'in eserleri şunlardır:

Ricâl-i Mühimme-i Siyâsiye, Ma'ruf Simalar, Mesâil-i Mühimme-i Siyâsiye, Edvâr-ı Islâhât, Tarihi Fıkralar, Âfakî Fıkralar ve Görüp İşittiklerim.

3. ALİ BABA ZAVİYESİ İLE İLGİLİ (CAVİT AVCI'DAN SATIN ALINAN) EVRAK KATALOĞU

Fon Numarası: 29-C

Cavit Avcı'dan satın alınarak Arşiv'e kazandırılan Sivas'taki Ali Baba Zaviyesi'ne ait belgeler, h. 980-1334/m. 1572-1916 yılları arasına ait olup, 804 adettir.

Katalogda, İstanbul'dan Zaviyeye gönderilen beratlar, fermanlar, buyruldu ve tezkireler ile Zaviye'nin mahallî idarelerle yaptığı yazışmalar yer almaktadır.

4. PROF. DR. CAVİT BAYSUN'UN TEREKESİNDEN SATIN ALINAN EVRAK KATALOĞU

Fon Numarası: 29-Ç

İstanbul Üniversitesi'nde Bizans, Ortaçağ ve Yeniçağ Tarihi dallarında ders veren değerli ilim adamı Ord. Prof. Dr. Cavit Baysun'un (1899-1968) terekesinden satın alınan evrakın hazırlanan kataloğunda, h. 788-1342/m.1386-1923 yılları arasına ait 766 adet vesika mevcuttur.

Çoklukla Tanzimat Dönemi sonrasına ait olan belgelerin Fransızca yazılı olanları, Analitik envanterin sonunda yer almıştır.

Katalogda yer alan hatt-ı hümayûn, nâme-i hümayûn, berat, buyruldu, tezkire, tahrirât ve mazbatalar; eğitim, maliye, askeriye, maden işletmeciliği, imar faaliyetleri, isyan haberleri, tahkikât ve istintak ile vakıf muamelelerine dairdir.

Araştırmacıların bu kataloglardan belge istemeleri için istek fişine, **fonun adı** ile **belgenin dosya ve gömlek sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

**5. RUSYA FEDERASYONU ARŞİVLERİNDEKİ OSMANLI
DÖNEMİNE AİT BELGELERİN KATALOĞU**

Fon Numarası: 29-D

Rusya ile karşılıklı yapılan anlaşma gereğince, orada mevcut ve Osmanlı dönemine ait belgelerin fotokopilerinin Analitik tasnifinden meydana gelmiştir.

SATIN ALINAN EVRAK KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa
		Hicrî	Milâdî		Adedi
29-A	Makedonya Evrakı	1247- 1334	1831- 1916	Muhacirîn iskânı; a'şâr tahsili; emlâk ve arazi vergileri; icazetnameler; tarikat silsileleri; mektep, cami ve hükümet konağı inşası.	15
29-B	Ali Fuad Türkgeldi Evrakı	1080- 1380	1670- 1961	Devlet görevlilerin el yazıları; resmî yazışmalar; özel mektuplar; belge, defter; fotoğraflar ve albüm.	74
29-C	Sivaslı Ali Baba Zaviyesi Evrakı	980- 1334	1572- 1916	İstanbul'dan Zaviye'ye gönderilen berat, ferman, buyruldu ve tezkireler; Zaviye'nin mahallî idarelerle yaptığı yazışmalar.	65
29-Ç	Cavit Baysun Evrakı	788- 1342	1386- 1923	Hatt-ı hümayûn; nâme-i hümayûn; berat; buyruldu; tezkire; tahrirât ve mazbatalar; eğitim, maliye, askeriye, maden işletmeciliği, imar faaliyetleri, isyan ve tahkikât gibi konulara dairdir.	24
29-D	Rusya Evrakı	1023- 1309	1614- 1891	Osmanlı padişahlarının ve devlet adamlarının Rus çarı ve diğer devlet adamlarıyla aralarındaki yazışmaları hâvidir.	38

SIHHİYE NEZÂRETİ DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 7

Sıhhiye Nezâreti'nin h. 1254-1341/m. 1838-1921 yılları arasına ait defterleri bir katalog hâlinde tasnif edilmiştir. Katalogda mevcut defterlerin muhtevasına dair bir fihrist çıkarılmıştır.

Araştırmacıların bu katalogdan defter istemeleri için istek fişine, **fonun adını** ve **defter sıra numarasını** yazmaları gerekmektedir.

SIHHİYE NEZÂRETİ DEFTERLERİ KATALOĞU FİHRİSTİ

Sıra Nu	DEFTERİN MUHTEVASI	Sayfa Nu
1	Belediye vefeyât istatistiği	50
2	Çeşitli karantinalarda yapılan masraflar	48, 49
3	Devâir-gelen	3, 4
4	Emirnameler	50
5	Fransızca Evrak Kalemi imza defteri	48
6	Giden tahrirâtın kayıt defteri	50
7	Gelen tahrirât ve çıkan evraklar	50
8	Hudut ve sahil evrak zimmet defteri	50
9	Hudûd-ı Umûr-ı Sıhhiyye Müdiriyyet-i Umûmiyyesi Evrak Odası zimmet defteri	50
10	İlmühaber Defteri	8, 9
11	İmza Defteri	48, 49, 50
12	Karantina İstintaknamesi	48, 49

13	Kontrol Kalemi memûrîn imza defteri	47
14	Köstence karantina jurnal defteri	49
15	Maliye Komisyonu	48, 49
16	Mesârif Kalemi memûrîn imza defteri	47
17	Mazbata Defteri	9
18	Meclis Kalemi memûrîn imza defteri	47
19	Meclis Kitabet Kalemi memûrîn imza defteri	47
20	Meclis-i Umûr-ı Sıhhiyye Mazbataları Fihristi	49
21	Meclis-i Umûr-ı Sıhhiyye Riyâseti'ne yazılan tahrirâtın kayıt defteri	50
22	Memûrîn Kalemi memûrîn imza defteri	48
23	Muhâberât-ı Franseviye memûrîn imza defteri	48
24	Muhasebe Defteri	49
25	Muhasebe Kalemi memûrîn imza defteri	47
26	Muharrerât Defteri	9
27	Ölüm İlmühaberi	23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47
28	Ölüm İstatistiği	10
29	Rusûm-ı Sıhhiyye Defteri	49
30	Senedât tahsiline dair defter	50
31	Sıhhiye Kaydı	49
32	Sıhhiye Nezâreti Kalemi'nden gelen	4, 5
33	Sıhhiye Nezâreti Kalemi'nden giden evrakın kayıt defteri	10, 23
34	Tahaffuzhaneler Kalemi memûrîn imza defteri	48

35	Tahrirât Defteri	9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 48, 49, 50
36	Tahrirât Kalemi memûrîn imza defteri	47, 48
37	Tahrirât-ı Umûmiyye Defteri	48
38	Tahrirât ve Tezâkir	10, 11, 12, 20, 21, 22, 23
39	Takrir Defteri	9
40	Taleb-i mezûniyet varakası	49
41	Talimatname (Tahaffuz konularını hâvi)	10
42	Taşra karantinalarına irsal olunan patent defteri	10
43	Tedâbir-i Sıhhiye Defteri	49
44	Tekâüd Sandığı memûrîn imza defteri	47
45	Telfgrafname	49
46	Telgraf Defteri	9, 49, 50
47	Telgraf-gelen	4
48	Telgraf-giden	8
49	Tercüme Kalemi memûrîn imza defteri	47
50	Tezâkir	9
51	Türkçe Evrak Kalemi memûrîn imza defteri	47
52	Vâridât İcmâl Defteri	10
53	Vefat defteri	48
54	Vefeyât Kalemi memûrîn imza defteri	48
55	Vezne memûrîn imza defteri	48
56	Vilâyât-gelen hülâsa defteri	1, 2, 3
57	Vilâyât-giden	5, 6, 7, 8
58	Zimmet Defteri (evrak)	50

SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 8

Osmanlı Devlet teşkilâtında görev alan memurların, görevleri süresindeki hallerinin tercümelerinin, özel veya memuriyetleriyle ilgili durumlarının kaydolanmasına sicill-i ahvâl, bu tescillerin oluşturduğu defterlere de Sicill-i Umûmî Defterleri denilmiştir.

Daha önce, Osmanlı Devleti'ndeki vazifelilerin sicillerini bir defterde toplayan bir büro hizmeti mevcut değilken, 1296 (1879) yılında Sicill-i Ahvâl Komisyonu'nun kurulmasıyla sicil kayıt çalışmaları başlamıştır. 1314 (1896) da bu komisyonun lağvı üzerine yerine kurulan Memûrîn-i Mülkiye Komisyonu tarafından ve hiç bir daireye bağlı olmaksızın sicill-i ahvâl kayıtları tutulmasına devam edilmiştir. 1326 (1908) yılında, II. Meşrutiyet'i müteakip Memûrîn-i Mülkiye Komisyonu kaldırılıp, yerine Sicill-i Ahvâl İdaresi yeniden, fakat bu kez Dahiliye Nezâreti bünyesinde teşkkül ettirilmiştir. Böylece tescil işlemleri, Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar, Dahiliye Nezâreti Memûrîn Komisyonu ve Sicill-i Ahvâl İdaresi tarafından yapılmaya devam edilmiş ve defterlere zeyl olarak ilâve olunan kayıtlar, Memûrîn Muâmelât Dosyaları hâlinde tanzim olunarak saklanmıştır.

1296-1327 (1879-1909) yılları arasında mevcut 201 defterde; tercüme-i hâl sahiplerinin ismi, mahlası veya künyesi; babası memur ise rütbesi, bilinen bir kişi ise sülâlesinin adı; göreve başlayış tarihi; tahsil durumu; liyakat ve ehliyet derecesi; azil-tayin ve muhakemeleri; gayrimüslim ise milliyeti kaydedilmiştir.

Sicill-i Ahvâl Komisyonu'nun kurulmasından 1909 yılına kadar geçen sürede 92.137 mülkî ve adlî memurun sicil kayıtları toplam 201 defterde yer almıştır. Defterlere verilen son numara 200 olarak görünmesine rağmen, 18 numara 2 kez yazıldığı için, yekûn 201'dir.

Katalogda, sicil kaydı bulunan memurun adı; babasının adı ve hüviyeti; doğum yeri ve yılı; bulunduğu defterin sıra ve sayfa numarası yer almakatadır.

Memur adlarına göre ve alfabetik olarak tanzim edilen kataloglar, Analitik tasnifli ve Latin harfli olup, 17 adettir.

Sicil kaydı aranılan memurun baba isimi ve doğum tarihi bilinirse, hangi defterde olduğu kolayca bulunabilir.

Sicill-i Ahvâl Defterleri kataloglarından defter istemek için istek fişine, **fonun adı** ile **defterin sıra numarasının** yazılması gerekmektedir.

SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
8/1	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Abacıoğlu Hampo Efendi-Ahmed Ağa isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	250
8/2	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Ahmed Ağa-Ahmed Şekib Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	248
8/3	Sicill-i Avâl	1296-1327	1879-1909	Ahmed Şekib Efendi-Ali Rıza Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	249
8/4	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Ali Rıza Efendi-Avcızâde Hamid Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	254
8/5	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Baba Metozade Râsim Efen-di-Dürzi Paşaki İbrahim Edhem Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	248
8/6	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Ebopolos Efendi-Ferid Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	246

8/7	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Ferid Cehun Efendi-Hâmid Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	250
8/8	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Hâmid Efendi – Hüseyin Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	250
8/9	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Hüseyin Efendi-İlyas Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	250
8/10	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	İlyas Fehmi Efendi-Mahmud Celâledin Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicillerine dair kayıtları ihtiva eder.	250
8/11	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Mahmud Cemal Efendi-Mehmed İzzet Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	250
8/12	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Mehmed İzzet Efendi-Mihran Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	250
8/13	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Mihran Efendi-Nuh Bey isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	250
8/14	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Nuh Ağa-Rıza Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	250
8/15	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Rıza Efendi-Simanton İsrail Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	191
8/16	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Simayan Efendi-Tahsin Efendi isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	158
8/17	Sicill-i Ahvâl	1296-1327	1879-1909	Tahsin Efendi-Zinbaroğlu Mehmed Ârif isimleri arası mülkî ve adlî memurların sicil kayıtlarını ihtiva etmektedir.	171

ŞÛRÂ-YI DEVLET KATALOGLARI

Fon Numarası: 27

Şûrâ-yı Devlet, 1284 (1868) tarihinde, Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'nin lağvedilmesinden sonra Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye ile birlikte teşkil edilmiştir.

8 Zilka'de 1284 (2 Mart 1868) tarihli kuruluş nizamnamesinde Şûrâ-yı Devlet umumî mülkî işlerin müzakere merkezi olarak zikredilmektedir. Şûrâ-yı Devlet, kuruluşundan itibaren daimî olarak hükûmet-i seniyyelerde reisi tarafından temsil edilmiştir. İlk Şûrâ-yı Devlet Reisi Midhat Paşa'dır Yusuf Kâmil Paşa, Mahmud Nedim Paşa, İbrahim Fâthem Paşa, Kadri Paşa, Safvet Paşa, Ârifî Paşa, Halil Rifat Paşa ve Ahmed Tâvfiq Paşa gibi sadrâzam ve vezirler, Şûrâ-yı Devlet'in diğer mühim reislerindendir.

Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar faaliyetini devam ettiren Şûrâ-yı Devlet, başlangıçta beş daire olarak teşekkül etmiş iken, zamanla bazılarının lağvı veya birleştirilmesi, bazılarının ise sonradan ihdâsı sebebiyle daire sayısı sâbit kalmamıştır.

Çeşitli temayül, meslek ve bölgelerden gelen yüksek rütbeli devlet görevlileri, Şûrâ-yı Devlet'e üye olmuşlardır. Şûrâ-yı Devlet'i meydana getiren dairelerin en önemlilerinden birisi, Anayasa Mahkemesi durumunda olması bakımından Tanzimat Dairesi iken, Sultan İkinci Abdülhamid zamanında, eski adı Dahiliye Dairesi olan Mülkiye Dairesi büyük önem kazanmıştır. Mahkeme-i Temyiz ile birlikte diğer yüksek mahkemeler, Başsavcılığı, yani Muhâkemât Dairesi'ni oluşturmuştur. Görüldüğü gibi Temyiz ve İstînâf Mahkemeleri, Adliye Nezâreti'ne değil, Şûrâ-yı Devlet'e bağlı idiler.

Şûrâ-yı Devlet'in, yalnızca bugünkü Danıştay gibi idarî bir mahkeme olmadığı, Meclis-i Vâlâ'nın en önemli görevi olan kanun yapmaya (teşriî meclis görevini ifaya) da mezun olduğu bilinmektedir.

Şûrâ-yı Devlet'e Sadâret'ten havale olunan evrak, geldiği daire veya vilâyetler itibariyle Evrak Odası'nda ilgili defterine hülâsaten kaydedilerek, konusuna göre ait olduğu daireye gönderilirdi, Burada dairenin hülâsa defterine kaydedilen evrakın müzâkeresi neticesinde yazılan mazbata veya tezkire gibi kararı hâvi belgeler de ayrıca hülâsa defterlerinde kayıt olunurlardı. Evrak üzerinde bu kayıtların bir kısmı, yahut bazen tamamı görülebilir.

Şûrâ-yı Devlet evrakı tasnif edilirken, düzenli-düzensiz dosyalar ve torbalar içerisinde bulunan evrakın tamamı orijinal kayıt defterleri esas alınmak suretiyle, teşekkül safhasındaki aslî düzenine kavuşturulmuştur. Daha sonra bu kayıt defterlerindeki özetlerin karşlarına vesikaların *dosya* ve *gömlek numaraları* yazılmıştır. Böylece, birbirinden ayrılmış bulunan vesikalar bir araya getirildiği gibi, onlara ulaşmada defterlerin kullanılması ve bu arada evrakın geçirmiş olduğu muamelenin takibi de sağlanmıştır.

Defterlerde; tasnif sırasında bazılarının bulunamayışı, defterin başka birimlere gönderilişi veya iki ayrı zamanda oluşan evrakın birleştirilmesi gibi sebeplerle dosya ve gömlek numaralarının bulunmadığı görülmektedir. Ancak bu şekilde defterlere nasıl ulaşılacağı "karâr-ı müzâkere" veya "icrâ-yı karâr" sütununda yer almaktadır.

Listesi verilen defterlerin bazılarının bulunamadığı görülmektedir. Ancak bunun sebebi, vaktiyle evrakın muhafazasındaki düzensizlik olduğundan, hâlen sürdürülmekte olan diğer fonların tasnifleri sırasında bile Şûrâ-yı Devlet Defterlerine rastlanılmaktadır. Bu bakımdan, yakın zamanda bulunan 5 deftere ilâveten, diğerlerinin de bulunacağı muhtemeldir.

Bununla birlikte, şu an itibariyle bulunamayan defterlerin sıra numaraları şunlardır

11, 12, 41, 55, 57, 120, 129, 166, 181, 186, 198, 207, 228, 231, 232. Arşiv'de mevcut olduğu hâlde, tasnifi henüz yapılamayanların da **Açıklamalar** ve **Sayfa Adedi** haneleri boş bırakılmıştır.

Katalogların tamamı Eski Türkçe ve Analitik tasniflidir. Yalnızca Şûrâ-yı Devlet Defterleri Kataloğu Dosya Envanter Usulü tasnif edilmiştir. Bu katalogların **Evrak Numarası** sütununda yer alan ve birbirinden kesme ile ayrılan rakamların ilki gömleğin bulunduğu dosya numarasını; ikincisi ise gömleğin dosya içerisindeki sıra numarasını göstermektedir.

Kataloglardan belge istemek için istek fişine **fonun adı** veya **kodu** ile **dosya ve gömlek sıra numarasının** yazılması gerekmektedir.

ŞÛRÂ-YI DEVLET KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tas- nifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
27/1-A	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet Defterleri	1285- 1341	1868- 1923	Şûrâ-yı Devlet'in vilâ- yet, nezâret ve kendisine bağlı dairelerle yaptığı yazışmaların kaydolun- duğu defterlerin yer al- dığı bu katalog, Dosya Enanter Usulü tasnifli ve Latin harflidir.	54
27/1	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Bahriye-1	1285- 1325	1868- 1907	Şûrâ-yı Devlet ile Bah- riye Nezâreti arasındaki yazışmaların yer aldığı Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Anali- tik tasnifini hâvidir.	328
27/2	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Bahriye-2	1325- 1341	1907- 1922	"	193
27/3	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Dahiliye-1	1324- 1330	1906- 1912	Şûrâ-yı Devlet ile Dahi- liye Nezâreti arasındaki yazışmaların yer aldığı Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Anali- tik tasnifini hâvi dir.	369
27/4	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Dahiliye-2	1330- 1335	1912- 1917	"	287

27/5	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dahiliye-3	1335-1338	1917-1920	Şûrâ-yı Devlet ile Dahiliye Nezâreti arasındaki yazışmaların yer aldığı Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Analitik tasnifini hâvi dir.	194
27/6	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dahiliye-4	1338-1341	1920-1923	"	147
27/7	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Defter-i Hâkânî-1	1321-1327	1903-1909	Şûrâ-yı Devlet ile Defter-i Hâkânî Nezâreti'nin yazışmalarının yer aldığı Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Analitik tasnifini hâvidir.	345
27/8	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Defter-i Hâkânî-2	1327-1332	1909-1914	"	309
27/9	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Defter-i Hâkânî-3	1332-1341	1914-1923	"	118
27/10	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersââdet-1	1285-1288	1868-1871	Şûrâ-yı Devlet ile Dersââdet'teki daire ve nezâretlerin yazışmalarını hâvi Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Analitik tasnifini hâvidir.	319
27/11	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersââdet-2	1288-1291	1871-1874		
27/12	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersââdet-3	1291-1294	1874-1877		
27/13	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersââdet-4	1294-1296	1877-1878	Şûrâ-yı Devlet ile Dersââdet'teki daire ve nezâretlerin yazışmalarını hâvi Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Analitik tasnifini hâvidir.	299
27/14	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersââdet-5	1296-1297	1878-1879	"	290
27/15	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersââdet-6	1297-1299	1879-1881	"	426

27/16	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-7	1299-1301	1881-1883	Şûrâ-yı Devlet ile Dersaâdet'teki daire ve nezâretlerin yazışmalarını hâvi Gelen Evrak Hûlâsa Kayıt Defteri'nin Analitik tasnifini hâvidir.	400
27/17	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-8	1301-1303	1883-1885	"	435
27/18	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-9	1303-1305	1885-1887	"	394
27/19	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-10	1305-1307	1887-1889	"	392
27/20	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-11	1307-1309	1889-1891	"	398
27/21	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-12	1309-1310	1891-1892	"	390
27/22	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-13	1310-1311	1892-1893	"	386
27/23	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-14	1311-1312	1893-1894	"	274
27/24	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-15	1312-1313	1894-1895	"	336
27/25	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-16	1313-1314	1895-1896	"	388
27/26	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-17	1314-1316	1896-1898	"	350
27/27	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-18	1316-1317	1898-1899	"	352
27/28	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-19	1317-1319	1899-1901	"	374
27/29	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-20	1319-1320	1901-1902	"	92
27/30	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-21	1320-1321	1902-1903	"	365
27/31	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-22	1321-1323	1903-1905	"	399

27/32	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-23	1323-1325	1905-1907	Şûrâ-yı Devlet ile Dersaâdet'teki daire ve nezâretlerin yazışmalarını hâvi Gelen Evrak Hülâsa Kayıt Defteri'nin Analitik tasnifini hâvidir.	324
2733	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-24	1325-1326	1907-1908	"	331
27/34	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-25	1326-1327	1908-1909	"	370
27/35	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-26	1327-1329	1909-1911	"	344
27/36	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-27	1329-1330	1911-1911	"	279
27/37	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-28	1230-1332	1911-1913	"	295
27/38	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-29	1332-1335	1913-1916	"	290
27/39	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-30	1335-1338	1916-1919	"	198
27/40	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Dersaâdet-31	1338-1341	1919-1922	"	125
27/41	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-1	1285-1294	1868-1877		
27/42	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-2	1294-1302	1877-1884	Şûrâ-yı Devlet ile Evkaf arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda ölen vakıf mütevellilerinin çocuklarına maaş bağlanması; vakıf mallarının kiralanması; vakıf çalışmalarının maaşları; yol, köprü, cami tamir veya inşası; nizamnameler ve müsek-kafât-ı mahlûlenin ihalesiyle ilgili kayıtlar mevcuttur.	316

27/43	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-3	1302-1309	1884-1891	Şûrâ-yı Devlet ile Evkaf arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda ölen vakıf mütevellilerinin çocuklarına maaş bağlanması; vakıf mallarının kiralanması; vakıf çalışmalarının maaşları; yol, köprü, cami tamir veya inşası; nizamnameler ve müsek-kafât-ı mahlûlenin ihalesiyle ilgili kayıtlar mevcuttur.	304
27/44	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-4	1309-1312	1891-1894	"	352
27/45	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-5	1312-1315	1894-1897	"	333
27/46	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-6	1315-1318	1897-1900	"	355
27/47	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-7	1318-1322	1900-1904	"	377
27/48	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-8	1322-1325	1904-1907	"	353
27/49	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-9	1325-1328	1907-1910	"	345
27/50	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Evkaf-10	1328-1341	1910-1922	"	184
27/51	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Hazîne-i Hâssa	1288-1296	1871-1878		
27/52	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maarif-1	1285-1312	1868-1894	Şûrâ-yı Devlet ile Maarif arasındaki yazışmaları ihtiva eden bu katalogda, mektep inşası ve tamiri; görevlilerin maaşları ve toplanacak yardımlar ile ilgili bilgiler mevcuttur.	316

27/53	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maarif-2	1312-1328	1894-1910	Şûrâ-yı Devlet ile Maarif arasındaki yazışmaları ihtiva eden bu katalogda, mektep inşası ve tamiri; görevlilerin maaşları ve toplanacak yardımlar ile ilgili bilgiler mevcuttur.	368
27/54	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maarif-3	1328-1341	1910-1922	"	185
27/55	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-1	1285-1288	1868-1871		
27/56	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-2	1288-1291	1871-1874		
27/57	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-3	1291-1294	1874-1877		
27/58	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-4	1294	1877	Şûrâ-yı Devlet ile Maliye arasındaki yazışmaların gelen evrak hü-lâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda, mahallî bölge harcamaları; öşür ve rusûm tahsili; yeni nahiye ve ilçeler; nezâret binalarının tamiri; taşra görevlilerinin maaşları ile ilgili bilgiler mevcuttur.	258
27/59	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-5	1294-1296	1877-1878	"	298
27/60	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-6	1296-1297	1878-1879	"	298
27/61	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-7	1297-1300	1879-1882	"	213
27/62	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-8	1300-1303	1882-1885	"	379
27/63	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-9	1303-1308	1885-1890	"	369

27/64	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-10	1308-1310	1890-1892	Şûrâ-yı Devlet ile Maliye arasındaki yazışmaların gelen evrak hü-lâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda, mahallî bölge harcamaları; öşür ve rusûm tahsili; yeni nahiye ve ilçeler; nezâret binalarının tamiri; taşra görevlilerinin maaşları ile ilgili bilgiler mevcuttur.	362
27/65	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-11	1310-1313	1892-1895	"	304
27/66	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-12	1313-1315	1895-1897	"	397
27/67	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-13	1315-1317	1897-1899	"	327
27/68	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-14	1317-1319	1899-1901	"	389
27/69	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-15	1319-1322	1901-1904	"	387
27/70	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-16	1322-1323	1904-1905	"	375
27/71	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-17	1323-1324	1905-1906	"	395
27/72	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-18	1324-1327	1906-1909	"	388
27/73	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-19	1327-1329	1909-1911	"	346
27/74	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-20	1329-1331	1911-1912	"	291
27/75	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-21	1331-1333	1912-1914	"	291
27/76	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-22	1333-1336	1914-1917	"	197
27/77	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-23	1336-1340	1917-1921	"	198

27/78	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Maliye-24	1340-1341	1921-1922	Şûrâ-yı Devlet ile Maliye arasındaki yazışmaların gelen evrak hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda, mahallî bölge harcamaları; öşür ve rusûm tahsili; yeni nahiye ve ilçeler; nezâret binalarının tamiri; taşra görevlilerinin maaşları ile ilgili bilgiler mevcuttur.	24
27/79	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Meclis-i Mebûsân ve Âyân	1326-1339	1908-1920		
27/80	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Nâfia-1	1285-1303	1868-1885		
27/81	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Nâfia-2	1303-1305	1885-1887		
27/82	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Nâfia-3	1329-1341	1911-1922		
27/83	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Orman, Meâdin ve Ziraat-1	1310-1317	1892-1899	Şûrâ-yı Devlet ile Orman, Meâdin ve Ziraat arasındaki yazışmaların gelen evrak hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda muhtelif tamir ve inşa harcamaları; ziraî konulara ve maddenciliğe dair lâyiha ve talimatnamelere ait bilgiler mevcuttur.	313
27/84	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Orman, Meâdin ve Ziraat-2	1317-1326	1899-1908	"	357
27/85	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Orman, Meâdin ve Ziraat-3	1326-1329	1908-1911	"	270

27/86	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rusûmât-1	1285- 1293	1868- 1876	Şûrâ-yı Devlet ile Rusû- mât Emâneti arasındaki yazışmaların hülâsa ka- yıtlarını ihtiva eden Analitik tasnifli ve Eski Türkçe'dir Katalogda muhtelif vergilere; vergi zimmetiyle ilgili dâva- lara ve vergi cezalarına dair ait bilgiler mev- cuttur.	296
27/87	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rusûmât-2	1293- 1302	1876- 1884	"	315
27/88	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rusûmât-3	1302- 1315	1884- 1897	"	349
27/89	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rusûmât-4	1315- 1325	1897- 1907	"	352
27/90	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rusûmât-5	1325- 1341	1907- 1922	"	211
27/91	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Seraskerlik-1	1285- 1303	1868- 1885	Şûrâ-yı Devlet ile Ser- askerlik Harbiye ara- sındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda askerî bina inşası; maaş ve te- kaüdlük; bedel-i nefe- riye ve muhtelif askerî masraflara dair bilgiler mevcuttur.	314
27/92	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Seraskerlik-2	1303- 1313	1885- 1895	"	356
27/93	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Seraskerlik-3	1313- 1324	1895- 1906	"	345
27/94	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- (Seraskerlik) Harbiye-3	1325- 1333	1907- 1914	"	333
27/95	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- (Seraskerlik) Harbiye-4	1333- 1338	1914- 1919	"	198

27/96	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- (Seraskerlik) Harbiye-5	1338- 1341	1919- 1922	Şûrâ-yı Devlet ile Ser- askerlik Harbiye ara- sındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda askerî bina inşası; maaş ve te- kaüdlük; bedel-i nefe- riye ve muhtelif askerî masraflara dair bilgiler mevcuttur.	51
27/97	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-1	1285- 1294	1868- 1877	Şûrâ-yı Devlet ile Şehr Emâneti arasındaki ya- zışmaların hülâsa ka- yıtlarını ihtiva eden bu katalogda muhtelif bina inşa ve tamiri; yol yapımı ve genişletil- mesi; istimlâk olunan yerlerin satışı ve esnafın iskânına dair bilgiler mevcuttur.	294
27/98	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-2	1294- 1299	1877- 1881	"	313
27/99	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-3	1299- 1305	1881- 1887	"	379
27/100	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-4	1305- 1312	1887- 1894	"	370
27/101	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-5	1312- 1317	1894- 1899	"	375
27/102	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-6	1317- 1323	1899- 1905	"	321
27/103	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-7	1323- 1327	1905- 1909	"	356
27/104	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Şehr Emâneti-8	1328- 1341	1910- 1922	"	300

27/105	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Techizât-ı Askeriye	1322- 1326	1904- 1908	Şûrâ-yı Devlet ile Tec- hizât-ı Askeriye Nezâ- reti arasındaki yazışma- ların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalog da, askerî mes'elelerle ilgili malî, idarî bilgiler mevcuttur.	35
27/106	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-1	1300- 1303	1882- 1885	Şûrâ-yı Devlet ile Tekâ- üd Sandığı arasındaki yazışmaların hülâsa ka- yıtlarını ihtiva eden bu katalogda, tekâüdlüğe ayrılan memur muame- leleriyle ilgili bilgiler mevcuttur.	399
27/107	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-2	1303- 1307	1885- 1889	"	386
27/108	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-3	1307- 1310	1889- 1892	"	390
27/109	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-4	1310- 1313	1892- 1895	"	330
27/110	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-5	1313- 1318	1895- 1900	"	392
27/111	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-6	1318- 1321	1900- 1903	"	382
27/112	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-7	1321- 1324	1903- 1906	"	360
27/113	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-8	1325- 1327	1907- 1909	"	328
27/114	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Tekâüd-9	1327- 1329	1909- 1911	"	195
27/115 -116	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ma'zûlîn-1, 2	1309- 1328	1891- 1910	Şûrâ-yı Devlet ile Ma'- zûlîn Sandığı arasındaki yazışmaların hülâsa ka- yıtlarını ihtiva eden bu katalogda maaf tahsisi; ma'zûlîn memurların maaş talebi ve Ma'zûlîn Sandığı'nın vâridâtına dair bilgiler mevcuttur.	410

27/117	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Telgraf-1	1314- 1321	1896- 1903	Şûrâ-yı Devlet ile Tel- graf Nezâreti arasındaki yazışmaların hülâsa ka- yıtlarını ihtiva eden bu katalogda telgraf hattı için mübayaa olunacak eşyaya; muhtelif posta- telgraf masraflarına ve memur tazminâtı, teda- visi ve tahkikâtına dair bilgiler mevcuttur.	373
27/118	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Telgraf-2	1321- 1327	1903- 1909	"	252
27/119	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Telgraf-3	1327- 1341	1909- 1922	"	208
27/120	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret-1	1285- 1295	1868- 1878		
27/121	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret-1	1295- 1309	1878- 1891	Şûrâ-yı Devlet ile Tica- ret Nezâreti arasındaki yazışmaların hülâsala- rını ihtiva eden bu kata- logda memurların hane tamirlerine; bazı ticarî ve malî münâzaanın muhakemesine; ticarî imtiyazât ve muafiyete dair bilgiler mevcuttur.	296
27/122	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret-2	1309- 1316	1891- 1898	"	357
27/123	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret-3	1316- 1326	1898- 1908	"	330
27/124	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret ve Ziraat-4	1326- 1329	1908- 1911	"	262

27/125	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret ve Ziraat-1	1329- 1332	1911- 1913	Şûrâ-yı Devlet ile Tica- ret ve Ziraat Nezâreti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda ihraç olunan maden istîzâ- nına; hariçten gelen memurların maaşlarına; Ziraat Bankası'nın te- mattu' tevziine ve muh- telif ticarî şirket nizam- name lâyhalarına dair bilgiler mevcuttur.	299
27/126	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret ve Ziraat-2	1332- 1336	1913- 1917	"	196
27/127	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret ve Ziraat-3	1336- 1338	1917- 1919	"	198
27/128	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Ticaret ve Ziraat-4	1338- 1341	1919- 1922	"	130
27/129	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet Tophâne-i Âmire	1286- 1292	1869- 1875		
27/130	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Zaptiye, Emniyet-i Umûmiye-1	1285- 1302	1868- 1884	Şûrâ-yı Devlet ile Zab- tiye Nezâreti arasındaki yazışmaların hülâsala- rını ihtiva eden bu kata- logda bina keşfine; ma- hallî idarelere; esnafın tervîcine; sabıkâlıların takip ve teb'idine; yol düzenleme ve tesviye- sine ve memur tahkikâ- tına dair bilgiler mevcut- tur.	304
27/131	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Zaptiye, Emniyet-i Umûmiye-2	1302- 1323	1884- 1905	"	279
27/132	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Zaptiye, Emniyet-i Umûmiye-3	1323- 1340	1905- 1921	"	426

27/133	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Zabtiye, Emniyet-i Umûmiye-4	1340-1341	1921-1922	Şûrâ-yı Devlet ile Zabtiye Nezâreti arasındaki yazışmaların hülâsalarını ihtiva eden bu katalogda bina keşfine; mahallî idarelere; esnafın tervîcine; sabıkâlıların takip ve teb'idine; yol düzenleme ve tesviyesine ve memur tahkikâtına dair bilgiler mevcuttur.	58
27/134	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Ankara-1	1285-1305	1868-1887	Şûrâ-yı Devlet ile Ankara Vilâyeti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını ihtiva eden bu katalogda memur tayinleri; rütbe i'tâsı; idarî tahkikât; dâva ve mahkemeler; su yollarının ve harap olmuş binaların tamirine dair bilgiler mevcuttur.	316
27/135	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Ankara-2	1305-1321	1887-1903	"	368
27/136	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Ankara-3	1321-1336	1903-1917	"	350
27/137	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Ankara-4	1336-1338	1917-1919	"	84
27/138	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Aydın-1	1285-1306	1868-1888	Şûrâ-yı Devlet ile Aydın Vilâyeti arasındaki yazışma hülâsalarının yer aldığı bu katalogda memur tayinleri; rütbe i'tâsı; idarî tahkikât; dâva ve mahkemeler ve harap olmuş binaların tamirine dair bilgiler mevcuttur.	337
27/139	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Aydın-2	1306-1317	1888-1899		

27/140	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Aydın-3	1317-1327	1899-1909	Şûrâ-yı Devlet ile Aydın Vilâyeti arasındaki yazışma hülâsalarının yer aldığı bu katalogda memur tayinleri; rütbe i'tâsı; idarî tahkikât; dâva ve mahkemeler ve harap olmuş binaların tamirine dair bilgiler mevcuttur.	377
27/141	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Aydın-4	1327-1339	1909-1920	"	344
27/142	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Diyarbakır-1	1284-1300	1867-1882	Şûrâ-yı Devlet ile Diyarbakır Vilâyeti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını hâvi bu katalogda memur tayin ve azilleri ile maaşlarına; idarî tahkikâta dair bilgiler mevcuttur.	346
27/143	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Diyarbakır-2	1300-1312	1882-1894	"	302
27/144	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Diyarbakır-3	1312-1319	1894-1901	"	295
27/145	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Diyarbakır-4	1319-1335	1901-1916	"	330
27/146	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Diyarbakır-5	1335-1338	1916-1919	"	86
27/147	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Erzurum-1	1285-1309	1868-1891	Şûrâ-yı Devlet ile Erzurum Vilâyeti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını hâvi bu katalogda memur tayin ve azli ile maaşlarına; idarî tahkikâta; Ermeni fesedesine; bina tamir ve inşasına dair bilgiler mevcuttur.	241

27/148	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Erzurum-2	1309-1328	1891-1910	Şûrâ-yı Devlet ile Erzurum Vilâyeti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını hâvi bu katalogda memur tayin ve azli ile maaşlarına; idarî tahkikâta; Ermeni fesesesine; bina tamir ve inşasına dair bilgiler mevcuttur.	298
27/149	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Erzurum-3	1328-1338	1910-1919	"	110
27/150	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-1	1285-1302	1868-1884	Şûrâ-yı Devlet ile Hüdâvendigâr Vilâyeti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını hâvi bu katalogda memur tayin ve azilleri ile maaşlarına; bina inşa ve tamirine; idarî tahkikât ve taksimâta; muhacir iskânına dair bilgiler mevcuttur.	317
27/151	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-2	1302-1312	1884-1894	"	361
27/152	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-3	1312-1319	1894-1901	"	389
27/153	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-4	1319-1326	1901-1908	"	379
27/154	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-5	1326-1331	1908-1912	"	332
27/155	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-6	1331-1338	1912-1919	"	292
27/156	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Hüdâvendigâr-7	1338-1341	1919-1922	"	114

27/157	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Kastamonu-1	1285-1304	1868-1886		
27/158	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Kastamonu-2	1304-1321	1886-1903		
27/159	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Kastamonu-3	1321-1335	1903-1916		
27/160	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Kastamonu-4	1335-1338	1916-1919		
27/161	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Konya-1	1285-1307	1868-1889		
27/162	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Konya-2	1307-1317	1889-1899		
27/163	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Konya-3	1317-1328	1899-1910		
27/164	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Konya-4	1328-1337	1910-1918		
27/165	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Konya-5	1337-1338	1918-1919		
27/166	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Sivas-1	1285-1293	1868-1876		
27/167	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Sivas-1	1295-1312	1878-1894		
27/168	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Sivas-2	1312-1328	1894-1910		
27/169	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Sivas-3	1328-1339	1910-1920		
27/170	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Trabzon-1	1285-1302	1868-1884		
27/171	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Trabzon-2	1302-1321	1884-1903		
27/172	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Trabzon-3	1321-1338	1903-1919		

27/173	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Van-1	1295-1314	1878-1896	Şûrâ-yı Devlet ile Van Vilâyeti arasındaki yazışmaların hülâsa kayıtlarını hâvi bu katalogda, memur tayin ve azilleri ile maaşlarına; idarî tahkikât ve taksimâta; hırsızlık ve yağmacılığa; eşkiya hareketlerine ve Katoliklere dair bilgiler mevcuttur.	304
27/174	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Vilâyetler, Van-2	1314-1338	1896-1919		
27/175	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Bosna	1285-1296	1868-1878		
27/176	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Edirne-1	1285-1298	1868-1880		
27/177	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Edirne-2	1298-1317	1880-1899		
27/178	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Edirne-3	1317-1327	1899-1909		
27/179	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Edirne-4	1327-1340	1909-1921		
27/180	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, İstanbul-1	1327-1340	1909-1921		
27/181	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, İşkodra-1	1285-1293	1868-1876		
27/182	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, İşkodra-1	1295-1330	1878-1911		
27/183	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Kosova-1	1294-1315	1877-1897		
27/184	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Kosova-2	1315-1328	1897-1910		
27/185	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Rumeli, Kosova-3	1328-1331	1910-1912		

27/186	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Manastır	1291- 1294	1874- 1877		
27/187	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Prizren	1286- 1294	1869- 1877		
27/188	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Rumeli-i Şarkî	1296- 1302	1878- 1884		
27/189	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Selânik-1	1285- 1300	1868- 1882		
27/190	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Selânik-2	1300- 1314	1882- 1896		
27/191	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Selânik-3	1314- 1321	1896- 1903		
27/192	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Selânik-4	1321- 1328	1903- 1910		
27/193	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Selânik-5	1328- 1331	1910- 1912		
27/194	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Tuna	1285- 1295	1868- 1878		
27/195	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Üsküp	1285- 1295	1868- 1878		
27/196	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Yanya-1	1285- 1310	1868- 1892		
27/197	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Rumeli, Yanya-2	1310- 1330	1892- 1911		
27/198	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Arabistan-1	1285- 1289	1868- 1872		
27/199	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Adana-1	1286- 1300	1869- 1882		
27/200	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Adana-2	1300- 1323	1882- 1905		
27/201	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Adana-3	1324- 1340	1906- 1921		

27/202	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Bağdat-1	1285-1303	1868-1885		
27/203	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Bağdat-2	1303-1313	1885-1895		
27/204	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Bağdat-3	1313-1318	1895-1900		
27/205	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Bağdat-4	1318-1328	1900-1910		
27/206	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Bağdat-5	1328-1337	1910-1918		
27/207	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Cebel-i Lübnan	1287-1293	1870-1876		
27/208	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Halep-1	1285-1299	1868-1881		
27/209	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Halep-2	1299-1316	1881-1898		
27/210	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Halep-3	1316-1328	1898-1910		
27/211	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Halep-4	1328-1338	1910-1919		
27/212	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Hicaz ve Yemen-1	1295-1326	1878-1908		
27/213	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Hicaz ve Yemen-1	1327-1340	1909-1921		
27/214	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Suriye-1	1285-1304	1868-1886		
27/215	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Suriye-2	1304-1315	1886-1897		
27/216	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet-Arabistan, Suriye-3	1315-1323	1897-1905		

27/217	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Suriye-4	1323- 1329	1905- 1911		
27/218	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Suriye-5	1329- 1335	1911- 1916		
27/219	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Suriye-6	1335- 1336	1916- 1917		
27/220	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Trablusgarp-1	1285- 1323	1868- 1905		
27/221	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Arabistan, Trablusgarp-2	1323- 1340	1905- 1921		
27/222	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Cezâir-i Bahr-i Sefîd-1	1285- 1307	1868- 1889		
27/223	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Cezâir-i Bahr-i Sefîd-2	1307- 1323	1889- 1905		
27/224	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Cezâir-i Bahr-i Sefîd-3	1323- 1331	1905- 1912		
27/225	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Cezâir-i Bahr-i Sefîd, Girit- 1	1285- 1315	1868- 1897		
27/226	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Cezâir-i Bahr-i Sefîd, Kıbrıs	1287- 1295	1870- 1878		
27/227	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, Dersaâdet Müteferrikası	1335- 1341	1916- 1922		
27/228	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, Harç Encümeni	1308- 1316	1890- 1898		
27/229	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-1	1285- 1286	1868- 1869		
27/230	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-2	1286- 1288	1869- 1871		

27/231	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-3	1288- 1289	1871- 1872		
27/232	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-4	1289- 1292	1872- 1875		
27/233	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-5	1291- 1293	1874- 1876		
27/234	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-6	1293- 1294	1876- 1877		
27/235	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-7	1294- 1295	1877- 1878		
27/236	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-8	1295- 1297	1878- 1879		
27/237	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-9	1297- 1301	1879- 1883		
27/238	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-10	1301- 1304	1883- 1886		
27/239	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-11	1304- 1306	1886- 1888		
27/240	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-12	1306- 1308	1888- 1890		
27/241	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-13	1308	1890		
27/242	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-14	1308- 1310	1890- 1892		
27/243	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-15	1310- 1312	1892- 1894		
27/244	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-16	1312- 1313	1894- 1895		
27/245	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-17	1313- 1315	1895- 1897		
27/246	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-18	1315- 1316	1897- 1898		
27/247	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-19	1316- 1317	1898- 1899		

27/248	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-20	1317- 1318	1899- 1900		
27/249	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-21	1318- 1319	1900- 1901		
27/250	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-22	1319- 1320	1901- 1902		
27/251	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-23	1320- 1321	1902- 1903		
27/252	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-24	1321- 1322	1903- 1904		
27/253	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-25	1322- 1323	1904- 1905		
27/254	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-26	1323- 1324	1905- 1906		
27/255	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-27	1324- 1325	1906- 1907		
27/256	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-28	1325- 1326	1907- 1908		
27/257	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-29	1326	1908		
27/258	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-30	1326- 1327	1908- 1909		
27/259	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-31	1327- 1328	1909- 1910		
27/260	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-32	1328	1910		
27/261	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-33	1328- 1329	1910- 1911		
27/262	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-34	1329	1911		
27/263	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-35	1329- 1330	1911		
27/264	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik,İstida-36	1330	1911		

27/265	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-37	1330- 1331	1911- 1912		
27/266	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-38	1331	1912		
27/267	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-39	1331- 1332	1912- 1913		
27/268	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-40	1332- 1333	1913- 1914		
27/269	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-41	1333	1914		
27/270	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-42	1333- 1335	1914- 1916		
27/271	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-43	1335- 1336	1916- 1917		
27/272	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-44	1336- 1337	1917- 1918		
27/273	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-45	1337	1918		
27/274	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-46	1337- 1338	1918- 1919		
27/275	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-47	1338	1919		
27/276	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-48	1338- 1339	1919- 1920		
27/277	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-49	1339- 1340	1920- 1921		
27/278	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, İstida-50	1340- 1341	1921- 1922		
27/279	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, Merci-i Da'vâ	1335- 1336	1916- 1917		
27/280	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, Müteferrik	1309- 1329	1891- 1911		
27/281	ŞD.	Şûrâ-yı Devlet- Müteferrik, Pul Kayıt	1325- 1328	1907- 1910		

TAPU TAHRİR DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon Numarası: 9

Osmanlı Devleti'nde, fethedilen ülkelerin arazisini tescil eden ve toprağın mülkiyet ve tasarruf sistemi ile vergi nisbetlerini göstermek için tutulan ve devlet topraklarının esas kaydı olduğundan, tapu hükmünde bulunan, bu sebeple "Tapu Tahrir Defterleri" veya "Defter-i Hâkânîler" şeklinde adlandırılan bu defterlerin kronolojik olarak özetlerinin çıkarılmasıyla, Analitik tasnifli bir kataloğu hazırlanmıştır.

Osmanlı Devleti'nde, yeni bir yer fethedildiğinde ilk iş olarak arazi tahriri yapıldı. Bu suretle hasılât ve vergi gelirlerinin bilinmesi ile tımar sisteminin tesis ve tatbikine geçilerek, o ülke de Osmanlı Devleti'nin bir liva veya vilâyeti hâline getirilmekteydi.

İlyazıcı da denilen tahrir âmiri (veya emini), tahrir kâtibi ve bulunan mahallin kadısından teşekkül eden tahrir hey'eti, uygun yaştaki her raiyyetin adını, baba adıyla birlikte bizzat kaydeder; çift, bennâk ve mücerredlik durumlarıyla toprağı olanların çift, yarım çift veya dönüm miktarı yerlerini de yazardı.

Tahrirden sonra ilyazıcının nişancıya sunduğu ve onun da sadrâzamın müsaadesini alarak gerekli düzeltmeleri yaptığı defterlere *mufassal* denirdi. Yalnızca idarî teşkilâta göre vilâyet, kaza, köy ve nahiye isimlerini ve hâsıl miktarını ihtiva eden defterlere ise *icmâl* denirdi. Ayrıca iki tahrir arasındaki değişiklikleri ihtiva eden defterlere ise *rûznâmçe* ve *derdest* adı verilirdi. *Mufassal* defterlerin başında, o vilâyetin kanunnamesi bulunurdu. Tahrir yenilenirse *cedîd* adlı defterlere kaydolunurdu. Bu takdirde ilk tahrir defterinin adı "atîk" olarak zikredilirdi. Tahrir üçüncü kez tekrarlanırsa, bu durumda ilk tahrir defterine "köhne", ikinci defa yapılan tahririn kaydolunduğu deftere "atîk", sonuncu tahrir defterine ise "cedîd" adı verilirdi.

Tapu Tahrir Defterlerini, türlerine göre şöyle sıralayabiliriz:

Adliye, Askeriye, Bahriye, Dahiliye, Evkaf, Ferman, Hududname, Hariciye, Maliye, Mesârifât, Saray, Sınırname, Tapu, Tımar, İktisat.

Önceleri Dîvân-ı Hümâyûn'da Defterhane'de muhafaza edilen bu defterler, 1871'den itibaren Defter-i Hâkânî Nezâreti tarafından muhafaza başlandı. En eskisi II. Murad dönemine ait olan tahrir defterleri, daha çok Kanunî Sultan Süleyman devrinde hazırlanmıştır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde, h. 702-1300/m. 1302-1883 yılları arasına ait, mükerrerleri ile birlikte mevcut 1094 , mükerrerleri hariç 1089 defter, bir katalog hâlinde kronolojik olarak tasnif olunmuştur. Bu katalogun, bir de Eski Türkçe nüshası bulunmaktadır.

Yeni yapılan tasnifler neticesinde oluşan Tapu Tahrir Defterleri serisi, **Bâb-ı Âsafî Defterhâne-i Âmire Kataloğu**'nda **A.DFE** koduyla yer almıştır.

Bu katalogdan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

TAPU TAHRİR DEFTERLERİ KATALOĞU

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
10/1	Tapu Tahrir Defterleri	702- 1300	1302- 1883	Eyalet, kaza ve sancaklara ait tapu tahrir defterlerinin kronolojik ve Analitik özetleri mevcuttur.	121

TIMAR VE ZEÂMET TEVCİH DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon Numarası: 10

Osmanlı Devleti'nde, memleketin bütün arazi kayıtlarını ihtiva eden tımar, zeâmet, has, mülk ve vakıf gibi arazi çeşitlerini tayin ve tescil eden müessese, Defterhâne-i Âmire'dir. Tımar, zeâmet ve has olarak kaydolunan yerlerin ahalisi, a'sârı ve çeşitli rusûmu burada tutulur ve hıfzolunurdu. Ayrıca tevcihât beratları da Defterhâne-i Âmire'de tutulur ve "Rûznâmçe" denilen defterlere kayıt olunurdu.

Tımar, herhangi bir toprak parçasının veya birden fazla toprak parçalarının senede 20.000 akçeden az olan gelir miktarının muayyen bir vazife ve hizmet karşılığında ve belli şartlarla bir şahsa münferiden yahut birden fazla şahsa müştereken tahsisi demektir.

Tımar sahibi, kendisine tahsis olunan arazinin rusûm-ı şer'iyyesini tamamen, rusûm-ı örfiyyesinin tekâlif kısmını ise tımarın nev'ine göre eyaletin kanunnamesinde tasrih olunan miktarda alırdı. Sefere gittiği zaman, yanında yıllık geliri nisbetinde silâhlı ve iyi yetişmiş cebelü denilen süvari askeri getirirdi.

Tımar sahipleri, her eyalette bulunan tahrir defterine göre, tımarlara ait malî işleri idare ederlerdi. Bunlar, mîrî toprakları devlet nâmına tasarruf ederler ve *sâhib-i arz* diye anılırlardı.

Zeâmet, geliri 20.000 ile 100.000 akçe arasında olan toprak dirliğidir. Zeâmetin senelik geliri 50.000 akçeden yukarı ise "ağır zeâmet" olarak adlandırılırdı. Bir zeâmet sahibi, sefer zamanında yıllık gelirinin ilk 5.000 akçesinden sonra her 5.000 akçe için bir cebelü götürürdü. Bir zeâmet münhal olunca tımarlara ayrılmaz ve gene zeâmet olarak tevcih olunurdu.

Zeâmetlerin hepsi, rusûm-ı örfiyye ve rusûm-ı şer'iyyeden muaftırlar; bunların tamamını kendileri alır, sancak beyi ve subaşılar müdahale etmezdi.

Genellikle tımar sipahilere; zeâmet orta derecedeki memurlara; has ise hükümdar, vezir, beylerbeyi gibi yüksek kademedeki devlet adamlarına verilir.

Tımar ve zeâmet tevcih defterleri, h. 942-1251/ m. 1535-1835 yılları arasına ait 2.232 adet olup, 2 cilt hâlinde Analitik ve kronolojik özetleri yapılarak kataloglanmışlardır.

Bu kataloglardan defter istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **defterin genel sıra numarası** yazılmalıdır.

TIMAR VE ZEÂMET TEVCİH DEFTERLERİ KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
		Hicrî	Milâdî		
10/2	Tımar Zeâmet Tevcih Defterleri	942- 1079	1535- 1668	Bölge bölge tevcih edilen has, ze-âmet ve tımarlara ait defterlerin kronolojik ve Analitik özetleri mevcuttur.	34
10/3	Tımar Zeâmet Tevcih Defterleri	1073- 1251	1662- 1835	"	74

YILDIZ EVRAKI KATALOGLARI

Fon Numarası: 17

Sultan İkinci Abdülhamid'in Osmanlı Devleti'ni idare ettiği mahal olan Yıldız Sarayı'na atfen bu adı alan Yıldız Evrakı; muhtelif zamanlarda tasnife tâbi tutulmuştur. Devlet ricalinin Saray'la olan münasebetlerini hâvi olan bu fon, şu gruplara ayrılmıştır:

1. Yıldız-Esas Evrakı (Y.EE)
2. Sadâret-Resmî Mâruzât Evrakı (Y.A.RES)
3. Sadaret-Hususî Mâruzât Evrakı (Y.A.HUS)
4. Mütenevvî Mâruzât Evrakı (Y.MTV)
5. Yıldız-Perakende Evrakı (Y.PRK)
6. Yıldız-Mâruzât Defterleri (Y.)

Toplam 37 cilt katalogdan oluşan bu fon, Analitik tasniflidir

Bu katalogdan belge istemek için istek fişine, **fonun adı** veya **kodu** ile **belgenin gömlek** ve **dosya numarası** yazılmalıdır.

YILDIZ EVRAKI KATALOGLARI

Fon/ Cilt Nu	Tasnifin Kodu	TASNİFİN ADI	İhtiva Ettiği Yıllar		AÇIKLAMALAR	Sayfa Adedi
			Hicrî	Milâdî		
17/1	Y.EE	Yıldız-Esas Evrakı	1274- 1337	1858- 1919	Padişahın kendisinin veya namına birisinin meşgul olduğu işleri; resmî devlet muamelâtını; devlet ricalinin metrûkâtını; devlet adamlarıyla yapılan mülâkatı hâvidir.	207
17/2	Y.EE	Yıldız-Esas Evrakı, Sadrâzam Kâmil Paşa	1274- 1322	1857- 1904	Kâmil Paşa'nın Aydın Valiliği dönemine ait telgrafları; O'na ait lâyiha ve tezkireleri; zararlı yayınlar ile Ermeni, Mısır ve Makedonya meselelerine dair belgeleri hâvidir.	195
17/3	Y.EE	Yıldız-Esas Evrakı, Sadrâzam Kâmil Paşa	1322- 1332	1904- 1914	"	377

17/4	Y.A.RES	Yıldız-Sadâret, Resmî Mâruzât	1293-1308	1876-1891	Sadâret'in Saray'a sunduğu resmî tezkireleri; irâdeleri çıkmadığı için Saray'da kalan tezkireleri hâvidir.	200
17/5	Y.A.RES	Yıldız-Sadâret, Resmî Mâruzât	1308-1319	1891-1901	"	239
17/6	Y.A.RES	Yıldız-Sadâret, Resmî Mâruzât	1319-1327	1901-1909	"	242
17/7	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1294-1302	1876-1885	Sadâret'in Saray'a takdim ettiği hususî mâruzâtı; Şarkî Rumeli, Ermeni, Girit ve Mısır meselelerini; dış matbuatta Devlet-i Aliyye ile alâkalı yazılan yazıları hâvidir.	200
17/8	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1302-1304	1885-1887	"	402
17/9	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1304-1307	1887-1890	"	197
17/10	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1308-1309	1891-1892	"	199
17/11	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1309-1310	1892-1893	"	205
17/12	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1310-1311	1893-1894	"	193

17/13	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1311-1312	1894-1895	Sadâret'in Saray'a takdim ettiği hususî mâruzâtı; Şarkî Rumeli, Ermeni, Girit ve Mısır meselelerini; dış matbuatta Devlet-i Aliyye ile alâkalı yazılan yazıları hâvidir.	199
17/14	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1312-1313	1895-1896	"	199
17/15	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1313-1315	1896-1897	"	199
17/16	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1315-1318	1897-1900	"	199
17/17	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1318-1320	1901-1903	"	199
17/18	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1320-1321	1903-1903	"	199
17/19	Y.A.HUS	Yıldız-Sadâret, Hususî Mâruzât	1321-1322	1903-1905	"	216
17/20	Y.A.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1293-1304	1876-1888	İçte ve dışta cereyan eden hâdiseler; Ermeni meselesi; askerî konular; mahkemelere intikal eden hâdiseler; tayin ve terfî muamelâtı; tahsisatlar ve memur maaşları; haricî muhaberât mevcuttur.	202
17/21	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1304-1308	1887-1891	"	207

17/22	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1308-1310	1891-1892	İçte ve dışta cereyan eden hâdiseler; Ermeni meselesi; askerî konular; mahkemelere intikal eden hâdiseler; tayin ve terfî muamelâtı; tahsisatlar ve memur maaşları; haricî muhaberât mevcuttur.	201
17/23	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1310-1311	1892-1893	"	103
17/24	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1311-1312	1893-1894	"	193
17/25	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1312-1313	1894-1894	"	193
17/26	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1313-1314	1895-1896	"	203
17/27	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1314-1315	1896-1897	"	271
17/28	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1315-1316	1897-1899	"	307
17/29	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1316-1318	1899-1901	"	287
17/30	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1318-1319	1901-1902	"	199
17/31	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1320-1321	1902-1903	"	203
17/32	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1321-1323	1903-1905	"	273
17/33	Y.MTV	Yıldız-Mütenevvî Mâruzât	1323-1327	1905-1909	"	468

17/34	Y.	Yıldız-Mâruzât Defterleri	1298-1332	1883-1917	Saray'a sunulan mâruzâtı; Abdülhamid devri irâdele-ri; Başkitabet'ten yazılan tezkire kayıtlarını hâvi bu katalog, Dosya Envanter Usulü tasnifli ve Latin harf-lidir.	365
17/35	Y.	Yıldız-Defterler	1293-1328	1877-1912	Mâruzât Defterleri Katalo-ğu'nda mevcut konulara ilâ-veten bu katalogda, Hazîne-i Hâssa müteferrik defterleri, askerî defterler ve mütefer-rik defterler mevcuttur.	20
17/36	Y.PRK. MBC	Yıldız-Perâkende, Mâbeyn Cetvelleri	1295-1327	1879-1911	Mâbeyn Başkitabeti Daire-si'nde tutulan liste, zarf, cet-vel ve teslim senedi kayıtlar-ını hâvidir. Katalog, Dosya Envanter Usulü tasniflidir.	291
17/37	Y.PRK. GZT	Yıldız-Perâkende, Gazete	1300-1326	1883-1909	Mâbeyn tarafından Saray'a aldırılan gazetelerle Yıldız Evrakı'nın tasnifinde ortaya çıkan gazeteleri hâvidir. Katalog, Dosya Envanter Usulü tasniflidir.	92

İNDEKS

- Abdülaziz : 50, 188
 Abdülhamid II. : 6, 227, 256, 261
 Abdülmecid : 4, 7, 50, 150
 Acemi oğlanlar : 68
 Adakale Defterleri : 82
 Adalar : 22
 Adana : 20, 30, 40, 78, 82, 121, 140, 247
 Adliye : 8, 25, 42, 44, 46, 47, 48, 85, 132, 146, 162, 227
 Ağnâm : 70
 Ahidnâme : 123
 Ahkâm Defteri : 126, 173
 Ahmed Cevad Paşa : 162
 Ahmed II. : 4
 Ahmed III. : 5, 131
 Ahmed Refik Paşa : 25
 Ahmed Tevfik Paşa : 227
 Akif Paşa : 88
 Akkirman : 69
 Ali Emiri Tasnifi : 3
 Ali Fuad Türkgeldi : 218, 220
 Amasya : 17, 39
 Âmedî : 52, 61, 123
 Âmedî Kalemî : 51, 52, 58, 61, 64, 65, 66, 123, 124, 140, 173
 Âmedî-i Dîvân-ı Hümâyûn : 123
 Âmerika : 124, 125
 Ammâre : 20
 Anadolu : 11, 17, 28, 29, 37, 38, 40, 45, 48, 66, 69, 103, 119, 120, 121, 122, 123, 138, 186, 187
 Anadolu Muhasebesi : 69, 70, 174, 175
 Ankara : 17, 29, 39, 140, 182, 210, 242
 Arabacıbaşı : 68, 74, 77, 82
 Arabistan : 19, 28, 30, 45, 48, 186, 187, 247
 Arifi Paşa : 227
 Arnavut : 212
 Arpa Emâneti : 74, 77, 80, 175
 Arzuhaller : 14, 28, 213
 Asâkir-i Mansûre : 68, 206
 Asâkir-i Mürettebe : 205, 206
 Asâkir-i Redîfe : 205, 206
 Asâkir-i Rikâb : 204
 Âsitâne-i Aliyye : 116
 Askerî îâne Defterleri : 176
 Askerî Rûznâmçe Kalemî : 64
 Askerî sahadaki islâhatlar : 204
 Askerî Tekâüd Sandığı : 12, 47, 49
 Askerî Rûznâmçe Kalemî : 65
 Askeriye : 85, 86, 104, 146, 162, 176, 204, 205, 206, 213, 216, 219, 220, 239
 Avârız : 67, 68, 76
 Avlonya Gümrüğü : 70, 71
 Avlonya Mukâtaası : 71
 Avrupa Ahkâm Defteri : 130
 Avrupa şehirleri : 103
 Avusturya : 212
 Aydın : 18, 29, 39, 79, 81, 140, 182, 242, 257
 Ayıntab : 78, 82
 Aynaroz Emâneti : 170
 Aynen Kayıt Defterleri : 187
 Ayniyat Defterleri : 37, 55, 56, 57, 95
 Ayvalık : 41
 Azak Hazinesi : 77, 81
 Bâb-ı Âlî Evrak Odası : 16, 37, 50
 Bâb-ı Âlî Mektûbî-i Sadr-ı Âlî Kalemî : 173
 Bâb-ı Âlî Tercüme Odası : 136
 Bâb-ı Âlî : 28, 50, 173
 Bâb-ı Âsafî : 50, 51, 61, 62, 63, 64, 65, 95, 173
 Bâb-ı Defterî : 66, 67, 70, 71, 72, 74, 76, 77, 79, 80, 95, 96
 Bâb-ı Seraskerî : 63

Bâbüssaâde Ağası Nezâreti : 134
 Bağdat : 20, 30, 40, 77, 81, 140, 248
 Bahriye : 8, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 85,
 86, 146, 162, 175, 229
 Bakır : 94
 Balkanlar : 138
 Baruthane : 176
 Basra : 20, 30, 40, 78, 81
 Başbakı Kulu : 70, 71, 173
 Başdefterdar : 66, 72
 Başkâtip : 149
 Başkitabet : 215, 216, 261
 Başmuhasebe : 66, 67, 72, 74, 76, 83,
 93, 94, 174
 Başmuhasebe Kalemî : 73, 74, 75, 76,
 77, 79, 80
 Başmukâtaa : 69, 70, 175
 Bâyezid II. : 4
 Bayram tebrikleri : 136
 Bedirhan Meselesi : 38
 Belçika : 124, 125, 136, 137
 Belediye : 85, 86, 221
 Belgrat : 78, 80, 81, 82
 Berat : 35, 51, 52, 94, 95, 123, 127,
 149, 219, 220
 Bergos : 59
 Berlin Anlaşması : 212
 Beylerbeyi : 107, 256
 Beylikçi (Dîvân-ı Hümâyûn) Kalemî :
 52, 61, 62, 64, 105, 119
 Beyrut : 20, 41, 79, 82, 140
 Beytülmal : 174
 Biga : 40, 140
 Bina Emîni : 75, 77, 80
 Bingazi : 16, 20, 30
 Bitlis : 18, 29
 Bitlis Tahkik Hey'eti : 211
 Boğdan : 68, 79, 82, 96, 170
 Bolu : 40, 182
 Bosna : 15, 23, 40, 59, 78, 81, 120,
 140, 170, 246
 Brezilya : 124, 125
 Budin Hazinesi : 77
 Bulgaristan : 12, 15, 58, 59, 125, 140,
 149, 170, 172
 Bulgarlar : 212, 213, 215
 Bursa : 70, 113, 117, 174, 175
 Buyruldu : 14, 32, 33, 39, 95, 219, 220

Buzcubaşı : 74, 76, 82
 Büyük Kal'a Kalemî : 70, 175
 Büyük Rûznâmçe : 69
 Büyük Rûznâmçe Kalemî : 66, 174
 Büyük Tezkireci : 61, 65

 Canık : 18, 41
 Cavit Baysun : 219
 Cavit Baysun Evrakı : 220
 Cebe defterleri : 63
 Cebeci : 68
 Cebehâne-i Âmire : 75, 79, 80
 Cebel-i Lübnan : 16, 20, 21, 30, 40,
 149, 170, 171, 248
 Cebelü : 75, 79, 82, 255
 Cemâhir-i Ahkâm-ı Selâse Defteri :
 125
 Cemâhir-i Nişân-ı Selâse Defteri : 125
 Ceneviz Ahidnâme ve Nişan Defteri :
 130
 Cerîde Defterleri : 178
 Cerîde Muhasebesi : 176, 178
 Cerîde Odası : 68
 Cevdet Paşa : 88
 Cevdet Tasnifi : 85
 Cezâir-i Bahr-ı Sefid : 22, 31, 40, 140,
 182, 249
 Cihet-i Kuyûdât Defteri : 117
 Cizye : 67, 69, 70, 71, 76, 174, 177,
 180, 181
 Corci Paşa : 25

 Çakırcı : 176
 Çaşnigirler : 69
 Çavuşbaşı : 61, 62, 65, 132, 173
 Çavuşlar Kâtibi : 61
 Çeltik rusûmu : 63, 70, 71

 Dağıstan hânı : 96
 Dahiliye : 8, 26, 27, 42, 44, 46, 47, 48,
 70, 85, 86, 89, 146, 151, 152,
 156, 157, 158, 159, 160, 163, 227
 Dahiliye Nezâreti : 46, 50, 61, 88, 89,
 91, 92, 93, 137, 224, 229
 Damgalı Varaka-i Sahîha Defterleri :
 176
 Danimarka : 125, 136, 137
 Dâr-ı Şûrâ : 42, 186

Darphâne-i Âmire : 75, 77, 80, 85, 86,
 93, 94, 146, 147, 175
 Dârüssaade Ağası (Harameyn Evkâfı)
 Nezâreti : 134
 Dârüşşafaka : 49
 Deâvî Nezâreti : 32, 38, 42, 50, 54, 55,
 57, 62
 Defter-i Atîka : 147
 Defter-i Hâkânî : 12, 44, 47, 48, 62,
 163, 230, 253, 254
 Defterhâne-i Âmire : 42, 62, 63, 65,
 96, 118, 132, 254, 255
 Derkenar Defteri : 34
 Dersâadet : 14, 23, 186, 187, 190, 230,
 249
 Dersim : 29, 30
 Devâir : 25, 32, 33, 45, 47
 Devlet-i Aliyye : 72, 95, 258, 259
 Dışkâğıt Eminliği : 75, 77, 80
 Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye : 55, 186, 227
 Dîvân-ı Hümâyûn (Beylikçi) Kalemî :
 52, 62, 63, 65, 67, 173
 Dîvân-ı Hümâyûn : 4, 6, 7, 50, 51, 53,
 61, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 94, 95,
 96, 98, 101, 105, 107, 120, 123,
 124, 130, 131, 132, 133, 139,
 189, 191, 192, 193, 194, 195,
 206, 254
 Dîvân-ı Muhâsebât : 13, 42, 46, 49
 Diyarbakır : 18, 29, 40, 78, 80, 81, 243
 Doğum-ölüm istatistikleri : 92
 Dökümhane : 179
 Dubrovnik : 124, 125, 126
 Duhan Gümrüğü : 68
 Düstûr : 101
 Düvel-i Ecnebiye : 52, 64, 65, 124,
 125
 Düvel-i Ecnebiye Kalemî : 53
 Düvel-i Muazzama : 216
 Düyûn-ı Umûmiye : 180
 Ecnebî Tüccarları Şurût Defteri : 130
 Edirne : 23, 31, 40, 113, 116, 117, 140,
 175, 182, 212, 213, 216, 246
 Eflâk Cizyesi : 68
 Eflâk Voyvodalığı : 79, 82, 96, 170
 Ekmekçibaşısı : 74, 76, 82
 Emirnameler : 27, 32, 221

Emlâk ve arazi vergileri : 217, 220
 Emlâk-ı Hümâyûn : 74, 77, 82
 Emniyet-i Umûmiye : 241
 Emr-i Âlî Defterleri : 34, 39
 Emsâl Defterleri : 46
 Ensâb : 147
 Erdel Krallığı : 96, 170
 Ergani : 78, 82, 94
 Ermeniler : 209, 210, 211, 212, 257,
 258, 259
 Erzurum : 18, 29, 40, 78, 80, 81, 82,
 120, 140, 182, 243, 244
 Eshâm Kalemî : 75, 79, 175, 177
 Esir ticareti : 136
 Espiye Madeni Mukâtaası : 78, 82
 Eşkiya hareketleri : 212, 213
 Evâmîr-i Mâlîye Kalemî : 70, 174, 178
 Evkaf : 9, 26, 41, 43, 46, 47, 48, 85,
 86, 107, 112, 113, 114, 115, 116,
 135, 163, 232, 233
 Evkâf-ı Hümâyûn : 108, 109, 110, 112,
 113, 114, 134
 Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti : 134
 Evrak Kalemî : 223
 Evrak Odası : 228
 Evrâk-ı Nakdiye : 176
 Eyâlât-ı Mümtâze : 16, 85, 87, 149,
 170, 171, 172
 Felemenk : 126
 Fermanlar : 52, 61, 94, 95, 149, 178,
 189, 220
 Filibe : 59, 69
 Fodla Kâtipliği : 83
 Fransa : 124, 126, 138
 Gadamis : 20
 Galos Körfezi : 140
 Ganem Kitabeti : 174
 Ganem Mukâtaası : 70, 71
 Gedik : 61, 122
 Gelibolu : 75, 79, 80
 Girîr : 15, 22, 31, 41, 59, 78, 81, 149,
 172, 249, 258, 259
 Göl ve bataklık ıslâhı : 93
 Gümrükler : 75, 175, 178
 Gümüşhane : 78, 82, 94
 Gürcü Hanı : 96

Hakkâri : 29, 30
 Halep : 21, 30, 40, 78, 79, 80, 81, 119, 140, 248
 Halil Rifat Paşa : 227
 Hama Madeni Mukâtaası : 82
 Hânedân-ı Osmânî Nişan ve İmtiyazı : 99
 Hapishaneler : 92
 Haremeyn Evkâfı Nezâreti : 134
 Haremeyn Muhasebesi : 67, 134, 135
 Haremeyn Mukâtaası : 69, 71, 174
 Harb Okulu : 138
 Harbiye : 9, 44, 163, 237, 238
 Harç Defterleri : 131
 Harç Encümeni : 249
 Harîk Mütferrikası : 12
 Harîkzedegân İane Defteri : 34
 Hariciye : 9, 12, 27, 32, 42, 43, 46, 47, 48, 85, 87, 146, 147, 151, 152, 163
 Hariciye Nezâreti : 50, 62, 136, 137, 208
 Hariciye Teşrifâtçısı : 62
 Harita Kataloğu : 138, 139
 Has : 63, 255, 256
 Has Ahur : 176
 Has Bahçe : 176
 Hasköy : 59
 Haslar Kalemî : 70
 Haslar Mukâtaası : 70, 174
 Hatt-ı Hümayûn : 58, 96, 112, 140, 141, 142, 146, 147, 151, 169, 219, 220
 Havâic-i zarûriyye : 106
 Havâss-ı Cedîde : 72
 Havran : 21
 Hazîne-i Evrâk : 150
 Hazîne-i Hâssa : 9, 42, 45, 47, 49, 75, 96, 107, 144, 177, 180, 261
 Hazîne-i Hâssa Nezâreti : 143, 144
 Hazîne Defterdarlıkları : 94
 Hazîne-i Âmire Dairesi : 66
 Hazînedarbaşı : 69, 77, 82
 Hersek : 15, 24
 Hicaz : 21, 30, 40, 140
 Hicaz Demiryolları : 12, 89, 248
 Hicaz Demiryolu Madalyası : 35
 Hil'at : 146, 147

Hilâl-i Ahmer Madalyası : 100
 Hotin Hazinesi : 78, 81
 Hukuk Müşavirliği : 136
 Humbaracı : 121
 Humus : 21
 Hüdâvendigâr : 18, 29, 40, 123, 140, 182, 244
 Hükümet konağı inşası : 217
 Hülâsa Defterleri : 186
 Islâhât hareketleri : 186, 216
 Istabl-ı Âmire : 69
 İbnülemin Mahmud Kemal İnal : 144
 İbnülemin Tasnifi Katalogları : 146
 İbrahim Edhem Paşa : 227
 İbrahim, Sultan : 4
 İbrail : 69
 İcazetnameler : 217, 220
 İç Hazine : 96, 143
 İdâre-i Umûmiye Müdiriyeti : 89, 90
 İftihar Madalyası : 35
 İhbârât Defteri : 34
 İhtisâb : 107
 İktisat : 85, 87
 İlâmlar : 54
 İlânât Defterleri : 34
 İlmiye : 164
 İlmühaber : 52, 116, 221
 İltizam : 76, 213
 İlyazıcı : 253
 İmar faaliyetleri : 219, 220
 İmtiyaz Madalyası : 35, 100
 İmtiyaz ve Mukavelât : 165
 İmza Defteri : 221
 İn'âmât Defteri : 131
 İngiltere : 124, 125, 127
 İnşa ve tamirler : 4, 5, 6, 7, 52, 220
 İrâd-ı Cedîd : 66, 75, 79
 İrâde-i Seniyye Defteri : 9
 İrâdeler : 9, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172
 İran : 90, 127
 İslimye : 59
 İspanya : 124, 127

İstanbul : 66, 68, 70, 72, 75, 77, 78,
79, 80, 82, 95, 132, 139, 140,
175, 219, 220

İstînâf Mahkemeleri : 210, 227

İstida Defterleri : 186, 249, 250, 251,
252

İstihdam Defteri : 109

İsveç Ahidnâme Defteri : 127

İsyancılar : 219, 220

İşkodra : 23, 24, 31, 40, 212, 246

İtalya Ahkâm Defteri : 127

İzmit : 18, 40, 140

İzn-i Sefine Kalemi : 52, 53, 65

İzvornik : 120

Jandarma : 26, 34, 206, 212

Kadri Paşa : 227

Kafkasya : 140

Kâğıtçıbaşı : 75, 77, 80

Kahve Rusûmu : 175

Kal'abend Kalemi : 64, 65

Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti : 91

Kalemiye Dairesi : 70

Kalyon Defterdarlığı : 82

Kalyon Kâtibi : 75, 77, 82

Kamaniçe Hazinesi : 78, 81

Kâmil Kepecioğlu : 172

Kâmil Kepeci tasnifi : 133

Kâmil Paşa : 257

Kanun ve Nizamât : 165

Kanunî Sultan Süleyman : 130, 254

Kapı kethudâları : 42

Kapudan-ı deryâ : 188

Karadağ : 123, 127, 140

Karaman : 8, 121

Karantina : 49, 221

Karesi : 41

Kasabbaşı : 74, 76, 83, 176

Kastamonu : 18, 24, 29, 41, 82, 94,
140

Kazanç vergisi : 181

Keban : 79, 82, 94

Kefe : 70, 72, 81

Kenar defterdarları : 66

Kepeci Tasnifi : 133

Kese Kalemi : 118

Kethudâ Bey Kâtibi : 61

Kıbrıs : 15, 23, 40, 59, 64, 75, 79, 81,
82, 83, 170, 249

Kıbtîyân Cizyesi : 68

Kırım : 64, 65, 96, 170

Kıyas : 98

Kıgâlık Kıtası : 49

Kili : 69

Kilis : 120

Kilise Kalemi : 64, 65

Kiliseler : 33, 149

Kocaeli : 40

Konsoloslar : 52, 53, 103, 126, 130,
216

Kontrol Kalemi : 222

Konya : 19, 29, 39, 182, 245

Kosova : 24, 31, 140, 212, 213, 214,
246

Köstence : 140, 222

Kudüs-i Şerif : 21, 31, 140

Kuvâ-yı Milliye : 91

Kuyûd Kalemi : 105

Kuyûdât-ı Ru'ûs-ı Hümâyûn : 109

Kuyumcubaşı : 83

Küçük Evkaf Kalemi : 70, 174

Küçük Kal'a Kalemi : 70, 175

Küçük Rûznâmçe : 70, 72, 174

Küçük Tezkireci : 61, 65

Küre madenleri : 94

Küre-i Nühâs Mukâataası : 79, 82

Kürek cezası : 39

Lağımçı : 121

Lehistan Ahidnâmesi Defteri : 127

Liverpol : 140

Liyâkat Madalyası Defterleri : 35

Lübnan : 59

Lühûm Defterleri : 39

Ma'zûlîn : 42

Ma'zûlîn Sandığı : 239

Maarif : 4, 5, 6, 7, 9, 41, 42, 43, 45, 47,
48, 87, 233, 234

Maarif Nişanı : 35, 85, 100

Mâbeyn Başkitabeti : 28, 261

Mâbeyn Cetvelleri : 261

Mâbeyn-i Hümâyûn : 165

Madalya kayıtları : 35

Maden işletmeciliği : 219, 220

Maden Kalemi : 175
 Madenler : 148
 Maden Mukâataası : 68, 70
 Mahlûlât Kalemi : 175
 Mahlût Defter : 122, 125
 Mahlûta Mühimmesi : 190, 202
 Mahmud I. : 5, 140
 Mahmud II. : 7, 140, 186
 Mahmud Nedim Paşa : 227
 Mahmud Paşa : 132
 Makamât : 216
 Makedonya : 217, 220, 257
 Mâlikâne Halifesi : 74, 77, 80
 Maliye : 9, 26, 27, 39, 42, 45, 46, 47, 48, 66, 67, 87, 88, 94, 146, 148, 165, 178, 179, 180, 181, 182, 219, 220, 222, 234, 235, 236
 Maliye Kalemleri : 67, 94, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 184, 185
 Maliyeden Müdevver : 184
 Malta : 140
 Mâmûretü'laziz : 19, 29, 30, 40
 Manastır : 24, 31, 40, 212, 213, 214, 247
 Maraş : 119, 122
 Mâruzât Defterleri : 186
 Masraf-ı Şehriyârî : 70, 72, 176
 Matbah-ı Âmire : 74, 76, 80, 176
 Matbuât Müdüriyeti : 136
 Mazbatalar : 11, 54, 222
 Mebânî-i Emîriyye, Hâpishaneler : 92
 Mecidî Nişanı : 35, 36, 99, 100
 Meclis-i Âlî : 26, 188
 Meclis Kalemi memûrîn imza defteri : 222
 Meclis-i A'yân : 10
 Meclis-i Ahkâm-ı Adliye : 186
 Meclis-i Mahsûs : 26, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 165
 Meclis-i Mebûsân : 10, 187, 236
 Meclis-i Umûmî : 165
 Meclis-i Vâlâ : 26, 27, 38, 50, 54, 55, 57, 151, 152, 153, 154, 155, 186, 187, 227
 Meclis-i Vûkelâ : 27, 50, 52, 61, 105, 187, 188
 Medine : 69
 Mehmed Ağa, Ser-Kaftânî : 132

Mehmed IV. : 3, 4
 Mekârecibaşı : 74, 77, 83
 Mekâtib-i Askeriye : 13, 49
 Mekke-i Mükەرreme : 13, 40, 69, 96, 170
 Meksika Ticaret Defteri : 128
 Mektûbî : 14, 54, 55, 56, 57, 58, 65, 66, 173
 Mektûbî Kalemi : 33, 34, 55, 58, 61, 91, 136, 137, 178
 Mektûme Kalemi : 65
 Memâlik-i Mahrûsa : 179
 Memûrîn Kalemi : 222
 Memûrîn-i Mülkiye Komisyonu : 13, 224
 Memurlar : 32, 34, 36, 104, 222, 224, 225
 Menâsıb : 116, 117
 Mensûhât Kalemi : 70, 72
 Menşûr-ı Hümâyûn : 121, 122
 Menzil Emîni : 174
 Mesâil-i Mühimme : 149, 150
 Mesârifât Defterleri : 179, 180
 Mesârifât Muhasebesi : 175
 Meş'alecibaşı : 83
 Meşihat : 10, 42, 45, 46, 48, 71, 133, 165
 Meşrutiyet : 170, 187, 224
 Metropolid ve tüccar vekilleri : 27
 Mevâlî : 107
 Mevkûfât Kalemi : 68, 69, 71, 174
 Mezâhib : 162
 Mısır : 13, 14, 16, 21, 30, 31, 38, 41, 60, 64, 65, 78, 81, 119, 149, 170, 171, 207, 257, 258, 259
 Mısır Ordu Mühimmesi : 190, 200, 201
 Mîrî toprak : 255
 Midhat Paşa : 227
 Milli aşireti : 89
 Mora : 79, 81
 Muâhedenâme : 96
 Muallim Cevdet (İnançalp) : 83
 Muâvenet-i Milliye Madalyası : 100
 Muhâberât-ı Umûmiye İdaresi : 91, 92
 Muhâcîrîn Nezâreti : 27
 Muhacirler : 13, 42, 46, 179, 180, 217, 220
 Muhâkemât Dairesi : 227

Muhallefât : 74, 76, 80, 147, 174
Muharrerât Defteri : 27, 147, 222
Muhassılık : 75, 175
Muhzır Mühimmesi : 190, 202
Mukâtaa : 67, 69, 70, 72, 75, 76, 108,
109, 110, 111, 112, 113, 114,
115, 178
Murad II. : 254
Mustafa II. : 5
Mustafa III. : 6
Mustafa IV. : 7
Musul : 21, 30, 31, 78, 80, 81
Mübayaa Mübaşiri : 68
Müderislik Defteri : 117
Müfettişlikler : 27
Mühimme : 32, 37, 39, 47, 52, 105,
106, 116, 189, 190, 191, 194,
195, 196, 197, 198, 199, 200,
201, 202, 203
Mühimme Defterleri : 106, 190, 202,
203, 204, 205, 207, 208
Mühimme Kalemî : 33, 51, 64, 65, 105
Mühür Tatbik defteri : 71, 133
Mülkî Tekâüd Sandıkları : 49
Mülkiye : 36, 227
Mülkiye Nezâreti : 61, 88
Mülkiye Tekâüd Sandığı : 13
Mümtâz-Müteferrika : 12, 13
Mümtâze : 15
Mümtâze Kalemî : 33
Mürûr tezkireleri : 52, 92
Müstahfız-ı Atik (Anadolu) : 110
Müstahfız-ı Rumeli : 120
Müteferrik : 11, 39, 49, 51, 71, 133,
173, 213, 216, 249, 250, 251, 252
Mütenevvî Mâruzât : 260
Müzekkire : 32, 86, 117

Nâfia : 10, 41, 43, 46, 47, 85, 87, 146,
166, 236
Nâme-i Hümayûn : 52, 58, 64, 96, 97,
219, 220
Navul Kalemî : 70
Nefy ve Kısas : 98
Nemçe (Avusturya) : 124, 128
Nezâret ve Devâir : 54, 55, 56
Nezir Hüceti : 83
Niğbolu : 69

Niş : 78, 81, 140, 182
Nişan (Tahvil) Kalemî : 64, 66
Nişan : 35, 52, 62, 98, 99, 100, 101,
118, 120, 121, 122, 126, 149,
173, 179
Nişancı : 253
Nizâm Defterleri : 101, 102, 15, 116,
112, 101
Nizâm-ı Cedîd : 66
Nizamname : 52, 186, 187, 227, 232,
233
Norveç Ahkâm Defteri : 128
Nüfus : 92, 176, 177
Nüzûl Emîni : 68, 75, 79, 80

Ocaklık : 180, 181
Odun Anbarı : 176
Odun Eminliği : 68, 75, 77, 80
Ordu : 19, 40
Ordu Defterdarı : 83
Ordu Hazinesi : 78, 81
Ordu Mühimmesi : 190, 197, 199, 200,
201, 202
Ordu Nişan Kalemî : 64
Ordu-yı Hümayûn : 120
Orman ve Meâdin : 11, 49, 166, 236
Osman I. : 4
Osman III. : 5, 6
Osmânî Madalyası : 100
Osmânî Nişanı : 36, 100
Osmanlı Arşivi : 138, 139, 140
Osmanlı bürokrasisi : 94, 95
Osmanlı Devleti : 16, 50, 62, 72, 73,
93, 95, 96, 100, 103, 107, 123,
134, 138, 139, 140, 169, 170,
179, 180, 181, 186, 189, 191,
192, 193, 194, 195, 217, 224,
227, 253, 255
Osmanlı Donanması : 89

Ölüm İstatistiği : 222
Öşür : 180, 181, 217, 220
Özi : 122

Paris : 140
Paşa Kapısı : 61, 123, 130, 131
Patent defteri : 223
Patrikhane : 212

Pazarcık : 59
Peksimet Emîni : 74, 76, 80
Pencik : 83
Pertev Paşa : 88
Piskoposluk Kalemî : 70, 72
Piyade Mukâbelesi : 68, 70, 174
Polis tensikâtı : 212
Posta ve Telgraf : 11, 43, 49, 180
Prizren : 24, 40, 247
Prusya : 124, 128

Reisülküttâb : 51, 61, 65, 123, 189
Revan Hazinesi : 78, 81
Rikâb : 108, 130, 189
Rikâb Mühimmesi : 189, 190, 196, 197, 198, 199, 200, 201
Romanya : 124, 129, 140
Ru'ûs : 52, 107, 111, 112, 113, 114
Ru'ûs Kalemî : 64, 66, 173
Ru'ûs-ı Hümâyûn : 33, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 180
Rum-Bulgar mezhep çatışmaları : 213, 215
Rumeli : 23, 28, 31, 37, 38, 41, 45, 48, 66, 103, 119, 120, 121, 122, 182, 186, 187, 216, 246, 247
Rumeli Müfettişliği : 212, 213, 214, 215, 216
Rumeli-i Şarkî : 24, 59
Rumlar : 38, 49, 81, 125, 212
Ruslar : 34, 220
Rusûmât : 11, 42, 44, 45, 47, 49, 131, 166, 222, 237, 255
Rusya : 39, 124, 129, 212, 220
Rûznâmçe : 253, 255
Rûznâmçe-i Evvel : 66
Rûtbeler : 116, 117

Sadâret : 8, 12, 14, 17, 27, 34, 37, 43, 50, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 62, 65, 66, 88, 105, 123, 136, 151, 166, 173, 186, 188, 189, 190, 212, 213, 215, 216, 228, 258, 259
Sadâret Kethudâlığı : 61, 65, 88, 131, 173
Sadr-ı Âlî Nezâreti : 134
Sadrâzam : 96, 188, 189, 212, 227, 253
Safvet Paşa : 227

Sakız Muhassıllığı : 81
Salhane Kâtipliği : 75, 80, 83
Sâlyâne : 70, 72, 106, 120, 121, 175
Samako : 69
Sancakbeyi : 107, 255
Saray : 51, 58, 68, 85, 88, 143, 144, 147, 176, 179
Sârbânbaşı : 74, 77, 83
Sardunya : 124, 129
Sayda : 79, 82
Selânik : 24, 31, 34, 41, 75, 79, 80, 140, 182, 212, 213, 214, 215, 247
Selim I. : 4
Selim III. : 7, 140
Sened-i bahrîler : 52
Seraskerlik : 26, 27, 42, 44, 46, 47, 48, 188, 237
Serfice : 24
Sergi Halifesi : 69
Sergi Kalemî : 174
Sıhhiye : 11, 41, 42, 44, 46, 49, 85, 87, 146, 148, 166, 222, 223
Sıhhiye Nezâreti : 221, 222
Surbistan : 129
Sırlar : 38, 212
Sicill-i Ahvâl : 12, 47, 49, 68, 224, 225
Sicill-i Nüfûs Müdüriyeti : 92, 93
Sicill-i Umûmî Defterleri : 224
Sicilya : 129
Silistre : 69, 182
Sisam : 16, 20, 23, 31, 40, 59, 129, 149, 170, 171
Sivas : 19, 30, 41, 119, 122, 182, 183, 219, 245
Sivaslı Ali Baba Zaviyesi Evrakı : 219, 220
Siyasî Kalemîler : 136
Sofya : 24
Su yollarının tamiri : 106
Subaşılar : 255
Sulh andlaşmaları : 123
Sûr-ı Hümâyûn : 75, 80, 83
Suriye : 22, 31, 41, 140, 248
Surre Defterleri : 134, 135
Süleyman II. : 4
Sürsat : 68
Süvari Mukâbelesi : 69, 72, 175

Şaîr Kâtibi : 68
Şam Hazinesi : 78, 81
Şarkî Karahisar : 17
Şarkî Rumeli : 15, 40, 258, 259
Şefkat Nişanı : 36, 100
Şehbenderlik : 103
Şehr Emâneti : 12, 42, 43, 44, 47, 49,
75, 77, 83, 166, 238
Şeyhülislâm : 134, 188
Şifre Kalemi : 90, 91
Şikâyet Kalemi : 64, 65
Şirvanîzâde Rüşdü Paşa : 88
Şukkar : 54
Şûrâ-yı Devlet : 11, 42, 45, 47, 49, 55,
151, 156, 157, 158, 159, 160,
166, 186, 227, 228, 229, 232,
233, 234, 235, 236, 237, 238,
240, 241, 242, 243, 244, 245,
247, 249, 250, 251, 252
Şûkr ü Şikâyet : 148

Tahaffuzhaneler : 222
Tahlisiye Madalyası : 36
Tahrîrât Kalemi : 26, 32, 33, 223
Tahrir : 39, 92, 96, 136, 219, 220, 223,
253
Tahvil Kalemi : 52, 118, 122, 123, 173
Tahrir : 9, 223
Takvimhane : 27
Taltifât : 166, 168
Tanzimat : 50, 95, 103, 104, 123, 150,
186, 219, 227
Tapu Tahrir Defterleri : 253
Tarikat silsileleri : 217, 220
Tayinât : 39, 176
Tekâüd Sandığı : 44, 46, 104, 168,
223, 239
Telgraf : 15, 28, 32, 43, 49, 223
Telgraf Nezâreti : 240
Telgraf ve Posta : 42, 168
Temessük : 96
Temettuât : 181, 182
Temyiz Mahkemesi : 210, 227
Tepedelenli Ali Paşa Meselesi : 38
Tercümân-ı Düvel Defteri : 127
Tercüme Kalemi : 223
Tersâne Emâneti : 75, 77, 175
Tersâne Zindanı : 75, 77, 80

Tersâne-i Âmire : 80, 121
Teshilât Sandığı : 28
Teşrifât : 15, 52, 61, 62, 117, 130, 131,
132, 137, 173
Teşrifât Kalemi : 52, 58, 70
Teşrifât-ı Umûmiye Nâzırı : 62
Tevcihât : 52, 104, 105, 112, 148, 204,
205, 206
Tevziât Defteri : 106
Tezkireler : 32, 37, 39, 187, 219, 220,
223
Tıbbiye : 14, 42, 43, 44, 49, 71, 133
Tımar : 4, 5, 6, 7, 62, 63, 69, 75, 76,
79, 83, 85, 88, 96, 107, 122, 146,
148, 177, 179, 181, 253, 255, 256
Tırhala : 24, 41
Tınova : 140
Ticaret Nezâreti : 10, 41, 43, 47, 51,
103, 240
Ticaret ve Nâfia : 10, 46, 48, 169
Ticaret ve Sıhhiye : 10
Ticaret ve Ziraat Nezâreti : 10, 168,
241
Tiflis : 81
Tokat : 79, 81, 82
Tolçı : 140
Topçular : 68, 175
Tophane : 11, 42, 44, 46, 47, 48, 175,
179, 188
Tophâne-i Âmire : 28, 75, 79, 80, 169
Topkapı Sarayı : 67
Toskana : 124, 129, 130
Trablusgarp : 16, 22, 30, 41, 60, 249
Trablusşam Gümrüğü : 78
Trablusşam Hazinesi : 78, 81
Trabzon : 19, 30, 41, 140, 245
Trabzon Gümrüğü : 78, 80
Tuna : 25, 41, 66, 247
Tunus : 41
Tüfenghane : 179
Tütün : 175

Ulûfeciyân : 69
Umûr-ı Nâfia : 28, 148
Uyvar Hazinesi : 78

Üsküdar : 68
Üsküp : 40, 69, 183, 247

Vak'anüvislik : 65, 66
Vakfiyeler : 135
Vakıf : 108, 109, 110, 111, 112, 113,
114, 148, 219
Vâlîde kethudâsı : 188
Van : 19, 30, 40, 246
Vâridât İcmâl Defteri : 223
Vâridât Muhasebeciliği : 175, 180,
181, 182
Vâridât-ı Sâlih : 72
Vâridât-ı Şıkk-ı Evvel : 72
Vâridât-ı Şıkk-ı Sâni : 72
Vârîde Defterleri : 105
Varna : 69
Vefeyât Kalemî : 223
Venedik : 124, 126
Vergi Emâneti : 47
Vergi muafiyeti : 146
Vergi tahsili : 62
Veznedarbaşı : 83
Vidin : 69, 78, 81, 183
Vilâyât-ı Mümtâze : 32
Vilâyât-ı Selâse : 25
Voyvodalık : 75

Yanya : 23, 25, 32, 41, 140, 212, 213,
216, 247
Yedi Adalar : 130
Yemen : 21, 22, 30, 31, 40, 248
Yeniçeriler : 68, 72, 96, 176, 183, 184,
185
Yevmiye defteri : 132
Yıldız Evrakı : 256, 260, 261
Yol ve Menzil Kalemî : 64, 66
Yunanistan : 38, 91, 130, 149, 171
Yurtluk : 180, 181
Yusuf Kâmil Paşa : 227

Zaptiye : 11, 34, 42, 44, 49, 85, 88,
169, 176, 188, 241
Zaptiye Nezâreti : 241, 242
Zağra-i Atık : 59
Zeâmet : 4, 5, 6, 7, 63, 96, 107, 112,
122, 146, 148, 177, 178, 255, 256
Zecriye : 75, 79, 83, 175
Zehâir : 62, 68, 106, 107, 175
Zimmet Defteri : 80, 223
Zimmet Halifesi : 74, 77
Ziraat Bankası : 241
Zor : 22

E K L E R

**BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ'NDE
KULLANILAN KODLAR**

**1. Osmanlı Devleti'nin Hicrî 1255 Tarihine Kadar
Mevcut İdarî Teşkilâtına Ait Kodlar**

a. Bâb-ı Âsafi'ye Ait Kodlar

A.	Bâb-ı Âsafi
A. AMD	Âmedî Kalemî
A. AMD. KRM	Kırım Hanlığı Belgeleri
A. DFE	Defterhâne-i Âmire, Defter-i Hâkânî Kalemî
A. DVN	Dîvân (Beylikçi) Kalemî
A. DVN. ARZ	Askerî Ruznâme
A. DVN. DVE	Düvel-i Ecnebiye
A. DVN. İZN	İzn-i Sefîne
A. DVN. KBM	Kıbrıs Mühimmesi
A. DVN. KBŞ	Kıbrıs Şikâyeti
A. DVN. KLB	Kal'abent
A. DVN. KLS	Gayr-i Müslimlere Ait Dinî ve Hayrî İşler
A. DVN. KRM	Kırım Hanlığı
A. DVN. MHM	Mühimme Kalemî
A. DVN. MKM	Mektûme
A. DVN. MSR	Mısır Valiliği
A. DVN. NHM	Nâme-i Hümâyûn
A. DVN. ŞKT	Şikâyet
A. DVN. YML	Yol ve Menzil
A. HZE	Hazîne-i Evrâk

A. MDV	Müdevvenât-ı Kânûniye
A. NŞT	Nişancı (Tahvil veya Tevkîi) Kalemî
A. NŞT. ORD	Ordu Nişan Kalemî

Bâb-1 Âsaff'ye Bağlı Memurların Kodları

A. BKT	Büyük ve Küçük Tezkireci
A. ÇVB	Çavuşbaşı
A. RST	Reisülküttabın şahsına ait
A. SKT	Sadâret Kethudâsı
A. VKN	Vak'anüvis

b. Bâb-1 Defterî'ye Ait Kodlar

D.	Bâb-1 Defterî
D. AMH	Anadolu Muhasebesi Kalemî
D. ASM	Asâkir-i Mansûre
D. AVG	Avlonya Gümrüğü Kalemî
D. AVM	Avlonya Mukâtaası
D. BKL	Büyük Kale Kalemî
D. BMK	Başmukâtaa Kalemî
D. BMK. AHM	Ahyolu Mukâtaası
D. BMK. BLM	Balçık Mukâtaası
D. BMK. FLM	Filiba Mukâtaası
D. BMK. İBM	İbrail Mukâtaası
D. BMK. KAM	Kili ve Akkerman Mukâtaası
D. BMK. NGM	Niğbolu Mukâtaası
D. BMK. SFM	Sıtâr-ı Eflâk Mukâtaası
D. BMK. SLM	Silistre Mukâtaası
D. BMK. SMM	Samako Mukâtaası
D. BMK. ÜSM	Üsküp Mukâtaası
D. BMK. VDM	Vidin Mukâtaası
D. BMK. VRM	Varna Mukâtaası
D. BRM	Bursa Mukâtaası Kalemî
D. BRZ	Büyük Ruznâmçe Kalemî
D. BRZ. SRG	Sergi (veya Sergi Halifesi) Kalemî

D. BRZ. HZB	Hazinedarbaşı
D. BŞB	Başbakı Kulu Kalemi
D. BŞM	Başmuhassebe Kalemi
D. BŞM. ADM	Adana Mukâtaası
D. BŞM. AKD	Adakale Defterdarı
D. BŞM. ANH	Aydın Hazinesi
D. BŞM. ANM	Aydın Muhassıllığı
D. BŞM. APE	Arpaemini
D. BŞM. ARB	Arabacıbaşı
D. BŞM. AYM	Ayıntab Mukâtaası
D. BŞM. AZH	Azak Hazinesi
D. BŞM. BDH	Budin Hazinesi
D. BŞM. BGH	Bağdat Hazinesi
D. BŞM. BGN	Boğdan Voyvodalığı
D. BŞM. BLB	Belgrat Beytûlmâli Mukâtaası
D. BŞM. BLG	Belgrat Gümrüğü
D. BŞM. BLH	Belgrat Hazinesi
D. BŞM. BNE	Bina Emini
D. BŞM. BNH	Bosna Hazinesi
D. BŞM. BRG	Gelibolu Baruthanesi
D. BŞM. BRİ	İstanbul Baruthanesi
D. BŞM. BRS	Selânik Baruthanesi
D. BŞM. BSH	Basra Hazinesi
D. BŞM. BZB	Buzcubaşı
D. BŞM. CBH	Cebecibaşı, Cebehâne-i Âmire
D. BŞM. CBL	Cebelü Bedeli
D. BŞM. DBG	Diyarbakır Gümrüğü
D. BŞM. DBH	Diyarbakır Hazinesi
D. BŞM. DKE	Dışkâğıt Emini
D. BŞM. DRB	Darphâne-i Âmire
D. BŞM. DRE	Darphâne-i Edirne
D. BŞM. DRER	Darphâne-i Erzurum
D. BŞM. DRİ	Darphâne-i İzmir

D. BŞM. EFK	Eflâk Voyvodalığı
D. BŞM. EMK	Emlâk-ı Hümâyûn (Mülknâme-i Hümâyûn)
D. BŞM. ERÇ	Erzurum Gümüşhanesi Mukâtaası
D. BŞM. ERG	Erzurum Gümrüğü
D. BŞM. ERH	Erzurum Hazinesi
D. BŞM. ERM	Ergani Madeni Mukâtaası
D. BŞM. ESM	Espiye Madeni Mukâtaası
D. BŞM. ETB	Etmekçibaşı
D. BŞM. GCH	Gence Hazinesi
D. BŞM. GRG	Girit Gümrüğü
D. BŞM. GRH	Girit Hazinesi
D. BŞM. HLG	Halep Gümrüğü
D. BŞM. HLH	Halep Hazinesi
D. BŞM. HLM	Halep Muhassıllığı
D. BŞM. HMM	Hama Mukâtaası
D. BŞM. HTH	Hotin Hazinesi
D. BŞM. HZB	Hazinedarbaşı
D. BŞM. İRC	İrâd-ı Cedîd Hazinesi
D. BŞM. İGE	İstanbul Gümrük Emini
D. BŞM. İKE	İçkâğıt Emini
D. BŞM. İSA	İstanbul Ağası
D. BŞM. İSB	İstanbul Beytûlmâli Mukâtaası
D. BŞM. İSS	İstanbul Simkeşhanesi
D. BŞM. KBE	Kıbrıs Emvali
D. BŞM. KBK	Kıbrıs Kaleleri
D. BŞM. KBM	Kıbrıs Muhassıllığı
D. BŞM. KFH	Kefe Hazinesi
D. BŞM. KGB	Kâğıtçıbaşı
D. BŞM. KKN	Kastamonu Küre-i Nühâs Mukâtaası
D. BŞM. KMH	Kamanîçe Hazinesi
D. BŞM. KND	Kalyon Defterdarı
D. BŞM. KNK	Kalyon Kâtibi
D. BŞM. KNM	Keban Madeni Mukâtaası

D. BŞM. KNP	Kalyon Peksimedi
D. BŞM. KRH	Karaman Hazinesi
D. BŞM. KSB	Kasabbaşı
D. BŞM. KYB	Kuyumcubaşı
D. BŞM. MHF	Muhallefât Halifesi
D. BŞM. MKB	Mekârecibaşı
D. BŞM. MKH	Mukâtaât Hazinesi
D. BŞM. MLK	Malikâne Halifesi
D. BŞM. MRM	Mora Muhassılığ
D. BŞM. MSR	Mısır Hazinesi
D. BŞM. MSH	Musul Hazinesi
D. BŞM. MŞB	Meş'alecibaşı
D. BŞM. MTE	Matbah Emni (Matbah-ı Âmire)
D. BŞM. NŞH	Niş Hazinesi
D. BŞM. NZE	Nüzül Emni
D. BŞM. NZR	Nezir Hücetti
D. BŞM. ODE	Odun Emni
D. BŞM. ORH	Ordu Hazinesi
D. BŞM. PKE	Peksimet Emni
D. BŞM. RUH	Rum Hazinesi
D. BŞM. RVH	Revan Hazinesi
D. BŞM. SBM	Sayda ve Beyrut Mukâtaası
D. BŞM. SHK	Salhane Kâtibi
D. BŞM. SHM	Eshâm Kalem
D. BŞM. SKM	Sakız Muhassılığ
D. BŞM. SRB	Sârbânbaşı
D. BŞM. SRH	Sûr-ı Hümâyûn
D. BŞM. ŞHE	Şehr Emni
D. BŞM. ŞMH	Şam Hazinesi
D. BŞM. ŞRH	Şirvan Hazinesi
D. BŞM. TBL	Tımar Bedeli
D. BŞM. TFH	Tiflis Hazinesi
D. BŞM. TKV	Tokat Voyvodalığı

D. BŞM. TPH	Topçubaşı (Tophâne-i Âmire)
D. BŞM. TRE	Tersâne Emini (Tersâne-i Âmire)
D. BŞM. TRZ	Tersâne Zindanı
D. BŞM. TŞG	Trablusşam Gümrüğü
D. BŞM. TŞH	Trablusşam Hazinesi
D. BŞM. TTB	Tahturevancıbaşı
D. BŞM. TZG	Trabzon Gümrüğü
D. BŞM. UYH	Uyvar Hazinesi
D. BŞM. VDH	Vidin Hazinesi
D. BŞM. VZB	Veznedarbaşı
D. BŞM. ZCR	Zecriye
D. BŞM. ZMT	Zimmet Halifesi
D. BŞM. Cısr Halifesi	
D. BŞM. Fodla Kâtibi	
D. CMH	Cizye Muhasebesi Kalemi
D. CZD	Cizye Ziyadesi Kalemi
D. ÇRS	Çeltik Rusûmu Kalemi
D. DMK	Defterdar Mektubî Kalemi
D. EVM	Evâmir-i Mâliye Kalemi
D. GNK	Ganem (Koyun) Mukâtaası Kalemi
D. GNK. KSB	Kasabbaşı
D. GNK. KŞE	Kışlak Emini
D.GNK. Sağ Kol	
D.GNK.Sol Kol	
D. HMH	Haremeyn Muhasebesi Kalemi
D. HMH. BNE	Bina Emini
D. HMH. HRZ	Haremeyn Ruznâmçesi
D. HMH. MHF	Haremeyn Muhallefâtı
D. HMH. MLK	Mâlikâne Beratı
D. HMH. MRN	Mardin ve Nusaybin Mukâtaası
D. HMH. VKF	Vakfiyeler
D. HMH. VKH	Vakf-ı Hümayûn
D. HMH. YTH	Yeniil Türkmenân-ı Haleb Mukâtaası

Haremeyn Muhasebesinde Kayıtlı Vakıflara Ait Ek Kodlar

D. HMM. AALİ	Atik Ali Paşa Evkafı
D. HMM. AYSF	Ayasofya Evkafı
D. HMM. BŞRA	Beşir Ağa Evkafı
D. HMM. CALİ	Cedid Ali Paşa Evkafı
D. HMM. CGRS	Cağalzade Rüstem Paşa Evkafı
D. HMM. ÇALİ	Çorlulu Ali Paşa Evkafı
D. HMM. DFAV	Defterdar Avni Efendi Evkafı
D. HMM. DİBR	Damad İbrahim Paşa Evkafı
D. HMM. EEEYB	Eyüb Sultan Evkafı
D. HMM. EMRS	Emir Sultan Evkafı
D. HMM. FS	Fatma Sultan Evkafı
D. HMM. GLBH	Gülbahar Hatun Evkafı
D. HMM. GTRH. ÖMRB	Gazi Turhan Bey ve Ömer Bey Evkafı
D. HMM. GZSL	Gazi Süleyman Paşa Evkafı
D. HMM. HALİ	Hekimoğlu Ali Paşa Evkafı
D. HMM. KMST	Kara Mustafa Paşa Evkafı
D. HMM. LÂLE	Lâleli Evkafı
D. HMM. MDMN	Medîne-i Münevvere Evkafı
D. HMM. MHDV	Mahmud Paşa-yı Velî Evkafı
D. HMM. MLH	Haremeyn Evkafına Mülhak Evkaf
D. HMM. MVLN	Mevlânâ Celâdeddin-i Rûmî Evkafı
D. HMM. NROS	Nûr-i Osmâniye Evkafı
D. HMM. ÖMMT	Öküz Mehmed Paşa Evkafı
D. HMM. SAMD	Sultan Ahmed (I, II, III) Evkafı
D. HMM. SBZT	Sultan Bâyezid-i Velî Evkafı
D. HMM. SÇLB	Çelebi Sultan Mehmed Evkafı
D. HMM. SFTH	Fatih Sultan Mehmed Evkafı
D. HMM. SHMD	Sultan Hamid Evkafı
D. HMM. SMHD	Sultan Mahmud Evkafı
D. HMM. SMRD	Sultan Murad (I, II, III) Evkafı
D. HMM. SNAN	Sinan Paşa Evkafı
D. HMM. SORN	Sultan Orhan Evkafı

D. HMMH. SSLM	Sultan Selim Evkafı
D. HMMH. SSÜL	Sultan Süleyman Evkafı
D. HMMH. SYIL	Sultan Yıldırım Bâyezid Evkafı
D. HMMH. ŞMMD	Şehzade Sultan Mehmed Evkafı
D. HMMH. VLS	Vâlide Sultan Evkafı
D. HMMH. VLSA	Atik Vâlide Sultan Evkafı
D. HMMH. VLSC	Cedid Vâlide Sultan Evkafı
D. HMMH. VLSH	Vâlide Handan Sultan Evkafı
D. HMMH. VLSM	Vâlide Mihr-i Şah Sultan Evkafı
D. HMMH. VLSN	Vâlide Nakş-ı Dil Sultan Evkafı
D. HMK	Haremeyn Mukâtaası Kalemi
D. HSK	Haslar Mukâtaası Kalemi
D. HSK. AAG	Âdet-i Ağnâm Bedeli
D. İSM	İstanbul Mukâtaası Kalemi
D. İSM. İSİ	İstanbul İhtisabı Mukâtaası
D. KEV	Küçük Evkaf Muhasebesi Kalemi
D. KEV. VKF	Küçük Evkafa Ait Vakfiyeler
D. KFM	Kefe Mukâtaası Kalemi
D. KFM.ANH	Kefe Mukâtaası Aydın Hazinesi
D. KKL	Küçük Kale Kalemi
D. KLD	Kalemiye Dairesi
D. KRZ	Küçük Ruznâmçe Kalemi
D. MCU	Mukâtaa-i Cedîd-i Ūlâ Kalemi
D. MKF	Mevkûfât Kalemi
D. MKF. ARB	Arabacıbaşı
D. MKF. MBŞ	Mübayaa Mübaşiri
D. MKF. NNK	Nan Kâtibi
D. MKF. NZE	Nüzül Emîni
D. MKF. ODE	Odun Emîni
D. MKF. PKE	Peksimet Emîni
D. MKF. SRB	Sârbânbaşı
D. MKF. ŞRK	Şaîr Kâtibi
D. MMK	Maden Mukâtaası Kalemi

D. MMK. BGN	Boğdan Cizyesi
D. MMK. DHN	Duhan Dönümü
D. MMK. EFK	Eflâk Cizyesi
D. MMK. İGE	İstanbul Gümrük Emini
D. MMK. KBC	Kıbtıyân Cizyesi
D. MNS	Mensuhât (Kapudan-ı Deryâ) Kalemi
D. MSF	Masraf-ı Şehriyârî Kalemi
D. NVK	Navul Kalemi
D. PSK	Piskopos Kalemi
D. PYM	Piyade Mukâbelesi Kalemi
D. SLY	Sâlyâne Kalemi
D. SVM	Süvâri Mukabelesi Kalemi
D. TŞF	Teşrifât Kalemi
D. VRE	Vâridât-ı Şıkk-ı Evvel
D. VRS	Vâridât-ı Şıkk-ı Sâni
D. VSA	Vâridât-ı Sâlih
D. YNÇ	Yeniçeri Kalemi

c. Müteferrik Konulara Ait Kodlar

M.	Müteferrik
M. AST	Astroloji
M. BBL	Bibliyografya
M. BYG	Biyografi
M. CGR	Coğrafya
M. EDB	Edebiyat
M. GZS	Güzel Sanatlar
M. İLH	İlâhiyât
M. JNJ	Jeneoloji
M. KPD	Kapudan-ı Deryâ
M. MŞH	Meşihat
M. MSK	Mûsikî
M. SRY	Saray-ı Âmire

M. TIB	Tıb, ecza
M. ULH	Ulûm-ı Hafâyâ
M. RST	Rasathane

2. Osmanlı Devleti'nin Hicrî 1255 tarihinden Sonra Kurulan Nezâretlerine Ait Kodlar

a. Nezâretlere ait umumî kodlar

AZN.	Adliye ve Mezâhib Nezâreti
BH.	Bahriye Nezâreti
DH.	Dahiliye Nezâreti
EV.	Evkaf Nezâreti
HB.	Harbiye Nezâreti
HR.	Hariciye Nezâreti
MF.	Maarif Nezâreti
ML.	Maliye Nezâreti
MO.	Meâdin ve Orman Nezâreti
PT.	Posta ve Telgraf Nezâreti
SH.	Sıhhiye Nezâreti
T. NF.	Nâfia Nezâreti
T. OMN	Ticaret-Orman-Meâdin Nezâreti
T. TİC.	Ticaret Nezâreti
T. TNF.	Ticaret ve Nâfia Nezâreti
T. TZT.	Ticaret ve Ziraat Nezâreti
ZB.	Zabtiye Nezâreti

b. B.E.O. Sadâret evrakında kullanılan kodlar

A.	Sadâret
A. DVN	Dîvân-ı Hûmâyûn Kalemi
A. DVN. MHM	Mühimme
A. DVN. DVE	Düvel-i Ecnebiye
A. AMD	Âmedî Kalemi
A. AMD. MV	Meclis-i Vükelâ

A. MKT	Sadâret Mektûbî Kalemi
A. MKT. DV	Deâvî
A. MKT. MHM	Mühimme
A. MKT. MVL	Meclis-i Vâlâ
A. MKT. NZD	Nezâret ve Devâir
A. MKT. UM	Umum Vilâyât
A. MKT. ŞD	Şûrâ-yı Devlet
A. MKT. DA	Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliye
A. MTZ	Mümtâze Kalemi
A. MTZ. (04)	Bulgaristan
A. MTZ. (05)	Mısır
A. MTZ. BN	Bosna
A. MTZ. CL	Cebel-i Lübnan
A. MTZ. GR	Girit
A. MTZ. KB	Kıbrıs
A. MTZ. RŞ	Rumeli-i Şarkî
A. MTZ. SM	Sisam
A. MTZ. TG	Trablusgarp
A. ŞFR	Şifre Kalemi
A. TŞF	Teşrifât Kalemi
A. M	Müteferrik

c. Dahiliye Nezâreti evrakında kullanılan kodlar

DH.	Dahiliye Nezâreti
DH. DACZ	Darûlaceze Müdiriyeti
DH. DİM	Daire Müdiriyeti
DH. EUM	Emniyet-i Umûmiye Müdiriyeti
DH. EUM. ADL	Tâkibât-ı Adliye Şubesi
DH. EUM. AYŞ	Asayiş Şubesi
DH. EUM. ECB	Ecânib Müdiriyeti
DH. EUM. EMN	Emniyet Şubesi
DH. EUM. KLU	Kalem-i Umûmî
DH. EUM. KMS	Kalem-i Husûsî
DH. EUM. LVZ	Levazım Kalemi

DH. EUM. MEM	Memurîn Kalemi
DH. EUM. MH	Muhasebe Kalemi
DH. EUM. MTK	Muhaberât ve Tensîkât Kalemi
DH. EUM. PMC	Polis Mecmuası Kalemi
DH. EUM. SSM	Seyr ü Sefer Müdiriyeti
DH. EUM. THR	Tahrirât Kalemi
DH. EUM. VRK	Evrak Kalemi
DH. H	Hukuk
DH. HMŞ	Hukuk Müşavirliği
DH. HRME	Haremeyn Encümeni
DH. HRMT	Haremeyn Tercümanlığı
DH. HTMU	Hey'et-i Teftûşiye Müdiriyet-i Umûmiyesi
DH. HZK	Havâic-i Zarûriye Kalemi
DH. İD	İdare
DH. İMK	İntihâb-ı Memûrîn Komisyonu
DH. İŞM	İâşe Müdiriyeti
DH. İUM	İdâre-i Umûmiye-i Dâhiliye Müdiriyeti
DH. KMS	Kalem-i Mahsûs
DH. KOMS	Komisyon-ı Mahsûs
DH. LVZ	Levâzım Müdiriyeti
DH. MB. HPS	Mebâni-î Emîriye ve Hapishaneler Müdiriyeti
DH. MBK	Mübayaât Komisyonu
DH. MDK	Matbuât-ı Dâhiliye (Kalemi) Müdiriyeti
DH. MEM	Memurîn Müdiriyeti
DH. MH	Muhasebe Kalemi
DH. MHC	Muhacirîn Komisyonu
DH. MHK	Matbuât-ı Hâriciye Kalemi
DH. MKT	Mektûbî Kalemi
DH. MMU	Matbuât İdâresi
DH. MTF	Maliye Müfettişliği
DH. MTV	Mütenevvîa
DH. MUİ	Muhâberât-ı Umûmiye İdâresi
DH. SAİD	Sicill-i Ahvâl İdâre-i Umûmiyesi

DH. SMU	Sihhiye Müdiriyet-i Umûmiyesi
DH. SNM	Sicill-i Nûfûs İdâre-i Umûmiyesi (Nûfus Müdiriyeti)
DH. SNT	Sicill-i Nûfûs İdâre-i Umûmiyesi Tahrirât Kalemi
DH. SYS	Siyasî
DH. ŞE	Şehr Emâneti
DH. ŞFR	Şifre Kalemi
DH. TMİK	Tesrî-i Muâmelât ve Islâhât Komisyonu
DH. TTK	Tedkîk-i Tensikât Komisyonu
DH. TVK	Takvîm-i Vekâyî
DH. UAM	Umûr-ı Aşâir ve Muhâcirîn İdaresi
DH. UMVM	Umûr-ı Mahalliye ve Vilâyât Müdiriyeti
DH. VŞKK	Vilâyât-ı Şâhâne Kapu Kethudâlığı

ç. Hariciye Nezâreti evrakında kullanılan kodlar

HR.	Hariciye Nezâreti
HR. MKT	Mektûbî Kalemi
HR. SYS	Siyasî Kısım
HR. HMS. İŞO	Hukuk Müşavirliği İstişare Odası
HR. MTV	Mütenevvia Kısım Evrakı
HR. H	Hukuk Kısım
HR. İD	İdarî Kısım

d. Maliye Nezâreti evrakında kullanılan kodlar

ML.	Maliye Nezâreti
ML. AAE	A'şâr ve Ağnâm Emaneti
ML. ARİ	A'şâr ve Rusûmât İdâre-i Umûmiyesi
ML. BDL	Bedelât Odası
ML. BNİ	Banka İdaresi
ML. BNO	Bank-ı Osmânî
ML. BTM	Beytûlmal Müdürlüğü
ML. CRD	Ceride Muhasebesi

ML. DDM	Denizden Dolma Mahallerin Tetkik Komisyonu
ML. DHN	Duhan Gümrüğü
ML. DMH	Dîvân-ı Muhâsebât
ML. DMN	Duyûn-ı Umûmiye ve Muâmelât-ı Nakdiye Müdiriyet-i Umûmiyesi
ML. DYİ	Düyûn İdâre-i Umûmiyesi
ML. EEM	Emlâk-ı Emîriye Müdiriyeti
ML. EHM	Eshâm-ı Umûmiye Muhasebesi
ML. EİM	Encümen-i İdâre-i Mâliye
ML. EMT	Emti'a Gümrüğü
ML. ENM	Evrâk-ı Nakdiye ve Matbua Müdiriyeti
ML. ESİ	Evrâk-ı Sahîha İdaresi
ML. EUE	Eshâm-ı Umûmiye Emaneti
ML. EVM	Evâmir-i Mâliye Müdürlüğü
ML. HCD	Hamidiye-Hicaz Demiryolu İâne Komisyonu
ML. HKM	Hukuk Müşavirliği
ML. HTM	Hey'et-i Teftiş-iye Müdiriyeti
ML. HZK	Maliye Hazîne-i Celîlesi Kontrol Komisyonu
ML. HZM	Hazîne-i Celîle Mübayaât Komisyonu
ML. İHK	İhâlât Kalemi
ML. IMK	Islâhât-ı Mâliye Komisyonu
ML. KMM. ERK	Kalemi-i Mahsûs Müdürlüğü Evrak Kalemi
ML. KMM. İST	Kalem-i Mahsûs Müdürlüğü İstatistik Kalemi
ML. KMM	Kalem-i Mahsûs Müdürlüğü
ML. KMM. MRC	Kalem-i Mahsûs Müdürlüğü Müracaat Kalemi
ML. KMM. VRK	Kalem-i Mahsûs Müdürlüğü Mahzen-i Evrâk
ML. MAD	Muhâsebât-ı Atîka Dairesi
ML. MH	Muhasebe
ML. MHM	Muhâsebe-i Mâliye Müdiriyeti
ML. MHU	Muhâsebe-i Umûmiye Müdiriyeti
ML. MKT	Mektûbî
ML. MKT. MHM	Mühimme
ML. MLM	Memurîn ve Levazım Müdiriyeti

ML. MM	Meclis-i Mâliye
ML. MMF	Maliye Müfettişleri
ML. MMH	Meclis-i Muhâsebe
ML. MMH. MHK	Meclis-i Muhâsebe Muhakeme Dairesi
ML. MMH. MLD	Meclis-i Muhâsebe Maliye Dairesi
ML. MOİ	Meskûkât-ı Osmânî İdaresi
ML. MMH. MSU	Meclis-i Muhâsebe, Mesâlih-i Umûmiye
ML. MMH. OMİ	Meclis-i Muhâsebe Orman ve Meâdin İdaresi
ML. MRK	İntihâb-ı Memûrîn-i Mâliye Komisyonu
ML. MSF	Mesarifât Muhasebesi
ML. MSH	Mesarifât-ı Husûsiye
ML. MSİ	Mesarifât İdâre-i Umûmiyesi
ML. MŞİ	Meskûkât-ı Şâhâne İdaresi
ML. MTTK	Mürettebât ve Tâkib-i Tahsîlât Komisyonu
ML. MUM	Muhâsebe-i Umûmiye-i Mâliye
ML. MZM	Muhâsebât-ı Zâtiye Müdiriyeti
ML. PTM	Patent Meclisi
ML. RSM	Rusûmât Muhasebesi
ML. SKD	Sikke Dairesi
ML. SNE	Sandık Emaneti
ML. SRG	Sergi Muhasebesi
ML. ŞUM	Şûrâ-yı Umûr-ı Mâliye
ML. TAK	Tesîsât-ı Askeriye İâne Komisyonu
ML. TEM	Tahrîrât-ı Ecnebiye ve Matbua Müdiriyeti
ML. TFİ	Teftiş İdaresi
ML. THK	Tahsilât Komisyonu
ML. THM	Tahsilât Muhasebesi
ML. THMD	Tahsilât Müdiriyeti
ML. THMİ	Tahsîlât-ı Mâliye İdaresi
ML. THMK	Tahsîlât-ı Umûmiye-i Mâliye Komisyonu
ML. TVİ	Tahrîr-i Vergi İdâre-i Umûmiyesi
ML. VRD. CMH	Vâridât Muhasebesi Cizye Kalemi
ML. VRD. EHM	Vâridât Muhasebesi Esham Kalemi

ML. VRD. MLK	Vâridât Muhasebesi Malikâne Kalemi
ML. VRD. GNK	Vâridât Muhasebesi Ağnâm Kalemi
ML. VRD	Vâridât Muhasebesi
ML. VRD. ZCR	Vâridât Muhasebesi Zecriye Kalemi
ML. VRUM	Vâridât-ı Umûmiye Müdiriyyeti
ML. VUM	Vezne-i Umûmî Müdiriyyeti
ML. VZB	Veznedarbaşılık
ML. VRD. TMT	Varidât Muhasebesi Temettuat Kalemi

e. Hazîne-i Hâssa Nezâreti evrakında kullanılan kodlar

HH.	Hazîne-i Hâssa
HH. ARA	Anbar-ı Âmire
HH. ÇHK	Çiftlikât-ı Hümâyûn Kalemi
HH. ÇMÎ	Çiftlikât ve Mefruşat İdaresi
HH. DBY	Debboy Kalemi
HH. DMMH	Dâire-i Merkeziye ve Mefruşât-ı Hümâyûn
HH. DMR	Dâire-i Merkeziye Kalemi
HH. DPO	Depo Müdürlüğü
HH. EBA.	Ebniye Anbarı Müdürlüğü
HH. EMH. MH	Emlâk-ı Hâkânî Muhasebesi
HH. EMHİ	Emlâk-ı Hâkânî İdaresi
HH. EMK	Emlâk-ı Hümâyûn İdaresi Kalemi
HH. EMKH	Emlâk-ı Hümâyûn Hendesehanesi
HH. ENC	Encümen-i İdâre Kalemi
HH. ERA	Erzak Anbarı Müdürlüğü
HH. FHM	Fabrika-i Hümâyûn
HH. FHM. MH	Fabrika-i Hümâyûnlar Muhasebesi
HH. FSH.	Feshane Müdürlüğü
HH. HAİ	Hatap Anbarı İdaresi
HH. HBA	Hububat Anbarı Müdürlüğü
HH. HDİ	Hadâik İdaresi
HH. HFN	Hey'et-i Fenniye-i İnşâiye Kalemi
HH. HHK	Hazîne-i Hâssa Komisyonu
HH. Hİ	Hey'et-i İdâre

HH. HMŞ	Hukuk Müşavirliği
HH. HRKİ	Hereke Fabrika-i Hümayûnu İdaresi
H.H HTA	Hatab Anbarı Müdürlüğü
HH. ISB	Istabl-ı Âmire İdaresi
HH. İD	İdare Kalemi
HH. İDM	Hazîne-i Hâssa İdare Meclisi
HH. KFC	Kefçe Kitabeti
HH. KRH	Kârhane İdaresi
HH. KYD	Kuyudât Kalemi
HH. LVM	Hazîne-i Hâssa Levazım Meclisi
HH. M	Müteferrik
HH. MDH	Mâden-i Hümayûnlar
HH. MDU	Hazîne-i Hâssa Müdiriyet-i Umûmîyesi
HH. MFT	Müfettişlik
HH. MFI	Matbah ve Furunlar İdaresi
HH. MH	Muhasebe Kalemi
HH. MFŞ	Mefruşât Müdürlüğü
HH. MH. SRG	Muhasebe Kalemi Sergisi
HH. MH. ZMT	Muhasebe Kalemi Zimmeti
HH. MKT	Mektûbî Kalemi
HH. MSK	Meskûkât İdaresi
HH. MTA. TS	Matbah-ı Âmire Tahsilât Kalemi
HH. MTA	Matbah-ı Âmire Anbarı İdaresi
HH. MTAH	Matbah-ı Âmire ve Hatap Anbarı
HH. MUK	Muayene Komisyonu
HH. MYK	Muayene Kalemi
HH. ORM	Orman Şubesi
HH. RKA	Rikâb-ı Hümayûn Arzuhalı (Mâruzât-ı Rikâbiye)
HH. SAİD	Sicill-i Ahvâl İdaresi
HH. SMNİ	Saray-ı Hümayûn Mübayaât ve Mesarifât ve Matbahlar Müfettişliği İdâresi
HH. SMNİ. MUK	Muayene Komisyonu
HH. SND	Senedât Kalemi

HH. SRG	Sergi Kalemi
HH. SRK	Sarraf Komisyonu
HH. TSH	Tahsilât Müdürlüğü
HH. THR	Tahrirât Kalemi
HH. VRK	Evrak Kalemi
HH. VZN	Vezne İdaresi
HH. ZMT	Zimmet

f. Ticaret ve Nâfia Nezâreti ile Nâfia Nezâreti evrakında kullanılan kodlar

T.TNF.VRK	Evrak Odası
T. TNF. MKT	Mektûbî Kalemi
T. TNF. MH	Muhasebe Kalemi
t. NF. VRK	Evrak Odası
T.NF. MKT	Mektûbî Kalemi
T.NF. MH	Muhasebe Kalemi
T. DİS	Dîvân-ı İstînâf
T. DMİ	Demiryolları İdaresi
T. FMŞ	Fen Müşavirliği
T. HCD	Hicaz Demiryolları
T. HFN	Hey'et-i Fenniye
T. HMŞ	Hukuk Müşavirliği
T. HPD	Haydarpaşa Demiryolları
T.İTK	İstatistik Kalemi
T. MCM	Meclis-i Meâbir
T. NFİ	Nâfia İdaresi
T. NFM	Nâfia Meclisi
T. PT	Posta ve Telgraf İdaresi
T. SAD	Sicill-i Ahvâl İdaresi
T. SKŞ	Simkeşhâne-i Âmire İdaresi
T. SNİ	Sanayi İdaresi
T. TRM	Turuk ve Meâbir İdaresi
T. TTEK	Tercüme ve Tahrirât-ı Efrenciye
T. ENC	Encümen-i Nezâret
T. EMİ	Emniyet Sandığı İdaresi

g. Ticaret, Ticaret ve Ziraat, Orman-Meâdin, Ticaret Ziraat Orman Meâdin, orman meâdin Ziraat Nezâretleri

T. DV	Deâvî Kalemi
T. İMK	İntihâb-ı Me'mûrîn Komisyonu
T. LVZ	Levâzım Müdiriyeti
T. M	Müteferrik
T. MAT	Mahkeme-i Ticâret
T. OMİ	Orman Meâdin İdaresi
T. OMM	Orman Meâdin Meclisi
T. OMN. MH	Muhasebe Kalemi
T. OMN. MKT	Mektûbî Kalemi
T. OMN. TTEK	Terceme Kalemi
T. OMN. VRK	Evrak Odası
T. OMZ. MH	Muhasebe Kalemi
T. OMZ. MKT	Mektûbî Kalemi
T. OMZ. TTEK	Tercüme Kalemi
T. OMZ. VRK	Evrak Odası
T. SKŞ	Simkeşhâne-i Âmire İdaresi
T. ŞHİ	Şirket-i Hayriye İdaresi
T. Tİ	Ticaret İdaresi
T. TİC. MH	Muhasebe Kalemi
T. TİC. MKT	Mektûbî Kalemi
T. TİC. VRK	Evrak Odası
T. TZM	Ticaret ve Ziraat Meclisi
T. TZOM. MH	Muhasebe Kalemi
T. TZOM. MKT	Mektûbî Kalemi
T. TZOM. TTEK	Tercüme Kalemi
T. TZOM. VRK	Evrak Odası
T. TZSO	Ticaret, Ziraat ve Sanayi Odası
T. TZT. MH	Muhasebe Kalemi
T. TZT. MKT	Mektûbî Kalemi
T. TZT. TTEK	Tercüme Kalemi
T. TZT. VRK	Evrak Odası

T. ZRB	Ziraat Bankası
T. ZTİ	Ziraat İdaresi

ğ. Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti evrakında kullanılan kodlar

EV.	Evkaf Nezâreti
EV. BKB	Başkitâbet
EV. EMH	Evkaf Muhasebesi
EV. EVM	Evâmir-i Mâliye
EV. GDK	Gedik Kitâbeti
EV. HMH	Haremeyn Muhasebeciliği
EV. HMH. GDK	Haremeyn Gedik Kitâbeti
EV. HMH. MLH	Haremeyne Mülhak
EV. HMH. MLK	Mâlikâne
EV. HMH. SRG	Serhalifelik
EV. HMH. ZMT	Zimmet Halifeliği
EV. HMH. HSB	Haremeyn Hasekibaşılığı
EV. HMT	Haremeyn Muhasebesi Müfettişliği
EV. HSB	Evkaf Hasekibaşılığı
EV. KSD	Kesedarlık
EV. M	Müteferrik
EV. RZN	Rûznâmçecilik
EV. SRG	Evkaf Sergi Halifeliği
EV. ZMT	Evkaf Zimmet Halifeliği

3. Osmanlı İdarî Sisteminde Yer Alan Çeşitli Müesseselerin Kodları

a. Rumeli Müfettişliği evrakında kullanılan kodlar

TFR. 1	Rumeli Müfettişliği
TFR. 1. A	Sadâret-i Uzmâ (Mabeyn-i Hümâyûn'a giden ve gelenler de bu kod altına alınmıştır.)
TFR. 1. AS	Askeriye (Jandarma, Müşiriyet, Kumandanlık)
TFR. 1. ED	Edirne

TFR. 1. KNS	Konsolosluk (Metropolit ve tüccar vekilleri de bu kod altına alınmıştır.)
TFR. 1. KV	Kosova
TFR. 1. M	Müteferrik
TFR. 1. MKM	Makamât
TFR. 1. MN	Manastır
TFR. 1. SFR	Sefâret-i Seniyye (Komiserlikler de bu kod altına alınmıştır.)
TFR. 1. SL	Selânik
TFR. 1. TF	Müfettişlik
TFR. 1. TFR. 1	Rumeli Müfettişliği
TFR. 1. UM	Umumî Tebliğat
TFR. 1. YN	Yanya
TFR. 1. İŞ	İşkodra
TFR. 1. ŞKT	Arzuhaller

b. Yıldız evrakında kullanılan kodlar

Y.	Yıldız Evrakı
Y. A. RES	Yıldız Sadâret Resmî Mâruzât
Y. A. HUS	Yıldız Sadâret Hususî Mâruzât
Y. MTV	Yıldız Mütenevvi Mâruzât
Y. PRK	Yıldız Perakende

c. Dahiliye Nezâreti'nin teşekkülünden önce ve sonra vilâyetler ve mutasarrıflıklar için kullanılan ek kodlar

UM.	Bütün Vilâyetler ve Mutasarrıflıklar
AD.	Adana
AN.	Aydın
AR.	Ankara Vilâyeti
AS.	Asir Mutasarrıflığı
BE.	Beyrut Vilâyeti
BG.	Bağdat Vilâyeti
BGN	Boğdan Voyvodalığı
BK.	Balıkesir Vilâyeti

BL.	Belgrat Muhafızlığı
BN.	Bosna Vilâyeti
BO.	Bolu Mutasarrıflığı
BR.	Bor Mutasarrıflığı
BS.	Basra Vilâyeti
BT.	Bitlis Vilâyeti
BY.	Beyoğlu Mutasarrıflığı
BZ.	Bingazi Mutasarrıflığı
Bİ.	Biga Mutasarrıflığı
CD.	Cidde
CL.	Cebel-i Lübnan Vilâyeti
CN.	Canik Mutasarrıflığı
CZ.	Cezâyir-i Bahr-i Sefid Vilâyeti
ÇM.	Çorum Sancağı
ÇT.	Çatalca Mutasarrıflığı
DB.	Diyarbakır Vilâyeti
DS.	Dersim Vilâyeti
ED.	Edirne Vilâyeti
EFK.	Eflâk Voyvodalığı
ER.	Erzurum Vilâyeti
GMM.	Girit Meclis-i Millîsi
GMU.	Girit Meclis-i Umûmîsi
GR.	Girit Vilâyeti
HC.	Hicaz Vilâyeti
HD.	Hüdâvendigâr Vilâyeti
HK.	Hersek Vilâyeti
HL.	Halep Vilâyeti
Hİ.	Hakkâri Vilâyeti
İR.	İzmir Eyâleti
İS.	İstanbul Eyâleti
İŞ.	İşkodra Vilâyeti
İZ.	İzmit Mutasarrıflığı
KB.	Kıbrıs Vilâyeti

KD.	Kudüs Vilâyeti
KL.	Kale-i Sultaniye Mutasarrıflığı
KO.	Konya Vilâyeti
KR.	Karesi Sancağı
KS.	Kastamonu Vilâyeti
KV.	Kosova Vilâyeti
KZ.	Kazâ-i Erba'a (Terkos, B.Çekmece, K.Çekmece, Silivri)
MD.	Medîne-i Münevvere Muhafızlığı
ME.	Maraş Sancağı Vilâyeti (1275'de sancak)
MK.	Mekke-i Mükerreme Emirliği
MN.	Manastır Vilâyeti
MS.	Musul Vilâyeti Mutasarrıflığı
MU.	Muş Mutasarrıflığı
MZ.	Mamuretülaziz Vilâyeti Mutasarrıflığı
NC.	Necid Mutasarrıflığı
NŞ.	Niş Vilâyeti
PR.	Prizrin Mutasarrıflığı
RM.	Rumeli Valiliği
RŞ.	Rumeli-i Şarkî Vilâyeti
SD.	Sayda Valiliği
SF.	Sofya Valiliği
SL.	Selânîk Valiliği
SM.	Sisam Beyliği
SS.	Sivas Valiliği
SY.	Suriye Valiliği
Sİ.	Silistre Valiliği
TG.	Trablusgarp Valiliği
TK.	Tokat Mutasarrıflığı
TN.	Tuna
TR.	Tırhala Valiliği
TS.	Tunus Valiliği
TZ.	Trabzon Vilâyeti
UR.	Urfa Mutasarrıflığı

ÜK.	Üsküdar Mutasarrıflığı
ÜS.	Üsküp Mutasarrıflığı
VD.	Vidin Valiliği
VN.	Van Valiliği
VR.	Varna
VSL	Vilâyât-i Selâse
YM	Yemen Vilâyeti
YN.	Yanya Vilâyeti
ZR.	Zor Mutasarrıflığı

4. Kıbrıs Mutasarrıflığına Ait Evrakın Tasnifinde Kullanılan Kodlar

TŞR. KB. THR	Taşra Evrakı, Kıbrıs Mutasarrıflığı, Tahrirât Kalemi
TŞR. KB. RSN	Rusûmât Nezâreti
TŞR. KB. KNS	Konsolosluklar
TŞR. KB. NZD	Sadâret-Nezâret-Devâir
TŞR. KB. UM	Vilâyetler-Kazalar
TŞR. KB. MG	Magusa kazası
TŞR. KB. TL	Tuzla kazası
TŞR. KB. GN	Girne kazası
TŞR. KB. LM	Limason (Limasol) kazası
TŞR. KB. BF	Baf kazası
TŞR. KB. DG	Değirmenlik kazası
TŞR. KB. M	Müteferrik

5. Devlet Sembolleri

a. Avrupa (Umumî)

0	Dubrovnik
1	Rusya
2	Avusturya
2-2	Macaristan
2-3	Çekoslovakya
3	İngiltere

4	Fransa
5	Hollanda (Felemenk)
6	Danimarka
7	İtalya
7-0	Papalık
7-1	Ceneviz Hükümeti
7-2	Venedik
7-3	Sicilyateyn Napoli
7-4	Toskana
7-5	Floransa Dükaliği
7-6	Sardunya Krallığı
7-7	Palma Dükaliği
7-8	Modena Dükaliği
8	Lehistan (Polonya)
9	Alman (Prusya)
9-0	Prusya Krallığı
9-1	Bavyera Krallığı
9-2	Saksonya Krallığı
9-3	Hanover Krallığı
10	Avrupa
11	İspanya
12	İsveç, Norveç
13	Portekiz
14	İsviçre
15	Belçika
16	Vilhanseatik (Cemâhir-i Selâse)
17	Finlandiya
18	Monako Prensliği
19	Dubrovnik

b. Asya (Umumî)

20	İran
21	Gürcistan
22	Afganistan

23	Hindistan
24	Çin
25	Siyam
26	Birmanya
27	Japonya
28	Endonezya
29	Buhara Hanlığı
30	Hive Hanlığı
31	Hokant Hanlığı, Fergana Vilâyeti
32	Kâşgar Emirliği

c. Afrika (Umumî)

50	Habeşistan
51	Zengibar
52	Cenubî Afrika Birliği
53	Kongo

ç. Amerika (Umumî)

100	Amerika Birleşik Devletleri
101	Kanada
102	Meksika
103	Arjantin
104	Brezilya
105	Venezüella

d. Osmanlı Devleti'nden ayrılıp bağımsızlığa kavuşan devletlerin sembolleri

01	Yunanistan
02	Romanya
03	Sırbistan (Yugoslavya)
04	Bulgaristan
05	Mısır Hidivliği
05-1	Malî işler
05-2	Süveyş Konuları

05-3	Askerî Konular
06	Trablusgarp (Libya)
07	Tunus
08	Cezayir
09	Fas
010	Arnavutluk
011	Lübnan
012	Suriye
013	Irak
...	
031	Karadağ

e. Etnik gruplara ait semboller

a	Arap
ab	Abaza
ar	Arnavut (Malisör)
b	Boşnak
bu	Bulgar
ç	Çerkez
çç	Çeçen
dg	Dağıstanlı
dz	Dürzi
e	Ermeni
g	Gürcü
k	Kürt
kç	Kıptî (Çingene)
kn	Keldanî
kz	Kazak
l	Laz
lt	Latin
lz	Lezgi
m	Marunî
my	Makedonyalı

n	Nasturî
p	Pomak
r	Rum
s	Süryanî
sp	Sırp
tt	Tatar
u	Ulah
y	Yahudi (Musevî)
yz	Yezidî

**PADİŞAH VE SADRÂZAMLARIN SALTANAT
YILLARI**

1	I. Osman	680-727	1281-1326	45 yıl
	Alâeddin Paşa	723	1323	
2	Orhan Gazi	727-761	1326-1359	33 yıl
	1- Alâeddin Paşa	Dev.-732	Dev.-1331	9 yıl
	2- Nizâmeddin Ahmed Paşa	732-749	1331-1348	18 yıl
	3- Hacı Paşa	749-761	1348-1360	13 yıl
3	I. Murad	761-792	1359-1389	30 yıl
	1- Sinaneddin Yusuf Paşa	761-?	1360-	?
	2- Çandarlı Hayreddin Kara Halil Paşa	770-789	1368-1387	20 yıl
	3- Çandarlı Ali Paşa	789-Devam	1387-Devam	Devam
4	I. Bâyezid	792-805	1389-1402	13 yıl
	1- Çandarlı Ali Paşa	Devam-809	Devam-809	20 yıl
	2- Osmancıklı İmamzâde Halil Paşa	809	1406	?
FETRET DEVRİ				
5	I. Mehmed	816-5.824	1413-6.1421	8 yıl
	Amasyalı Bâyezid Paşa	?-824	?-1421	?
6	II. Murad	824-1.1,855	1421-3.2.1451	30 yıl
	1- Çandarlı İbrahim Paşa	824-832	1421-1429	8 yıl
	2- Amasyalı Hızır Danişmend oğlu Koca Mehmed Nizâmeddin Paşa	832-842	1429-1439	10 yıl
	3- Çandarlı Halil Paşa	842-857	1439-1453	14 yıl
7	II. Mehmed	16.1.855 - 4.3.886	18.2.1451- 3.5.1481	30 yıl
	1- Çandarlı Halil Paşa	842-857	1439-1453	14 yıl

	2- Mahmud Paşa (1)	857-871	1453-1466	13 yıl
	3- Rum Mehmed Paşa	871-874	1466-1469	3 yıl
	4- İshak Paşa (1)	874-877	1469-1472	3 yıl
	5- Mahmud Paşa (2)	877-878	1472-1473	1 yıl
	6- Gedik Ahmed Paşa	879-882	1474-1477	3 yıl
	7- Karamanî Mehmed Paşa	882-886	1477-1481	4 yıl
8	II. Bâyezid	22.4.886-7.2.918	21.5.1481-24.4.1512	31 yıl
	1- İshak Paşa (2)	886-887	1481-1482	1 yıl
	2- Davud Paşa	887-902	1482-1497	15 yıl
	3- Hersekzâde Ahmed Paşa (1)	902-903	1497-1498	1 yıl
	4- Çandarlı İbrahim Paşa	903-905	1498-1499	1 yıl
	5- Mesih Paşa	905-907	1499-1501	2 yıl
	6- Hadım Ali Paşa	907-909	1501-1503	2 yıl
	7- Hersekzâde Ahmed Paşa (2)	909-912	1503-1506	3 yıl
	8- Hadım Ali Paşa (2)	912-917	1506-1511	5 yıl
	9- Hersekzâde Ahmed Paşa (3)	917-918	1511-1512	1 yıl
9	I. Selim	7.2.918-? 926	24.4.1512-22.9.1520	8 yıl
	1- Hersekzâde Ahmed Paşa (4)	?-918-9.9.920	1512-28.11.1514	2 yıl
	2- Dukakinoğlu Ahmed Paşa	1.11.920-18.12.981	18.12.1514-18.13.1515	1 yıl
	3- Hersekzâde Ahmed Paşa (5)	29.7.921-8.9.1515	23.3.922-26.4.1516	1 yıl
	4- Hadım Sinan Paşa	23.3.922-28.12.922	26.4.1516-22.1.1517	1 yıl
	5- Yunus Paşa	29.12.922-26.8.923	23.1.1517-13.9.1517	9 ay
	6- Pîrî Mehmed Paşa	13.1.924-13.8.929	25.1.1518-27.6.1523	2 yıl
10	I. Süleyman	17.10.926-21.2.974	30.9.1520-7.9.1566	46 yıl
	1- Pîrî Mehmed Paşa	Devam-13.8.929	Devam-27.6.1523	3 yıl
	2- Frenk İbrahim Paşa	13.8.929-21.9.942	29.6.1523-14.3.1536	13 yıl

	3- Ayas Mehmed Paşa	22.9.942- 26.2.946	15.3.1536- 13.7.1539	3 yıl
	4- Lütü Paşa	26.2.946- M.948	13.7.1339- 4.1541	2 yıl
	5- Hadım Süleyman Paşa	1.948-13.9.951	4.1541- 28.11.1544	3 yıl
	6- Rüstem Paşa (1)	13.9.951- 23.10.960	28.11.1544- 6.10.1553	9 yıl
	7- Kara Ahmed Paşa	27.10.960- 13.11.962	6.10.1553- 29.9.1555	2 yıl
	8- Rüstem Paşa (2)	13.11.962- 26.10.968	29.9.1555- 10.7.1561	6 yıl
	9- Semiz Ali Paşa	26.10.968- 29.11.972	10.7.1561- 28.6.1565	4 yıl
	10- Sokollu Mehmed Paşa	29.11.972- Devam	28.6.1565- Devam	1 yıl
11	II. Selim	9.3.974- 10.10.982	24.9.1566- 12.1574	8 yıl
	Sokollu Mehmed Paşa	Devam	Devam	8 yıl
12	III. Murad	8.9.982- 6.5.1003	22.12.1574- 16.1.1595	21 yıl
	1- Sokollu Mehmed Paşa	Devam	Devam- 12.10.1579	5 yıl
	2- Semiz Ahmed Paşa	21.8.987- 13.3.988	13.10.1579- 28.4.1580	1 yıl
	3- Koca Sinan Paşa (1)	14.7.988- 10.11.990	25.8.1580- 6.12.1582	2 yıl
	4- Kanijeli Siyavuş Paşa	28.11.990- 17.7.992	24.12.1582- 25.7.1584	2 yıl
	5- Özdemiroğlu Osman Paşa	20.7.992- 5.11.993	28.7.1584- 29.10.1585	1 yıl
	6- Hadım Mesih Paşa	8.12.993- 24.4.994	1.11.1585- 14.4.1586	1 yıl
	7- Kanijeli Siyavuş Paşa (2)	25.4.994- 16.5.997	15.4.1586- 2.4.1589	3 yıl
	8- Koca Sinan Paşa (2)	16.5.997- 10.10.999	2.4.1589- 1.8.1591	2 yıl
	9- Ferhad Paşa (1) kez	10.10.999- 21.6.1000	1.8.1591- 4.4.1592	1 yıl

	10- Kanijeli Siyavuş Paşa (3)	21.6.1000- 24.4.1001	4.4.1592- 28.1.1593	1 yıl
	11- Koca Sinan Paşa (3)	24.4.1001- 6.6.1003	28.1.1593- 16.2.1595	2 yıl
13	III. Mehmed	16.5.1003- 18.7.1012	27.1.1595- 21.10.1603	9 yıl
	1- Ferhad Paşa (2)	6.6.1003- 29.10.1003	16.2.1595- 7.7.1595	5 ay
	2- Koca Sinan Paşa (4)	29.10.1003- 25.3.1004	7.7.1595- 28.11.1595	4 ay
	3- Lala Mehmed Paşa	16.3.1004- 25.3.1004	19.11.1595- 28.11.1595	9 gün
	4- Koca Sinan Paşa (5)	28.3.1004- 4.8.1004	1.12.1595- 3.4.1596	1 yıl
	5- Damad İbrahim Paşa (1)	5.8.1004- 5.3.1005	4.4.1596- 27.10.1596	6 ay
	6- Cağaloğlu Yusuf Sinan Paşa	5.3.1005- 14.4.1005	27.10.1596- 5.12.1596	2 ay
	7- Damad İbrahim Paşa (2)	14.4.1005- 23.3.1006	5.12.1596- 3.11.1597	1 yıl
	8- Hadım Hasan Paşa	23.3.1006- 3.9.1006	3.11.1597- 9.4.1598	7 ay
	9- Cerrâh Mehmed Paşa	3.9.1006- 8.6.1007	9.4.1598- 6.1.1599	1 yıl
	10- Damad İbrahim Paşa (3)	8.6.1007- 9.1.1010	6.1.1599- 10.7.1601	3 yıl
	11- Yemişçi Hasan Paşa	21.1.1010- 27.4.1012	22.7.1601- 4.10.1603	2 yıl
14	I. Ahmed	18.7.1012- 22.11.1026	22.1.1603- 21.12.1617	14
	1- Malkoç Ali Paşa	10.5.1012- 28.2.1013	16.10.1603- 26.7.1604	1 yıl
	2- Lala Mehmed Paşa	9.3.1013- 14.2.1015	5.8.1604- 21.6.1606	2 yıl
	3- Derviş Mehmed Paşa	14.2.1015- 8.8.1015	21.6.1606- 9.12.1606	6 ay
	4- Kuyucu Murad Paşa	10.8.1015- 25.5.1020	11.12.1606- 5.8.1611	5 yıl

	5- Nasuh Paşa	12.6.1020- 13.9.1023	22.8.1611- 17.10.1614	3 yıl
	6- Kara Mehmed Paşa (1)	13.9.1023- 8.11.1025	17.10.1614- 17.11.1616	2 yıl
15	I. Mustafa (1. Kez)	23.11.1026- 1.3.1027	22.11.1617- 26.2.1618	3 ay
	Halil Paşa	8.11.1025- Devam	17.11.1616- Devam	
16	II. Osman	1.3.1027- 8.7.1031	26.2.1618- 19.5.1622	4 yıl
	1- Halil Paşa	1.2.1028- Devam	18.1.1619- Devam	1 yıl
	2- Kara Mehmed Paşa (2)	1.2.1028- 16.1.1029	18.1.1619- 23.12.1619	11 ay
	3- Güzelce Ali Paşa	16.1.1029- 15.4.1030	23.12.1619- 9.3.1621	1 yıl
	4- Ohrili Hüseyin Paşa	15.4.1030- 1.11.1030	9.3.1621- 17.9.1621	6 ay
	5- Dilâver Paşa	1.11.1030- 8.7.1031	17.9.1621- 13.6.1622	1 yıl
(15)	I. Mustafa (2.Kez)	8.7.1031- 14.11.1032	19.5.1622- 10.9.1623	1 yıl
	1- Kara Davud Paşa	9.7.1031- 3.8.1031	20.5.1622- 13.6.1622	1 ay
	2- Mere Hüseyin Paşa (1)	3.8.1031- 28.28.1031	13.6.1622- 8.8.1622	2 ay
	3- Lefkeli Mustafa Paşa	28.8.1031- 15.11.1031	8.8.1622- 21.9.1622	1 ay
	4- Hadım Mehmed Paşa	15.11.1031- 4.4.1032	21.9.1622- 5.2.1623	5 ay
	5- Mere Hüseyin Paşa (2)	4.4.1032- 4.11.1032	5.2.1623- 30.8.1623	7 ay
	6- Kemankeş Kara Ali Paşa	4.11.1032- Devam	30.8.1623- Devam	-
17	IV. Murad	14.11.1032- 10.1049	9.9.1623- 2.1640	17 yıl
	1- Kemankeş Kara Ali Paşa	Devam- 14.6.1033	Devam- 3.4.1624	1 yıl

	2- Çerkes Mehmed Paşa	14.6.1033- 18.4.1034	3.4.1624- 28.1.1625	1 yıl
	3- Müezzinzâde Hâfız Ahmed Paşa (1)	29.4.1034- 12.3.1036	8.2.1625- 1.12.1626	1 yıl
	4- Halil Paşa	12.3.1036- 1.8.1037	1.12.1626- 6.4.1628	2 yıl
	5- Hüsrev Paşa	1.8.1037- 29.3.1041	6.4.1628- 25.10.1631	3 yıl
	6- Müezzinzâde Hâfız Ahmed Paşa (2)	29.3.1041- 19.7.1041	25.10.1631- 10.2.1632	4 ay
	7- Topal Recep Paşa	19.7.1041- 28.10.1041	10.2.1632- 18.5.1632	3 ay
	8- Tabanı Yassı Mehmed Paşa	28.10.1041- 7.9.1046	18.5.1632- 2.2.1637	5 yıl
	9- Bayram Paşa	7.9.1046- 15.4.1048	2.2.1637- 26.8.1638	6 ay
	10- Tayyar Mehmed Paşa	16.4.1048- 16.8.1048	27.8.1638- 23.12.1638	4 ay
	11- Kemankeş Kara Mustafa Paşa	16.8.1048- Devam	23.12.1638- Devam	-
18	I. İbrahim	16.10.1049- 18.7.1058	8.2.1640- 8.8.1648	8 yıl
	1- Kemankeş Kara Mustafa Paşa	21.11.1053- Devam	31.1.1644- Devam	4 yıl
	2- Civan vapucubaşı Sultanzâde Semiz Mehmed Paşa	21.11.1053- 28.10.1055	31.1.1644- 17.12.1645	1 yıl
	3- Salih Paşa	28.10.1055- 16.8.1057	17.12.1645- 16.9.1647	2 yıl
	4- Kara Musa Paşa	16.8.1057- 21.8.1057	16.9.1647- 21.9.1647	5 gün
	5- Hezârpâre Ahmed Paşa	21.8.1057- 17.7.1058	21.9.1647- 7.8.1648	1 yıl
19	IV. Mehmed	18.7.1058- 2.1.1099	8.8.1648- 8.11.1687	39 yıl
	1- Sofu Mehmed Paşa	17.7.1058- 9.5.1059	7.8.1648- 21.5.1649	1 yıl
	2- Kara Murad Paşa (1)	9.5.1059- 7.8.1060	21.5.1649- 5.8.1650	1 yıl

	3- Melek Ahmed Paşa	7.8.1060- 4.9.1061	5.8.1650- 21.8.1651	1 yıl
	4- Siyavuş Paşa (1)	4.9.1061- 15.10.1061	21.8.1651- 27.9.1651	1 ay
	5- Gürcü Mehmed Paşa	15.10.1061- 13.7.1062	27.9.1651- 20.6.1652	1 yıl
	6- Tarhuncu Ahmed Paşa	13.7.1062- 21.4.1063	20.6.1652- 21.3.1653	1 yıl
	7- Derviş Mehmed Paşa	21.4.1063- 16.12.1064	21.3.1653- 28.10.1654	1 yıl
	8- İpşir Mustafa Paşa	16.12.1064- 5.7.1065	28.10.1654- 11.5.1655	7 ay
	9- Kara Murad Paşa (2)	5.7.1065- 16.10.1065	11.5.1655- 19.8.1655	3 ay
	10- Ermeni Süleyman Paşa	16.10.1065- 3.5.1066	19.8.1655- 28.2.1656	1 yıl
	11- Deli Hüseyin Paşa	3.5.1066- 9.5.1066	28.2.1656- 5.3.1656	1 ay
	11- Zurnâzen Mustafa Paşa	9.5.1066- 9.5.1066	5.3.1656- 5.5.1656	1 ay
	12- Siyavuş Paşa (2)	9.5.1066- 1.7.1066	5.3.1656- 25.4.1656	1 ay
	13- Boynu Yaralı Mehmed Paşa	2.7.1066- 26.11.1066	26.4.1656- 15.9.1656	5 ay
	14- Köprülü Mehmed Paşa	26.11.1066- 5.3.1072	15.9.1656- 29.10.1661	5 yıl
	15- Köprülüzâde Fâzıl Ahmed Paşa	6.3.1072- 25.8.1087	30.10.1661- 2.11.1676	5 yıl
	16- Merzifonlu Kara Mustafa Paşa	27.8.1094- 24.12.1094	4.11.1676- 14.12.1683	7 yıl
	17- Kara İbrahim Paşa	25.12.1094- 21.1.1097	15.12.1683- 18.12.1685	2 yıl
	18- Sarı Süleyman Paşa	21.1.1097- 11.11.1098	18.12.1685- 18.9.1687	2 yıl
20	II. Süleyman	2.1.1099- 26.9.1102	8.11.1687- 22.6.1691	4 yıl
	1- Köprülü Damadı Siyavuş Paşa	16.11.1098- 27.4.1099	23.9.1687- 1.3.1688	6 ay

	2- Nişancı İsmail Paşa	28.4.1099- 1.7.1099	2.3.1688- 2.5.1688	2 ay
	3- Tekirdağlı Bekri Mustafa Paşa	1.7.1099- 11.1.1101	1.5.1688- 25.10.1689	1 yıl
	4- Köprülüzâde Fazıl Mustafa Paşa	11.1.1101- Devam	25.10.1689- Devam	2 yıl
21	II. Ahmed	26.9.1102- 22.6.1106	23.6.1691- 6.2.1695	4 yıl
	1- Köprülüzâde Fazıl Mustafa Paşa	24.11.1102- Devam	19.8.1691- Devam	
	2- Arabacı Ali Paşa	5.12.1102- 9.7.1103	30.8.1691- 27.3.1692	7 ay
	3- Hacı Ali Paşa	9.7.1103- 20.7.1104	27.3.1692- 27.3.1693	1 yıl
	4- Sürmeli Ali Paşa	17.7.1105- 18.9.1106	14.3.1694- 2.5.1695	1 yıl
	5- Bozoklu Mustafa Paşa	20.7.1104- 17.7.1105	27.3.1693- 14.3.1694	1 yıl
22	II. Mustafa	22.6.1106- 10.4.1115	6.2.1695- 23.6.1703	8 yıl
	1- Elmas Mehmed Paşa	18.6.1106- 24.2.1109	2.5.1695- 11.9.1697	2 yıl
	2- Amcazâde Hüseyin Paşa	2.3.1109- 11.4.1114	18.9.1697- 4.9.1702	5 yıl
	3- Daltaban Mustafa Paşa	11.4.1114- 6.9.1114	4.9.1702- 24.1.1703	4 ay
	4- Râmi Mehmed Paşa	6.9.1114- 6.4.1115	24.1.1703- 19.8.1703	8 ay
23	III. Ahmed	10.4.1115- 18.3.1143	23.6.1703- 1.10.1730	27 yıl
	1- Râmi Mehmed Paşa			2 ay
	2- Nişancı Ahmed Paşa	9.4.1115- 8.7.1115	22.8.1703- 17.11.1703	4 ay
	3- Damad Hasan Paşa	8.8.1115- 28.5.1116	17.11.1703- 28.9.1704	1 yıl
	4- Kalaylıkoz Ahmed Paşa	28.5.1116- 27.8.1116	28.9.1704- 25.12.1704	3 ay
	5- Baltacı Mehmed Paşa (1)	27.8.1116- 19.1.1118	25.12.1704- 3.5.1706	2 yıl

	6- Çorlulu Ali Paşa	19.1.1118- 18.4.1122	3.5.1706- 18.8.1710	4 yıl
	7- Köprülüzâde Numan Paşa	18.4.1122- 22.6.1122	16.6.1710- 18.8.1710	2 ay
	8- Baltacı Mehmed Paşa (2)	22.6.1122- 9.10.1123	18.8.1710- 20.11.1711	1 yıl
	9- Ağa Yusuf Paşa	9.10.1123- 12.10.1124	20.11.1711- 12.11.1712	1 yıl
	10- Silâhdar Süleyman Paşa	12.10.1124- 10.3.1125	12.11.1712- 6.4.1713	6 ay
	11- Hoca İbrahim Paşa	10.3.1125- 1.4.1128	6.4.1713- 27.4.1713	21 gün
	12- Damad Ali Paşa	1.4.1125- 16.8.1128	27.4.1713- 5.8.1716	3 yıl
	13- Hacı Halil Paşa	4.9.1128- 18.9.1129	22.8.1716- 26.8.1717	1 yıl
	14- Nişancı Mehmed Paşa	18.9.1129- 8.6.1130	26.8.1717- 9.5.1718	2 yıl
	15- Nevşehirli Damad İbrahim Paşa	8.6.1130- 17.3.1143	9.5.1718- 30.9.1730	12 yıl
24	I. Mahmud	19.3.1143- 27.2.1168	1.10.1730- 13.12.1754	24 yıl
	1- Silâhdar Mehmed Paşa	18.3.1143- 13.7.1143	1.10.1730- 22.1.1731	4 ay
	2- Kabakulak İbrahim Paşa	13.7.1143- 8.3.1144	22.1.1731- 10.9.1731	9 ay
	3- Topal Osman Paşa	8.3.1144- 15.9.1144	10.9.1731- 12.3.1732	6 ay
	4- Hekimoğlu Ali Paşa (1)	15.9.1144- 20.2.1148	12.3.1732- 12.7.1735	3 yıl
	5- Gürcü İsmail Paşa	20.2.1148- 8.8.1148	12.7.1735- 24.12.1735	5 ay
	6- Silâhdar Seyyid Mehmed Paşa	24.8.1148- 8.4.1150	9.1.1736- 6.8.1737	1 yıl
	7- Muhsinzâde Abdullah Paşa	8.4.1150- 26.8.1150	6.8.1737- 19.12.1737	4 ay
	8- Yeğen Mehmed Paşa	26.8.1150- 11.12.1151	19.12.1737- 22.3.1739	2 yıl

	9- Hacı İvaz Mehmed Paşa	11.12.1151- 28.3.1153	22.3.1739- 23.6.1940	1 yıl
	10- Nişancı Hacı Ahmed Paşa	28.3.1153- 15.2.1155	23.6.1740- 21.4.1742	1 yıl
	11- Hekimoğlu Ali Paşa (2)	15.2.1155- 4.8.1156	21.4.1742- 23.9.1743	1 yıl
	12- Seyyid Hasan Paşa	4.8.1156- 21.7.1159	23.9.1743- 9.8.1746	3 yıl
	13- Tiryaki Hacı Mehmed Paşa	21.7.1159- 17.8.1160	9.8.1746- 24.8.1747	1 yıl
	14- Boynu Eğri Seyyid Abdullah Paşa	17.8.1160- 24.1.1163	24.8.1747- 3.1.1750	3 yıl
	15- Divitdar Mehmed Emin Paşa	24.1.1163- 18.8.1165	3.1.1750- 1.7.1752	2 yıl
	16- Köse Bâhir Mustafa Paşa(1)	18.8.1165- Devam	1.7.1752- Devam	2 yıl
25	III. Osman	28.2.1168- 16.2.1171	14.12.1754- 20.10.1757	3 yıl
	1- Köse Bâhir Mustafa Paşa(1)	19.4.1170- Devam	11.1.1755- Devam	1 yıl
	2- Hekimoğlu Ali Paşa (3)	3.5.1168- 6.8.1168	15.2.1755- 18.5.1755	3 ay
	3- Nâili Abdullah Paşa	6.8.1168- 16.11.1168	18.5.1755- 24.8.1755	3 ay
	4- Bıyıklı Ali Paşa	16.11.1168- 19.1.1169	24.8.1755- 25.10.1755	2 ay
	5- Yirmisekizzâde Mehmed Said Paşa	19.1.1169- 1.7.1169	25.10.1755- 1.4.1756	1 yıl
	6- Köse Bahir Mustafa Paşa (2)	1.7.1169- 19.4.1170	1.4.1756- 11.1.1757	8 ay
26	III. Mustafa	16.2.1171- 8.11.1187	30.10.1757- 21.1.1774	17 yıl
	1- Koca Ragıp Mehmed Paşa	19.4.1170- 23.9.1176	11.1.1757- 7.4.1763	6 yıl
	2- Tevkîl Hamza Hâmid Paşa	24.9.1176- 24.4.1177	8.4.1763- 1.11.1763	7 ay
	3- Köse Bahir Mustafa Paşa (3)	24.4.1177- 5.10.1178	1.11.1763- 28.3.1765	1 yıl

	4- Muhsinzâde Mehmed Paşa (1)	5.10.1178- 23.3.1182	28.3.1765- 7.8.1768	4 yıl
	5- Silâhdar Hamza Mâhir Paşa	23.3.1182- 8.6.1182	7.8.1768- 20.10.1768	3 ay
	6- Yağlıkçızâde Nişancı Hacı Mehmed Emin Paşa	8.6.1182- 9.4.1183	20.10.1768- 12.8.1769	10 ay
	7- Moldavancı Ali Paşa	9.4.1183- 13.8.1183	12.8.1769- 12.12.1769	4 ay
	8- İvazzâde Halil Paşa	13.8.1183- 5.7.1184	12.12.1769- 25.10.1770	11 ay
	9- Silâhdar Mehmed Paşa	5.7.1184- 4.9.1185	25.10.1770- 11.12.1771	1 yıl
	10- Muhsinzâde Mehmed Paşa (2)	4.9.1185- 26.5.1188	11.12.1771- 4.8.1774	3 yıl
27	I. Abdülhamid	8.11.1187- 11.7.1203	21.1.1774- 7.4.1789	15 yıl
	1- İzzet Mehmed Paşa (1)	2.6.1188- 7.5.1189	10.8.1774- 6.7.1775	11 ay
	2- Derviş Mehmed Paşa	7.5.1189- 25.11.1190	6.7.1775- 5.1.1777	1 yıl
	3- Dârendeli Cebecizâde Mehmed Paşa	25.11.1190- 8.8.1192	5.1.1777- 1.9.1779	2 yıl
	4- Kalafat Mehmed Paşa	8.8.1192- 8.8.1193	1.9.1778- 21.8.1779	1 yıl
	5- Karavezir Seyyid Mehmed Paşa	8.8.1193- 24.2.1195	21.8.1779- 19.2.1781	2 yıl
	6- İzzet Mehmed Paşa (2)	25.2.1195- 16.9.1196	20.2.1781- 25.8.1782	1 yıl
	7- Hacı Yeğen Mehmed Paşa	16.9.1196- 25.1.1197	25.8.1782- 31.12.1782	4 ay
	8- Halil Hamid Paşa	25.1.1197- 20.5.1199	31.12.1782- 31.3.1785	2 yıl
	9- Hazînedâr Şahin Ali Paşa	20.5.1199- 23.3.1200	31.3.1785- 23.3.1786	1 yıl
	10- Koca Yusuf Paşa (1)	23.3.1200- 13.9.1203	23.3.1786- 7.7.1789	3 yıl

28	III. Selim	11.7.1203- 21.3.1222	7.4.1789- 29.5.1807	19 yıl
	1- Meyyit Hasan Paşa	13.9.1203- 15.3.1204	7.7.1789- 3.12.1789	6 ay
	2- Cezâyirli Gazi Hasan Paşa	15.3.1204- 13.7.1204	3.12.1789- 19.3.1790	4 ay
	3- Çelebizâde Şerîf Hasan Paşa	1.8.1204- 10.6.1205	16.4.1790- 14.2.1791	10 ay
	4- Koca Yusuf Paşa (2)	23.6.1205- 12.9.1206	27.2.1791- 4.5.1792	1 yıl
	5- Damad Melek Mehmed Paşa	12.9.1206- 24.3.1209	4.5.1792- 19.10.1794	3 yıl
	6- İzzet Mehmed Paşa	24.3.1209- 18.3.1212	19.10.1794- 30.8.1798	4 yıl
	7- Kör Yusuf Paşa (1)	18.3.1213- 24.1.1220	30.8.1798- 24.4.1805	7 yıl
	8- Bostancıbaşı Hâfız İsmail Paşa	24.1.1220- 1.7.1221	24.4.1805- 14.11.1806	6 ay
	9- Keçiboynuzu Ağa İbrahim Hilmi Paşa	1.7.1221- 11.4.1222	14.11.1806- 18.6.1807	1 yıl
29	IV. Mustafa	21.3.1222- 4.6.1223	29.5.1807- 28.7.1808	1 yıl
	1- Çelebi Mustafa Paşa	11.4.1222- 4.6.1223	18.6.1807- 28.7.1808	1 yıl
	2- Alemdar Mustafa Paşa	4.6.1223- 26.9.1223-	28.7.1808- 15.11.1808	4 ay
30	II. Mahmud	4.5.1223- 17.4.1255	28.7.1808- 30.7. 1839	31 yıl
	1- Memiş Paşa	3.10.1223- 14.11.1223	22.11.1808- 1.1.1809	1 ay
	2- Kör Yusuf Paşa (2)	14.11.1223- 16.3.1226	1.1.1809- 10.4.1811	2 yıl
	3- Laz Ahmed Paşa	16.3.1226- 27.8.1227	10.4.1811- 1.9.1812	1 yıl
	4- Hurşid Ahmed Paşa	27.8.1227- 20.4.1230	5.9.1812- 1.4.1815	3 yıl
	5- Mehmed Emin Raûf Paşa (1)	20.4.1230- 26.2.1233	1.4.1815- 5.2.1818	3 yıl

	6- Derviş Mehmed Paşa	26.2.1233- 19.3.1235	5.2.1828- 5.2.1820	2 yıl
	7- Seyyid Ali Paşa	19.3.1235- 23.6.1236	5.2.1820- 28.3.1821	1 yıl
	8- Benderli Ali Paşa	23.6.1236- 27.7.1236	28.3.1821- 30.4.1821	1 ay
	9- Hacı Salih Paşa	27.7.1236- 24.2.1238	30.4.1821- 10.11.1822	1 yıl
	10- Bostancıbaşı Deli Abdullah (Hamdullah) Paşa	24.2.1238- 26.6.1238	10.11.1822- 10.3.1823	4 ay
	11- Silâhdar Ali Paşa	26.6.1238- 9.4.1239	10.3.1823- 13.11.1823	10 ay
	12- Mehmed Said Gâlib Paşa	9.4.1239- 20.1.1240	13.11.1823- 14.9.1824	10 ay
	13- Benderli Mehmed Selim Sırrı Paşa	20.1.1240- 14.4.1244	14.9.1824- 24.10.1828	4 yıl
	14- Dârendeli Topal İzzet Mehmed Paşa(1)	14.4.1244- 22.7.1244	24.10.1828- 28.1.1829	3 ay
	15- Reşid Mehmed Paşa	22.7.1244- 28.9.1248	28.1.1829- 18.2.1833	4 yıl
	16- Mehmed Emin Raûf Paşa (2)	28.9.1248- 19.4.1255	18.2.1833- 2.7.1839	6 yıl
31	Abdülmecid	18.4.1255- 16.11.1277	1.8.1839- 25.6.1861	22 yıl
	1- Koca Hüsrev Mehmed Paşa	19.4.1255- 7.4.1256	2.7.1839- 8.6.1840	1 yıl
	2- Mehmed Emin Raûf Paşa (3)	7.4.1256- 19.10.1257	8.6.1840- 4.12.1841	1 yıl
	3- Topal İzzet Mehmed Paşa (2)	19.10.1257- 23.7.1258	4.12.1841- 30.8.1842	8 ay
	4- Mehmed Emin Raûf Paşa (4)	23.7.1257- 7.10.1262	30.8.1842- 28.9.1846	4 yıl
	5- Koca Mustafa Reşid Paşa (1)	7.10.1262- 24.5.1264	28.9.1846- 28.4.1848	2 yıl
	6- İbrahim Sârim Paşa	25.5.1264- 11.9.1264	29.4.1848- 11.8.1848	4 ay
	7- Koca Mustafa Reşid Paşa	12.9.1264- 3.4.1268	12.8.1848- 26.1.1852	4 yıl

	8- Mehmed Emin Raûf Paşa (5)	3.4.1268- 13.5.1268	26.1.1852- 5.3.1852	2 ay
	9- Koca Mustafa Reşid Paşa (3)	13.5.1268- 18.10.1268	5.3.1852- 5.8.1852	5 ay
	10- Mehmed Emin Ali Paşa (1)	18.10.1268- 18.12.1268	5.8.1852- 3.10.1852	2 ay
	11- Damad Mehmed Ali Paşa	18.12.1268- 4.8.1269	3.10.1852- 3.5.1853	8 ay
	12- Giridli Mustafa Nâili Paşa (1)	5.8.1269- 1.10.1269	14.5.1853- 8.7.1853	2 ay
	13- Giridli Mustafa Nâili Paşa (2)	3.10.1269- 2.9.1270	10.7.1853- 29.5.1854	11 ay
	14- Kıbrıslı Mehmed Emin Paşa (1)	2.9.1270- 2.3.1271	29.5.1854- 23.11.1854	6 ay
	15- Koca Mustafa Reşid Paşa (4)	2.3.1271- 14.8.1271	23.11.1854- 2.5.1855	5 ay
	16- Mehmed Emin Ali Paşa (2)	14.8.1271- 3.3.1273	2.5.1855- 1.11.1856	1,5 yıl
	17- Koca Mustafa Reşid Paşa (5)	3.3.1273- 10.12.1273	1.11.1856- 6.8.1857	9 ay
	18- Giridli Mustafa Nâili Paşa (3)	10.12.1273- 3.3.1274	6.8.1857- 22.10.1857	3 ay
	19- Koca Mustafa Reşid Paşa (6)	3.3.1274- 21.5.1274	22.10.1857- 7.1.1858	3 ay
	20- Mehmed Emin Ali Paşa (3)	25.6.1274- 21.3.1276	11.1.1858- 8.10.1859	1,5 yıl
	21- Kıbrıslı Mehmed Emin Paşa (2)	21.3.1276- 28.5.1276	18.10.1859- 23.12.1859	2 ay
	22- Mütercim Mehmed Rüşdü Paşa (1)	29.5.1276- 7.11.1276	24.12.1859- 27.5.1860	6 ay
	23- Kıbrıslı Mehmed Emin Paşa (3)	8.11.1276- 29.1.1278	28.5.1860- 6.8.1861	1,5 yıl
	24- Mehmed Emin Ali Paşa(4)	29.1.1278- 19.5.1278	6.8.1861- 22.11.1861	4 ay
32	Abdülaziz	16.11.1277- 6.5.1293	25.6.1861- 30.5.1876	15 yıl
	1- Keçecizâde Mehmed Emin Fuad Paşa (1)	19.5.178- 11.7.1279	22.11.1861- 1.6.1863	1,5 yıl

	2- Yusuf Kâmil Paşa	14.7.1279- 13.12.1279	5.1.1863- 1.6.1863	5 ay
	3- Keçecizâde Mehmed Emin Fuad Paşa (2)	13.12.1279- 20.1.1283	1.6.1863- 4.6.1866	3 yıl
	4- Mütercim Mehmed Rüşdü Paşa (2)	21.1.1283- 6.10.1283	5.6.1866- 11.2.1867	10 ay
	5- Mehmed Emin Ali Paşa (5)	6.10.1283- 21.6.1288	11.2.1867- 7.9.1871	5 yıl
	6- Mahmud Nedim Paşa (1)	22.6.1288- 24.5.1289	8.9.1871- 30.7.1872	1 yıl
	7- Ahmed Şefik Midhat Paşa (1)	25.5.1289- 16.8.1289	31.7.1872- 19.10.1872	3 ay
	8- Mütercim Mehmed Rüşdü Paşa (3)	16.8.1289- 17.12.1289	19.10.1872- 15.2.1873	4 ay
	9- Sakızlı Ahmed Esad Paşa (1)	17.12.1289- 16.2.1290	15.2.1873- 15.4.1873	2 ay
	10- Şirvanizâde Mehmed Rüşdü Paşa	16.2.1290- 25.12.1290	15.4.1873- 13.2.1874	10 ay
	11- Hüseyin Avni Paşa	27.12.1290- 19.3.1292	15.2.1874- 25.4.1875	1 yıl
	12- Sakızlı Ahmed Esad Paşa (2)	20.3.1292- 23.7.1292	26.4.1875- 25.8.1875	4 ay
	13- Mahmud Nedim Paşa (2)	24.7.1292- 16.4.1293	26.8.1875- 11.5.1876	1 yıl
33	V. Murad	6.5.1293- 10.10.1293	30.5.1876- 31.8.1876	3 ay
	Mütercim Mehmed Rüşdü Paşa (4)	17.4.1293- Devam	12.5.1876- Devam	8 ay
34	II. Abdülhamid	10.10.1293- 6.4.1327	31.8.1876- 27.4.1909	33 yıl
	1- Ahmed Şefik Midhat Paşa (2)	1.12.1293- 21.1.1295	19.12.1876- 5.2.1877	1 yıl
	2- İbrahim Edhem Paşa	21.1.1294- 7.1.1295	5.2.1877- 11.1.1878	1 yıl
	3- Ahmed Hamdi Paşa	7.1.1295- 1.2.1295	11.1.1878- 4.2.1878	1 ay
	4- Ahmed Vefik Paşa	1.2.1295- 15.4.1295	4.2.1878- 18.4.1878	2 ay

5- Mehmed Sadık Paşa	15.4.1295- 26.5.1295	18.4.1878- 28.5.1878	1 ay
6- Mütercim Mehmed Rüşdü Paşa (5)	26.5.1295- 3.6.1295	28.5.1878- 4.6.1878	1 ay
7- Mehmed Esad Şevket Paşa	3.6.1295- 9.12.1295	4.6.1878- 4.12.1878	6 ay
8- Tunuslu Hayreddin Paşa	9.12.1295- 9.8.1296	4.12.1878- 29.7.1879	8 ay
9- Ahmed Arifî Paşa	9.8.1296- 2.11.1296	29.7.1879- 18.10.1879	3 ay
10- Mehmed Said Paşa (1)	2.11.1296- 1.7.1297	18.10.1879- 9.6.1880	8 ay
11- Cenânizâde Mehmed Kadri Paşa	1.7.1297- 7.10.1297	9.6.1880- 12.9.1880	3 ay
12- Mehmed Said Paşa (2)	7.10.1297- 13.6.1299	12.9.1880- 2.5.1882	2 yıl
13- Abdurrahman Nureddin Paşa	13.6.1299- 23.8.1299	2.5.1882- 10.7.1882	2 ay
14- Mehmed Said Paşa (3)	25.8.1299- 19.1.1300	12.7.1882- 30.12.1882	5 ay
15- Ahmed Vefik Paşa (2)	19.1.1300- 21.1.1300	30.12.1882- 2.12.1882	3 gün
16- Mehmed Said Paşa (4)	22.1.1300- 14.12.1302	3.12.1882- 24.9.1885	2 yıl
17- Mehmed Kâmil Paşa (1)	15.2.1302- 8.1.1309	25.9.1885- 3.9.1891	6 yıl
18- Kabağağlızâde Ahmed Cevat Paşa	29.1.1309- 14.12.1312	14.9.1891- 8.6.1895	4 yıl
19- Mehmed Said Paşa (5)	14.12.1312- 10.4.1313	8.6.1895- 30.9.1895	5 ay
20- Mehmed Kâmil Paşa (2)	12.4.1313- 19.5.1313	2.10.1895- 7.11.1895	1 ay
21- Halil Rifat Paşa	19.5.1313- 27.7.1319	7.11.1895- 9.11.1901	6 yıl
22- Mehmed Said Paşa (6)	6.8.1319- 14.10.1320	18.11.1901- 14.1.1903	1 yıl
23- Mehmed Ferid Paşa	14.10.1320- 22.6.1326	14.1.1903- 22.7.1908	5 yıl

	24- Mehmed Said Paşa (7)	22.6.1326- 6.7.1326	22.7.1908- 4.8.1908	1 ay
	25- Mehmed Kâmil Paşa (3)	7.7.1326- 22.1.1327	5.8.1908- 13.2.1909	16 ay
	26- Hüseyin Hilmi Paşa (1)	23.1.1327- 22.3.1327	14.2.1909- 13.4.1909	2 ay
	27- Ahmed Tevfik Paşa(1)	23.3.1327- Devam	13.4.1909- Devam	-
35	V. Mehmed (Reşad)	6.4.1327- 24.9.1336	27.4.1909- 3.7.1918	9 yıl
	1- Ahmed Tevfik Paşa (2)	Devam- 14.4.1327	Devam- 5.5.1909	1 ay
	2- Hüseyin Hilmi Paşa (2)	14.4.1327- 15.12.1327	5.5.1909- 28.12.1909	8 ay
	3- İbrahim Hakkı Paşa	30.12.1327- 5.10.1329	12.1.1910- 29.9.1911	1 yıl
	4- Mehmed Said Paşa (8)	6.10.1329- 9.1.1330	30.9.1911- 30.12.1911	4 ay
	5- Mehmed Said Paşa (9)	10.1.1330- 1.8.1330	31.12.1911- 16.7.1912	8 ay
	6- Katırcıoğlu Gazi Ahmed Muhtar Paşa	7.8.1330- 18.11.1330	22.7.1912- 29.10.1912	3 ay
	7- Mehmed Kâmil Paşa (4)	18.11.1330- 14.2.1331	29.10.1912- 23.1.1913	3 ay
	8- Mahmud Şevket Paşa	14.2.1331- 6.7.1331	23.1.1913- 11.6.1913	6 ay
	9- Mısırlı Said Halim Paşa	7.7.1331- 10.4.1335	12.6.1913- 3.2.1917	4 yıl
	10- Mehmed Tal'at Paşa	11.4.1335- Devam	4.2.1917- Devam	1 yıl
36	VI. Mehmed (Vahideddin)	25.9.1336- 11.3.1341	4.7.1918-1922	4 yıl
	1- Mehmed Tal'at Paşa	Devam- 2.1.1337	Devam- 8.10.1918	3 ay
	2- Ahmed İzzed Paşa	8.1.1337- 3.2.1337	14.10.1918- 8.11.1918	1 ay
	3- Ahmed Tevfik Paşa (2)	6.2.1337- 9.4.1337	11.11.1918- 12.1.1919	2 ay

4- Ahmed Tevfik Paşa (3)	10.4.1337- 30.5.1337	13.1.1919- 3.3.1919	2 ay
5- Damad Ferid Paşa (1)	1.6.1337- 14.8.1337	4.3.1919- 15.5.1919	2 ay
6- Damad Ferid Paşa (2)	18.8.1337- 21.10.1337	19.5.1919- 20.7.1919	2 ay
7- Damad Ferid Paşa (3)	22.10.1337- 5.1.1338	21.7.1919- 30.9.1919	2 ay
8- Ali Rıza Paşa	7.1.1338- 12.6.1338	2.10.1919- 3.3.1920	6 ay
9- Salih Hulûsi Paşa	17.6.1338- 3.7.1338	8.3.1920- 2.4.1920	1 ay
10- Damad Ferid Paşa (4)	16.7.1338- 14.11.1338	5.4.1920- 30.7.1920	4 ay
11- Damad Ferid Paşa (5)	15.11.1338- 3.2.1339	31.7.1920- 17.10.1920	3 ay
12- Ahmed Tevfik Paşa (4)	7.2.1339- 14.3.1341	21.10.1920- 4.11.1922	2 yıl

T.C.
BASBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
YAYINLARI

- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeli hizmetiçi eğitimi ders notları, İstanbul, 5 Ekim - 3 Aralık 1992.- İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXII, 409 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 1)
- Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü (Rehber). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - X, 91 s.: rnk. res. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 2)
Eser, Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Arapça olmak üzere dört dilde hazırlanmıştır.
- Fiyatı: 20.000.-TL.*
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü III. Kurumlararası Arşiv Hizmetleri Semineri ders notları, Ankara, 13 - 24 Aralık 1993. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XVII, 345 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 3)
- Binark, İsmet. Türk arşivlerinin kısa tarihçesi ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - IX, 126 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 4)
- Binark, İsmet. A Short history of the Turkish archives and the activities of the General Directorate of the State Archives. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - IX, 133 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın no. 4)
- Başbakanlık Merkez Teşkilâtı (Tarihçe ve Mevzuat). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - 2 c. (XXXII, 430; IX, 536 s.: 6 rnk. res.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 5)

Fiyatı: 600.000.-TL.

Satış fiyatı belirtilmemiş olan yayınlar, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile kamu kurum ve kuruluşlarının arşiv personelinin eğitimi, araştırma merkezleri ve üniversiteler için kaynak eser olarak hazırlanmış ve mahdud sayıda basılmıştır.

OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI YAYINLARI

- Atatürk ile ilgili arşiv belgeleri (1911-1921 tarihleri arasına ait 106 belge). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1982. - XII, 206 s. - (T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın no.1. Gn. no. 060)
- Osmanlı fermanları = Ottoman fermans. - İstanbul: Seçil Ofset, 1992. - 208 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 2)
- Osmanlı Devleti ile Kafkasya, Türkistan ve Kırım Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri (1687-1908 yılları arası). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XLVII, 240, 197 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 3)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 32.000.-TL.*
- Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri: Karabağ - Şuşa, Nahçıvan, Bakü, Gence, Şirvan, Şeki, Revan, Kuba, Hoy, I (1578-1914). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVIII, 427 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 4)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 30.000.-TL.*
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi rehberi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVI, 634 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 5)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 40.000.-TL.*
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı çalışmalarında uyulacak imlâ usûl ve esasları. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VI, 153 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 6)
- Bosna - Hersek ile ilgili arşiv belgeleri (1516 - 1919). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVIII, 685 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 7)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 68.000.-TL.*
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi tasnif talimatnamesi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XIII, 169 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 8)
- Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri: Karabağ - Şuşa, Nahçıvan, Bakü, Gence, Şirvan, Şeki, Revan, Kuba, Hoy, II (1575-1918). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XX, 483 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 9)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 65.000.-TL.*

- Reyhman, Jan - Ananiasz Zajaczkowski. Osmanlı - Türk diplomatikası el kitabı = Handbook of Ottoman - Turkish diplomatics / gnlş. İng. çev. Andrew S. Ehrenkreutz, çev. Mehmet Fethi Atay. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXIV, 257 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 10)
Fiyatı: 75.000.-TL.
- Musul - Kerkük ile ilgili arşiv belgeleri (1525-1919). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XXXVI, 734 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 11)
Fiyatı: 280.000.-TL.
- 3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560): Tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - 570 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 12. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 1)
Fiyatı: 280.000.-TL.
- 3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560): Özet ve transkripsiyon. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - LIX, 816 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 12. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 1)
Fiyatı: 280.000.-TL.
- 438 numaralı muhâsebe-i vilâyet-i Anadolu defteri (937/1530) I.: Kütahya, Karahisâr-i Sâhip, Sultanönü, Hamid ve Ankara Livâları: Dizin ve tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XXII. 108, 209 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 13. Defter-i Hâkânî dizisi; 1)
Fiyatı: 160.000.-TL.
- Osmanlı belgelerinde Ermeniler (1915-1920). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - XXXIX, 627 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)
Fiyatı: 100.000.-TL.
- Osmanlı belgelerinde Ermeniler (1915-1920). - 2. bsk. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - LXXXIV, 627 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)
Fiyatı: 350.000.-TL.
- Hüseyin Nâzım Paşa. Ermeni olayları tarihi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - 2 c. (LXIV, 463, 543 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)
Fiyatı: 180.000.-TL.
- Tanzimat öncesi merkez evrakının tasnif kılavuzu ve belge örnekleri. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XIV, 632 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)

- Bulgaristan'daki Osmanlı evrakı. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XXIII, 230 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 17)

Fiyatı: 30.000.-TL.

- Osmanlı belgelerinde siyakat yazısı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - IX, 285 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 18)

- Osmanlı fermanları = Ottoman fermans.- 2. bs. Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994.- XXX, 177 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 19)

Fiyatı: 900.000.-TL.

- 438 numaralı muhâsebe-i vilâyet-i Anadolu defteri (937/1530) II.: Bolu, Kastamonu, Kengırı ve Koca-ili livâları: Dizin ve tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - XIII, 171, 200 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 20. Defter-i Hâkânî dizisi; 1)

Fiyatı: 350.000.-TL.

- 5 numaralı mühimme defteri (973/1565-1566): Tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi 1994. - 704 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 2)

Fiyatı: 450.000.-TL.

- 5 numaralı mühimme defteri (973/1565-1566): Özet ve indeks. - Ankara: Başbakanlık Basımevi 1994. - XLIX, 449 s. - (Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 2)

Fiyatı: 400.000.-TL.

- Arşiv belgelerine göre Balkanlar'da ve Anadolu'da Yunan mezâlimi I: Balkanlar'da Yunan mezâlimi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - LIII, 685 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 22)

Fiyatı: 400.000.-TL.

- Arşiv belgelerine göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni mezâlimi I: 1906-1918 = Armenian violence and massacre in the Caucasus and Anatolia based on archives. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - LXIII, 642 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 23)

Fiyatı: 400.000.-TL.

- Arşiv belgelerine göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni mezâlimi II: 1919 = Armenian violence and massacre in the Caucasus and Anatolia based on archives. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - XI, 452 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 24)

Fiyatı: 270.000.-TL.

- Armenians in Ottoman Documents (1915-1920). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - XLIV, 641 s. - (The Turkish Republic Prime Ministry General Directorate of the State Archives; publication no. 25)

Fiyatı: \$ 30.00

- Başbakanlık Osmanlı Arşivi katalogları rehberi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - XXVII, 320 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 26)

Fiyatı: 250.000.-TL.

CUMHURİYET ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI

YAYINLARI

- Devlet Arşiv Sitesi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1977. - 11 s.: 19 plânş.
- Arşiv ve arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) / haz. İsmet Binark. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1979. - LXXIX, 285 s. - (T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 2. Gn. no. 042)
- Binark, İsmet. Arşiv ve arşivcilik bilgileri. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1980. - XXIV, 245 s. - (T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 3. Gn. no. 049)
- Başbakanlık Devlet Arşiv Sitesi "Cumhuriyet Arşivi"nin açılışı, 29 Ekim 1988. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1989. - 16 s.: 24 plânş. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 4)
- Kurumlararası Arşivcilik ve Dokümantasyon Semineri (2 - 27 Ekim 1989: Ankara).-Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1989. - 2 c. (190; 50 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın no. 5) c. 1.: Arşiv tebliğleri, c. 2.: Dokümantasyon tebliğleri.
- Kathpalia, Yash Pal. Arşiv malzemesinin korunması ve restorasyonu / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1990. - XLVII, 219 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 6)
- Benoit, Gérard - Danièle Neirinck. Endüstriyel ve tropikal ülkelerin arşiv binalarında en ekonomik korunma metod ve vasıtaları / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1990. - IX, 59 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 8)
- Roper, Michael. Arşiv ve belge yönetimi ile ilgili milli standartlar rehberi - RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XIV, 87 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 9)

- Cook, Michael. Arşiv otomasyonuna giriş - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XVI, 81 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 10)
- Binark, İsmet. Cumhuriyet döneminde arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar ve Cumhuriyet Arşivi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - 46 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 11)
- Delmas, B. Arşivler / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XIV, 136 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 12)
- Rhoads, B. James. Milli enformasyon sistemlerinde arşiv ve belge yönetiminin rolü - bir RAMP çalışması / çev. Gül Atay. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - IX, 81 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 13)
- Binark, İsmet. Türk arşivlerinin kısa tarihçesi, önem ve değeri, arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. -17 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 14)
25-26 Eylül 1991 tarihlerinde Belgrad'da toplanan "Balkan Ülkeleri Milli Arşiv Direktörleri Toplantısı"na sunulan tebliğdir. Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmıştır.
- Milletlerarası Arşiv Kongresi (12.: 6-11 Eylül 1992: Montreal). XII. Milletlerarası Arşiv Kongresi, 6-11 Eylül 1992, Montreal: Sunulan tebliğler - I.- Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VII, 45 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)
- Milletlerarası Arşiv Kongresi (12.: 6-11 Eylül 1992: Montreal). XII. Milletlerarası Arşiv Kongresi, 6-11 Eylül 1992, Montreal: Sunulan tebliğler - II. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - 63 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)
- Schellenberg, T. R. Arşiv idaresi / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - VII, 286 s.; 9 şekil. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 17)
- Clements, D. W. G. - D. L. Thomas. Arşiv belgelerinin korunması konusunda temel bilgiler - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ Olsa.- Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. -XIV, 29 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 18)

- Bulgaristan'a satılan evrak ve Cumhuriyet dönemi arşiv çalışmaları. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXV, 604 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 19)
 - Macar asıllı Türk tarihçisi ve arşivist Lajos Fekete'nin arşivciliğimizdeki yeri. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XV, 221 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 20)
 - Roper, Michael. Koruma ve konservasyon servisinin plânlanması, teçhizatlandırılması ve personel istihdamı - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin, Neclâ Büyükkırcalı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XVI, 89 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21)
 - Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı rehberi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - VIII, 13, 7 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 22)
 - İstiklâl Harbi ile ilgili telgraflar. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - V, 652 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 23)
- Fiyatı: 50.000.-TL.*
- Lynn, M. Stuart. Muhafaza ve erişim teknolojisi: Bilgi ortamının değiştirilmesinde dijital ve dijital olmayan işlemler arasındaki münasebetler konusunda açıklamalı teknik terimler sözlüğü / çev. Neclâ İlemin, Neclâ Büyükkırcalı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XX, 95 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 24)
 - Arşivcilikle ilgili makaleler / çev. Neclâ Büyükkırcalı, Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995. - XI, 49 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 25)

DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI YAYINLARI

- Enformasyon Bülteni (iki aylık). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Mayıs 1989-...
İlk dört sayı "Duyuru Bülteni" adı ile yayınlanmıştır.

- Basında Körfez Savaşı sonrası gelişmeler - bibliyografik tarama - (makale, yorum ve haberler). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1990-1991. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 1/1-16)
1-10. sayılar "Basında Körfez Bunalımı" adı ile yayınlanmıştır.
- Türkiye - Avrupa Topluluğu bibliyografyası (1957-1990) = Turkey - European Community bibliography (1957-1990). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1990.- XLVII, 837 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 2)
- Basında dış Türkler - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1990. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XVIII, 222 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 3)
- Basında dış Türkler - bibliyografya - II (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1991. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XVIII, 229 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 4)
- Türkiye dışındaki Türkler bibliyografyası = A Bibliography of Turks out of Turkey. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - 2 c. (LXV, 1379 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 5)
c. 1.: Genel / Altay - Sibirya Türkleri / Batı Türkleri,
c. 2.: Doğu Avrupa Türkleri / Türkistan Türkleri.
- İç ve dış basında Karabağ olayları I - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 30 Nisan 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VI, 88 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın no. 6/1)
- İç ve dış basında Karabağ olayları II - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Mayıs - 30 Haziran 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VII, 75 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın no. 6/2)
- Türkiye - Avrupa Topluluğu bibliyografyası II (1990-1992) = Turkey - European Community bibliography II (1990 - 1992). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XXXIII, 150 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 7)
- Bosna - Hersek bibliyografyası = Bosnia - Herzegovina bibliography. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XLVI, 410 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 8)

- Basında dış Türkler - bibliyografya - III (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XII, 506 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 9)
- Türkiye dışındaki Türk vatandaşları bibliyografyası = A Bibliography of Turkish citizens out of Turkey. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXIX, 187 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 10)
- Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı rehberi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - III, 6, 7 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 11)
- Irak Türkleri bibliyografyası = A Bibliography of Iraqi Turks. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - LXVII, 426 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 12)

Fiyatı: 40.000.-TL.

- Basında dış Türkler - bibliyografya - IV (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1993. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XX, 482 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 13)
- Arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) 1979-1994 = A Bibliography on archival studies (Includes Turkish and foreign sources) 1979-1994. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - 3 c. (CCVII, 1529 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)

Fiyatı: 1.400.000.-TL.

- Çevre bibliyografyası. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995. - LIX, 258 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)
- Bosna-Hersek bibliyografyası = A Bibliography of Bosnia-Herzegovina. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - 2 c. (LII, 1299 s.). - (T. C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)

Fiyatı: 1.450.000.-TL.